קובץ נגיש

משרד הפנים

דיני הבחירות למועצות האזוריות

מעודכן ליום 15.8.2023

עדכון ועריכה : עו"ד רון אלמוג, עו"ד ליטל מוסיקי-בלומנטל,
עו"ד ליאור עמרם-קאהן, עו"ד קורל יוסף, עו"ד עדי פרץ

ספר זה מרכז את דיני הבחירות למועצות האזוריות, הספר כולל את החוקים המרכזיים והתקנות בנושא, וכן הנחיות ונהלים רלוונטיים.

בכל מקרה של סתירה בין האמור בספר זה ובין הדין (לרבות חקיקה ראשית או חקיקת משנה כפי שפורסמו ברשומות ופסיקת בתי המשפט) - הוראות הדין גוברות.

מידע נוסף על הבחירות ברשויות המקומיות בכלל ובמועצות האזוריות בפרט אפשר למצוא בפורטל הבחירות לרשויות המקומיות:
http://**bchirot-muni.moin.gov.il**
ובאתר האינטרנט של משרד הפנים – http://www.**moin.gov.il**

תוכן עניינים

לוח זמנים לבחירות למועצות אזוריות – 2023 4

סדרי בחירות 6

חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד–1994 6

חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח–1988 12

צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח–1958 19

חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד–1964 94

סעיפים שהוחלו על מועצות אזוריות 96

סעיפים מחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 96

סעיפים מתקנות הרשויות המקומיות (סדרי בחירות), התשכ"ה-1965 123

סעיפים מחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה–1975 125

סעיפים מתקנות הרשויות המקומיות (סדרי בחירות לראש הרשות וסגניו), התשל"ו–1975 129

סעיפים רלוונטיים מפקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות 130

נוהל הטיפול בבקשות לקביעת היעדר קלון, התשע"ד–2013 131

מימון ומיסוי 136

חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג–1993 136

החלטות מבקר המדינה לגבי נושאים עקרוניים בקשר להתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות. 160

הנחיות הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (ניהול חשבונות), התשע"ג–2013 162

קווים מנחים לרואה חשבון (מימון הבחירות ברשויות המקומיות), התשע"ג–2013 175

כללי הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (פריסת חובות), התשס"ח–2008 177

חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו–1996 180

תקנות מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו–1996 184

תעמולה 185

חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט–1959 185

הוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה–2015 206

כללי הבחירות (דרכי תעמולה) (שידורי תעמולה ברדיו אזורי בבחירות לרשויות המקומיות), התשנ"ח–1998 216

כללי הבחירות (דרכי תעמולה) (הגשת בקשות, הקצאת זמן ותעריפים לשידור תעמולה ברדיו אזורי בבחירות לרשויות המקומיות), תשנ"ח–1998 218

הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות 223

לוח זמנים לבחירות למועצות אזוריות – 2023

הפעולות המצוינות להלן מוצגות ככותרות בלבד; לפירוט עיינו בסעיף החוק הרלוונטי

הסעיף בצו	הפעולה	ימים לפני הבחירות	יום בשבוע	תאריך לועזי	תאריך עברי
138(א)	בחירת ועדת בחירות ע"י המועצה (הודעה לשר בתוך 3 ימים)	157	א*	28/05/2023	ח סיון התשפ"ג
1	היום הקובע כהגדרתו בצו	150	א*	04/06/2023	טו סיון תשפ"ג
138(ד)	מינוי ועדת בחירות ע"י השר	144	ו'	09/06/2023	כ סיון תשפ"ג
90א(4-3)	הצגת רשימת התושבים לעיון הציבור ופרסום מודעה על כך מועד תחילת זכות העיון ברשימת התושבים (למשך 10 ימים)	118	ד	05/07/2023	טז תמוז תשפ"ג
90ב	מועד אחרון להגשת ערר לוועדת הבחירות על רשימת התושבים	108	א*	16/07/2023	כז תמוז תשפ"ג
90ב(ב)	מועד אחרון להכרעת ועדת הבחירות בעררים (עתירה תוגש תוך 7 ימים מיום ההחלטה)	101	א*	23/07/2023	ה אב תשפ"ג
90ב(ו)	הודעה לעורר על הכרעה בעררים	97	ד	26/07/2023	ח אב תשפ"ג
2ב(1)[2]	התפטרות עובד מועצה מועמד לראשות המועצה	90	ד	02/08/2023	טו אב תשפ"ג
17(ג)(1)	החלטת המועצה בדבר המודד	87	א*	06/08/2023	יט אב תשפ"ג
17(ג)(2)	פרסום הודעה ע"י המועצה על ההצעה למודד	84	ג	08/08/2023	כא אב תשפ"ג
17(ג)(2)	מועד אחרון להגשת השגה על המודד (תוך 7 ימים מיום פרסום ההודעה)	77	ג	15/08/2023	כח אב תשפ"ג
17(ג)(3)	העברת ההשגות על המודד לשר	74	ו	18/08/2023	א אלול תשפ"ג
91ד	פרסום הודעה בדבר האפשרות להגיש בקשות לשר לגבי אופן ניהול היישוב	74	ו	18/08/2023	א אלול תשפ"ג
17(ה)[3]	מועד אחרון לבקשה לתיקון פרטי בוחר של חבר מועצה נגד הזולת	73	א*	20/08/2023	ג אלול תשפ"ג
17(ה)[3]	מועד אחרון לבקשה לתיקון פרטי בוחר של אדם על עצמו	68	ה	24/08/2023	ז אלול תשפ"ג
91א(א), 91ב(2), 91ג(ג)	מועד אחרון להגשת בקשות בדבר ועד נפרד/נציגות/זהות ועדים	64	ב	28/08/2023	יא אלול תשפ"ג
17(ג)(3)	החלטת השר בדבר המודד	63	ג	29/08/2023	יב אלול תשפ"ג
2(ב)(2)[2]	חל"ת עובד מועצה מועמד למועצה	60	ו	01/09/2023	טו אלול תשפ"ג
19(א)[3]	הכרעת השר בבקשות לתיקון פרטי בוחר לפי סעיף 17 (עתירה על ההחלטה תוגש לפי סעיף 20(ב)(1))	58	א	03/09/2023	יז אלול תשפ"ג
91ו	העברת בקשות בדבר סוג הניהול ממנהל הבחירות לשר	57	ב	04/09/2023	יח אלול תשפ"ג
17(ה)	פרסום מודעה בדבר מספר הנציגים לכל אזור במועצה	56	ג	05/09/2023	יט אלול תשפ"ג
91ו	החלטת השר בדבר ועד מקומי ונציגות	52	א*	10/09/2023	כד אלול תשפ"ג
20(ב)[3]	מועד אחרון להגשת עתירה נגד החלטת שר לפי ס' 19(א)- בקשה לתיקון פרטי בוחר	50	ב	11/09/2023	כה אלול תשפ"ג
96(ב)	קביעת מספר חברי ועד מקומי ע"י השר	50	ב	11/09/2023	כה אלול תשפ"ג
22(ב)[3]	פסק דין בעתירה לפי ס' 20(ב)(1)	48	ד	13/09/2023	כז אלול תשפ"ג
156	פרסום הודעה בדבר הגשת רשימות מועמדים והצעות מועמדים	47	ה	14/09/2023	כח אלול תשפ"ג
137	יום שליפת פנקס הבוחרים הסופי (כניסה לתוקף – לאחר שלושה ימים)	47	ה	14/09/2023	כח אלול תשפ"ג
150(א)	**הגשת רשימות מועמדים והצעות למועמדות לראשות הרשות**	41	ד	20/09/2023	ה תשרי תשפ"ד
150(א)	**הגשת רשימות מועמדים והצעות למועמדות לראשות הרשות**	40	ה	21/09/2023	ו תשרי תשפ"ד
19א	מועד אחרון לבקשה ליו"ר ועדה מרכזית לקביעה שאין קלון – עד להגשת הרשימה	40	ה	21/09/2023	ו תשרי תשפ"ד
5א[4]	מועד אחרון להגשת ערבון בהצעת מועמד	40	ה	21/09/2023	ו תשרי תשפ"ד
39ה[3]	מועד אחרון לבקשת מועמד לתיקון הרישום בפנקס הבוחרים	36	ג*	26/09/2023	יא תשרי תשפ"ד
18(ב)[3]	מועד אחרון לערר אדם על עצמו בנוגע לאי הכללתו בפנקס (לא בגלל מען)	33	ה	28/09/2023	יג תשרי תשפ"ד
162(א)	הודעה על ליקויים ברשימות והצעות מועמדים	30	א	01/10/2023	טז תשרי תשפ"ד

הסעיף בצו	הפעולה	ימים לפני הבחירות	יום בשבוע	תאריך לועזי	תאריך עברי
39ב(ב)[3]	מועד אחרון להגשת עתירה לקביעת רשימה מנועה	32	ו	29/9/2023	יד תשרי תשפ״ד
162(א)	תיקון הליקויים	28	ג	03/10/2023	יח תשרי תשפ״ד
39ב(ד)[3]	החלטת יו״ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת בעתירה בדבר רשימה מנועה (הגשת ערעור תוך 3 ימים מיום ההחלטה)	26	ה	05/10/2023	כ תשרי תשפ״ד
143א+ 19(ב)[3]	הכרעת השר בבקשות לתיקון פרטי בוחר לפי סעיף 18[3] עתירה על ההחלטה תוגש לפי ס׳ 20(ב)(2)[3]	26	ה	05/10/2023	כ תשרי תשפ״ד
167 ,165	הודעת מנהל הבחירות על אישור או סירוב לאשר רשימת מועמדים או הצעת מועמד	23	א	08/10/2023	כג תשרי תשפ״ד
167(א)	מועד אחרון להגשת עתירה לביהמ״ש על רשימות ומועמדים	20	ד	11/10/2023	כו תשרי תשפ״ד
39ה[3]	החלטת יו״ר ועדת הבחירות המרכזית בדבר תיקון רישום לגבי מועמד	19	ה	12/10/2023	כז חשון תשפ״ד
22(ב)[3]	פס״ד בעתירה לפי סעיף 20(ב)(2)[3] על החלטות לפי סעיף 18	19	ה	12/10/2023	כז חשון תשפ״ד
39ב(ה)[3]	פס״ד בערעור לבית המשפט העליון לגבי רשימה מנועה	15	ב	16/10/2023	א חשון תשפ״ד
177(א)	מינוי ועדות קלפי ע״י ועדת הבחירות	14	ג	17/10/2023	ב חשון תשפ״ד
42(ג)[3]	פס״ד בעניין רשימות מועמדים והצעות מועמד	14	ג	17/10/2023	ב חשון תשפ״ד
42(ג)[3]	הגשת בר״ע על פסק הדין בעניין רשימות מועמדים (בתוך יומיים ממתן פסק הדין)	12	ה	19/10/2023	ד נחשון תשפ״ד
19א(2)	החלטת יו״ר ועדת הבחירות המרכזית בבקשה לקביעת היעדר קלון	12	ה	19/10/2023	ד חשון תשפ״ד
175(א)	קביעת מקומות קלפי	10	א*	22/10/2023	ז חשון תשפ״ד
42(ג)[3]	פסק הדין בבר״ע על אישור או סירוב הרשימה	7	ג	24/10/2023	ט חשון תשפ״ד
182(א)	פרסום מודעת בחירות	6	ד	25/10/2023	י חשון תשפ״ד
	מועד אחרון להגשת בקשה למימון	5	ה	26/10/2023	יא חשון תשפ״ד
183(ב) 184(ה)	אספקת מעטפות הצבעה ופתקי הצבעה	3	א*	29/10/2023	יד חשון תשפ״ד
181(ב)	מסירת כתבי מינוי ע״י מנהל הבחירות למזכירי ועדות קלפי	2	א	29/10/2023	יד חשון תשפ״ד
187(א)	אספקת ציוד לוועדות הקלפי	1	ב	30/10/2023	טו חשון תשפ״ד
	יום הבחירות	0	ג	31/10/2023	טז חשון תשפ״ד
218	פרסום תוצאות הבחירות	-7	ג	07/11/2023	כג חשון תשפ״ד
210(ב)	בחירות חוזרות לראש מועצה	-14	ג*	14/11/2023	א כסלו תשפ״ד

(*) נדחה בשל שבת או חג

(2) חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ״ד-1965

(3) חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ״ה- 1965

(4) חוק המועצות האזוריות(בחירת ראש מועצה), התשמ״ח-1988

(5) חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ״ד-1994

סדרי בחירות

חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד—1994

פורסם: ס"ח התשנ"ד, עמ' 248
תיקון: ס"ח התשנ"ז, עמ' 73
תיקון 2: ס"ח התשס"ד, עמ' 341
תיקון 3: ס"ח התשס"ה, עמ' 754
תיקון 4: הוראת מעבר, ס"ח התשס"ז, עמ' 142
תיקון 5: ס"ח התשס"ח, עמ' 733
תיקון 6: ס"ח התש"ע, עמ' 248
תיקון 7: (תיקון עקיף) חוק לתיקון דיני הבחירות לרשויות המקומיות (עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים), ס"ח התשע"ב, עמ' 135
תיקון 8: ס"ח התשע"ב, עמ' 166
תיקון 9: ס"ח התשע"ז, 2611, עמ' 462
תיקון 10: ס"ח התשע"ז, 2643, עמ' 987
תיקון 11: ס"ח התשע"ז, 2657, עמ' 1114
תיקון 12: ס"ח התשע"ח, 2720, עמ' 676
תיקון 13: ס"ח התשע"ח 2744, עמ' 901
תיקון 14: ס"ח התשפ"ג 3059, עמ' 531

הגדרות

1. בחוק זה -

"מועצה אזורית" - מועצה מקומית אשר הוקמה לפי סעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות, וכוננה כמועצה אזורית.

תיקון

"בחירות" - בחירות למועצה האזורית, לראש המועצה האזורית ולוועדים המקומיים של יישובי המועצות האזוריות.

"הוועדה" - ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת.

תיקון 3

"רשות מקומית" — עירייה או מועצה מקומית.

"השר" - שר הפנים.

מועד הבחירות הראשונות

תיקון 5
תיקון 6

2. הבחירות הראשונות למועצה אזורית לאחר כינונה, ייערכו בתוך שישים ימים מתום ארבע שנים לכינון המועצה, במועד שיקבע השר, ואולם רשאי השר, בהתייעצות עם הוועדה, לדחות את מועד עריכת הבחירות הראשונות למועצה אזורית למועד אחר כפי שיקבע, אם נוכח שבשל נסיבות מיוחדות לא ניתן לקיים את הבחירות במועדן; דחה השר את מועד עריכת הבחירות הראשונות במועצה אזורית לפי סעיף זה וחדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות את הדחייה כאמור, יקבע השר מועד חדש לבחירות הראשונות באותה מועצה אזורית שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי-קיום הבחירות במועדן.

מועד הבחירות לכל המועצות האזוריות תיקון 8 תיקון 10	3.	הבחירות לכל המועצות האזוריות יקוימו כל חמש שנים במועד שבו נערכות בחירות כלליות כאמור בסעיף 4[1] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן – חוק הרשויות המקומיות (בחירות)).
דחיית מועד הבחירות תיקון 3 תיקון 8	4. (א)	נוכח השר כי אי אפשר לקיים בחירות במועדן במועצה אזורית פלונית, או היו נסיבות מיוחדות אשר לדעת השר מצדיקות דחייתן, או לא קוימו בחירות במועדן, יקבע השר, בהתייעצות עם הוועדה, מועד חדש לבחירות שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי קיום הבחירות במועדן ולא יאוחר ממועד הבחירות הבאות למועצות האזוריות לפי סעיף 3.
תיקון 3 תיקון 8	(ב)	קוימו הבחירות האחרונות למועצה אזורית פלונית אחרי המועד שבו נתקיימו הבחירות האחרונות למועצות האזוריות לפי סעיף 3, רשאי השר, בהתייעצות עם הוועדה, להורות שהבחירות הבאות לאותה מועצה אזורית לא יקוימו במועד הבחירות הבאות למועצות האזוריות לפי הסעיף האמור, כי אם במועד שלאחר מכן.
תיקון	(ג)	על הבחירות לוועד מקומי מסוים יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ללא התייעצות השר עם הוועדה בשינויים המחויבים.
הצבעת כוחות הביטחון והצבעה בבתי סוהר, במקומות מעצר ובבתי חולים תיקון 2, תיקון 3, תיקון 8, תיקון 10, תיקון 11, תיקון 14	4א.	הוראות פרקים ח'[2], ח'1[3], ח'3[4] ו-ח'4[5] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, על הבחירות לכל המועצות האזוריות כאמור בסעיף 3.

[1] מועד הבחירות לכל המועצות

[2] הוראות מיוחדות לבחירות בין חיילים

[3] בחירות בבתי סוהר ובמקומות מעצר

[4] בחירות בבתי חולים

[5] הצבעת בעלי תפקידים והצבעת נשים השוהות במקלט לנשים מוכות

ועדות קלפי תיקון 13	4א1.	(א)	בוועדת קלפי יכהנו לא יותר משלושה חברים מטעם מועמדים לראש המועצה; הרכב ועדת הקלפי ייקבע באופן שיובטח ייצוג הולם בכלל ועדות הקלפי לכל המועמדים האמורים.
		(ב)	הוראות סעיף 32(ח)[6] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, על תשלום לחבר ועדת קלפי מטעם מועמד לראש המועצה.
תחולת הוראות צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) תיקון 2 תיקון 9 תיקון 10	4ב.	בטל	
הקדמת הבחירות בשל איחוד רשויות מקומיות תיקון 3	4ג.	(א)	בסעיף זה "איחוד רשויות מקומיות" – כל אחד מאלה:
		(1)	צו כינון לפי סעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות, שענינו כינון מועצה אזורית במקום מספר רשויות מקומיות;
		(2)	הרחבת תחומה של מועצה אזורית לפי סעיף 7 לפקודת המועצות המקומיות.
תיקון 3		(ב)	(1) הכריז השר על איחוד רשויות מקומיות, רשאי הוא, באישור הממשלה ובהתייעצות עם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, לקבוע מועד לבחירות במועצה האזורית שאיחד, המוקדם ממועד הבחירות הקבוע לכל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו, ובלבד שהמועד שיקבע יחול לאחר תום שלוש שנים מהמועד המאוחר מבין מועדי הבחירות האחרונות שנערכו בכל אחת מהרשויות המקומיות כאמור.
תיקון 3			(2) הבקשה להתייעצות כאמור בפסקה (1), תוגש לא יאוחר משישה חודשים לפני מועד הבחירות שמציע השר.
תיקון 3			(3) על אף האמור בפסקה (1), בנסיבות מיוחדות ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי השר לקבוע מועד בחירות שיחול עוד בטרם חלפו שלוש שנים ממועדי הבחירות האחרונות, כאמור.

[6] ועדות קלפי (תשלום לחבר ועדת קלפי)

תיקון 3

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), הכריז השר על איחוד רשויות כאמור בפסקה (2) להגדרה "איחוד רשויות מקומיות" שבסעיף קטן (א), ובמהלך איחוד כאמור הכריז לפי הוראות סעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות כי אזור מסוים, שהתנהל ערב ההכרזה על ידי מועצה מקומית (בסעיף קטן זה – המועצה הקודמת), יתנהל על ידי ועד מקומי, רשאי הוא לקבוע כי המועד לבחירות במועצה האזורית שאיחד יהיה המועד הקבוע לבחירות לפי הוראות סעיף 3, וכן לקבוע מועד לבחירות לוועד המקומי שכונן או לנציג האזור במועצה, שיחול עוד בטרם חלפו שלוש שנים ממועד הבחירות האחרונות למועצה הקודמת.

עתירות בעניין בחירות

4ד. (א) מי שרואה את עצמו נפגע במישרין מהחלטה בענייני בחירות שניתנה על ידי מנהל הבחירות לפי חוק זה, לפי פקודת המועצות המקומיות או לפי צו מכוח סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, ואשר לא נקבעו בחיקוק הוראות אחרות בדבר עתירה נגדה, וכן כל חבר ועדת בחירות של מועצה, רשאים לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים כמשמעותו בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, נגד החלטה כאמור; אין בהגשת עתירה לפי סעיף קטן זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה שנגדה הוגשה העתירה.

תיקון 7

(ב) עתירה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש בתוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה שנגדה הוגשה העתירה או מיום הבחירות, לפי המוקדם; מנהל הבחירות וכל צד הנוגע בדבר יהיו משיבים בעתירה.

(ג) בית המשפט לעניינים מינהליים ייתן את החלטתו בעתירה לפי סעיף זה בהקדם האפשרי, בהתחשב בנסיבות העניין, ולא יאוחר משבעה ימים ממועד הגשת העתירה, והחלטתו תהיה סופית.

יום הבחירות לכל המועצות האזוריות – שבתון והזכות לשכר

4ה. הוראות סעיף 97ב[7] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין יום הבחירות לכל המועצות האזוריות כאמור בסעיף 3.

תיקון 10

רשימה מנועה

4ו. ההוראות לפי סעיפים 39א עד 39ד[8] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין רשימות המועמדים בבחירות למועצה האזורית.

תיקון 12

---

[7] יום הבחירות הכלליות – שבתון והזכות לשכר

[8] מניעת השתתפות רשימת מועמדים; קביעה בדבר רשימה מנועה; הוראות סדרי דין; ייחוד הסמכות

הפסקת שירות
תיקון 12

4ז. הוראות סעיף 42ב[9] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין המועמדים בבחירות.

תעמולת בחירות
תיקון 12

4ח. הוראות פרק ז'[10] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין בחירות.

עבירות
תיקון 12

4ט. (א) העבירות לפי סעיפים 85, 85א ו-86 עד 93[11] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), יחולו לעניין בחירות בשינויים אלה:

(1) בסעיף 85, במקום "נציגי רשימות מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיפים כאמור בסעיף 34(ה)" יקראו "משקיפים שנקבעו לפי פקודת המועצות המקומיות";

(2) בסעיף 86 –

(א) בסעיף קטן (א)(7), במקום "לפי סעיף 64" יקראו "לפי פקודת המועצות המקומיות";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "נציג של רשימת מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיף כאמור בסעיף 34(ה)" יקראו "משקיף שנקבע לפי פקודת המועצות המקומיות";

(3) בסעיף 88, בכל מקום, אחרי "רשימת מועמדים מסוימת" יקראו "או מועמד מסוים";

(4) בסעיף 90(3), אחרי "יותר ממעטפה אחת" יקראו "למוסד העומד לבחירה";

(5) בסעיף 93 –

(א) בפסקה (1), במקום "להגשת רשימות מועמדים לפי סעיף 35(ח)" יקראו "להגשת רשימות מועמדים והצעות מועמדים לפי פקודת המועצות המקומיות";

(ב) בפסקאות (2) ו-(3), אחרי "שאושרה כדין" יקראו "או מועמד שהצעתו אושרה כדין".

---

[9] הפסקת שירות

[10] תעמולת הבחירות

[11] זיוף של רשימות בוחרים; שינוי מען; הפרעת בחירות; נטישת חומר הצבעה; שחיתות ואיום; דרכי שוחד; הצבעה שלא כחוק; פרסום תוצאות בחירות בקרב חיילים; הפקעת שכר אולמות; עבירות אחרות

(ב) הוראות סעיף 94[12] לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין עבירות כאמור בסעיף קטן (א).

הוראות מעבר 5. בטל

תיקון

תיקון 3

שינוי התוספת 5א. בטל

תיקון 3

תיקון 8

ביצוע 6. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, ובכלל זה בעניינים אלה:

(1) שיטת הבחירות למועצת המועצה האזורית; תקנות לפי פסקה זו טעונות אישור הועדה;

(2) מספר החברים במועצת המועצה אזורית;

(3) הזכות להיבחר והזכות להירשם בפנקס הבוחרים;

(4) הכנת פנקס הבוחרים;

(5) הכנת הבחירות, הנהלתן וקביעת תוצאותיהן;

(6) תעמולת בחירות.

תחילה 7. תחילתו של חוק זה ביום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995).

---

[12] סמכות וכו'

חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח–1988

(פורסם: ס"ח התשמ"ח, עמ' 213)

התיקונים:

תיקון : ס"ח התשכ"ה, עמ' 122

תיקון 2 : (תיקון עקיף) חוק הרשויות המקומיות (בחירות מיוחדות) (תיקוני חקיקה) ס"ח התשנ"ח, עמ' 147

תיקון 3 : (תיקון עקיף) חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה) (שלילת הזכות להיבחר ולכהן בשל עבירה שיש עמה קלון), ס"ח התשס"א, עמ' 16

תיקון 4 : (תיקון עקיף) ס"ח תשס"ה, עמ' 754

תיקון 5: ס"ח התשס"ח, עמ' 800

תיקון 6: (תיקון עקיף) חוק לתיקון דיני הבחירות לרשויות המקומיות (עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים), ס"ח התשע"ב, עמ' 135

תיקון 7: ס"ח התשע"ד, 2421, עמ' 153

תיקון 8: ס"ח התשע"ח, 2720, עמ' 676

תיקון 9: ס"ח התשע"ח, 2736, עמ' 826

תיקון 10: ס"ח התשפ"ג, 3059, עמ' 531

הגדרות 1. (א) בחוק זה –

"מועצה אזורית" - מועצה מקומית שהוקמה על פי סעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש), ואשר כוננה כמועצה אזורית;

"ראש מועצה" - ראש מועצה אזורית;

"השר" - שר הפנים.

(ב) לשאר המונחים בחוק תהא המשמעות שיש להם בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ובחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975.

שיטת הבחירות 2. ראש המועצה ייבחר בבחירות אישיות, ישירות, שוות וחשאיות.

מועד הבחירות 3. הבחירות לראשות המועצה יתקיימו במועד עריכתן של הבחירות למועצה.

הזכות לבחור ולהיבחר 4. (א) מי שרשאי לבחור למועצה רשאי לבחור לראשות המועצה.

תיקון 3 (ב) זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרח ישראלי הזכאי להיבחר לחבר המועצה.

תיקון 5 (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מי שכיהן כראש מועצה וכהונתו פקעה לפי סעיף 6ב(ה), בשל הרשעה בעבירה שעבר במהלך

כהונתו כראש מועצה או הקשורה להיבחרו כראש מועצה, לא יהיה זכאי להיבחר כראש מועצה בבחירות שייערכו במועצה לראשונה לאחר פקיעת כהונתו.

הצעת מועמד 5. כל קבוצת בוחרים המונה 500 אנשים או שלושה אחוזים ממספר הבוחרים, הכל לפי המספר הקטן יותר, רשאית להציע כמועמד לראש הרשות אדם הזכאי להיבחר ראש המועצה לפי סעיף 4(ב), וכן רשאי מי שמכהן כראש המועצה להציע את עצמו כמועמד לכהונה נוספת.
תיקון 4

עירבון 5א. הוראות סעיף 8[13] לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, יחולו, בשינויים המחויבים, על הגשת הצעת מועמד לראשות המועצה.
תיקון 8

מסירת מידע מפנקס הבוחרים למתמודדים לראשות המועצה 5ב. (א) השר ימסור, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע כאמור בסעיף 16(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה- 1965 (בסעיף זה – חוק הבחירות), בהתאם למפורט להלן, לפי העניין:
תיקון 9

(1) מידע כאמור בסעיף 16(ב)(1) לחוק הבחירות – לכל אחד מאלה:

(א) מי שהודיע בכתב לשר כי בכוונתו להציע מועמד לראש המועצה לפי סעיף 5, וצירף 50 חתימות של אנשים הזכאים להצביע בבחירות באותה מועצה אזורית המאשרים כי בדעתם להיות בין מגישי הצעת המועמד כאמור;

(ב) ראש מועצה שהודיע בכתב לשר כי בכוונתו להציע את עצמו כמועמד לכהונה נוספת, לפי סעיף 5;

(2) מידע כאמור בסעיף 16(ב)(2) לחוק הבחירות – לבא כוח של מי שהגיש הצעת מועמד לראש המועצה לפי סעיף 5, כמשמעותו לפי פקודת המועצות המקומיות.

(ב) ההוראות לפי סעיף 16[14] לחוק הבחירות יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין מסירת מידע לפי סעיף קטן (א); ואולם ההתחייבות לפי פסקה (2) של סעיף 16(ג) תיחתם בידי מבקש המידע וכן בידי האחראי מטעמו לטיפול במידע.

---

[13] ערבון

[14] מסירת מידע מפנקס הבוחרים למתמודדים

(ג) העבירה לפי סעיף 85ב[15] לחוק הבחירות תחול לעניין שימוש במידע פנקס שנמסר לפי הוראות סעיף זה או מסירת מידע ממידע פנקס כאמור.

ראש רשות שאינו חבר המועצה 6. נבחר לראש המועצה מי שאינו חבר המועצה, יהיה חבר המועצה לכל דבר וענין וייווסף למניין החברים שנקבע לאותה מועצה כל עוד הוא מכהן כראש המועצה.

התפטרות תיקון 6א. (א) ראש המועצה רשאי, בהודעה בכתב לשר, להתפטר מכהונתו; כהונתו תיפסק כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי השר, זולת אם ראש המועצה חזר בו מהתפטרותו לפני כן.

(ב) ראש המועצה ישלח העתק מכתב ההתפטרות לחברי המועצה.

השעיה בשל כתב אישום תיקון 7 6א1 הוראות סעיף 19א[16] לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין ראש מועצה שהוגש נגדו כתב אישום במהלך כהונתו או שתלוי ועומד נגדו כתב אישום שהוגש לפני תחילת כהונתו.

פקיעת כהונה והשעיה מחמת קלון תיקון תיקון 3 6ב. (א) גזר בית המשפט את דינו של ראש המועצה בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה הייתה בזמן שכיהן כראש מועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כראש המועצה, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון ; החלטת בית המשפט לעניין הקלון ניתנת לערעור כאילו הייתה חלק מגזר הדין.

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שראש המועצה החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי העניין, למזכיר המועצה האזורית ולשר הפנים.

(ד) קבע בית המשפט לפי סעיף זה כי יש עם העבירה שבה הורשע ראש המועצה משום קלון, יושעה ראש המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו.

---

[15] שימוש שלא כדין במידע פנקס

[16] השעיה בשל כתב אישום והוועדה לבחינת השעיה

(ה) כהונתו של ראש המועצה תפקע מיום שפסק הדין, הקובע כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון, נהיה סופי.

(ו) (1) ראש הרשות שנידון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965 ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור, תפקע כהונתו ויחדל לכהן כראש המועצה.

(2) הודעה בדבר פקיעת כהונתו כאמור תישלח לראש המועצה על ידי השר והוראות סעיף 123א(ג) לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים.

(3) הגיש ראש המועצה בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף 123א(ג)(1) לפקודת העיריות, יושעה מכהונתו עד להחלטת בית המשפט בבקשה.

(ז) (1) פקעה כהונתו של ראש המועצה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 36 ו-37א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח -1958 (להלן - הצו) לעניין מילוי מקומו עד הבחירות המיוחדות.

(2) הושעה ראש מועצה לפי סעיפים קטנים (ד) או (ו) יחולו הוראות אלה:

(א) בששת החודשים הראשונים מיום תחילת ההשעיה ימלא את מקום ראש המועצה סגנו לפי סעיפים 36 ו-37א לצו, ובאין סגן כאמור או שנבצר ממנו לפעול תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 6ח;

(ב) לא ניתן פסק דין סופי בעניינו או לא ניתנה החלטה לפי סעיף קטן (ו)(3) בתוך שישה חודשים מיום תחילת ההשעיה, תבחר המועצה ממלא מקום לראש המועצה לפי סעיף 6ח;

תיקון 7		(2א)	על אף הוראות פסקה (2), קדמה להשעיה כאמור באותה פסקה השעיה לפי סעיף 19א לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, כפי שהוא מוחל בסעיף 6א1, ימשיך לכהן כממלא מקום ראש המועצה מי שמכהן בתפקיד האמור לפי סעיף 19א(ט)(1) או (יא) כפי שהוא מוחל כאמור;
		(3)	זוכה ראש המועצה בערעור או קבע בית המשפט שלערעור כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון יחזור לכהן כראש המועצה.
		(ח)	הוראות סעיף זה יחולו גם על סגן ראש מועצה; ואולם אם הושעה סגן ראש מועצה לפי סעיף זה תבחר המועצה ממלא מקום לסגן לפי סעיף 6ח.
העברה מכהונה מטעמי בריאות תיקון תיקון 6	6ג.	(א)	נוכח השר שמטעמי בריאות נבצר מראש מועצה דרך קבע למלא את תפקידו, רשאי הוא להעבירו מכהונתו.
		(ב)	ראש המועצה רשאי לעתור נגד החלטת השר לפני בית המשפט לעניינים מינהליים כמשמעותו בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס - 2000 תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו החלטת השר.
תיקון 6		(ג)	כהונתו של ראש מועצה לא תיפסק אלא כעבור המועד להגשת עתירה לפי סעיף קטן (ב), ואם הוגשה עתירה – עם דחייתה.
העברה מכהונה מחמת התנהגות תיקון	6ד.	(א)	נוכחה המועצה כי ראש המועצה מתנהג בדרך שאינה הולמת את מעמדו של ראש מועצה וסבורה היא שעל כן אין הוא ראוי לכהונתו, רשאית היא, לאחר שנתנה לו הזדמנות להשמיע דברו, להעבירו מכהונתו.
		(ב)	ההחלטה להעביר את ראש המועצה מכהונתו תהיה מנומקת ותתקבל בישיבה מיוחדת, סגורה, של המועצה ברוב של שלושה רבעים ממספר חבריה; ההחלטה טעונה אישור השר.
		(ג)	לא קרא ראש המועצה לישיבה מיוחדת כאמור תוך 14 ימים מהיום שרוב חברי המועצה דרשו ממנו לעשות כן, רשאים רוב חברי המועצה לקרוא לישיבה כאמור והם יקבעו מי יישב בראשה.
תיקון 7		(ד)	הוגש כתב אישום, לא יחולו הוראות סעיף זה לעניין המעשים המיוחסים לראש המועצה בכתב האישום, ויחולו הוראות סעיף 19א לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, כפי שהוא מוחל בסעיף 6א1.

ביטול 6ה. בטל

תיקון 2

בחירות מיוחדות 6ו. (א) חדל ראש מועצה לכהן מכל אחת מהסיבות המנויות להלן, למעלה משנה לפני מועד הבחירות כאמור בסעיף 3, יתקיימו בחירות רק לראש המועצה (להלן - בחירות מיוחדות):

תיקון 2

(1) התפטר לפני תחילת כהונתו או בתוך תקופת כהונתו;

(2) נפטר לפני תחילת כהונתו או בתוך תקופת כהונתו;

(3) חדל לכהן לפי אחד הסעיפים 6ב עד 6ד ;

(4) פקעה כהונתו לפי סעיף 13א1 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.

(ב) על בחירות מיוחדות ועל המועמד לראשות המועצה בבחירות אלה יחולו הוראות חוק זה, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה:

(1) הבחירות יתקיימו ביום ג' האחרון שלפני תום 60 הימים מן היום שבו נוצרה העילה לעריכתן, או במועד סמוך לאחר מכן, כפי שיורה השר, אם מצא כי נסיבות העניין מצדיקות זאת;

(2) רשאים להציע מועמד, בנוסף לאמור בסעיף 5 -חמישית מחברי המועצה;

תיקון 3

(3) בטל

(4) על מועמד לא תחול החובה להיות חבר מועצה.

הקדמת מועד הבחירות לראשות המועצה ומועצה 1ו6. חדל ראש מועצה לכהן מכל אחת מהסיבות המנויות בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 16(א), שנה או פחות לפני מועד הבחירות כאמור בסעיף 3, תבחר המועצה ממלא מקום לראש המועצה מקרב חבריה לפי הוראות סעיף 6ח, והוא יכהן עד בחירת ראש המועצה במועד הבחירות כאמור.

תיקון 2

תיקון 10

בחירות מיוחדות 6ז. בטל

בחירת המועצה וראש המועצה 6ח. (א) על בחירת המועצה בראש המועצה יחולו הוראות אלו:

(1) ההצבעה תהיה גלויה;

(2) המועמד שקיבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי המועצה - הוא הנבחר;

(3) לא קיבל שום מועמד רוב כזה, מצביעים שנית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה השנייה לישיבה אחרת שתיערך ביום החול אחרי יום הישיבה האחרונה;

(4) המועמד שקיבל הצבעה השנייה או בכל או בכל הצבעה נוספת, למעלה ממחצית הקולות של חברי המועצה המצביעים (להלן הסעיף זה – רוב) הוא הנבחר;

(5) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השנייה, מצביעים בשלישית;

(6) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השלישית, מצביעים ברביעית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה הרביעית לישיבה אחרת שתיערך ביום החול הבא אחרי יום הישיבה שבה נערכה ההצבעה השלישית; בהצבעה הרביעית יעמדו לבחירה רק מועמדים שעמדו לבחירה בהצבעה השלישית;

(7) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה הרביעית, חוזרים ומצביעים עד שאחד המועמדים יקבל רוב; בהצבעה החמישית וכן בכל הצבעה נוספת לא יועמד לבחירה מועמד שקיבל בהצבעה הקודמת את מספר הקולות הקטן ביותר (להלן בפסקה זו – יצא); קיבלו מועמדים אחדים מספר שווה של הקולות והוא מספר הקולות הקטן ביותר, ינהגו כך: היו שני מועמדים כאמור, יצא אחד מהם, כפי שייקבע בהגרלה; היו יוצא משניים יצא לפני כל הצבעה נוספת רק מועמד אחד, כפי שייקבע בהגרלה;

(8) כל הגרלה לפי סעיף זה תיערך בו במקום בידי יושב ראש הישיבה; היה היושב ראש עצמו מועמד לראש המועצה, בהצבעה שקדמה להגרלה, תמנה המועצה חבר שאינו מועמד לראש המועצה והוא יערוך את ההגרלה.

(ב) על המועמד לבחירות לפי סעיף זה לא יחול התנאי שעליו להיות הראשון ברשימת המועמדים למועצה.

תקנות 7. השר הממונה על ביצוע החוק והוא רשאי להתקין תקנות לכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות להתאמת הסדרים לפי חוק זה להסדרים על פי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, או על פי חוק הרשויות המקומיות (בחירות ראש הרשות המקומית וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975.

תחילה 8. תחילתו של חוק זה ביום ד' בטבת התש"ן (1 בינואר 1990).

צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח–1958

(פורסם: ק"ת התשי"ח , עמ' 1256)

התיקונים:

תשנ"ו – ק"ת התשנ"ו, 756

תשנ"ו (2) – ק"ת התשנ"ו, 1505

תשנ"ז – ק"ת התשנ"ז, 655 (תוספת II)

תשנ"ז (2) – ק"ת התשנ"ז, 986

תשנ"ט – ק"ת התשנ"ט, 722 (סע' 80א)

תש"ס – ק"ת התש"ס, 76

תשס"א – ק"ת התשס"א, 810

תשס"ב – ק"ת התשס"ב, 353

תשס"ב (2) – ק"ת התשס"ב, 758

הוראת שעה (הצבעה ללא ספח) – ק"ת התשס"ב, 229

תשס"ג – ק"ת התשס"ג, 1009

תשס"ד – ק"ת התשס"ד, 113

תשס"ד (2) – ק"ת התשס"ד, 805 (תחולה מיום 01/01/05)

תשס"ה – ק"ת התשס"ה, 115

תשס"ו (2) – ק"ת התשס"ו, 736

תשס"ז – ק"ת התשס"ז, 1064

הוראת שעה – ק"ת התשס"ט, 30

תשס"ט- ק"ת התשס"ט, 30

תש"ע – ק"ת התש"ע, 1367

תשע"א- ק"ת התשע"א, 737

תשע"ב- ק"ת התשע"ב, 71

תשע"ב (2)- ק"ת התשע"ב, 213

תשע"ב (4) – ק"ת התשע"ב, 1178

תשע"ב (5) – ק"ת התשע"ב, 1322

תשע"ב (6) – ק"ת התשע"ב, 1418

התשע"ב (7) – ק"ת התשע"ב 7141, עמ' 1420

התשע"ג – ק"ת התשע"ג 7226, עמ' 800

התשע"ד – ק"ת התשע"ד 7355, עמ' 957

התשע"ה – ק"ת התשע"ה 7432, עמ' 25

התשע"ו – ק"ת התשע"ו 7626, עמ' 796

התשע"ו 2 – ק"ת התשע"ו 7679, עמ' 1465

התשע"ח – ק"ת התשע"ח 7874, עמ' 124

התשע"ח 2 – ק"ת התשע"ח 8001, עמ' 1960

התשע"ח 3 – ק"ת התשע"ח 8012, עמ' 2071

התשע"ח 4 – ק"ת התשע"ח 8012, עמ' 2072

התשע"ח 5 – ק"ת התשע"ח 8043, עמ' 2495

התשע"ח 6 – ק"ת התשע"ח 8046, עמ' 2541

התשע"ט – ק"ת התשע"ט 8090, עמ' 535

התשע"ט 2 – ק"ת התשע"ט 8097, עמ' 650

השתפ"ג – ק"ת התשפ"ג 10757, עמ' 2402

אצילת סמכויות למנכ"ל המשרד – י"פ התשנ"ט, עמ' 1802

אצילת סמכויות למפקח על הבחירות – י"פ התשע"א, עמ' 162

צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958

הערה: להלן מובאים סעיפים מהצו שרלוונטיים לבחירות בלבד

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות, (להלן – "**הפקודה**"), אני מצווה לאמור:

פרק ראשון: פ ר ש נ ו ת

הגדרות 1. בצו זה -

תיקונים תשי"ט, תשמ"ו,תשנ"ז, תשס"ח

"מועצה אזורית" - כל אחת מהמועצות המקומיות אשר שמה נקוב בתוספת הראשונה;

"מועצה" - מועצה שנבחרה או שנתמנתה לפי הוראות צו זה לניהול ענייניה של מועצה אזורית;

"ועד מקומי" - כמשמעותו בסעיף 3(א) לפקודה, שנבחר או שנתמנה לפי הוראות צו זה לניהול ענייניו של ישוב;

"תחום מועצה אזורית" - כלל השטחים המתוארים בטור ב' בתוספת הראשונה מתחת לשמה של המועצה האזורית;

"יישוב" - מקום ששמו נקוב בטור א' של התוספת הראשונה;

"תחום עודף" - תחום המועצה האזורית שאינו כלול בתחום יישוב;

תיקון תשע"ב(6)

"יישוב שיתופי" - קיבוץ, קבוצה, או מושב עובדים, מושב שיתופי, כפר שיתופי, לרבות ישוב שלפחות שמונים למאה מתושביו שהם בני 17 ומעלה, מאוגדים באגודה שיתופית להתיישבות ושהמועצה מכירה בו כישוב שיתופי לצורך צו זה;

"תחום היישוב" - השטח המתואר בטור ב' של התוספת הראשונה לצד שמו של אותו יישוב;

"נכסים" - בנינים וקרקעות שבתחום המועצה, תפוסים או פנויים, ציבוריים או פרטיים, למעט רחוב;

"בעל" - שוכר או שוכר משנה ששכר נכסים לתקופה של למעלה משלוש שנים, ובאין שכירות כאמור - האדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מהנכסים או שהיה מקבלה אילו היו הנכסים נותנים הכנסה, ובאין אדם כאמור - הבעל הרשום של הנכסים;

"מחזיק" - המחזיק למעשה בנכסים כבעל או כשוכר או בכל אופן אחר, להוציא את הגר בבית-מלון או בפנסיון;

"אזור" - כל אחד מאלה :
(1) יישוב;
(2) תחום עודף;
(3) (הוראת שעה שפקעה);

"היום הקובע" - היום ה-150 שלפני יום הבחירות למועצה, לראשות מועצה או לוועד מקומי;

"חוק הבחירות" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות); התשכ"ה - 1965;

"חוק בחירת ראש המועצה" - חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח - 1988;

"חוק הבחירה הישירה" - חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה - 1975;

תיקון התשע"ח 6

"חוק מועד בחירות כלליות" – חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994;

"מרשם האוכלוסין" - המרשם המתנהל לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965;

"מנהל בחירות" - כמשמעותו בסעיף 142(א);

תיקון תשס"א

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית" – יושב ראש הועדה המרכזית שנבחר לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969.

תיקון תשע"ב(4)

"בית משפט לעניינים מינהליים"- כמשמעותו בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים;

תיקון תשע"ב(4)

"חוק בתי משפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס -2000;

"השר" - שר הפנים או מי שהוסמך על ידיו לצורך צו זה.

<u>פרק שני: ניהול מועצה אזורית</u>

מועצה 2. מועצה אזורית תתנהל על ידי מועצה.

ראש מועצה 3. (א) מועצה תפעל באמצעות ראש המועצה; אין בהוראה זו כדי לפגוע בסמכויות המועצה לפי כל דין.

(ב) ראש המועצה אחראי לכך שהתפקידים שהוטלו על המועצה בצו זה או בכל דין אחר יבוצעו כראוי.

(ג) ראש המועצה אחראי לכך שהחלטות המועצה יבוצעו כראוי; הצריכה ההחלטה הוצאה מכספי המועצה, אחראי ראש המועצה לכך שההחלטה תבוצע בהתאם לתקציב המאושר של המועצה ובהתאם להוראות אחרות של צו זה או כל דין אחר.

האצלת תפקידים וסמכויות
תיקון תשס"ד(2)

4. ראש המועצה רשאי, באישור המועצה, לאצול מתפקידיו וסמכויותיו לסגן ראש המועצה או לחבר ועדת הנהלה שהוקמה לפי סעיף 38, לעובד המועצה או לראש ועד מקומי שבתחום המועצה, דרך כלל, לעניין מסוים או לסוג עניינים. ואולם ראש המועצה לא יהא רשאי לאצול לראש ועד מקומי את סמכויותיו לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

פרק שלישי: מועצה ראשונה ממונה

מינוי מועצה ראשונה 5. (א) הוקמה מועצה אזורית, יקבע השר את מספר חברי מועצתה הראשונה וימנה אותם לאחר שיקיים על כך התייעצות עם גופים ואנשים המייצגים לדעתו את תושבי המקום; המועצה הראשונה הממונה (להלן - מועצה ממונה) תכהן עד שתיבחר מועצה נבחרת ראשונה.

(ב) השר רשאי, בכל עת, למנות חברים נוספים למועצה ממונה וכן רשאי הוא להעביר מכהונתו חבר מועצה שמונה ולמנות אחר במקומו.

כינוס מועצה לישיבה ראשונה 6. מועצה ממונה תתכנס לישיבתה הראשונה על-פי הזמנת השר, תוך 14 ימים מיום מינוי חבריה; השר ישב בראשה וינהל את הישיבה עד אשר ייבחר ראש המועצה בהתאם לסעיף 7.

בחירת ראש מועצה 7. (א) מועצה ממונה תבחר בישיבתה הראשונה את אחד מחבריה לראש המועצה.

(ב) בחירת ראש המועצה תיעשה בהצבעה גלויה על פי הוראות אלה:

(1) המועמד שקיבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי המועצה הוא הנבחר;

(2) לא קיבל שום מועמד רוב כזה, מצביעים שנית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה השנייה לישיבה אחרת שתקוים לא יאוחר מ-7 ימים מיום הישיבה הראשונה;

(3) המועמד שקיבל בהצבעה השנייה למעלה ממחצית הקולות של חברי המועצה המצביעים הוא הנבחר.

(ג) גם הישיבה האחרת כאמור בסעיף קטן (ב) (2) תזומן בידי השר.

בחירת סגן ראש המועצה

8. תוך 30 ימים ממועד קיום הישיבה הראשונה תבחר המועצה, מבין חבריה, בסגן ראש מועצה; הוראות סעיף 7 יחולו, בשינויים המחויבים לפי העניין, על בחירת סגן ראש המועצה.

משכורת

9. ראש מועצה ממונה וסגנו רשאים לקבל מקופת המועצה משכורת באישור השר ובשיעור שקבע השר.

חדילה מכהונה של ראש מועצה וסגנו

10. (א) ראש מועצה ממונה וכן סגן ראש מועצה ממונה יחדל לכהן אם הוא:

(1) חדל להיות חבר המועצה;

(2) התפטר מכהונתו כאמור בסעיף 11;

(3) הועבר מכהונתו בידי המועצה.

(ב) החלטת המועצה להעביר את ראש המועצה או סגן ראש המועצה מכהונתו לא יהיה לה תוקף אלא אם כן נתקבלה בישיבה שנקראה במיוחד לעניין זה והצביעו בעדה למעלה ממחצית כל חברי המועצה; ואולם אם סיבת ההעברה מכהונה היא חיוב בדין, בפסק-דין סופי, על עבירה שיש עמה קלון - תספיק החלטה המתקבלת ברוב רגיל.

התפטרות מכהונה

11. (א) אדם שנבחר או שנתמנה לכהונה לפי פרק זה ורוצה להתפטר מכהונתו ימסור, במסירה אישית, הודעה בכתב על כך –

(1) לשר - אם הוא ראש המועצה;

(2) לראש המועצה - אם הוא סגן ראש המועצה או חבר המועצה.

(ב) העתק מהודעת התפטרות כאמור בסעיף קטן (א) תימסר בידי המתפטר לחברי המועצה.

(ג) התפטרות של ראש מועצה תיכנס לתוקפה עם מסירת הודעת ההתפטרות לשר; התפטרותו של סגן ראש מועצה ושל חבר מועצה תיכנס לתוקפה עם מסירת הודעת ההתפטרות לראש המועצה.

בחירה מחדש של ראש מועצה וסגנו

12. חדל לכהן ראש מועצה ממונה או סגנו, תבחר המועצה באופן הקבוע בסעיפים 7 ו-8, לפי העניין, ראש מועצה או סגן ראש מועצה חדש, לא יאוחר מאשר בישיבת המועצה הרגילה הבאה לאחר החדילה מהכהונה.

מינוי חבר חדש

13. חדל לכהן חבר מועצה ממונה, ימנה השר חבר מועצה אחר למועצה במקומו.

פרק רביעי: מועצה נבחרת

סימן א': בחירת מועצה

מועצה נבחרת

14. המועצה שאחרי המועצה הממונה תהיה מועצה נבחרת והיא תהא מורכבת מנציגי האזורים ומראש מועצה.

שיטת הבחירות למועצה

15. הבחירות של נציגי כל אזור למועצה יהיו כלליות, ישירות, שוות וחשאיות וייערכו לפי הוראות צו זה.

מועד הבחירות

16. הבחירות הראשונות למועצה והבחירות שלאחריהן יתקיימו במועד האמור בחוק מועד בחירות כלליות.

מספר הנציגים

תיקון התשע"ח 6

17. (א) בסעיף זה -

"מודד כללי" - מספר התושבים המקנה לאזור זכות לבחור נציג אחד למועצה;

"עודף" - מספר התושבים שנותר לאחר חילוק מספר כל התושבים באזור למודד הכללי;

"תושב" - מי שביום הקובע היה רשום הוא ומענו במרשם האוכלוסין כתושב של אותו אזור ויום הולדתו ה-17 חל לא יאוחר מהיום הקובע.

(ב) אזור זכאי לבחור למועצה נציג אחד לכל מודד כללי שבמספר תושביו ולעודף העולה על מחצית המודד הכללי; אזור שהוא יישוב שמספר תושביו אינו מגיע כדי מודד כללי זכאי לנציג אחד.

(ג) לקראת כל בחירות למועצה יקבע השר, על פי שיקול דעתו, את המודד הכללי לאחר שנתקיימו אלה:

(1) לא יאוחר מהיום ה-87 שלפני יום הבחירות, תקבל המועצה החלטה בדבר המודד הכללי שהיא תציע לשר;

(2) לא יאוחר מהיום ה-84 שלפני יום הבחירות תעביר המועצה לשר את הצעתה לפי פסקה (1) ותפרסם בכל אזור שבתחום המועצה האזורית הודעה על ההצעה האמורה; בהודעה יצוין שכל תושב של אותו אזור רשאי, לא יאוחר מהיום ה-7 שלאחר יום פרסום ההודעה, להגיש למועצה את הערותיו והשגותיו לגבי המודד הכללי המוצע;

(3) לא יאוחר מהיום ה-74 שלפני יום הבחירות תעביר המועצה לשר את ההערות וההשגות שהוגשו לפי פסקה (2); לאחר ששקל את הצעת המועצה ולאחר שעיין בהערות ובהשגות האמורות, יקבע השר את המודד הכללי לא יאוחר מהיום ה-63 שלפני יום הבחירות, ויודיע בכתב את קביעתו האמורה למועצה ולמנהל הבחירות.

תיקון תשע"ח 6

(ד) לא העבירה מועצה לשר הצעה בדבר המודד הכללי כאמור בסעיף קטן (ג)(2), יהיה כל אזור בתחום המועצה האזורית זכאי לבחור נציג אחד בלבד למועצה; ואולם אזור שמספר התושבים בו עולה על 750, יהיה זכאי לבחור שני נציגים למועצה.

(ה) לא יאוחר מהיום ה-56 שלפני יום הבחירות, יפרסם מנהל הבחירות בכל אחד מן האזורים, הודעה בדבר מספר הנציגים שאותו אזור זכאי לבחור למועצה.

הזכות להשתתף בבחירת נציגי אזור למועצה

18. הזכות להשתתף בבחירת נציגי אזור למועצה נתונה לכל מי שרשום בפנקס הבוחרים שהוכן לאותו אזור על פי הוראות הפרק החמישה עשר.

הזכות להיבחר

תיקון תשס"א
תיקון תשע"ב

19. (א) מי שנתקיימו בו הוראות סעיף קטן זה וכפוף להוראות סעיפים קטנים (א1), (א2) ו- (ב) זכאי להיכלל ברשימת מועמדים באזור ולהיבחר חבר מועצה:

תיקון תשע"ב 2

(1) שמו רשום בפנקס הבוחרים של אותו אזור;

(2) ביום הגשת מועמדותו הוא בן 21 שנים ומעלה;

(3) מקום מגוריו הקבוע, ביום הגשת מועמדותו, הוא בתחום אותו אזור;

תיקון התשע"ח 6

(4) נמחק

תיקון התשע"ח 6 (5) נמחק

תיקון התשע"ח 6 (6) נמחק

(7) הוא אינו מנוע מכך לפי סעיף 11 לחוק יסוד: השפיטה, סעיף 18 לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, סעיף 15 לחוק הקאדים, התשכ"א-1961, או סעיף 21 לחוק בתי-הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962;

תיקון תשס"א (8) בטל.

(9) הוא לא הוכרז פסול דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

(10) הוא לא הוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם 1980[17], ואם ניתן לו צו שחרור החלטי לפי הפקודה האמורה או צו המבטל את ההכרזה משום שחובותיו שולמו במלואם - עברו שנתיים ממועד מתן תוקף לצו כאמור.

תיקון תשע"ב (א1) בטל.

תיקון תשע"ב 6

תיקון תשפ"ג

תיקון תשע"ב(2) (א2) מי שכיהן כמנהל הכללי של מועצה אזורית שלושים חודשים לפחות, אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר לחבר המועצה בבחירות שייערכו באותה מועצה אזורית במהלך כהונתו ובבחירות כאמור שייערכו בשנתיים שמיום סיום כהונתו.

תיקון תשס"א (ב) אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.

תיקון תשפ"ג (ב1) בבדיקת התקיימות התנאי האמור בסעיף קטן (ב), רשאי מנהל הבחירות להסתייע ביועץ המשפטי של משרד הפנים או מי שהוא הסמיך לכך.

---

[17] ר' סעיף 375(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018: "נקבעה בחיקוק לפני יום התחילה הוראה הנוגעת לפושט רגל... יראו אותה, החל ביום התחילה, כהוראה הנוגעת ליחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי חוק זה...".

(ג) מועמד ברשימת מועמדים, שנידון למאסר כאמור בסעיף קטן (ב) ופסק הדין נהיה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר המועצה, דינו כדין מי שהתפטר מרשימת המועמדים שבה כלול שמו או מחברותו במועצה, לפי העניין, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שאין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.

תיקון תשס"א

(ד) קביעת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיפים קטנים (ב) ו – (ג) לא תידרש אם קבע בית המשפט, לפי דין, כי יש עם העבירה, בנסיבות העניין, משום קלון.

(ה) בסעיף זה –

"מאסר בפועל" – סך כל תקופות המאסר בפועל שעל הנידון לשאת ברצף אחד, אף אם הוטלו בגזרי דין שונים, לרבות מאסר על תנאי שהופעל ;

"עבירה" – על אחת מהעבירות שעליהן נידון לעונש של מאסר בפועל.

הוראות לעניין שלילת הזכות להיבחר בשל עבירה שיש עמה קלון

19א. לעניין שלילת זכאותו של מועמד להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר מועצה, בשל עבירה שיש עמה קלון, יחולו הוראות אלה :

(1) מועמד יגיש למנהל הבחירות הצהרה לעניין סעיף 19(ב), ואם הגיש המועמד בקשה לפי פסקה 2(א) – גם אישור מאת הוועדה המרכזית על הגשת הבקשה, יחד עם כתב הסכמתו להיות מועמד לפי סעיף 153(א).

תיקון תשס"א

תיקון התשע"ח 6

(2) (א) מועמד או מי שרוצה להיות מועמד, שנידון למאסר בפסק דין סופי כאמור בסעיף 19(ב), המבקש כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יחליט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יגיש ליושב ראש הוועדה בקשה לכך, לפני הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו; לבקשה יצורפו כתב האישום, פסק הדין וכל חומר אחר הנוגע לעניין ;

תיקון התשע"ח 6

(ב) החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית תהיה סופית; ההחלטה המנומקת תימסר למנהל הבחירות לא יאוחר מהיום ה – 12 שלפני יום הבחירות ;

(3) (א) (1) נידון מועמד למאסר בפסק דין סופי כאמור בסעיף 19(ג), ימסור על כך הודעה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ואם ביקש מהיושב ראש לקבוע כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יגיש בקשה בצירוף כל החומר כאמור בפסקה 2(א).

(2) ההודעה, הבקשה וכל החומר המצורף, יוגשו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בתוך שבעה ימים מהיום שפסק הדין נהיה סופי.

(3) לא הגיש מועמד בקשה, דינו כדין מי שהתפטר ביום מסירת ההודעה, אף אם נבחר ואף אם החל לכהן; הודעה על כך תפורסם ברשומות ובכל דרך שיקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ייתן את החלטתו בתוך 10 ימים מיום הגשת הבקשה והחלטתו תהיה סופית;

(ג) החליט היושב ראש לדחות את הבקשה, דינו של המועמד כדין מי שהתפטר ביום מתן ההחלטה, אף אם נבחר ואף אם החל לכהן; הודעה על החלטת היושב ראש כאמור תפורסם ברשומות ובכל דרך שיקבע;

(4) נוכח מנהל הבחירות, להנחת דעתו, בהתאם לראיות שהובאו לפניו, שמועמד נידון למאסר כאמור בסעיף 19 ולא הצהיר על כך לפי פסקה (1) או לא מסר על כך הודעה לפי פסקה (3), ידרוש מנהל הבחירות מן המועמד כי יגיש לו תצהיר לעניין סעיף 19(ב).

הזכות להגשת רשימות מועמדים

20. כל קבוצת אנשים הרשומה בפנקס בוחרים של אזור והמונה שני אחוזים לפחות ממספר בעלי זכות הבחירה באזור אך לא פחות מחמישה אנשים, רשאית להגיש רשימת מועמדים בבחירות לנציגי אותו אזור במועצה; רשימות המועמדים יוגשו בהתאם להוראות הפרק החמישה עשר.

נציג מטעם יישוב חדש

21. (א) הוקם יישוב חדש בתחום מועצה אזורית בתקופה שבין בחירות או סופח יישוב לתחום מועצה אזורית באותה תקופה, רשאי השר, לאחר התייעצות עם המועצה ועם גופים ציבוריים שלדעתו יש להם נגיעה בדבר, למנות נציג מטעם אותו ישוב לחבר במועצה; חבר מועצה זה יכהן עד לבחירות הבאות.

(ב) חדל חבר מועצה כאמור לכהן, רשאי השר, בדרך הקבועה בסעיף קטן (א), למנות במקומו חבר מועצה אחר.

תחילת כהונתה של מועצה
תיקון תשע"ב(6)
תיקון התשע"ח 2

22. הוראות סעיף 24(א) לפקודת העיריות[18] יחולו, בשינויים המחויבים, על מי שנבחרו חברי מועצה בבחירות לפי צו זה.

רציפות כהונה

23. מועצה קיימת תמשיך בתפקידה עד תחילת כהונתה של מועצה חדשה.

<u>סימן ב': בחירת ראש מועצה וחדילה מכהונה</u>

שיטת הבחירות

24. ראש מועצה ייבחר בבחירות אישיות, ישירות, שוות וחשאיות; הבחירות ייערכו לפי הוראות צו זה.

הזכות לבחור ולהיבחר ומועד הבחירות

25. הזכות לבחור ראש מועצה ולהיבחר לראש מועצה וכן מועד הבחירות הם כקבוע בחוק בחירת ראש המועצה.

הצעת מועמד

26. הצעת מועמד לראש מועצה תוגש בידי קבוצת בוחרים או בידי קבוצת חברי מועצה כמפורט בחוק בחירת ראש המועצה; הצעות המועמדים יוגשו בהתאם להוראות הפרק החמישה עשר.

התפטרות מועמד

27. התפטר מועמד לראשות המועצה ביום ה-10 שלפני יום הבחירות או לפני כן, רשאי מי שהציע את מועמדותו, לא יאוחר מהיום ה-7 שלפני יום הבחירות, להציע במקומו מועמד אחר הזכאי להיבחר לראש המועצה.

פטירת מועמד

28. (א) בכפוף לאמור בסעיף 29, נפטר מועמד לראשות המועצה, רשאי מי שהציע את מועמדותו של הנפטר, לא יאוחר מהיום ה-10 שלאחר הפטירה, להציע במקומו מועמד אחר הזכאי להיבחר לראש המועצה.

(ב) נפטר מועמד לראשות המועצה ביום ה-15 שלפני יום הבחירות או לפני כן, יחולו הוראות אלה:

(1) הוצע מועמד לפי סעיף קטן (א) - יתקיימו הבחירות למועצה ולראש המועצה ביום שלישי הראשון שלאחר היום ה-33 מיום הגשת הצעת המועמד;

[18] התחלת כהונה

(2) לא הוצע מועמד לפי סעיף קטן (א) - יתקיימו הבחירות למועצה ולראש המועצה ביום שבו היו צריכות להתקיים.

(ג) נפטר מועמד לראשות המועצה אחרי היום ה-15 שלפני יום הבחירות, יחולו הוראות אלה:

(1) הוצע מועמד לפי סעיף קטן (א) - יתקיימו הבחירות למועצה ולראש המועצה במועד האמור בסעיף קטן (ב)(1);

(2) לא הוצע מועמד לפי סעיף קטן (א) - יתקיימו הבחירות למועצה ולראש המועצה בתום 14 ימים מהיום שבו היו צריכות להתקיים.

(ד) הצעת מועמד לפי סעיף זה תוגש למנהל הבחירות בימים, בשעות ובמקום שיקבע.

בחירות באין מועמד

29. לא הוגשה או לא אושרה שום הצעת מועמד לראשות המועצה או התפטר או נפטר מועמד יחיד לאחר היום ה-10 שלפני יום הבחירות, לא יהיו בחירות בקלפי והמועצה תבחר בראש המועצה מבין חבריה לפי הוראות סעיף 6ח לחוק בחירת ראש המועצה.

תחילת כהונתו של ראש מועצה ורציפות הכהונה

תיקון תשע"ב(6)

30. ראש מועצה שנבחר בבחירות בקלפי או שהוכרז ביום הבחירות על בחירתו כאמור בסעיף 168, יתחיל לכהן ביום השביעי שלאחר יום פרסום ההודעה האמורה בסעיף 218 בדבר תוצאות הבחירות; ראש מועצה שנבחר בידי המועצה יתחיל לכהן עם בחירתו; כהונתו של ראש מועצה תימשך עד שיתחיל לכהן ראש מועצה חדש.

ראש מועצה לזמן ביניים

31. כל עוד לא החל ראש מועצה לכהן כאמור בסעיף 30, יכהן כראש המועצה האדם שנשא בכהונה זו ערב יום הבחירות למועצה, ואם נבצר ממנו לפעול - חבר המועצה שהשר מינהו לכך.

חדילה מכהונה

32. ראש מועצה יחדל לכהן בכל אחד מהמקרים האלה:

(1) הוא לא היה זכאי לכתחילה להיבחר לראש מועצה או שלאחר שנבחר השתנו לגביו הנסיבות כך ששוב אין מתקיימות בו כל דרישות הזכאות להיבחר לראש מועצה האמורות בסעיף 4(ב) לחוק בחירת ראש מועצה;

(2) הוא התפטר מכהונתו כאמור בסעיף 6א לחוק בחירת ראש מועצה;

(3) הוא הועבר מכהונתו כאמור בסעיפים 6ב עד 6ד לחוק בחירת ראש מועצה;

(4) השר מינה מועצה חדשה או ועדה למילוי תפקידי המועצה לפי סעיף 38 לפקודה.

חליפו של ראש מועצה שחדל לכהן

33. בכפוף לאמור בסעיף 16(ב) לחוק בחירת ראש המועצה, נפטר ראש מועצה או חדל לכהן בהתאם לאמור בסעיף 32(1) עד (3), תבחר המועצה בראש מועצה מבין חבריה לפי הוראות סעיף 6ח לחוק בחירת ראש מועצה.

פרסום

34. מזכיר המועצה יודיע לשר על בחירת ראש מועצה בידי המועצה ועל חדילה של ראש מועצה לכהן, והשר יפרסם הודעה על כך ברשומות.

<u>פרק חמישי: חברי מועצה וסגני ראש מועצה</u>

ישיבה ראשונה

35. (א) מועצה נבחרת תתכנס לישיבתה הראשונה על פי הזמנת ראש המועצה לא יאוחר מ-14 ימים מיום תחילת כהונתה כאמור בסעיף 22; ההזמנה תימסר לכל חברי המועצה 48 שעות לפחות לפני מועד הישיבה; לא נבחר ראש מועצה או נעדר ראש המועצה, תכונס הישיבה על פי הזמנת זקן חברי המועצה והוא יהיה יושב ראש בה עד אשר ייבחר ראש מועצה או עד לבואו של ראש המועצה.

(ב) לא נקראה הישיבה הראשונה כאמור בסעיף קטן (א), יכנס השר את המועצה לישיבה הראשונה והוא יהיה יושב ראש בה עד אשר ייבחר ראש המועצה.

פסולים לכהונה

37ג. (א) אלה פסולים לכהן כחברי מועצה:

(1) מי שלא היה זכאי לכתחילה להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר לחבר מועצה בהתאם לאמור בסעיף 19, או שלאחר שנבחר השתנו לגביו הנסיבות כך ששוב אין מתקיימות בו כל דרישות הזכאות להיות מועמד המפורטות בסעיף 19;

תיקון תשס"א

(2) מי שהורשע בפסק דין שנהיה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר המועצה, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה הייתה בזמן שכיהן כחבר המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר המועצה, וקבע בית המשפט כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון;

תיקון תשס"א

(3) מי שנידון למאסר כאמור בסעיף 19 ולא הצהיר אמת או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 19א.

תיקון תש"ע

(4) חבר ועד מקומי.

תיקון התשע"ה

(5) מי שחייב חוב סופי בשל ארנונה או בשל אספקת מים בעד שישה חודשים, ולא שילם אותו ממועד התשלום של חלקו האחרון של החוב ובמשך תקופה העולה על שנה; לעניין זה, "חוב סופי" – חוב, שחלף לגביו המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי העניין, ואם הוגשו ערעור או תובענה אחרת – לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד".

תיקון התשע"ח 6

(6) עובד המועצה במשכורת;

תיקון התשע"ח 6

(7) עובד המדינה במשכורת אשר עבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי ועלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר המועצה;

תיקון התשע"ח 6

(8) עובד במשכורת ברשות מקומית אחרת אשר עבודתו האמורה עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות הרשות המקומית האחרת ובין תפקידיו כחבר המועצה.

(ב) המכהן כחבר מועצה והוא פסול לכך, דינו-קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

קביעת קלון על ידי בית המשפט

1ג37. (א) גזר בית המשפט את דינו של חבר מועצה בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה הייתה בזמן שכיהן כחבר המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר מועצה, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לעניין הקלון ניתנת לערעור כאילו הייתה חלק מגזר הדין.

תיקון תשס"א

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שחבר המועצה החל לכהן בין מועד גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי העניין, למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים.

היעדרות מישיבות המועצה

37ד. (א) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), חבר מועצה שנעדר מישיבות המועצה שלושה חודשים רצופים או שנעדר משלוש ישיבות רצופות - אם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות - יחדל להיות חבר המועצה, ובלבד שראש המועצה או הממונה על המחוז שלח לו הודעה כמפורט בסעיף זה.

(ב) סעיף קטן (א) לא יחול על חבר המועצה שנעדר מישיבת מועצה ברשות המועצה שניתנה מראש, או שנעדר בשל מחלה, שירות בצבא-הגנה לישראל או שליחות ציבורית.

(ג) בתום החודש השני להיעדרו של חבר המועצה מישיבות המועצה או מיד לאחר הישיבה השנייה שממנה נעדר, לפי העניין, ישלח לו ראש המועצה הודעה בכתב שתכלול פירוט ישיבות המועצה שמהן נעדר וכן את נוסחו המלא של סעיף זה.

(ד) ההודעה כאמור בסעיף קטן (ג) תישלח לחבר המועצה בדואר רשום לפי מענו הידוע לאחרונה והעתק ממנה יישלח בדואר רשום לממונה על המחוז.

(ה) לא שלח ראש המועצה לחבר המועצה הודעה כאמור בסעיף קטן (ג) ולא שלחה גם תוך שבעה ימים מיום שדרש ממנו הממונה על המחוז לעשות כן, ישלח הממונה על המחוז לחבר המועצה את ההודעה האמורה והעתק ממנה ישלח במכתב רשום לראש המועצה.

הודעה על חדילת חברות במועצה

37ה. (א) נראה לראש המועצה, כי חבר המועצה פסול מלכהן כחבר המועצה או חדל לכהן מחמת שנעדר מישיבות המועצה כאמור בסעיף 37ד, ישלח לו ראש המועצה, בדואר רשום, לפי מענו הידוע לאחרונה, הודעה בדבר התפנות מקומו במועצה ויפרט בה את הסיבות לכך; ראש המועצה ימציא העתק מהודעתו האמורה לידי הממונה על המחוז.

(ב) נראה לממונה על המחוז שחבר המועצה פסול מלכהן כחבר המועצה או חדל לכהן מחמת שנעדר מישיבות המועצה כאמור בסעיף 37ד, ולא שלח ראש המועצה לחבר המועצה הודעה כאמור בסעיף קטן (א) ולא שלחה גם תוך ארבעה עשר ימים מיום שדרש ממנו הממונה על המחוז לעשות כן, ישלח הממונה על המחוז לחבר המועצה את ההודעה האמורה והעתק ממנה יישלח במכתב רשום לראש המועצה.

(ג) בתום שלושים ימים מיום שנשלחה אליו הודעה כאמור בסעיף קטן (א) או (ב), יחדל חבר המועצה לכהן כחבר המועצה, אלא אם כן תוך הזמן האמור התקיים אחד מאלה:

תיקון תשע"ב (4)

(1) אותו חבר המועצה עתר לבית משפט לעניינים מינהליים לביטול ההודעה, ובמקרה זה לא יחדל לכהן כאמור עד שבית-המשפט יחליט אחרת;

(2) התברר לשולח ההודעה שלא נתקיימו הנסיבות המחייבות את משלוחה והוא ביטל אותה בהודעה מנומקת בכתב, לחבר המועצה; העתק מהודעת הביטול יימסר לידי הממונה על המחוז או לידי ראש המועצה לפי העניין.

תיקון תשס"א (ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), מי שפסול לכהן לפי סעיף 37ג(א)(2), תיפסק חברותו במועצה מיום שפסק הדין נהיה סופי.

תיקון תשס"א
תיקון תשע"ב(3) (ה) על מי שפסול לכהן לפי סעיף 37ג(א)(3) יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), ואולם אם עתר לביטול ההודעה לפי סעיף קטן (ג)(1), יושעה מחברותו במועצה עד להחלטת בית המשפט בעתירה.

תיקון התשע"ה (ו) על פי שפסול לכהן לפי סעיף 37ג(א)(5), יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) ו-(ה), בשינויים אלה:

(1) הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תישלח בידי הגזבר, והוא יציין בה כי על חבר המועצה לשלם את חובו או להסדיר אותו, לרבות בדרך של פריסתו (בסעיף זה – הסדרת חוב);

(2) כהונתו של חבר המועצה תיפסק בתום שישים ימים מיום שנשלחה אליו הודעה כאמור בפסקה (1), זולת אם –

(א) בתוך שלושים ימים ממועד משלוח ההודעה הסדיר את החוב;

(ב) בתוך שישים ימים ממועד משלוח ההודעה התקיים האמור בפסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (ג);

(3) הגזבר יודיע לממונה על תחילת השעיה ועל הפסקת כהונה של חבר המועצה;

(4) הממונה יוודא את קיומן של הוראות סעיף קטן זה.

הוראות לעניין השעיה
תיקון תשס"א

37ה1. (א) קבע בית המשפט לפי סעיף 37ג1 כי יש עם העבירה שבה הורשע חבר המועצה משום קלון, יושעה חבר המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו.

(ב) הושעה חבר המועצה לפי סעיף קטן (א) או לפי סעיף 37ה(ה) או (ו), יחולו הוראות סעיף 37י(א); חזר חבר המועצה לכהן לאחר שזוכה בערעור או לאחר שקבע בית המשפט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, או לאחר שהחליט בית המשפט שלא נתקיימה העילה לפסלות לכהונה לפי סעיף 37ג(א)(3) או (5) יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר המועצה מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולכהן כחבר המועצה מכוח הוראות סעיף 37י (א) או (ב).

חדילה מכהונת סגן

37ו. (א) סגן ראש מועצה יחדל מכהונתו אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הוא חדל להיות חבר המועצה;

(2) הוא התפטר מכהונתו;

(3) בסגן כאמור בסעיף 36 - ראש המועצה, באישור המועצה, ברוב חבריה, העביר אותו מכהונתו;

(4) בסגן כאמור בסעיף 37 - המועצה, בהחלטה שנתקבלה ברוב חבריה בישיבה מיוחדת העבירה אותו מכהונתו.

(ב) סגן ראש מועצה הרוצה להתפטר ימסור הודעה בכתב על כך לראש המועצה וימציא העתק מהודעתו לחברי המועצה ולממונה על המחוז; ההתפטרות תקבל תוקף כעבור 48 שעות לאחר שהודעת ההתפטרות נמסרה לראש המועצה.

(ג) הגישו רוב חברי המועצה לראש המועצה דרישה בכתב לכנס ישיבה מיוחדת לדיון על העברת סגן ראש המועצה מכהונתו כאמור בסעיף קטן (א)(4), יכנס ראש המועצה את הישיבה לא יאוחר מ-30 ימים מיום הגשת הדרישה; לא כינס ראש המועצה את הישיבה בתוך הזמן האמור, ימנה השר אדם שיכנס את המועצה לישיבה המיוחדת במועד שקבע השר.

פרסום 37ז. מזכיר המועצה יודיע לשר על כל מקרה של בחירת סגן ראש מועצה ועל חדילה מכהונה של סגן ראש מועצה והשר יפרסם הודעה על כך ברשומות.

התפטרות חבר מועצה 37ח. חבר מועצה הרוצה להתפטר מכהונתו ימסור הודעה בכתב על כך לראש המועצה וימציא העתק מהודעתו לחברי המועצה ולממונה על המחוז; ההתפטרות תקבל תוקף כעבור 48 שעות לאחר שהודעת ההתפטרות נמסרה לראש המועצה.

התפטרות ראש מועצה מייצוג אזור 37ט. (א) ראש מועצה שנבחר גם כנציגו של אזור במועצה ורוצה להתפטר מייצוג כאמור ימסור הודעה בכתב על כך למועצה וימציא העתק מהודעתו האמורה לממונה על המחוז ולוועד המקומי המכהן באותו אזור; ההתפטרות תקבל תוקף עם מסירת ההודעה למועצה.

(ב) התפטר ראש מועצה מייצוגו של אזור כאמור בסעיף קטן (א), ימשיך להיות חבר המועצה לכל דבר וענין וייווסף למניין החברים שנקבע לאותה מועצה, כל עוד הוא מכהן כראש מועצה.

חליפו של חבר מועצה שחדל לכהן 37י. (א) במקום חבר המועצה שחדל לכהן או שפקעה כהונתו יבוא המועמד ששמו רשום ברשימת המועמדים שמטעמה נבחר אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות האחרונות למועצה; ואם אותו מועמד כבר נכנס למועצה בדרך זו קודם לכן או שהוא פסול או שאינו יכול להיות חבר מועצה מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב לראש המועצה שאינו רוצה להיות חבר המועצה, יבוא במקומו המועמד ששמו רשום אחריו ברשימת המועמדים האמורה, וכן הלאה.

תיקון תשס"א

(ב) אין ברשימת המועמדים מי שימלא את המקום הפנוי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה השר, ללא דיחוי, חבר חדש מבין האנשים הזכאים להיבחר לחברי המועצה, על פי הצעת ארגון הציבור שמטעמו נבחר החבר שמקומו נתפנה, ואם אין, לדעת השר, ארגון כזה, ייעשה המינוי בהתחשב ברצונם של אותם אנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של אותו ציבור.

תוקף פעולות 37יא. חבר מועצה, המכהן בתפקידו כשהוא פסול לכהן כחבר המועצה או שחדל להיות חבר המועצה לפי סעיף 37ד, יראו את מעשיו בתפקידו כחבר המועצה כאילו נעשו בידי חבר מועצה המכהן כדין.

פרק שמיני: עובדים

עובד מועצה שהיה לחבר מועצה 62. בטל

תיקון תשנ"ז

תיקון התשע"ח 4

פרק תשיעי: סמכויות

ראש מועצה המסיים תפקידו 64ב. (א) בסעיף זה –

תיקון תשנ"ז

"ראש מועצה המסיים תפקידו" - ראש מועצה -

(1) המכהן לפי סעיף 31;

(2) שלא הוצע כמועמד לראשות המועצה לקראת הבחירות הבאות - מהיום האחרון להגשת רשימות המועמדים;

(3) שהוצע כמועמד לראשות המועצה, לא נבחר לפי סעיף 210(א) ולא היה אחד משני המועמדים שקיבלו את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים - מהיום שלאחר יום הבחירות;

(4) שהיה אחד משני המועמדים בבחירות חוזרות כאמור בסעיף 210(ב) ולא נבחר בבחירות החוזרות - מהיום שלאחר הבחירות החוזרות;

(ב) ראש מועצה המסיים תפקידו לא יהיה רשאי –

(1) למנות עובדים לפי סעיף 57(ב);

(2) לפטר עובדים לפי סעיף 61(ה);

(3) להעלות עובדים בדרגה;

(4) לחתום על שטרות או מסמכי תשלום לפי סעיף 191 לפקודת העיריות, כפי שהוחל בסעיף 34א לפקודה, בסכום העולה על החלק השנים-עשר של התקציב

תיקון תשע"ח 5

הרגיל, לכל חודש של כהונה כראש מועצה המסיים תפקידו, למעט:

(א) תשלום שכר ופירעון מלוות;

(ב) שטרות ומסמכי תשלום הנובעים מהתחייבויות שנעשו כדין לפני שנעשה ראש מועצה המסיים תפקידו.

(ג) פעל ראש המועצה המסיים תפקידו בניגוד להוראות סעיף קטן (ב), לא יהיה תוקף למינוי עובד, לפיטוריו או להעלאתו בדרגה, כאמור שם בפסקאות (1) עד (3), וכל תשלום כאמור בפסקה (4) שם ייחשב בלתי חוקי ויחולו הוראות סעיף 84.

פרק ארבעה עשר: הנהלה מקומית

ועד מקומי

90. כל יישוב יתנהל על ידי ועד מקומי.

סיווג תושבים ביישוב שיתופי
תיקון תשע"ח 2

90א. לפני בחירות כהגדרתן בסעיף 137, למעט בחירות מיוחדות כהגדרתן בסעיף האמור, תוכן לכל יישוב שיתופי רשימה לצורך קביעת אופן ניהולו של היישוב השיתופי, ולעניין סעיפים 91א עד 91ה – יראו כתושב מי שנכלל ברשימה וכחבר אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית של היישוב (**להלן – האגודה השיתופית**) מי שצוין ככזה ברשימה האמורה; הרשימה תוכן לפי הוראות אלה:

(1) השר יעביר לוועדת הבחירות שמונתה על פי הוראות הפרק החמישה עשר, רשימה של כל אדם שיום הולדתו ה-17 חל לא יאוחר מיום הבחירות ורשום הוא ומענו ביום הקובע במרשם האוכלוסין כתושב היישוב השיתופי, שנת לידתו ומספר זהותו במרשם האוכלוסין;

(2) ועדת הבחירות תבחן אם מי שנכלל ברשימה שהועברה לה הוא חבר או אינו חבר באגודה השיתופית, ותציין זאת ברשימה; לצורך זה, ועדת הבחירות רשאית לדרוש מהמועצה, מוועד מקומי, מוועד הנהלה של אגודה שיתופית חקלאית ביישוב שיתופי ומכל תושב, שימסור לה, במקום ובזמן שתקבע, כל ידיעה או מסמך שברשותה הדרוש, לדעת ועדת הבחירות, להכנת הרשימה; מי שקיבל דרישה כאמור חייב להשיב עליה תוך 7 ימים מיום קבלתה;

(3) ביום ה-118 שלפני יום הבחירות תניח ועדת הבחירות העתקים מהרשימה במשרד המועצה, במשרד הוועד המקומי ובמקומות

אחרים בתחום היישוב השיתופי, כפי שתקבע ועדת הבחירות, למען יוכל כל המעוניין בכך לעיין בה;

(4) לא יאוחר מהיום ה-118 שלפני יום הבחירות יפרסם יושב ראש ועדת הבחירות בתחום היישוב השיתופי מודעה בדבר הצגת הרשימה לעיון כאמור בפסקה (3); במודעה האמורה יצוינו מקומות הנחת הרשימה, זכותו של כל אדם לעיין בה בתוך 10 ימים מיום פרסום המודעה ושעות העיון; כמו כן יפורטו במודעה הוראת סעיף 90ב;

(5) דרשה ועדת הבחירות מידע לפי פסקה (2) ולא נמסר לה המידע המבוקש במועד, ירשום יושב ראש ועדת הבחירות ברשימה ליד שמו של כל תושב שלגביו לא נמסר המידע האמור, כי הוא אינו חבר באגודה השיתופית ובמודעה האמורה בפסקה (4) יצוין מספר התושבים שנרשמו כמי שאינם חברים באגודה השיתופית עקב אי-מסירת המידע בעניין חברותם באגודה;

(6) מידע לאחר תום המועד האחרון להגשת עררים לפי סעיף 90ב(א), עתירה או פסק דין לפי סעיף 90ב(ז), לפי המאוחר מביניהם, תעביר ועדת הבחירות למנהל הבחירות את הרשימה שהוכנה לכל יישוב שיתופי שבתחום המועצה האזורית לפי הוראות סעיף זה.

עררים ועתירות
תיקון תשע"ח 2

90ב. (א) כל אדם רשאי, לא יאוחר מהיום ה-108 שלפני יום הבחירות, להגיש לוועדת הבחירות ערר מנומק, בכתב, על כך שהוא או זולתו נרשם, שלא כדין, ברשימה כחבר אגודה שיתופית או כמי שאינו חבר אגודה שיתופית.

(ב) ועדת הבחירות תדון בעררים, ובלבד שחבר ועדת בחירות לא ידון בעררים הנוגעים לרשימה של היישוב שבו הוא מתגורר, תנהל פרוטוקול מישיבותיה ותכריע בהם לא יאוחר מהיום ה-101 שלפני יום הבחירות; לצורך קבלת הכרעה כאמור, רשאית הועדה לגבות עדויות ולעיין במסמכים כפי שייראה לה.

(ג) סברה ועדת הבחירות כי ניתן לקבל ערר של אדם לגבי הרישום שלו בלי להיזקק לשמיעת טענותיו, תודיע לעורר שקיבלה את עררו; בכל מקרה אחר תזמין הוועדה את העורר לדיון בערר, ואם נגע הערר לזולת – תזמין גם אותו.

(ד) הגיש אדם ערר הנוגע לאדם אחר, ימציא לוועדת הבחירות העתק נוסף מכתב הערר וועדת הבחירות תמציא העתק זה לאותו אדם, יחד עם ההזמנה לדיון.

(ה) הזמנה לדיון כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), תימסר במסירה אישית או תישלח בדואר רשום עם אישור מסירה; כל בעל דין שהוזמן לדיון בערר, זכאי לטעון לפני ועדת הבחירות בעצמו או על ידי בא-כוחו.

(ו) קיבלה ועדת הבחירות החלטה בערר שלא בפני בעל דין או בא-כוחו, תודיע את החלטתה בכתב לעורר, ואם נגע הערר לזולת – גם לו, לא יאוחר מהיום ה-97 שלפני יום הבחירות; לא מסרה ועדת הבחירות הודעה כאמור על החלטתה, רואים ערר זה כערר שהוחלט לדחותו וכאילו נמסרה לעורר הודעה על הדחיה ביום ה-97 שלפני יום הבחירות.

(ז) מי שהגיש ערר, ואם הערר נגע לאחר – גם האחר, רשאי לעתור על החלטת ועדת הבחירות לפי סעיף קטן (ו), לבית משפט לעניינים מינהליים; על עתירה כאמור יחולו הוראות סעיף 8 לפקודה[19].

(ח) ועדת הבחירות תתקן את הרשימה לפי ההכרעות בעררים ובעתירות לפי סעיף זה.

הוועד המקומי בישוב שיתופי
תיקון תשכ"ג
תיקון תשנ"ז
תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2
תיקון תש"ס

91. (א) בכפוף לאמור בסעיפים 91א ו- 91ב, מי שמכהנים בישוב שיתופי, במועד פלוני, כחברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית, יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של היישוב.

(ב) חדל ישוב להיות שיתופי, תמנה המועצה ועד מקומי בדרך האמורה בסעיף 92 ורואים ועד זה כוועד ראשון שמונה על פי הסעיף האמור.

צרוף נציגות לוועד מקומי
תיקון תשנ"ד(2)
תיקון תשנ"ז
תיקון תש"ס
תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2

91א. (א) תושב של ישוב שיתופי שאינו חבר האגודה השיתופית, רשאי לבקש מהשר, לא יאוחר מהיום ה-64 שלפני יום הבחירות, להורות כי לוועד המקומי של הישוב ייבחרו בנוסף לחברי ועד הנהלת האגודה, גם נציגים של בעלי זכות בחירה בישוב שאינם חברים באגודה השיתופית.

(ב) בטל.

תיקון תש"ס

(ג) בטל.

[19] בחירות לפי פנקס בוחרים

תיקון תש"ס
תיקון תשע"ח 2

(ד) בכפוף לאמור בסעיף 91ב, מצא השר כי בישוב שיתופי שלגביו הוגשה בקשה כאמור בסעיף קטן (א), מספר התושבים שאינם חברי האגודה השיתופית הוא 10% לפחות ממספר התושבים בישוב, יורה כי בנוסף לחברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית האמור בסעיף 91, ייבחרו גם נציגים של התושבים באותו ישוב שאינם חברי האגודה השיתופית (להלן - הנציגות).

תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2

(ד1) בישוב שהוא קיבוץ או קבוצה יורה השר כאמור אם הוגשה הבקשה על ידי 10% מבין התושבים הרשומים בישוב ומספר התושבים שאינם חברי האגודה השיתופית הוא 30% לפחות ממספר הבוחרים בישוב.

תיקון תשע"ח 2

(ה) מספר הנציגים שיעמדו לבחירה בישוב שיתופי כאמור, יהיה המספר השלם המתקבל מהכפלת מספר חברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית באותה שעה במנה המתקבלת מחלוקת מספר התושבים שאינם חברים באגודה השיתופית במספר התושבים החברים באגודה השיתופית, ובלבד שיהיה נציג אחד לפחות.

(ה1) בטל.

(ו) בטל.

בחירת ועד מקומי בישוב שיתופי

91ב. על אף האמור בסעיפים 91(א) ו-91א(ד), יורה השר לקיים בחירות לוועד מקומי של יישוב שיתופי, בדרך האמורה בפרק זה לגבי ישוב שאינו שיתופי, בכל אחד ממקרים אלה :

תיקון תש"ס
תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2

(1) מספר התושבים בישוב שאינם חברי האגודה השיתופית, עלה על מספר התושבים חברי האגודה ;

תיקון תשע"ח 2

(2) על פי בקשה של 20% מבין התושבים של הישוב שהוגשה לשר לא יאוחר מהיום ה-64 שלפני יום הבחירות.

תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2

(3) בישוב שהוא קיבוץ או קבוצה – על פי בקשה של 50% מהתושבים של הישוב שהוגשה לשר כאמור בפסקה (2).

יישוב שיתופי בכינוס נכסים או פירוק

91ב1. ביישוב שיתופי שהאגודה השיתופית שבו נמצאת בהליך של פירוק, כינוס נכסים או מינוי נאמן על ידי בית משפט, בהתאם להוראות פקודת האגודות השיתופיות, או חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, יתקיימו בחירות לוועד מקומי, ויראו את היישוב לעניין הבחירות לוועד המקומי כיישוב לא שיתופי ; מועד הבחירות ייקבע בידי השר כאמור בסעיף 96ב(ב).

תיקון תשס"ה

בקשות לשינויים
תיקון תש"ס
תיקון תשס"ז

91ג. (א) נערכו ביישוב שיתופי בחירות לנציגות כאמור בסעיף 91א והוגשה לשר בקשה, לקראת הבחירות הבאות שיורה –

תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ח 2

(1) על קיום בחירות לוועד מקומי ביישוב – יאשר השר את הבקשה אם הוגשה בידי 20% לפחות מבין התושבים של היישוב וביישוב שהוא קיבוץ או קבוצה – בידי 50% לפחות מבין התושבים שביישוב;

תיקון תשע"ח 2

(2) כי חברי ועד הנהלת האגודה השיתופית ביישוב, לבדם, יכהנו כחברי הוועד המקומי – יאשר השר את הבקשה, בכפוף לאמור בסעיף 91ב(1), אם הוגשה בידי למעלה מ-90% מבין התושבים של היישוב.

תיקון תשע"ח 2

(ב) נערכו ביישוב שיתופי בחירות לוועד כאמור בסעיף 91ב והוגשה לשר בקשה, לקראת הבחירות הבאות, להורות על קיום בחירות לנציגות ביישוב או להורות שחברי ועד הנהלת האגודה השיתופית ביישוב יכהנו גם כחברי הוועד המקומי – יאשר השר את הבקשה, בכפוף לאמור בסעיף 91ב(1), אם ביקשו זאת למעלה מ-80% מבין התושבים של היישוב.

(ג) בקשות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו – (ב) יוגשו לשר לא יאוחר מהיום ה – 64 שלפני יום הבחירות.

הודעה בדבר הגשת בקשות
תיקון תש"ס
תיקון תשס"ז

91ד. לא יאוחר מהיום ה- 74 שלפני יום הבחירות יפרסם מנהל הבחירות, בכל אחד מהיישובים השיתופיים, הודעה בדבר האפשרות להגיש לשר בקשות כאמור בסעיפים 91א עד 91ג, לגבי הגוף שינהל את היישוב; בהודעה יפורט נוסח הסעיפים האמורים וכן יצוינו בה המועד האחרון להגשת הבקשות ומספר החותמים הנדרש לכל סוג של בקשה.

אופן הגשת בקשות
תיקון תש"ס

91ה. (א) בקשות כאמור בסעיפים 91א עד 91ג יוגשו לשר בכתב, באמצעות מנהל הבחירות, ויפורטו בהן שמו, שם משפחתו ומספר זהותו של כל מבקש, וכל מבקש יחתום אישית על הבקשה לצד שמו; העתק מהבקשה יימסר לוועדת הבחירות.

תיקון תשע"ח 2

(ב) תושב שחתם על יותר מבקשה אחת מהבקשות האמורות בסעיף קטן (א), כל חתימותיו בטלות.

תיקון תשע"ח 2

(ג) תושב שחתם על בקשה כאמור בסעיף קטן (א), אינו רשאי לחזור בו מחתימתו; מותו של חותם אינו מבטל את חתימתו.

בדיקת בקשות
תיקון תש"ס

91ז. קיבל מנהל בחירות בקשות לפי סעיפים 91א עד 91ג, יבדוק את הבקשות ויעבירן לשר, בצירוף הערותיו, לא יאוחר מהיום ה- 57 שלפני יום הבחירות; החלטת השר בבקשות תינתן לא יאוחר מהיום ה- 52 שלפני יום הבחירות.

תוקף הוראת השר
תיקון תש"ס
תיקון תשס"ז

91ז. הוראת השר בדבר אופן ניהולו של יישוב שיתופי שניתנה לפי סעיפים 91א עד 91ג, תעמוד בתוקפה גם בכל הבחירות הבאות שייערכו ביישוב האמור, אלא אם כן הורה השר אחרת, על פי בקשות שהוגשו לו לפי הסעיפים האמורים.

הוועד המקומי הראשון ביישוב שאיננו שיתופי
תיקון תשכ"ג

92. (א) חברי הוועד המקומי הראשון ביישוב שאיננו שיתופי ימונו על ידי המועצה לאחר התייעצות עם גופים ציבוריים שיש להם, לדעתה, נגיעה בדבר; המינוי טעון אישור של השר.

(ב) רשאית המועצה לבטל מינויו של חבר ועד מקומי ולמנות במקומו חבר אחר בדרך האמורה בסעיף קטן (א).

הישיבה הראשונה
תיקון תשכ"ג

93. (א) הישיבה הראשונה של הוועד המקומי הראשון תתכנס, תוך 14 יום מיום אישור מינויו על ידי השר, על פי הזמנת ראש המועצה והוא יישב בראשה וינהלנה עד שייבחר ראש הוועד המקומי.

(ב) לא קוימו הוראות סעיף קטן (א), יכנס השר את הוועד המקומי לישיבתו הראשונה והוא יישב בראשה וינהלה עד שייבחר ראש הוועד המקומי.

כהונת הוועד
תיקון תשכ"ג
תיקון תשנ"ז

94. הוועד המקומי הראשון יכהן עד שייבחר ועד מקומי לפי הוראות צו זה.

תיקון תשנ"ז 2

95. בטל.

מספר חברי ועד מקומי ביישוב שאיננו שיתופי
תיקון תשכ"ג
תיקון תשנ"ז
תיקון תשס"ד
תיקון תשס"ד 2
תיקון תשע"ח 2

96. (א) מספר חברי ועד מקומי נבחר ביישוב שאיננו שיתופי ייקבע בהתאם למספר התושבים ביישוב שהיו רשומים במרשם האוכלוסין ביום הקובע לפי טבלה זו:

מספר בוחרים	מספר חברי הועד
עד 1,500	5 עד 7
1,501 ומעלה	9 עד 11

תיקון תשנ"ד2
תיקון התש"ס

(ב) מספר חברי הוועד המקומי ייקבע בהתאם לסעיף קטן (א) על ידי השר בהתייעצות עם המועצה, לא יאוחר מהיום ה-50 שלפני יום הבחירות.

(ג) השר רשאי להגדיל את מספר חברי ועד מקומי של יישוב הנמנה עם סוג משני הסוגים הראשונים המפורטים בטבלה שבסעיף קטן (א), כדי המספר המכסימלי הקבוע בטבלה לסוג הבא אחריו.

תיקון תשנ"ז

96א. בטל

מועד הבחירות לוועד מקומי ולנציגות

תיקון תשנ"א
תיקון תשע"ח2
תיקון 2 תשנ"ד
תיקון תשנ"ז
תיקון תש"ס

96ב. (א) הבחירות הראשונות לוועד המקומי ביישוב שאיננו שיתופי יהיו במועד עריכתן של הבחירות למועצה או במועד אחר שיקבע השר שלא יאוחר מהבחירות הבאות למועצה.

(ב) הבחירות הבאות אחרי הבחירות הראשונות ביישוב שאיננו שיתופי וכן בחירות שנקבעו לפי סעיפים 91א עד 91ג, יקוימו במועד עריכתן של הבחירות למועצה ובלבד שהשר לא קבע בשל נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, לדעתו, מועד בחירות מוקדם או מאוחר ממנו.

(ג) נדחו בחירות למועצה לפי סעיף 28, יידחו גם הבחירות האמורות בסעיף קטן (ב) ויקוימו ביום הבחירות למועצה.

שיטת הבחירות

תיקון תשכ"ג

96ג. הבחירות לוועד יהיו כלליות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות.

תיקון תשנ"ז

97. בטל.

הזכות לבחור לוועד מקומי

תיקון תשנ"ז

98. הזכות להשתתף בבחירת ועד מקומי של יישוב נתונה לכל מי שרשום בפנקס הבוחרים שהוכן לאותו יישוב לפי הוראות הפרק החמישה עשר.

הזכות להיבחר לוועד מקומי

תיקון תשנ"ז

99. סעיף 19 יחול על הזכות להיבחר כחבר ועד מקומי בשינויים אלה:

(1) כל מקום שנאמר בו "מועצה" יראו כאילו נאמר בו "ועד מקומי";

(2) בכל מקום שנאמר בו "אזור" יראו כאילו נאמר בו "יישוב".

הזכות להגשת רשימת מועמדים

תיקון תשנ"ז

100. (א) כל קבוצת אנשים הרשומה בפנקס בוחרים של יישוב והמונה שני אחוזים לפחות ממספר בעלי זכות הבחירה ביישוב, אך לא פחות מחמישה אנשים, רשאית להגיש רשימת מועמדים בבחירות לוועד המקומי של אותו יישוב.

(ב) בבחירות לנציגות רשאית להגיש רשימת מועמדים, כל קבוצת אנשים הרשומים בפנקס הבוחרים של היישוב והם אינם חברים באגודה השיתופית, ובלבד שהקבוצה מונה שני אחוזים לפחות ממספר בעלי זכות הבחירה ביישוב שאינם חברים באגודה השיתופית אך לא פחות מחמישה אנשים.

(ג) רשימות המועמדים לוועד המקומי או לנציגות יוגשו כאמור בהוראות הפרק החמישה עשר.

החלת הוראות תיקון תשנ"ז תיקון תש"ס

101. (א) ההוראות החלות לפי צו זה על בחירת ועד מקומי ביישוב שאיננו שיתופי, יחולו גם על בחירת נציגות ועל בחירת ועד מקומי לפי סעיפים 91ב ו – 91ג.

(ב) הוראות סעיפים 98 ו- 99 יחולו גם על בחירת נציגות, אולם יהיו זכאים לבחור ולהיבחר לנציגות רק תושבים שאינם חברים באגודה השיתופית.

תחילת כהונה ורציפותה תיקון תשנ"ז תיקון תשע"ב6

102. ועד מקומי ונציגות יתחילו לכהן ביום השביעי שלאחר יום פרסום ההודעה האמורה בסעיף 218 בדבר תוצאות הבחירות; הכהונה תימשך עד שיתחיל לכהן ועד מקומי חדש או שתתחיל לכהן נציגות חדשה.

תקופת כהונה תיקון תשנ"ז תיקון תש"ס

103. ועד מקומי ביישוב לא שיתופי, ועד מקומי שנבחר לפי סעיף 91ב או לפי סעיף 91ג וכן נציגות, יכהנו חמש שנים.

ישיבה ראשונה של ועד מקומי נבחר תיקון תשנ"ז

104. (א) ועד מקומי נבחר יתכנס לישיבתו הראשונה, על פי הזמנת ראש המועצה, לא יאוחר מ-14 ימים מיום תחילת כהונתו, ראש המועצה יישב בראש הישיבה וינהלנה עד אשר ייבחר ראש הועד המקומי כאמור בסעיף 105.

(ב) לא נקראה הישיבה הראשונה כאמור בסעיף קטן (א) בידי ראש המועצה, יכנס השר את הוועד המקומי לישיבה הראשונה והוא ישמש יושב ראש בה עד אשר ייבחר ראש הוועד המקומי.

תיקון תשס"ד2

(ג) נציג האזור שבו מצוי הישוב במועצה אזורית יוזמן לישיבות הוועד המקומי של אותו ישוב.

בחירת ראש ועד מקומי תיקון תשנ"ז

105. (א) בכפוף לאמור בסעיף 129, ועד מקומי יבחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו לראש הוועד; הבחירה תיעשה בהצבעה גלויה והמועמד שיקבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי הוועד

תיקון תשס"ד2

הוא הנבחר; לא קיבל שום מועמד רוב כאמור תיערך הצבעה שניה והמועמד שיקבל למעלה ממחצית הקולות של חברי הועד המצביעים הוא הנבחר.

תיקון תשס"ד2

(ב) ראש ועד מקומי לא יהא זכאי לשכר בקשר לביצוע תפקידו.

פסולים לכהונה

106. (א) פסול לכהונה -

תיקון תשנ"ז

(1) מי שלא היה זכאי לכתחילה להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר לחבר ועד מקומי או לחבר נציגות בהתאם לאמור בסעיף 99, או שלאחר שנבחר השתנו לגביו הנסיבות כך ששוב אין מתקיימות בו כל דרישות הזכאות להיות מועמד;

תיקון התשס"א

(2) מי שהורשע בפסק דין שנהיה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר הוועד המקומי, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה הייתה בזמן שכיהן כחבר הוועד המקומי ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר הוועד המקומי, וקבע בית המשפט כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון ;

תיקון תשס"א

(3) מי שנידון למאסר כאמור בסעיף 19 ולא הציהיר אמת או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 19א.

תיקון תשע"ב5

(4) מי שחייב חוב סופי בשל ארנונה לוועד המקומי בעד שישה חודשים, ולא שילם אותו ממועד התשלום של חלקו האחרון של החוב ובמשך תקופה העולה על שנה; לעניין זה, "חוב סופי" – חוב שחלף לגביו המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי העניין, ואם הוגשו ערעור או תובענה אחרת – לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד.

תיקון תשע"ט2

(5) עובד הוועד המקומי במשכורת;

תיקון תשע"ט2

(6) עובד המדינה במשכורת אשר עבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי ועלולה להביא לידי סתירה או אי-התאמה בין תפקידיו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר הוועד המקומי;

תיקון תשע"ט2

(7) עובד במשכורת ברשות מקומית אחרת אשר עבודתו האמורה עלולה להביא לידי סתירה או אי-התאמה בין תפקידיו בשירות הרשות המקומית האחרת ובין תפקידיו כחבר הוועד המקומי.

(ב) המכהן כחבר ועד מקומי או כחבר נציגות והוא פסול לכך, דינו קנס כאמור בסעיף 61(א) (1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

תיקון תשס"ד2

(ג) לא יכהנו בוועד מקומי שני קרובי משפחה או יותר; בסעיף קטן זה, "קרוב משפחה" - בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוגו, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם.

תיקון תשס"ד2

(ד) ראש הוועד המקומי יודיע לראש המועצה, בסמוך לאחר הבחירות לוועד המקומי, מי הם חברי הוועד המקומי שנבחרו והאם קיימת ביניהם קרבת משפחה על פי הוראות סעיף קטן (ג).

תיקון תשס"ד2

(ה) ראה ראש המועצה כי לוועד מקומי נבחרו קרובי משפחה, ישלח להם הודעה על כך בדואר רשום, לפי מעניהם הידועים האחרונים; כל אחד מחברי הוועד המקומי שנשלחה אליהם הודעה כאמור, יודיע תוך 14 ימים לראש המועצה על נכונותו להתפטר מתפקידו או על סירובו לעשות כן.

תיקון תשס"ד2

(ו) התפטרות חבר ועד שהודיע על נכונותו להתפטר, תיכנס לתוקף עם מסירת הודעתו לידי ראש המועצה.

תיקון תשס"ד2

(ז) לא הודיע חבר ועד כנדרש בסעיף קטן (ה) וראה ראש מועצה שבוועד ממשיכים לכהן קרובי משפחה, יודיע לכל חבר כאמור על התפנות מקומו בוועד ויפרט את הסיבות לכך.

תיקון תשס"ד2

(ח) הוראות סעיף 37ה(ב) ו-(ג) יחולו על ועד מקומי, בשינויים המחויבים, כך שבכל מקום שבו נאמר "חבר מועצה" יראו כאילו נאמר "חבר ועד מקומי".

הודעה על התפנות מקומו של חבר הוועד המקומי

106א.

תיקון תשע"ב5

(א) נראה לגזבר הוועד המקומי כי חבר הוועד פסול לכהן לפי סעיף 106(4), ישלח לו הגזבר הודעה בדבר התפנות מקומו בוועד ויפרט בה את הסיבות לכך ואת מועד כניסתה לתוקף לפי סעיף קטן (ד); ההודעה תישלח לחבר הוועד במכתב רשום לפי מענו הידוע לאחרונה והעתק ממנה יישלח במכתב רשום לראש המועצה האזורית; בהודעה יצוין כי על חבר הוועד לשלם את חובו או להסדיר אותו לרבות בדרך של פריסתו (בסעיף זה – הסדרת חוב).

(ב) נראה לראש המועצה האזורית שחבר הוועד פסול לכהן ולא שלח הגזבר לחבר הוועד הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תוך ארבעה עשר ימים מיום שדרש ממנו ראש המועצה האזורית לעשות כן, ישלח ראש המועצה האזורית לחבר הוועד את ההודעה האמורה והעתק ממנה ישלח במכתב רשום לגזבר.

(ג) נראה לממונה שחבר הוועד פסול לכהן ולא שלח ראש המועצה האזורית לחבר הוועד הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תוך ארבעה עשר ימים מיום שדרש ממנו הממונה לעשות כן, ישלח הממונה לחבר הוועד את ההודעה האמורה והעתק ממנה ישלח במכתב רשום לראש המועצה האזורית.

(ד) בתום שישים ימים מיום שנשלחה ההודעה לפי סעיף קטן (א), (ב) או (ג) לפי העניין תיפסק כהונתו של חבר הוועד המקומי זולת אם תוך הזמן האמור.

(1) בתוך שלושים ימים ממועד משלוח ההודעה הסדיר את החוב;

(2) בתוך שישים ימים ממועד משלוח ההודעה התקיים אחד מאלה:

(א) הגיש חבר הוועד בקשה לבית משפט מוסמך לביטול ההודעה; במקרה זה לא יחדל לכהן אלא אם כן בית המשפט החליט על כך.

(ב) התברר לשולח ההודעה שלא נתקיימו הנסיבות המחייבות את שליחתה, והוא ביטל אותה בהודעה מנומקת בכתב לחבר הוועד; העתק מהודעת הביטול יימסר לידי הממונה, הגזבר או ראש המועצה האזורית, הכל לפי העניין.

(ה) הגזבר יודיע לראש המועצה האזורית ולממונה על הפסקת כהונה של חבר הוועד.

(ו) הממונה יוודא את קיומן של הוראות סעיף קטן זה.

הוראות לעניין חזרה לכהונה תיקון תשע"ב5

106ב. חזר חבר הוועד המקומי לכהן לאחר שהוחלט כי לא נתקיימה העילה לפסלות כהונה לפי סעיף 106(א)(4), יחדל לכהן מי שהחליף אותו מתוך רשימת המועמדים ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולכהן כחבר הוועד מכוח הוראות סעיף 130.

ועד נחשל תיקון תשס"ד2

127. נראה למועצה כי ועד מקומי אינו ממלא את התפקידים שהוטלו עליו לפי הפקודה, צו זה או כל דין אחר, או שאינו מנהל כשורה את תחום שיפוטו, רשאית היא, באישור הממונה, להורות על בחירת ועד ולקבוע את תאריך הבחירות, או למנות, לאחר התייעצות עם גופים ציבוריים הנוגעים בדבר, ועד מתוך אנשים שכשרים להיות חברי ועד או למנות, לאחר התייעצות

כאמור, ועדה למילוי תפקידי הוועד המקומי, ובלבד שמימון פעילותו של הוועד הממונה ייעשה מתקציב הוועד המקומי.

ועד המסרב למלא חובה 127א. (א) ראה ראש המועצה שוועד מקומי נמנע ממילוי חובה או מביצוע עבודה שהוטלו עליו בצו זה או כל דין אחר, רשאי הוא לדרוש ממנו בצו למלא את החובה או לבצע את העבודה בתוך הזמן הנקוב בצו.

תיקון תשל"ז
תיקון תשס"ד2

תיקון תשס"ד2 (ב) לא מילא הוועד המקומי אחר הצו בתוך הזמן האמור בו, רשאי ראש המועצה, באישור הממונה, למנות אדם למילוי החובה או לביצוע העבודה כאמור, לקבוע את השכר שישולם לאדם כאמור ולהוראות שהשכר והוצאות העבודה ייפרעו מתקציב הוועד המקומי.

סמכות הממונה 127ב. (א) ראה הממונה שעל אף שהתקיימו התנאים הנקובים בסעיפים 127 או 127א נמנע ראש המועצה מלהפעיל את סמכויותיו על פי אותם סעיפים, רשאי הוא, לאחר שנתן לראש המועצה הזדמנות להשמיע את טענותיו, להורות לו בצו להפעיל את הסמכויות האמורות.

תיקון תשס"ד2

תיקון תשס"ד2 (ב) לא קיים ראש המועצה את הוראות הצו האמור בסעיף קטן (א) בתוך הזמן הנקוב בו, רשאי הממונה להפעיל בעצמו את הסמכויות או למנות אדם לביצוע הצו, ורשאי הוא להחליט על גובה השכר שישולם לאדם כאמור ולהורות שהשכר והוצאות העבודה ישולמו מקופת המועצה או מקופת הועד המקומי, כפי שיחליט הממונה; בהחלטה כאמור ייתן הממונה את דעתו לטעם הימנעותו של ראש המועצה מקיום הצו.

החלת הוראות על חברי ועד מקומי 128. הוראות סעיפים 37ד, 37ה, 37ח, 89א ו – 89ב[20] יחולו על חברי ועד מקומי בשינויים אלה:

תיקון תש"ס

(1) כל מקום שנאמר בו "מועצה" יראו כאילו נאמר בו "ועד מקומי";

(2) כל מקום שנאמר בו "השר" יראו כאילו נאמר בו "ראש מועצה";

(3) כל מקום שנאמר בו "חבר המועצה" יראו כאילו נאמר בו "חבר הוועד המקומי".

יושב ראש הוועד 129. ראש הוועד המקומי ביישוב שיתופי יהיה האדם המשמש על פי תקנות היישוב ראש הוועד או המזכירות או ההנהלה של היישוב; הוראה זו לא

[20] היעדרות מישיבות המועצה, הודעה על חדילת חברות במועצה, התפטרות חבר מועצה, חבר מועצה המעוניין בחוזה ואיסור התקשרות בחוזים. ר' גם סעיף 132 לצו.

המקומי ביישוב שיתופי

תחול על יישוב שיתופי שנערכו בו בחירות לוועד המקומי לפי סעיף 91ב או לפי סעיף 91ג.

תיקון תש"ס

מילוי מקומות פנויים 130. (א) חבר ועד מקומי ממונה שחדל לכהן, ימונה במקומו חבר אחר באותה הדרך בה נתמנה החבר שחדל לכהן.

תיקון תשכ"ה
תיקון תשל"ג
תיקון תש"ס
תיקון תשס"א

(ב) חבר ועד מקומי נבחר לרבות חבר נציגות שחדל לכהן או שפקעה כהונתו, יבוא במקומו המועמד ששמו בא ברשימה שממנה נבחר אותו חבר מיד אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה; ואם אותו מועמד כבר נכנס בדרך זו קודם לכן או שהוא פסול או שאיננו יכול להיות חבר הוועד מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב ליושב-ראש הוועד שאין ברצונו להיות חבר הוועד - יבוא במקומו מי ששמו בא מיד אחריו ברשימה האמורה, וכן הלאה.

תיקון תש"ס

(ג) אם אין מי שימלא את המקום הפנוי לפי סעיף קטן (ב), יבחר הוועד ללא דיחוי, על פי החלטה של מחצית חבריו לפחות, אדם שהוא כשר לפי צו זה להיבחר כחבר הוועד. בקבלת החלטה בעניין זה יתחשב הועד בהצעת מגישי הרשימה שמתוכה נבחר החבר שחדל לכהן, ולא יפסול מועמד שהוצע כאמור אלא באישור המועצה. הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על מילוי מקום פנוי של חבר נציגות, אולם בחירת החבר החדש תיעשה בהחלטה של חברי הנציגות הנותרים.

(ד) חבר ועד מקומי ביישוב שיתופי, שחדל לכהן, ינהגו בהתאם לתקנות אותו יישוב שיתופי.

תיקון תש"ס

(ה) לא בחרו חברי הוועד המקומי או חברי הנציגות חבר כאמור בסעיף קטן (ג) תוך חודש ימים, ימנה הממונה על המחוז אדם כשר לפי צו זה לכהן כחבר הועד תוך התחשבות בהצעת מגישי הרשימה שמתוכה נבחר החבר שחדל לכהן.

סמכויות ועד מקומי 132. (א) לוועד מקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה, לרבות התנאים והמגבלות בסמכויות אלה ובכפוף לסעיף 63(ה); הועד המקומי יהיה רשאי לעשות שימוש בסמכויותיו, ככל שלא יהיה בכך סתירה להחלטות המועצה שהודיעה עליהן לוועד ולחוקי העזר שלה.

(ב) המועצה רשאית לבטל אצילת סמכות לוועד המקומי כאמור בסעיף קטן (א) ובלבד שנתנה לוועד המקומי הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ג) סעיפים 45 עד 48, 49(א) למעט הסיפה המתחילה במילים "באישור ועדת ההנהלה", 50 עד 56, 59 עד 61, 76, 77(א) ו-(ב)(1), 78 עד 82, 85, 88 עד 89ב, 232 עד 240 יחולו בשינויים המחויבים לפי העניין על ועד מקומי, ויראו כאילו במקום "המועצה" כתוב "הועד המקומי" ובמקום "השר" כתוב "המועצה".

(ד) סעיף 84 יחול, בשינויים המחויבים, על ועד מקומי.

(ד1) סעיפים 188 ו-196 לפקודת העיריות יחולו על ועד מקומי, בשינויים המחויבים לפי העניין ובשינויים אלה: בכל מקום, במקום "עירייה" או "מועצה" יקראו "הוועד המקומית", ובסעיפים 188(א) ו-196(א), במקום "השר" יקראו "המועצה"; ואולם החלטות המועצה לאישור עסקאות של ועד מקומי לפי סעיפים אלה יהיו טעונות אישור של השר כאילו היתה העסקה בנכסיה של המועצה.

(ה) ועד מקומי רשאי, בשים לב להוראות כלליות של השר ובמידה שלא נקבעו הוראות בצו זה, לקבוע לעצמו את סדרי עבודתו ודיוניו.

פעולות הוועד המקומי 132א. (א) הועד המקומי רשאי לפעול לביצוע הסמכויות שהואצלו לו בעצמו או באמצעות המועצה.

(ב) החליט הועד המקומי לפעול באמצעות המועצה רשאי הוא לפנות אליה בבקשה לבצע פעולות בתחומו, במסגרת תקציבו המאושרת.

(ג) קיבלה המועצה פניה כאמור בסעיף קטן (ב), תעשה את כל הדרוש לביצוע הפעולה המבוקשת, לרבות התקשרות לרכישת טובין או שירותים, לפי הענין; פעולות כאמור ימומנו מתקציב המאושר של הועד המקומי.

<u>פרק חמישה עשר: בחירות</u>

<u>סימן א': פרשנות</u>

הגדרה 137. בפרק זה -
תיקון תשע"ח2

"בחירות" - בחירות למועצה, לראשות מועצה לרבות בחירות מיוחדות או לוועד מקומי לרבות בחירת נציגות כהגדרתה בסעיף 91א;

"בחירות מיוחדות" - בחירות לראש מועצה כאמור בסעיף 16ו לחוק בחירת ראשי מועצות אזוריות;

"יום שליפת הפנקס" – היום ה-47 שלפני יום הבחירות;

תיקון תשפ"ג

"רשימת מועמדים" - המועמדים המוצעים לבחירה לחברי מועצה, חברי ועד מקומי או לנציגות;

"הצעת מועמד" - הצעת מועמד לראשות מועצה;

"מועמד" - מועמד לראשות מועצה או מועמד ברשימת מועמדים;

"שליפת הפנקס" – גזירת פנקס הבוחרים מתוך מרשם האוכלוסין.

<u>סימן ב': ועדת בחירות והכנת פנקס בוחרים</u>

בחירת ועדת בחירות 138. (א) לא יאוחר מ-157 ימים לפני יום הבחירות, ובבחירות מיוחדות – לא יאוחר מ-14 ימים מיום היווצרות העילה לקיום בחירות מיוחדות, תבחר מועצת המועצה האזורית, שבתחומה עומדות להתקיים הבחירות, ועדת בחירות וכן תבחר את אחד מחברי הוועדה ליושב ראש הוועדה; עד לבחירת יושב ראש כאמור ישמש מנהל הבחירות שנתמנה לפי סעיף 142 יושב ראש הוועדה.

תיקון תשע"ח2

תיקון תשס"ד (ב) המועצה תקבע את מספר חברי ועדת הבחירות ותבחר בהם מבין תושבי המועצה האזורית שהם בני 17 שנים לפחות; המועצה תודיע לשר, בכתב, על בחירת הוועדה לא יאוחר משלושה ימים מיום היבחרה.

(ג) לא קבעה המועצה את מספר חברי ועדת הבחירות לפי סעיף קטן (ב), יקבע אותם השר; לא בחרה המועצה את חברי הוועדה ימנה אותם השר ורשאי הוא למנות מי שאינם תושבי המועצה האזורית.

(ד) במועצה אזורית שאין מכהנת בה מועצה נבחרת, ימנה השר ועדת בחירות לא יאוחר מ-144 ימים לפני יום הבחירות.

תיקון תשפ"ג (ד1) ראש המועצה יפרסם באתר האינטרנט של המועצה הודעה על הרכבה של ועדת הבחירות ועל כל שינוי בו.

תיקון תשס"ד (ה) בא-כוח מועמד שאושר כאמור בסעיף 165, רשאי למנות מבין תושבי המועצה האזורית משקיף מטעמו לוועדת הבחירות;

משקיף כאמור יוזמן להשתתף בישיבות ועדת הבחירות כבעל זכות ייעוץ בלבד.

מנין חוקי בישיבת ועדת בחירות .139 (א) המניין החוקי בישיבה של ועדת הבחירות הוא שליש מחברי הוועדה וביניהם היושב ראש ובלבד שכל חברי הוועדה הוזמנו בכתב לישיבה 24 שעות מראש לפחות; לא נוכח מניין כאמור במועד שנקבע לישיבה, תתקיים הישיבה כעבור שעה ותהיה חוקית בכל מספר של נוכחים והמבוגר שבהם ימלא את תפקיד היושב ראש עד בואו של היושב ראש.

תיקון תשפ"ג (א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ביומיים שלפני יום הבחירות תהיה הזמנה לישיבה בהזמנה אישית או בדרך הטלפון, במסרון, במברק או בפקסימיליה, לפחות שלוש שעות מראש; ביום הבחירות תהיה הזמנה לישיבה כאמור לפחות שעה אחת מראש; המניין החוקי בישיבה של ועדת הבחירות ביומיים שלפני יום הבחירות וביום הבחירות שזומנה פחות מ-24 שעות מראש יהיה מחצית מחברי הוועדה, ובהם היושב ראש.

(ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.

תיקון תשפ"ג (ג) ממלא מקום של חבר רשאי להשתתף בישיבות הוועדה בתורת חבר בהיעדרו של חבר הוועדה.

ועדת בחירות שאינה פועלת כראוי .140 ועדת בחירות שלדעת השר אינה ממלאת את תפקידיה כראוי ועקב כך קיים חשש שהבחירות לא ייערכו במועד, רשאי השר להתרות בה; לא שעתה ועדת הבחירות להתראה, רשאי השר לפזרה ולמנות ועדה אחרת במקומה.

פקיד בחירות .141 בטל.
תיקון תשע"ב6

מנהל בחירות .142 (א) השר ימנה מנהל בחירות לכל מועצה אזורית שבה עומדות להתקיים בחירות ורשאי הוא למנות סגן אחד או יותר למנהל הבחירות; המינויים יפורסמו ברשומות.
תיקון תשע"ח2
תיקון תשע"ח6
תיקון תשפ"ג

תיקון תשע"ב6 (ב) מנהל הבחירות רשאי לבצע כל פעולה במקום ועדת הבחירות אם ראה כי לא בוצעה כראוי או לא בוצעה במועד והדבר עלול לגרום לדחיית הבחירות ולשם כך יהיו למנהל הבחירות כל הסמכויות הנתונות לפי צו זה לוועדת הבחירות.

(ג) סגן מנהל הבחירות רשאי לבצע כל פעולה שמנהל הבחירות הוסמך לבצעה על פי צו זה אם מנהל הבחירות הורה לו לעשות כן.

הכנת פנקס בוחרים 143. (א) לכל בחירות יכין משרד הפנים פנקס בוחרים שיכלול כל אדם שיום הולדתו ה-17 חל לא יאוחר מיום הבחירות והיה רשום הוא ומענו במרשם האוכלוסין כתושב של אותו אזור ביום שליפת הפנקס, למעט מי שבתוך 18 חודשים שקדמו ליום הבחירות היה רשום בפנקס הבוחרים כבוחר של רשות מקומית אחרת, ובאותה רשות התקיימו בחירות בתקופה האמורה; לעניין פרק זה, "מען" – לרבות ציון במרשם האוכלוסין של יישוב בלבד.

תיקון תש"ע
תיקון תשע"א
תיקון תשע"ח2

(ב) עלה מספר הבוחרים באזור על 800, יוכנו רשימות בוחרים אחדות שכל אחת מהן תכלול לא יותר מ-800 שמות בוחרים; הבוחרים יחולקו ברשימות אלה לפי סדר אלף-בית של שמות משפחה, והסימון הסידורי בכל אחת מהן יתחיל במספר 1; כל הרשימות האמורות ביחד יהוו את פנקס הבוחרים של האזור.

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ח2
תיקון תשע"ח6

(ג) בפנקס בוחרים יירשמו שמו ושם משפחתו של כל בוחר באזור, שם אביו או אמו, שנת לידתו, מענו ומספר זהותו במרשם האוכלוסין; באין לבוחר שם משפחה, יפורט גם שם אבי אביו, והכל לפי הרשום במרשם ביום שליפת הפנקס; שמות הבוחרים יהיו ערוכים בזה אחר זה, לפי סדר אלף-בית של שמות המשפחה, ויהיו מסומנים במספרים סידוריים החל במספר 1; שמם של בוחרים שאין להם שם משפחה יהיו ערוכים לפי סדר האלף בית של שמם הפרטי.

תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ב6
תיקון תשע"ח2

תיקון תשע"ח2

(ג1) ביישוב שיתופי שבו מתקיימות בחירות לנציגות, יצוין בפנקס הבוחרים של אותו יישוב ליד שמו של כל בוחר אם הוא חבר באגודה השיתופית על פי רשימת התושבים שהועברה למנהל הבחירות כאמור בסעיף 90א(6).

תיקון תשע"ח2

(ג2) פנקס הבוחרים ייכנס לתוקפו שלושה ימים לאחר יום שליפת הפנקס; על כניסת פנקסים לתוקף יפרסם השר הודעה ברשומות.

תיקון תשס"ז
תיקון תשע"ב6
תיקון תשע"ח2

(ד) נמחק.

תיקון פרטי בוחר 143א. הוראות סעיפים 17 עד 23 לחוק הבחירות[21] יחולו, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה;

תיקון תשע"ח2

לעניין בחירות מיוחדות, יחולו הסעיפים האמורים בשינויים אלה:

[21] בקשה לתיקון פרטי בוחר, בקשה בנוגע לבוחר לאחר כניסת פנקס הבוחרים לתוקף, הכרעה בבקשות, עתירה בעניין פנקס הבוחרים, ראיות, הרכב בית המשפט ופסק דין, פטור מאגרות ומסים

תיקון תשע"ח6

(1) בסעיף 17, במקום סעיף קטן (ה) יקראו:
"(ה) בקשה כאמור בסעיף זה יכול שתוגש בכל עת אך לא יאוחר מהיום ה-51 שלפני יום הבחירות.";

תיקון תשע"ח6

(2) בסעיף 19, במקום סעיף קטן (א) יקראו:
"(א) השר יכריע בבקשות לפי סעיף 17 ויודיע את החלטתו בכתב למבקש ולאדם שלגביו נסבה הבקשה לא יאוחר מהיום ה-48 שלפני יום הבחירות.";

תיקון תשע"ח6

(3) בסעיף 20(ב), במקום פסקה (1) יקראו:
"(1) עתירה נגד החלטה לפי סעיף 19(א) תוגש לא יאוחר מהיום ה-44 שלפני יום הבחירות.".

מסירת מידע לציבור

143ב. הוראות סעיף 15 לחוק הבחירות[22] יחולו, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה.

תיקון תשע"ח2

הודעה לקראת בחירות

143ג. הוראת סעיף 23ד לחוק הבחירות[23] תחול, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה.

תיקון תשע"ח2

<u>סימן ג': רשימות והצעות מועמדים</u>

מועד הגשת רשימות והצעות מועמדים

150. (א) רשימות המועמדים והצעות מועמדים יוגשו למנהל הבחירות ביום ה-41 שלפני יום הבחירות, בין השעות 9 עד 11 לפני הצהרים או ביום ה-40 שלפני יום הבחירות, בין השעות 3 אחרי הצהרים ו- 9 בערב.

תיקון תשע"ב6
תיקון תשפ"ג

(ב) בטל.

תיקון תשפ"ג

(ג) מנהל הבחירות רשאי, באישור השר או מי שהוא הסמיכו לכך, לשנות את השעות לקבלת רשימות המועמדים והצעות המועמדים, ובלבד שסך כל השעות לא יקטן ממספר השעות שנקבע בסעיף קטן (א).

תיקון תשפ"ג

(ד) רשימות המועמדים והצעות המועמדים יוגשו במשרד הראשי של המועצה האזורית או בכל מבנה ציבורי מתאים אחר, בתחום המועצה, שיקבע מנהל הבחירות; מנהל הבחירות יפרסם מודעה על מקום הגשת הרשימות וההצעות עד היום ה-47 שלפני יום הבחירות.

---

[22] מסירת מידע לציבור

[23] הודעה לקראת בחירות

טפסים
תיקון תשס"ח

151. רשימות והצעות מועמדים יוגשו על גבי חוברות לפי הטפסים שבתוספת השלישית כמפורט להלן:

תיקון תשע"א

(1) טופס 1א - הצעת מועמד מטעם קבוצת בוחרים;

תיקון תשס"ח
תיקון תשע"א

(1א) טופס 1ב - הצעה של ראש מועצה מכהן להיות מועמד לכהונה נוספת;

(2) טופס 2 - רשימת מועמדים למועצה;

(3) טופס 3 - רשימת מועמדים לוועד המקומי או לנציגות.

מספר המועמדים ופרטיהם
תיקון תשע"ח 2
תיקון תשע"ח 6

152. (א) מספר המועמדים ברשימת מועמדים למועצה לא יפחת משלושה מועמדים ולא יעלה על עשרה.

(ב) מספר המועמדים לוועד מקומי או לנציגות לא יעלה על כפל מספר החברים במוסד העומד לבחירה.

(ג) ברשימות והצעות מועמדים, לפי העניין, יפורטו פרטי המועמדים.

הסכמה לשמש כמועמדים
תיקון תשע"ב6
תיקון תשפ"ג

153. (א) לא יאושר כמועמד אדם שלא נתן את הסכמתו להיות מועמד לפי טופס 4 שבתוספת השלישית; כתב הסכמה כאמור של כל אחד מהמועמדים חתום בידו יימסר למנהל הבחירות לא יאוחר מהמועד האחרון להגשת רשימות והצעות המועמדים ויצורף לו טופס הסכמה, חתום בידו, למסירת מידע מהמרשם הפלילי ומידע על תיקים תלויים ועומדים לפי התוספת השלישית לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019.

(ב) אדם רשאי להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד לכל אחד מן המוסדות העומדים לבחירה; מי שנתן הסכמתו בכתב להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר לאחד מן המוסדות העומדים לבחירה, ימחק מנהל הבחירות את שמו מכל הרשימות האמורות.

חתימת מגישי רשימות והצעות מועמדים

154. (א) רשימת מועמדים תיחתם בידי קבוצת הבוחרים המגישה את הרשימה כאמור בסעיפים 20 ו- 100; הצעת מועמד תיחתם בידי קבוצת הבוחרים או חברי המועצה המגישה את ההצעה כאמור בסעיפים 5 ו-6ז לחוק בחירת ראשי מועצות אזוריות.

תיקון תשע"ח2
תיקון תשע"ח6

(ב) ליד כל חתימה כאמור בסעיף קטן (א), יצוינו פרטי החותם כנדרש בטופס שלפיו הוגשה רשימת המועמדים או הצעת המועמד; אל הרשימה או ההצעה יצורף תצהיר של בא-כוח הרשימה או ההצעה המאמת את כל החתימות; בלא תצהיר כאמור לא תתקבל הרשימה או ההצעה.

(ג) אדם שחתם על יותר מרשימת מועמדים אחת למוסד מהמוסדות העומדים לבחירה או על יותר מהצעת מועמד אחת, חתימותיו בכל הרשימות וההצעות האמורות - בטלות.

(ד) אדם שחתם על רשימת מועמדים או על הצעת מועמד, אינו רשאי לחזור בו מחתימתו; מותו של חותם איננו מבטל את חתימתו.

אי קבלת רשימת מועמדים

.155 מנהל הבחירות לא יקבל רשימת מועמדים או הצעת מועמד שהוגשה באיחור או שנעשה בה אחד משינויים אלה:

תיקון תשע"ב6

(1) החלפת מועמד פלוני במועמד אחר;

(2) מחיקה או הוספה של שם מועמד;

(3) שינוי סדר רישומו של מועמד ברשימה;

(4) שינוי המספר הסידורי שליד שם המועמד.

הודעה בדבר הגשת רשימות והצעות מועמדים

.156 לא יאוחר מהיום ה-47 שלפני יום הבחירות, יפרסם מנהל הבחירות הודעה בכל אחד מן האזורים שבתחום המועצה האזורית שבה יפורטו:

(1) יום הבחירות וכן היום והשעות להגשת רשימות והצעות המועמדים;

תיקון תשע"ב6

(2) שמו ומען משרדו של מנהל הבחירות;

(3) מספר הנציגים מטעם האזור העומדים לבחירה למועצה;

(4) מספר חברי הוועד המקומי או הנציגות העומדים לבחירה באזור;

(5) מספר האנשים הדרוש להגשת רשימת מועמדים לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה באזור ולהגשת הצעת מועמד;

(6) המקומות והמועדים שבהם ניתן לקבל את הטפסים הדרושים להגשת רשימות והצעות מועמדים;

(7) תוכן הוראות סעיפים 151 עד 155.

מינוי בא-כוח 157. (א) המגישים רשימת מועמדים או הצעת מועמד, רשאים למנות שני
תיקון תשפ"ג אנשים שמלאו להם 18 שנים לפחות - אחד כבא כוחם והשני כממלא מקומו; עשו כן, יציינו את פרטי הממונים האמורים כנדרש בטופס שעליו הוגשה הרשימה או ההצעה; באין מינוי כאמור יראו את המועמד הראשון ברשימת מועמדים כבא כוח מגישי הרשימה (להלן - בא כוח הרשימה) ואת המועמד השני כממלא מקומו, וכן יראו את החותם הראשון על הצעת מועמד כבא כוח מגישי ההצעה (להלן - בא כוח ההצעה) ואת החותם השני כממלא מקומו.

תיקון תשע"ח2 (ב) הוראת סעיף 38(ב) לחוק הבחירות[24] תחול, בשינויים המחויבים, על בא-כוח הרשימה או בא-כוח ההצעה כאמור בסעיף קטן (א).

כינוי וסימון של רשימת מועמדים 158. (א) כל רשימת מועמדים תישא כינוי וסימון המורכב מעד שלוש אותיות שונות של האלף-בית העברי; לא ניתן לרשימה כינוי וסימון כאמור על ידי מגישי הרשימה, יקבע לה מנהל הבחירות את הכינוי והסימון.
תיקון תשפ"ג

(ב) שתי רשימות מועמדים לאותו מוסד העומד לבחירה המוגשות מטעם אותו אזור, לא יישאו כינוי וסימון זהים; קבוצת בוחרים שהקדימה להגיש את רשימתה, זכותה לבחור כינוי וסימון כאמור בסעיף קטן (א) - קודמת.

(ג) רשימת מועמדים לא תישא כינוי או סימון אשר עלולים להטעות.

תיקון תשפ"ג (ד) בא כוח רשימה רשאי לבקש ממנהל הבחירות לשנות את כינוי הרשימה או את האותיות שהתבקשו עם הגשתה, לא יאוחר מהמועד לתיקון ליקויים כאמור בסעיף 162.

אישור קבלת רשימות והצעות מועמדים 159. מנהל הבחירות שקיבל רשימת מועמדים או הצעת מועמד יאשר זאת בכתב; באישור יצוינו היום והשעה של הגשת הרשימה או ההצעה ושמות בא כוח המגישים וממלא מקומו, כן יצוינו הכינוי והסימון שהוצעו לרשימה.

[24] באי כוח רשימות המועמדים

התפטרות מועמד 160. (א) מועמד רשאי להתפטר בכל עת; הוראת סעיף 43 לחוק הבחירות[25] תחול, בשינויים המחויבים.

תיקון תשע"ח6
תיקון תשפ"ג

תיקון תשע"ח2 (ב) בטל
תיקון תשפ"ג

רשימות והצעות מועמדים פסולות 161. (א) מנהל הבחירות יבדוק את כל רשימות והצעות המועמדים שנתקבלו בתוך המועד האמור בסעיף 150 (א). מנהל בחירות לא יאשר רשימה או הצעת מועמד שנמצא בה אחד או יותר מהליקויים האלה:

תיקון תשפ"ג

(1) רשימה או הצעה הכוללת מספר בלתי מספיק של חותמים;

(2) רשימה שמספר המועמדים בה נמוך מהמספר הנדרש כאמור בסעיף 152, בכפוף להוראות סעיף 164(א);

(3) רשימה או הצעה שהוגשה בלא תצהיר כאמור בסעיף 154(ב);

(4) שינוי כאמור בסעיף 155;

(5) הצעת מועמד שלא ניתן לגביה ערבון כאמור בסעיף 5א לחוק בחירת ראש המועצה;

(6) רשימה או הצעה שהוגשה שלא על גבי טופס לפי סעיף 151.

תיקון תשפ"ג (ב) בטל
תיקון תשפ"ג (ג) בטל

ליקויים ברשימת מועמדים או בהצעת מועמד 162. (א) קבע מנהל הבחירות שרשימת מועמדים או הצעת מועמד הוגשה שלא בהתאם להוראות סימן זה, אולם לא נמצא ברשימה או בהצעה פגם מן הפגמים האמורים בסעיף 161, יודיע מנהל הבחירות, בכתב, לבא כוח הרשימה או ההצעה ולממלאי מקומם, לא יאוחר מהיום ה-30 שלפני יום הבחירות, כי קיים ליקוי ברשימה או בהצעה וכי הם רשאים לתקנו לא יאוחר מהיום ה-28 שלפני יום הבחירות; מנהל הבחירות יפרט בהודעתו את מהות הליקוי; נגע הליקוי למועמד, ישלח מנהל הבחירות גם לו העתק מההודעה ואף המועמד האמור יהיה רשאי לתקן את הליקוי.

תיקון תש"ס
תיקון תשע"ח2
תיקון תשפ"ג

[25] התפטרות מועמד

תיקון תשע"ח2 (ב) פסל מנהל הבחירות חתימות של מגישי רשימת מועמדים או הצעת מועמד, ועקב כך פחת מספר מגישי הרשימה או ההצעה מהמספר הנדרש על פי הוראות צו זה והוראות חוק בחירת ראש המועצה, ייחשב הדבר לליקוי הניתן לתיקון כאמור בסעיף קטן (א).

תיקון תשע"ח2 (ג) סרב מנהל הבחירות לאשר כינוי או סימון של רשימת מועמדים, ייחשב הדבר לליקוי הניתן לתיקון כאמור בסעיף קטן (א).

פסילת מועמד ברשימת מועמדים 163. בטל
תיקון תשע"ח2
תיקון תשפ"ג

שינויים ברשימות מועמדים 164. (א) לא אישר מנהל הבחירות מועמד פלוני או שנשללה זכותו של מועמד להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר בשל עבירה שיש עמה קלון לפי סעיפים 19 ו-19א, ומספר המועמדים שבאותה רשימה פחת בשל כך מהמספר הנדרש בסעיף 152, לא יהא בכך בלבד כדי לפסול את הרשימה, והכל אלא אם כן מנהל הבחירות לא אישר מועמד פלוני בשל כך שלא צורף לרשימה כתב הסכמתו כאמור בסעיף 153(א).
תיקון תשפ"ג

(ב) אין להחליף או להוסיף מועמדים ברשימת מועמדים לאחר שהוגשה, ואין להביא בה שינויים אחרים.

אישור רשימות והצעות מועמדים 165. רשימת מועמדים שאינה מנועה מלהשתתף בבחירות לפי סעיף 14 לחוק מועד בחירות כלליות או הצעת מועמד, אשר הוגשה כדין או שהליקויים בה תוקנו כאמור בסעיף 162, יאשר אותה מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, ויודיע על כך לבא כוח הרשימה או ההצעה ולממלאי מקומם לא יאוחר מהיום ה-23 שלפני יום הבחירות; חבר ועדת הבחירות לא ידון בעניין אישור של רשימת מועמדים או של מועמד ברשימת מועמדים ביישוב שבו הוא מתגורר.
תיקון תשע"א
תיקון תשע"ח2
תיקון תשפ"ג

פסילה עקב אי תיקון ליקויים 166. בוטל
תיקון תשע"ח2
תיקון תשפ"ג

עתירה בעניין רשימות ומועמדים 167. (א) סירב מנהל הבחירות לאשר רשימת מועמדים כולה או חלקה או את הכינוי או את האות של הרשימה, או הצעת מועמד, יודיע על כך בכתב בצירוף נימוקיו, לא יאוחר מהיום ה-23 שלפני יום הבחירות, לבא-כוח הרשימה או ההצעה ולממלא מקומו
תיקון תשע"ב4
תיקון תשע"ח2

תיקון תשפ"ג | ולמועמד ברשימה או בהצעה שסירב לאשרו, והם רשאים לעתור נגד הסירוב, לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות, בפני בית המשפט לעניינים מינהליים שבאזור שיפוטו נמצא תחום המועצה האזורית.

תיקון תשפ"ג | (ב) | בטל

תיקון תשפ"ג | (ג) | חבר ועדת בחירות רשאי לעתור לבית משפט כאמור בסעיף קטן (א) לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות, נגד אישור רשימת מועמדים או הצעת מועמד בידי מנהל הבחירות.

תיקון תשפ"ג | (ד) | על עתירה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 42(ג) לחוק הבחירות[26].

סימן ד': כינון מוסדות נבחרים ללא בחירות בקלפי

מועמד יחיד לראשות מועצה | 168. | אושרה הצעת מועמד אחת בלבד, יכריז מנהל הבחירות, ביום הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, שהמועמד אשר הוצע בהצעה האמורה הוא שנבחר לראש המועצה.

הכרזה על נציגי אזור במועצה | 169. | (א) | היה באזור פלוני מספר המועמדים למועצה שאושרו שווה למספר הנציגים שאותו אזור זכאי לבחור למועצה, לא יתקיימו באזור האמור בחירות בקלפי למועצה ומנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, יכריז ביום הבחירות שהמועמדים שאושרו כאמור, הם שנבחרו כחברי המועצה מטעם האזור.

(ב) | היה מספר המועמדים האמורים בסעיף קטן (א) פחות ממספר הנציגים שהאזור זכאי לבחור למועצה, יופחת מספרם של חברי המועצה מטעם האזור ויועמד על מספר המועמדים שאושרו; מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, יכריז ביום הבחירות שהמועמדים שאושרו הם שנבחרו כחברי המועצה מטעם האזור.

(ג) | הוגשה באזור רשימת מועמדים אחת בלבד בבחירות למועצה ומספר המועמדים שאושרו בה עלה על מספר הנציגים שהאזור זכאי לבחור למועצה, יכריז מנהל הבחירות, ביום הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, על מספר המועמדים מתוך אותה רשימה השווה למספר הנציגים האמור, לפי סדר רישומם ברשימה, כעל מי שנבחרו כחברי המועצה מטעם האזור.

---

[26] עתירה בעניין רשימות ומועמדים

מינוי חבר מועצה

170. לא הוגשה או לא אושרה באזור פלוני אף לא רשימת מועמדים אחת בבחירות למועצה, ימנה השר, לאחר התייעצות עם גופים ציבוריים שלדעת השר יש להם נגיעה בדבר, חבר מועצה אחד מטעם אותו אזור מבין תושבי האזור הזכאים להיבחר כחברי מועצה; ראה השר כי לא ניתן למנות חבר מועצה מבין תושבי האזור, רשאי הוא למנות כנציג האזור במועצה אדם שאיננו תושב האזור.

הכרזה על חברי ועד מקומי או נציגות

171. (א) היה מספר המועמדים שאושרו בבחירות לוועד מקומי או לנציגות שווה למספר החברים במוסד העומד לבחירה, לא יתקיימו בחירות בקלפי למוסד האמור, ומנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, יכריז ביום הבחירות שהמועמדים שאושרו כאמור הם שנבחרו כחברי הוועד המקומי או הנציגות.

(ב) היה מספר המועמדים האמורים בסעיף קטן (א) פחות ממספר החברים במוסד העומד לבחירה, יופחת, בכפוף לאמור בסעיף 172(ב), מספרם של חברי המוסד האמור ויועמד על מספר המועמדים שאושרו; מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, יכריז ביום הבחירות שהמועמדים שאושרו הם שנבחרו כחברי הועד המקומי או הנציגות.

(ג) הוגשה רשימת מועמדים אחת בלבד לוועד מקומי או לנציגות ומספר המועמדים שאושרו בה עלה על מספרם של חברי המוסד העומד לבחירה, יכריז מנהל הבחירות, ביום הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, על מספר המועמדים מתוך אותה רשימה השווה למספר חברי המוסד העומד לבחירה, לפי סדר רישומם ברשימה, כעל מי שנבחרו לחברי הוועד המקומי או הנציגות.

מינוי חברי ועד מקומי

172. (א) לא הוגשה או לא אושרה ביישוב פלוני אף לא רשימת מועמדים אחת בבחירות לוועד מקומי, ימנה השר, לאחר התייעצות עם גופים ציבוריים שלדעת השר יש להם נגיעה בדבר, חמישה חברים לוועד המקומי, מבין תושבי היישוב הזכאים להיבחר לחברי הוועד; ראה השר כי לא ניתן למנות את חברי הוועד המקומי, כולם או מקצתם, מבין תושבי היישוב, רשאי הוא למנות לחברי הוועד המקומי אנשים שאינם תושבי היישוב.

(ב) על אף האמור בסעיף 171(ב), לא יפחת מספרם של חברי ועד מקומי מחמישה חברים; אושרו בבחירות לוועד מקומי פחות מחמישה מועמדים, ישלים השר את מספר חברי הוועד לחמישה במינוי חברים כאמור בסעיף קטן (א).

אי קיום בחירות ביישוב שיתופי לוועד מקומי או לנציגות

.173 לא הוגשה או לא אושרה ביישוב שיתופי פלוני אף לא רשימת מועמדים אחת בבחירות לוועד מקומי או לנציגות, לא יתקיימו בישוב האמור בחירות לאותם מוסדות.

סימן ה': ההכנות ליום הבחירות

בחירות בקלפי

.174 (א) אושרה יותר מהצעת מועמד אחת, יתקיימו בחירות בקלפי לראשות המועצה.

(ב) בכל אחד מהמקרים הבאים יתקיימו באזור בחירות בקלפי:

(1) בחירות למועצה - אם אושרה יותר מרשימת מועמדים אחת ומספר המועמדים שאושרו ברשימות אלה עולה על מספר הנציגים שהאזור זכאי לבחור למועצה.

(2) בחירות לוועד מקומי או לנציגות - אם אושרה יותר מרשימת מועמדים אחת ומספר המועמדים שאושרו ברשימות אלה עולה על מספר החברים במוסד העומד לבחירה.

מקומות הקלפיות
תיקון תשע"ח2

.175 (א) לא יאוחר מהיום ה-10 שלפני יום הבחירות יקבע מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, את המקומות בכל אזור שבהם יוצבו הקלפיות ביום הבחירות (להלן - מקום קלפי).

(ב) מקום קלפי לא יהיה במועדון מפלגתי או במקום אחר המשמש מוסד ציבורי-פוליטי וכן לא בבית כנסת או מקום תפילה אחר.

מספר הקלפיות
תיקון תשע"ב6
תיקון תשע"ח6

.176 (א) באזור שבו מספר הבוחרים אינו עולה על 800, תוצב קלפי אחת.

תיקון תש"ס
תיקון תשע"ח6

(ב) באזור שבו מספר הבוחרים עולה על 800 יהיה מספר הקלפיות כמספר רשימות הבוחרים שהוכנו לאזור לפי סעיף 143(ב); כל קלפי באזור כאמור תסומן במספר, תהיה צמודה לה רשימת בוחרים אחת בלבד, ויהיו רשאים להצביע בה רק הבוחרים ששמותיהם כלולים ברשימה זו.

ועדות קלפי
תיקון תשע"ח2

.177 (א) לא יאוחר מהיום ה-14 שלפני יום הבחירות, תמנה ועדת הבחירות לכל קלפי ועדת קלפי של שלושה חברים לפחות; חברי

ועדת הקלפי האמורים יתמנו מבין הבוחרים של האזור שבו נמצאת הקלפי, על פי הצעת באי כוח רשימות המועמדים המשתתפות בבחירות באזור.

(ב) בנוסף לחברי ועדת הקלפי האמורים בסעיף קטן (א), תמנה ועדת הבחירות לכל אחת מוועדות הקלפי חברי ועדה על פי הצעת באי הכוח של הצעות המועמדים שאושרו; חברי ועדה כאמור יוצעו מבין כלל הבוחרים במועצה האזורית.

תיקון תשע"ח2 (ב1) כל רשימת מועמדים וכל מועמד רשאים להחליף את חבר ועדת הקלפי שמונה על פי הצעתם לפי סעיף קטן (ב) על ידי מתן הודעה של בא כוח רשימת המועמדים או בא כוח הצעת המועמד, לפי העניין, בדבר חילופי גברי בטופס 6א שבתוספת השלישית.

תיקון תשע"ח2 (ג) ועדת הבחירות תמנה לכל ועדת קלפי, מבין חברי אותה ועדה, יושב ראש וסגן יושב ראש.

תיקון תשע"ב6 (ד) בטל.

תיקון תשע"ח2 (ה) לא מינתה ועדת הבחירות ועדות קלפי כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), ימנה מנהל הבחירות את חברי ועדות הקלפי, את יושבי הראש שלהן ואת סגניהם; על מינויים אלה לא יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג).

(ו) המינויים האמורים בסעיפים קטנים (א) עד (ג) ייעשו בכתב מינוי לפי טופס 5 שבתוספת השלישית.

תיקון תשפ"ג (ז) כשיר להתמנות לחבר ועדת קלפי מי שביום הבחירות הוא בן שבע-עשרה שנה ומעלה.

סמכויות ועדת קלפי 178. (א) ועדת קלפי היא הממונה על מהלך ההצבעה במקום הקלפי ועל ספירת קולות הבוחרים שהצביעו בקלפי והיא מוסמכת לקבל כל החלטה בכל הקשור להצבעה ולספירת הקולות.

(ב) החלטותיה של ועדת קלפי יתקבלו ברוב קולות חברי הוועדה המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הוועדה.

תיקון תשע"ח2 (ג) הוראות סעיפים 34(א)(2) ו-(ג) לחוק הבחירות[27] יחולו על בחירות לפי צו זה.

[27] מניין חוקי בוועדת קלפי רוב וכו'

ועדת קלפי שאינה ממלאת תפקידיה כראוי

.179 ראה מנהל הבחירות, ביום הבחירות, שוועדת קלפי אינה ממלאת את תפקידיה כראוי ועקב כך קיים, לדעתו, חשש שייפגע המהלך התקין של ההצבעה בקלפי, רשאי הוא לפזר את ועדת הקלפי האמורה ולמנות ועדה אחרת במקומה; על מינוי כאמור לא יחולו הוראות סעיף 177.

מינוי משקיף

.180 רשימת מועמדים שאיננה מיוצגת בוועדת קלפי כאמור בסעיף 177(א), רשאית למנות משקיף מטעמה לעבודת ועדת הקלפי ביום הבחירות; בא כוח רשימה כאמור או ממלא מקומו יחתמו על כתב מינוי לפי טופס 6 שבתוספת השלישית.

מזכיר ועדת קלפי

.181 (א) מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, ימנה שני מזכירים לכל ועדת קלפי ואם ראה לנכון לעשות כן, רשאי הוא למנות מזכירים שאינם תושבי המועצה האזורית.

תיקון תש"ס
תיקון תשס"ד
תיקון תשפ"ג
תיקון תשס"ד
תיקון תשפ"ג

(א1) מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, ימנה מזכירים נוספים שמספרם לא יעלה על שליש מספר מקומות הקלפי במועצה האזורית ואשר ישמשו לפי סעיף 191א, במקרה הצורך, כחברי ועדת קלפי או כמזכירי ועדת קלפי, ורשאי הוא, באישור המפקח הארצי על הבחירות, למנות מזכירים נוספים אף במספר העולה על המספר האמור.

תיקון תשפ"ג

(א2) מי שביום הבחירות הוא בן עשרים ואחת ומעלה כשיר להיות מזכיר ועדת קלפי;

תיקון תשפ"ג

(א3) לא יתמנה מזכיר אלא אם כן הצהיר כי לא היה חבר מפלגה רשימה או סיעה או מועמד לראשות המועצה וכי לא נטל חלק בפעילות מטעם מפלגה, רשימה, סיעה או מטעם מועמד לראשות המועצה בשלוש השנים שקדמו ליום הבחירות. לעניין סעיף זה, "סיעה" ו"מפלגה" – כמשמעותן בחוק הבחירות.

תיקון התש"ס

(ב) מנהל הבחירות יחתום על כתב מינוי למזכיר לפי טופס 7 שבתוספת השלישית וימסור אותו למזכיר, לא יאוחר מיומיים לפני יום הבחירות.

(ג) מנהל הבחירות רשאי, בכל עת, אם ראה צורך בכך, להעביר מזכיר מקלפי אחת לקלפי אחרת בתחום המועצה האזורית; החליט מנהל הבחירות על העברה כאמור, יתקן את כתב המינוי של המזכיר ויציין בו את פרטי הקלפי שאליה הועבר.

תיקון תשס"ד

(ד) המזכיר יסייע לוועדת הקלפי במילוי תפקידיה ובין השאר-

(1) יקבל את החומר והציוד של ההצבעה, יעבירו למקום הקלפי וישמור על החומר והציוד האמורים;

תיקון תשס"ד (2) יעמוד לרשות ועדת הקלפי ברישום הפרוטוקולים, הטפסים והמסמכים שרישומם מוטל על ועדת הקלפי;

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ב6 (3) יארוז את חומר הבחירות בסיום עבודת ועדת הקלפי וילווה את העברתו כאמור בסעיף 206(א) לידי מנהל הבחירות.

תיקון תשפ"ג (ד1) מנהל הבחירות רשאי להטיל על המזכירים תפקידים נוספים לצורך סיוע למנהל הבחירות.

תיקון תשפ"ג (ה) סכום התשלום למזכיר יהיה כאמור בתקנה 41 לתקנות[28] הרשויות המקומיות (סדרי בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן – תקנות סדרי בחירות).

הודעה בדבר קיום בחירות 182. (א) לא יאוחר מהיום ה-6 שלפני קיום בחירות בקלפי בתחום אזור, יפרסם מנהל הבחירות הודעה שבה יפורטו:

תיקון תשע"ב6
תיקון תשע"ח2 (1) יום הבחירות;

(2) המוסדות העומדים לבחירה בתחום האזור ביום הבחירות;

(3) מספר החברים העומדים לבחירה לכל אחד מהמוסדות האמורים בפסקה (2);

(4) שמות המועמדים לראשות המועצה שאושרו, שנת לידתם ומענם וכן שמם ומענם של באי כוח הצעות המועמדים האמורים וממלאי מקומם;

(5) כינוייהן וסימוניהן של רשימות המועמדים שאושרו, שמות המועמדים שאושרו ברשימות אלה, שנת לידתם ומענם וכן שמם ומענם של באי כוח הרשימות האמורות וממלאי מקומם;

(6) שעות ההצבעה כאמור בסעיף 190;

(7) המספרים שבהם סומנו הקלפיות ומקומות הקלפי;

---

[28] התשלום למזכיר

(8) אופן חלוקת הבוחרים בין הקלפיות השונות;

(9) הפרטים הנוגעים למעטפות ההצבעה ופתקי ההצבעה לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה כאמור בסעיפים 183 ו-184;

תיקון תשע"ב6 (10) שמו ומען משרדו של מנהל הבחירות.

תיקון תשע"ב6 (ב) חל שינוי באחד מהפרטים האמורים בסעיף קטן (א), יפרסם מנהל הבחירות, מיד, הודעה על כך.

תיקון תשפ"ג (ג) המועצה האזורית תפרסם את ההודעה האמורה בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט שלה.

מעטפות ההצבעה 183. (א) מעטפות ההצבעה יהיו אטומות ויישאו סימן מיוחד שקבע מנהל הבחירות ואשר עליו הודיע לוועדת הבחירות; לכל מוסד העומד לבחירה תהיה מעטפת הצבעה נפרדת בצבעים כלהלן:

(1) מעטפת הצבעה לראשות המועצה - צבע צהוב;

(2) מעטפת הצבעה למועצה - צבע לבן;

(3) מעטפת הצבעה לוועד מקומי או לנציגות - צבע כחול או תכלת.

(ב) לא יאוחר מ-3 ימים לפני יום הבחירות יספק מנהל הבחירות לוועדת הבחירות כמות מספקת של מעטפות הצבעה.

פתקי הצבעה 184. (א) בפתק הצבעה לראשות המועצה יצוין בדפוס שם המועמד כפי שאישר מנהל הבחירות, בעברית או בעברית וערבית ותו לא; צבעו של הפתק יהיה צהוב.

(ב) בפתקי הצבעה למועצה, לוועד מקומי ולנציגות יצוינו בדפוס האות או האות והכינוי של רשימת המועמדים, בעברית או בעברית וערבית, ותו לא; הכינוי והאות שניתן לציין בערבית יהיו אלה שיאשר מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, כמקבילים לאות ולכינוי בעברית; צבעו של פתק הצבעה למועצה יהיה לבן ושל פתק הצבעה לוועד מקומי או לנציגות יהיה כחול או תכלת.

תיקון תשס"ד (ב1) פתקי ההצבעה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יהיו מודפסים לפי דוגמא שאישר מנהל הבחירות; מנהל הבחירות יאשר לכל הצעת מועמד ולכל רשימת מועמדים דוגמא אחת בלבד של פתק

הצבעה בעברית ואם נתבקש, יאשר גם דוגמא אחת בלבד של פתק הצבעה בעברית וערבית.

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ח6

(ג) במקום פתק מודפס, יכול שישמש להצבעה, לכל אחד מהמוסדות האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), פתק ריק שצבעו כצבע פתק ההצבעה המודפס לאותו מוסד; על הפתק האמור ירשום הבוחר בכתב ידו את השם הפרטי ושם המשפחה של המועמד לראשות המועצה ותו לא, או ירשום את אות הרשימה או האות והכינוי של הרשימה בלבד; הרישום בכתב יד יעשה בעט בצבע כחול בעברית או בערבית או בשתי השפות.

תיקון תשע"ב6
תיקון תשע"ח2

(ד) הוראות תקנה 14 לתקנות סדרי בחירות[29], יחולו, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה.

(ה) לא יאוחר מ-3 ימים לפני יום הבחירות יספקו באי הכוח של הצעות ורשימות המועמדים לוועדת הבחירות כמות מספקת של פתקי ההצבעה של הצעותיהם ורשימותיהם כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב); ועדת הבחירות תכין בעוד מועד כמות מספקת של פתקים ריקים כאמור בסעיף קטן (ג).

קלפיות 185. המועצה האזורית תכין קלפיות בהתאם להוראות סעיף 15 לתקנות סדרי בחירות[30]; כל קלפי תצויד במנעול כאמור בסעיף 186; הקלפי תהיה עשויה כך שאפשר להכניס לתוכה מעטפות הצבעה אך אי-אפשר להוציאן מתוכה אלא בהסרת מנעולה.
תיקון תשע"ח2

מנעול 186. הוראת תקנה 16 לתקנות סדרי בחירות[31] תחול, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה.
תיקון תשע"ח2

הספקת ציוד לוועדות קלפי 187. (א) לא יאוחר מיום לפני יום הבחירות, תמסור ועדת הבחירות לכל ועדת קלפי -

(1) שני העתקים מפנקס הבוחרים של האזור שבו נמצאת הקלפי, אם הוצבה באזור האמור קלפי אחת, או שני העתקים מרשימת הבוחרים הרשאים להצביע בקלפי, אם הוצבו באזור מספר קלפיות;

(2) קלפי ומנעול;

(3) פרגוד לתא הצבעה;

---

[29] פתקי ההצבעה
[30] הקלפי
[31] המנעול

(4) מיתקן להנחת פתקי ההצבעה;

(5) כמות מספקת של מעטפות הצבעה לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה באזור;

(6) כמות מספקת של פתקי הצבעה לכל אחת מהצעות המועמדים ומרשימות המועמדים המשתתפות בבחירות באזור וכן כמות מספקת של פתקים ריקים להצבעה לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה באזור;

תיקון תשס"ד (7) בטל.

(8) קרש עם שיפודים;

(9) טופס פרוטוקול של מהלך ההצבעה וספירת הקולות לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה;

תיקון תשס"ד (10) גיליונות למניין הקולות הכשרים לכל אחד מן הגופים העומדים לבחירה;

(11) שני העתקים של טפסי פרוטוקול של הקולות הפסולים לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה;

(12) מעטפות לאריזה;

תיקון תשע"ח6 (13) אמצעי תאורה לשעת חירום;

(14) ציוד משרדי.

(ב) הציוד האמור בסעיף קטן (א) יימסר לידי יושב ראש ועדת הקלפי וניתן למסרו למזכיר הועדה.

מודעות במקומות הקלפי

188. מנהל בחירות יפרסם במקום בולט לעין בכל מקום קלפי באזור -

תיקון תשס"ח
תיקון תשע"ב6

(1) מודעה המפרטת את שמות המועמדים לראשות המועצה וכן את רשימות המועמדים, כינוייהן ואותיותיהן;

תיקון תש"ס (2) מודעה המפרטת את הוראות סעיף 196 בדבר סדרי ההצבעה;

(3) מודעה המפרטת את הוראות סעיף 203 בדבר קולות פסולים.

סידור תא ההצבעה

189. (א) יושב ראש ועדת הקלפי או מזכיר הוועדה יתקינו במקום הקלפי, באמצעות הפרגוד, תא הצבעה כך שחברי ועדת הקלפי יוכלו לראות את הנכנסים והיוצאים מהתא, אך תובטח חשאיות מוחלטת של הנמצאים בתוך התא.

תיקון תשס"ד

(ב) בתא ההצבעה יונחו פתקי הצבעה של כל הצעות ורשימות המועמדים שסיפקה ועדת הבחירות לוועדת הקלפי, בצרורות נפרדים לכל אחד מן המוסדות העומדים לבחירה, לפי סדר האותיות של שמות המשפחה של המועמדים לראשות המועצה ולפי סדר האותיות שבהן סומנו רשימות המועמדים; כן יונחו פתקים ריקים להצבעה לכל אחד מן המוסדות העומדים לבחירה כאמור בסעיף 184(ג).

איסור שימוש בטלפונים ניידים

תיקון תשע"ב6

189א. ביום הבחירות בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות לא יתקשר אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר לרבות זימונית ולא יקבל בו שיחות, בחדר בו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יחזיק אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלויזיה פועל.

<u>סימן ו': ההצבעה</u>

שעות ההצבעה

תיקון תשע"ח2

190. הוראות סעיף 55 לחוק הבחירות[32] יחולו על בחירות לפי צו זה.

מנין חוקי לפעולות ועדת קלפי

תיקון תשס"ד

תיקון תשפ"ג

191. ישיבת ועדת קלפי תהיה חוקית בכל מספר של חברים ובלבד שנוכחים במקום גם מזכיר הוועדה וחבר ועדת קלפי אחד לפחות; לא נוכח אף חבר ועדת קלפי בשעות ההצבעה הקבועות בסעיף 190 לפתיחת ההצבעה, תחל ההצבעה בקלפי האמורה בנוכחותו של מזכיר הוועדה בלבד; והמזכיר הנוסף בקלפי ישמש כחבר הוועדה; ואולם, בעת ספירת הקולות יהיו נוכחים בישיבת ועדת הקלפי שני חברים לפחות מלבד המזכיר; על אף האמור, אם נוכח חבר אחד בלבד, לא תתקיים ספירת קולות אלא אם כן נוכחים שני המזכירים; לא נוכח אף חבר כאמור, לא תתקיים הספירה אלא אם כן נוכחים שני המזכירים ומזכיר נוסף שהתמנה מבין המזכירים הנוספים שמונו לפי הוראות סעיף 181(א1).

מינוי מחליף לחבר ועדת קלפי או למזכיר

תיקון תשס"ד

191א. ראה מנהל הבחירות כי בקלפי מסוימת לא נוכח אף חבר ועדת קלפי, או שקלפי לא נפתחה להצבעה בשעות ההצבעה האמורות בסעיף 190 עקב היעדרו של מזכיר הוועדה, או שיש צורך להחליף מזכיר ועדת קלפי, ימנה מנהל הבחירות לקלפי האמורה, חבר ועדת קלפי או מזכיר ועדת קלפי, לפי העניין, מבין המזכירים הנוספים שמונו לפי סעיף 181(א1).

---

[32] שעות ההצבעה

ניהול פרוטוקול

192. (א) ועדת קלפי תנהל פרוטוקול על מהלך ההצבעה וספירת הקולות לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה על גבי טפסים 8, 9 ו-10 שבתוספת השלישית (להלן - פרוטוקולי ההצבעה); כל אחד מחברי ועדת הקלפי, מזכיר הועדה וכן כל משקיף וכל חבר ועדת הבחירות רשאי לרשום בפרוטוקול את הערותיו בכל הנוגע להצבעה ולספירת הקולות; רישום הקולות על גבי טופס שנקבע בתוספת, לא יהווה חלק מפרוטוקול ועדת הקלפי לפי סעיף זה. הפרוטוקול יירשם בידי מזכיר ועדת הקלפי שירשום בו גם את הערותיו ואת ההערות של חברי הוועדה והמשקיפים לעניין ניהול הקלפי והאזור הסמוך לה.

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ח6
תיקון תשפ"ג

תיקון תשפ"ג

(ב) פרוטוקולי ההצבעה ייחתמו בידי חברי ועדת הקלפי וכן ביד מזכיר הוועדה; אולם לא ייפגם פרוטוקול בשל כך שחבר הועדה לא חתם עליו.

הסדר במקום הקלפי

193. (א) אלה בלבד רשאים להימצא בשעות ההצבעה במקום הקלפי:

(1) חברי ועדת הקלפי ומזכיר הוועדה;

(2) השר או נציגו;

(3) מנהל הבחירות וסגנו;

(4) חברי ועדת הבחירות;

תיקון תשע"ב6

(5) בטל.

(6) משקיף אחד מטעם כל רשימת מועמדים כאמור בסעיף 180;

(7) שוטרים הדרושים לשם שמירת הסדר במקום;

(8) בוחרים שהותרה כניסתם לשם הצבעה.

תיקון תשע"ח2

(9) משקיף כאמור בסעיף 138(ה).

(ב) יושב ראש ועדת הקלפי יהיה אחראי לסדר במקום הקלפי והוא רשאי להרחיק ממקום הקלפי כל אדם, למעט חבר ועדת הקלפי, אשר מפריע לדעתו למהלך התקין של ההצבעה במקום או שאיננו מציית להוראותיו; אדם שהורחק כאמור לא יהיה רשאי לחזור למקום הקלפי אלא ברשות יושב ראש הועדה.

(ג) יושב ראש ועדת קלפי לא יעשה שימוש בסמכות הנתונה לו לפי סעיף קטן (ב) כדי למנוע מבוחר להשתמש בזכותו להצביע.

הצגת הקלפי ונעילתה 194. (א) לפני התחלת ההצבעה יציג יושב ראש ועדת הקלפי את הקלפי כשהיא פתוחה וריקה לעיני הנוכחים במקום הקלפי, לאחר מכן ינעל את הקלפי במנעול באופן שלא תהא ניתנת לפתיחה אלא בשבירת המנעול; מספרו הסידורי של המנעול יירשם בפרוטוקולי ההצבעה.

(ב) ננעלה קלפי כאמור בסעיף (א), שוב לא תיפתח עד לספירת הקולות.

אריזת מעטפות פגומות 194א. לפני התחלת ההצבעה תבדוק ועדת הקלפי את מעטפות ההצבעה שסופקו לה; נתגלתה במהלך בדיקה זו מעטפה פגומה, תוכנס המעטפה למעטפת אריזה; מעטפת האריזה תיסגר ויושב ראש ועדת הקלפי וכן כל חבר מחברי הועדה שירצה בכך יחתמו על גבי מעטפת האריזה.

תיקון תשס"ד

תיקון תשפ"ג

חתימה על מעטפות ההצבעה 194ב. לפני התחלת ההצבעה יחתמו שני חברים של ועדת הקלפי, אם נוכחים כאלה, על מספר מעטפות הצבעה לכל אחד מן המוסדות העומדים לבחירה; כן יוסיפו שני חברים לחתום מזמן לזמן, במשך שעות ההצבעה, על כמויות נוספות של מעטפות כך שתמיד יהיה בידי ועדת הקלפי מלאי מספיק של מעטפות חתומות; נוכח חבר ועדה אחד בלבד, די בחתימתו על המעטפות; לא נוכח אף חבר ועדת קלפי, די בחתימת מזכיר הוועדה על המעטפות; אין לחתום בנוכחותו של בוחר על המעטפה שתימסר לו.

תיקון תשס"ד

זיהוי הבוחרים 195. (א) הרוצה להצביע חייב לזהות עצמו לפני מזכיר ועדת הקלפי באחד מאלה בלבד:

(1) תעודת זהות של הבוחר שניתנה לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה – 1965;

תיקון תשפ"ג

(2) דרכון ישראלי או תעודת מעבר תקפים, הכוללים את תמונתו של בעל הדרכון, שניתנו לפי חוק הדרכונים, התשי"ב –1952;

(3) רישיון נהיגה ישראלי תקף, הכולל את תמונתו של בעל הרישיון, שניתן לפי פקודת התעבורה.

תיקון התשע"ח

(4) תעודה צבאית כהגדרתה בסעיף 74(ב)(5) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, תקפה.

תיקון תשפ״ג

(א1) מזכיר הוועדה יזהה את הבוחר על ידי השוואת תצלומו של הבוחר המופיע באמצעי הזיהוי שלו לפניו של הבוחר, תוך כדי עיון בפרטי הבוחר.

תיקון תשס״ד

(ב) לא יורשה בוחר להזדהות לצורך הצבעה בתעודה כאמור בסעיף קטן (א) שחסר בה אחד מאלה:

(1) תמונת בעל התעודה;

(2) הדף שבו רשום שמו של בעל התעודה;

תיקון תשס״ד

(3) בטל

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(1), אישה מוסלמית או דרוזית תורשה להזדהות בתעודת זהות שחסרה בה תמונתה אם במקום המיועד לתמונה הוטבעה חותמת ״בהיתר שר הפנים״.

סדרי ההצבעה 196. אלה הם סדרי ההצבעה:

תיקון תשפ״ג

(1) לאחר שהבוחר הזדהה כאמור בסעיף 195, יוודא מזכיר ועדת הקלפי כי הוא רשום בפנקס הבוחרים שברשותו ויציין בעותק הראשון של הפנקס, ליד שמו של הבוחר, סימן שהוא ביקש להצביע;

תיקון תשס״ד
תיקון תשפ״ג

(2) מזכיר ועדת הקלפי יחזיק ברשותו את התעודה שבאמצעותה הזדהה הבוחר וימסור לו מעטפת הצבעה אחת לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה ויציין לצד שמו את שעת הצבעתו; התקיימו בחירות לנציגות, ימסור מזכיר ועדת הקלפי לבוחר מעטפה שנועדה להצבעה לנציגות אם בפנקס הבוחרים צוין ליד שמו שהוא אינו חבר באגודה השיתופית להתיישבות של היישוב;

(3) הבוחר יכנס לתא ההצבעה וישים בכל אחת מן המעטפות שנתנה לו הועדה את פתק ההצבעה המתאים למעטפה; במעטפת הצבעה לראשות המועצה יושם פתק הצבעה לראש המועצה; במעטפת הצבעה למועצה יושם פתק הצבעה של רשימת מועמדים למועצה ובמעטפת הצבעה לוועד מקומי או לנציגות יושם פתק הצבעה של רשימת מועמדים לוועד המקומי או לנציגות;

תיקון תשס״ד

(4) הבוחר ייצא מתא ההצבעה, יציג לוועדת הקלפי את המעטפות שקיבל מוועדת הקלפי ולאחר מכן יטיל הבוחר את המעטפות לקלפי;

תיקון תשס"ד

(5) ועדת הקלפי תמחק את שמו של הבוחר מהעותק השני של פנקס הבוחרים על ידי מתיחת קו בעפרון על השורה בה רשומים שמו של הבוחר ופרטיו האישיים.

תיקון תשע"ב6

(6) מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, רשאי להורות כי במקום קלפי יוצבו שני תאי הצבעה המסתירים את הבוחר מעיני זולתו.

סיוע בהצבעה 197. (א) מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל לבצע את הפעולות המעשיות בתא ההצבעה, רשאי להסתייע באדם אחר בפעולות ההצבעה ; ואולם המלווה –

תיקון תשס"ד

(1) לא יהיה מנהל או עובד בית אבות או מוסד אחר שבו שוהה הבוחר ;

(2) לא ילווה ביום הבחירות יותר משני בוחרים.

תיקון תשע"ב4

(א1) התעורר ספק בדבר קיום התנאים שבסעיף קטן (א), יכריע בו מזכיר ועדת הקלפי.

(ב) ועדת הקלפי תציין ברשימה לפי טופס 10א שבתוספת השלישית את פרטי המלווים למצביעים כאמור בסעיף קטן (א) ; הטופס האמור יצורף לפרוטוקול ההצבעה למועצה ויהיה חלק ממנו.

בדיקת הפתקים בתא ההצבעה 197א. חברי ועדת הקלפי ומזכיר הועדה יבדקו מזמן לזמן, במשך שעות ההצבעה, אם הפתקים בתא ההצבעה מונחים בצרורות נפרדים כאמור בסעיף 189(ב) ולא התערבבו אלה באלה, ואם מלאי הפתקים לא אזל ; כן רשאי כל משקיף לבדוק מזמן לזמן את הסדר בתא ההצבעה ואת מלאי הפתקים שבו ; נתגלו בעת בדיקה כאמור פתקי הצבעה שסומנו בדרך כלשהי, יסולקו מן התא ויוכנסו למעטפת אריזה.

תיקון תשס"ד

<u>סימן ז' - ספירת הקולות</u>

מועד ספירת הקולות 198. ספירת קולות המצביעים תיעשה בכל מקום קלפי, בידי ועדת הקלפי, מיד אחרי גמר ההצבעה ותימשך ללא הפסקה עד השלמתה.

הנוכחים בספירה 199. במעמד ספירת הקולות רשאים להימצא במקום הקלפי רק המנויים בסעיף 193(א), למעט בוחרים.

ההכנות לספירת הקולות 200. לפני שתתחיל בספירת הקולות תעשה ועדת הקלפי את הפעולות הבאות, כסדרן:

(1) פתקי ההצבעה ומעטפות ההצבעה שנשארו בתא ההצבעה או בידי הועדה מבלי שנעשה בהם שימוש יוכנסו למעטפת אריזה; המעטפה תיסגר ועל גביה יירשם שם היישוב ומספר הקלפי ויצוין שמעטפת האריזה מכילה פתקי הצבעה ומעטפות הצבעה שלא נעשה בהם שימוש;

(2) הוועדה תספור את הבוחרים ששמם נמחק מפנקס הבוחרים כאמור בסעיף 196(5) ותרשום בפרוטוקול ההצבעה מספר זה כמספר הבוחרים שלפי המסומן בפנקס הצביעו בקלפי; בפרוטוקול הצבעה לנציגות תרשום ועדת הקלפי רק את מספר הבוחרים ששמם נמחק כאמור ושליד שמם צוין בפנקס שהם אינם חברים באגודה השיתופית להתיישבות של היישוב;

(3) הועדה תפתח את הקלפי בשבירת מנעולה ומספרו הסידורי של המנעול יירשם בפרוטוקול ההצבעה;

(4) מעטפות ההצבעה יוצאו מן הקלפי וימוינו לקבוצות לפי המוסדות השונים העומדים לבחירה; הועדה תספור כל קבוצת מעטפות לחוד ותרשום את המספר בפרוטוקול ההצבעה של המוסד המתאים.

מעטפות פסולות
תיקון תשס"ד

201. (א) נתגלתה בעת עשיית הפעולה האמורה בסעיף 200(4) מעטפת הצבעה שונה ממעטפות ההצבעה שסיפקה ועדת הבחירות לוועדת הקלפי, או מעטפת הצבעה שאינה נושאת עליה את הסימן שקבע מנהל הבחירות כאמור בסעיף 183(א), או מעטפה שאינה חתומה כאמור בסעיף 194ב, או מעטפה שסומנה בדרך כלשהי, המעטפה פסולה ואין לפתחה בעת ספירת הקולות; בפרוטוקול ההצבעה של כל אחד מהמוסדות שהצביעו עבורם בקלפי, יירשם מספר מעטפות ההצבעה לאותו מוסד שנמצאו פסולות כאמור.

(ב) כל קבוצת מעטפות פסולות כאמור בסעיף קטן (א), לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה, תוכנס למעטפת אריזה נפרדת שעל גביה יירשם שם היישוב ומספר הקלפי ויצוין שמעטפת האריזה מכילה מעטפות הצבעה פסולות שהוצאו מן הקלפי ושם המוסד שלבחירתו נועדו מעטפות הצבעה אלה; מעטפת האריזה תיסגר ויושב ראש ועדת הקלפי וכל חבר מחברי הוועדה שירצה בכך יוסיפו את חתימת ידם על גבי מעטפת האריזה.

אופן ספירת הקולות

202. (א) ועדת הקלפי תספור בנפרד את הקולות לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה בדרך המפורטת להלן בסעיפים קטנים (ב) עד (ד); התחילה הוועדה בספירת הקולות של מוסד פלוני, תמשיך בספירה זו עד השלמתה והשלמת כל הרישומים הדרושים

בפרוטוקול ההצבעה, בגיליון ספירת הקולות ובפרוטוקול הקולות הפסולים של אותו מוסד.

תיקון תשס"ד

(ב) יושב ראש ועדת הקלפי או חבר הועדה שהיושב ראש מינה לכך, יפתח כל מעטפת הצבעה לחוד, יוציא מתוכה את פתק ההצבעה, יקרא בקול את אות הרשימה הרשום על הפתק, יראהו לנוכחים וישים את הפתק על שיפוד במעמד השיפודים שסופק לוועדת הקלפי; בעת ספירת הקולות לראשות המועצה, יוקרא שמו של המועמד הרשום על פתק ההצבעה; פתקי ההצבעה של כל רשימה ושל כל הצעת מועמד יונחו על שיפוד נפרד.

תיקון תשס"ד

(ג) הוצא מתוך מעטפת הצבעה פתק אשר לפי הוראות סעיף 203 הוא קול פסול, או לא נמצא במעטפת ההצבעה כל פתק, תפעל ועדת הקלפי כך:

(1) פתק ההצבעה יוחזר למעטפת ההצבעה שממנה הוצא ועל גבי המעטפה תירשם הסיבה לפסילת הפתק או יירשם כי המעטפה נמצאה ריקה, לפי העניין;

(2) מעטפת ההצבעה תוכנס למעטפת אריזה שתהיה מיועדת לקולות הפסולים שנמצאו בקלפי.

(ד) יושב ראש הוועדה ימנה שני חברי ועדה אשר בעת קריאת הקולות כאמור בסעיף קטן (ב), ירשמו, כל אחד לחוד, את הרישומים הבאים:

(1) בגיליון מנין הקולות שנערך לפי אחד הטפסים 11, 12 או 13 שבתוספת השלישית, לפי העניין - הקולות הכשרים שניתנו לכל רשימה או לכל הצעת מועמד;

(2) בפרוטוקול הקולות הפסולים שנערך לפי הטפסים 14, 15 ו-16 שבתוספת השלישית, לפי העניין - הקולות הפסולים כמפורט בסעיף 203; מעטפות הצבעה שנמצאו ריקות, יירשמו אף הם בפרוטוקול האמור.

(ה) בתום קריאת פתקי ההצבעה, יסכמו שני החברים שעשו את הרישומים האמורים בסעיף קטן (ד), כל אחד לחוד, את מספר הקולות הכשרים שניתנו לכל רשימה או הצעת מועמד ואת המספר הכולל של הקולות הפסולים שנמצאו; אם הסיכומים לא היו זהים, תערוך ועדת הקלפי כל בדיקה וספירה חוזרת שתראה לנכון ותסכם את מספר הקולות הכשרים והפסולים כאמור; סיכום ספירת הקולות יירשם בפרוטוקול ההצבעה.

קולות פסולים 203. (א) אלה הם קולות פסולים:

(1) פתק הצבעה שלא נתקיימו בו כל הוראות סעיף 184; אולם פתק הצבעה שצוינו בו האות שאושרה לאחת מרשימות המועמדים, בתוספת כינוי שונה מזה שאושר לאותה רשימה, הקול איננו פסול והוא יבוא במניין על פי ציון האות;

(2) פתק הצבעה שסומן בצורה כלשהי העלולה לזהות את המצביע;

(3) פתק הצבעה אשר הוצא מתוך מעטפת הצבעה שנמצא בה דבר מה בנוסף לפתק;

(4) פתק הצבעה כאמור בסעיף 184(ג) אשר הרשום בו בכתב יד איננו ברור דיו ואיננו מאפשר זיהוי ודאי של שם המועמד או אות הרשימה או שלא נרשם בו דבר;

(5) פתק הצבעה לאחד מהמוסדות העומדים לבחירה שנמצא בתוך מעטפת הצבעה למוסד אחר;

(6) פתק הצבעה למוסד פלוני אשר הוצא מתוך מעטפת הצבעה שנמצא בה גם פתק הצבעה למוסד אחר;

תיקון תשע"ח6
תיקון תשע"ט
(7) מעטפת הצבעה שנמצאו בה שני פתקי הצבעה שונים או שנמצאו בה יותר משלושה פתקים, לא יובא אף אחד מהפתקים האמורים במניין הקולות; נמצאו במעטפה שניים או שלושה פתקי הצבעה זהים יובא אחד מהפתקים במניין הקולות.

תיקון תשס"ד
(8) מעטפת הצבעה שאינה נושאת סימון כאמור בסעיף 183(א) או שאיננה חתומה כאמור בסעיף 194ב או מעטפה שונה ממעטפות ההצבעה שסיפקה ועדת הבחירות;

תיקון תשס"ד
(9) מעטפת הצבעה שהוסף עליה סימן העלול לזהות את המצביע;

תיקון תשס"ד
(10) בכלל פתקי ההצבעה של מועמד אחד או של רשימה אחת נמצאו מספר פתקי הצבעה בכתב יד אשר לא נפל בהם פסול מהפסילות האמורות בפסקאות (1) עד (9) לעיל, ואולם הוכח כי יותר מפתק הצבעה אחד כאמור נכתב

בכתב ידו של אדם אחד, ייחשב רק אחד מהפתקים האמורים ככשר, וייתרם ייפסל.

תיקון תשע"ח2

(ב) הוראות סעיף 63(4), (10) ו-(11) לחוק הבחירות[33] יחולו, בשינויים המחויבים, על בחירות לפי צו זה.

פתק כפול

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ח6

204. נמצאו במעטפת הצבעה שניים או שלושה פתקי הצבעה זהים, ירשום יושב ראש ועדת הקלפי על אחד מהפתקים "פתק כפול", יחתום עליו את שמו ויחברם בסיכה; לאחר מכן ינהג יושב ראש ועדת הקלפי בפתק הכפול כאמור בסעיף 202(ב).

אריזת חומר ההצבעה העיקרי

205. (א) לאחר סיום ספירת הקולות כאמור בסעיף 202 למוסד פלוני מהמוסדות העומדים לבחירה, ולפני שתתחיל ועדת הקלפי בספירת הקולות למוסד אחר, תכניס ועדת הקלפי למעטפות אריזה נפרדות את חומר ההצבעה המפורט להלן:

(1) פרוטוקול ההצבעה ושני ההעתקים של פרוטוקול הקולות הפסולים ושל גלון ספירת הקולות;

(2) פתקי ההצבעה הכשרים שהוצאו מן הקלפי כשהם צרורים בצרורות נפרדים לכל רשימה או לכל הצעת מועמד;

(3) מעטפות ההצבעה שהוצאו מן הקלפי ולא נמצאו פסולות כאמור בסעיף 201.

תיקון תשס"ד

(ב) ועדת הקלפי תסגור את מעטפות האריזה האמורות בסעיף קטן (א) וכן את מעטפות האריזה של פתקי ההצבעה הפסולים שנמצאו בקלפי ותרשום על גבי כל אחת מהן את שם הישוב, מספר הקלפי ומה מכילה מעטפת האריזה, יושב ראש ועדת הקלפי וכל חבר מחברי הוועדה שירצה בכך יוסיפו את חתימת ידם על גבי מעטפות האריזה.

(ג) מעטפות האריזה האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) על תכולתן, מעטפת האריזה האמורה בסעיף 201(ב) שלתוכה הוכנסו מעטפות ההצבעה הפסולות למוסד פלוני האמור בסעיף קטן (א), וכן שני ההעתקים של פנקס הבוחרים שבו השתמשה ועדת הקלפי, מהווים את חומר ההצבעה העיקרי למוסד האמור (להלן - חומר ההצבעה העיקרי) אשר יש להעבירו למנהל הבחירות כאמור בסעיף 206(א).

---

[33] קולות פסולים

העברת חומר ההצבעה למנהל הבחירות
תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ב6

.206 (א) נסתיימה ספירת הקולות לכל המוסדות העומדים לבחירה, יעבירו יושב ראש ועדת הקלפי או חבר ועדה אחר שיושב ראש הועדה מינה לכך וכן מזכיר הוועדה, ללא דיחוי, את חומר ההצבעה העיקרי של כל אחד מהמוסדות האמורים לידי מנהל הבחירות.

(ב) מעטפת האריזה האמורה בסעיף 200(1) המכילה את פתקי ההצבעה ומעטפות ההצבעה שלא נעשה בהם שימוש, תועבר אף היא, לידי מנהל הבחירות בדרך המפורטת בסעיף קטן (א).

<u>סימן ח': קביעת תוצאות הבחירות</u>

האחראי לקביעת התוצאות

.207 קביעת תוצאות הבחירות תיעשה בידי מנהל הבחירות בהתייעצות עם ועדת הבחירות; קביעת התוצאות תיעשה על פי הנתונים שבפרוטוקולי ההצבעה שנתקבלו מהקלפיות השונות, לאחר שנבחנו ונבדקו בידי מנהל הבחירות, ואם יש צורך בכך לאחר בחינה של חומר נוסף מתוך חומר ההצבעה העיקרי.

הנוכחים בהליך קביעת התוצאות

.208 בהליכי קביעת תוצאות הבחירות רשאים להיות נוכחים בא כוח השר, באי כוח רשימות והצעות המועמדים, שוטרים הדרושים לשמירת הסדר במקום וכן כל אדם נוסף שמנהל הבחירות סבור שסיועו דרוש לקביעת התוצאות.

פרוטוקולי קביעת התוצאות
תיקון תש"ס

.209 (א) מנהל הבחירות ירשום פרוטוקול של הליכי קביעת תוצאות הבחירות, לכל אחד מהמוסדות העומדים לבחירה, על גבי טפסים 17, 18 ו-19 שבתוספת השלישית; כל אחד מחברי ועדת הבחירות יהיה רשאי לרשום בפרוטוקול את הערותיו וכן יהיו באי כוח הצעות ורשימות המועמדים רשאים לרשום בפרוטוקול המתאים את הערותיהם; מנהל הבחירות
וכל אחד מחברי ועדת הבחירות הנוכחים במקום יחתמו על הפרוטוקול; אולם לא ייפגם פרוטוקול בשל כך שחבר ועדה לא חתם עליו.

תיקון תשפ"ג

(ב) מנהל הבחירות ימסור עותקים מהפרוטוקולים האמורים בסעיף קטן (א) לשר ולמזכיר המועצה, ויותיר עותק נוסף בידו.

תוצאות הבחירות לראשות המועצה

.210 (א) בבחירות לראשות המועצה, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם קולות.

(ב) לא קיבל אף מועמד 40% מהקולות הכשרים או שקיבלו שני מועמדים, כל אחד, מספר שווה של קולות שהוא 40% או יותר מהקולות הכשרים, יקוימו כעבור 14 ימים מיום הבחירות,

בחירות חוזרות לבחירת אחד משני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול יותר של קולות הוא הנבחר.

(ג) קיבלו שני המועמדים מספר שווה של קולות כשרים בבחירות החוזרות, יצורף מספר הקולות הכשרים שקיבל כל אחד מהם בבחירות הראשונות למספר הקולות הכשרים שקיבל בבחירות החוזרות והמועמד שקיבל את המספר הגדול יותר של קולות כשרים בבחירות הראשונות ובבחירות החוזרות גם יחד, הוא הנבחר.

(ד) היה מספר הקולות הכשרים שקיבלו שני המועמדים שווה גם לאחר צירוף כאמור בסעיף קטן (ג), תבחר המועצה באחד משני המועמדים לראש המועצה לפי סעיף 6ח לחוק בחירת ראש המועצה.

חדילה ממועמדות בין בחירות ראשונות לחוזרות

211. (א) היה צורך לערוך בחירות חוזרות לפי סעיף 210(ב) ואחד משני המועמדים בבחירות אלה חדל לעמוד לבחירה, מחמת פטירה או התפטרות בין הבחירות הראשונות לבחירות החוזרות, יקוימו הבחירות החוזרות לגבי המועמד שנותר, בהצבעה בעדו או נגדו, והוא ייבחר אם מספר הקולות הכשרים שניתנו בעדו עלה על מספר הקולות הכשרים שניתנו נגדו; לא נבחר המועמד כך, תבחר המועצה בראש המועצה מבין חבריה לפי סעיף 6ח לחוק בחירת ראש המועצה.

(ב) חדלו שני המועמדים לעמוד לבחירה מחמת פטירה או התפטרות בין הבחירות הראשונות לבחירות החוזרות, לא יקוימו בחירות חוזרות והמועצה תבחר בראש המועצה מבין חבריה לפי סעיף 6ח לחוק בחירת ראש המועצה.

החלת הוראות על בחירות חוזרות
תיקון תשע"ט

212. הוראות סימנים ה' עד ז' לפרק זה, בשינויים המחויבים, יחולו על בחירות חוזרות לראשות המועצה, ואולם על אף האמור בסעיף 190, שעות ההצבעה בבחירות חוזרות יהיו כאמור בסעיף 9(ה) לחוק הבחירה הישירה[34].

פתקים בהצבעה בעד ונגד

213. מתקיימות בחירות חוזרות לגבי מועמד יחיד כאמור בסעיף 211(א), יהיה פתק ההצבעה בעד המועמד פתק כאמור בסעיף 184(א), ופתק הצבעה נגדו יהיה פתק ריק בצבע ירוק.

---

[34] תוצאות הבחירות בקלפי (שעות ההצבעה בבחירות חוזרות)

תוצאות הבחירות למועצה

214. (א) בסעיף זה -

"מודד" - המספר השלם המתקבל מחילוק המספר הכולל של הקולות הכשרים שניתנו באזור בבחירות למועצה, במספר הנציגים למועצה מטעם אותו אזור העומדים לבחירה;

"עודף קולות" - ההפרש בין מספר הקולות הכשרים שקיבלה רשימת מועמדים למועצה, למספר המתקבל מהכפלת המודד במספר הנציגים שזכתה בו הרשימה לפי סעיף קטן (ג) (1).

תיקון תשס"ב2

(ב) היה אזור זכאי לבחור נציג אחד למועצה, תזכה בנציג האמור רשימת המועמדים שקיבלה את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים; קיבלו שתי רשימות או יותר מספר קולות שווה והוא המספר הגדול ביותר של קולות כשרים, ייקבע נציג הישוב במועצה על פי תוצאות הגרלה שתערוך לאלתר ועדת הבחירות בין הרשימות האמורות, בפיקוחו של מנהל הבחירות.

(ג) היה אזור זכאי לבחור יותר מנציג אחד למועצה, ייקבעו תוצאות הבחירות באזור כלהלן:

(1) כל רשימה תזכה במספר נציגים במועצה כמספר השלם המתקבל מחילוק מספר הקולות הכשרים שהרשימה קיבלה, במודד;

(2) הנציגים הנותרים לאחר קביעת מספר הנציגים לפי פסקה (1), יתחלקו אחד אחד בין רשימות המועמדים לפי סדר גודלם של עודפי הקולות שהן קיבלו; קיבלו שתי רשימות או יותר עודפי קולות שווים ואין מספר הנציגים הנותרים מספיק לחלוקה לכולן, תיקבע חלוקת נציגים אלה בהגרלה שתערוך ועדת הבחירות לאלתר, בפיקוחו של מנהל הבחירות.

(ד) זכתה רשימת מועמדים בנציגים במועצה, יהיו הנבחרים המועמדים במספר השווה למספר הנציגים שהרשימה זכתה בו, לפי סדר רישומם ברשימה.

תוצאות הבחירות לוועד מקומי

215. (א) בסעיף זה -

"מודד" - המספר השלם המתקבל מחילוק המספר הכולל של הקולות הכשרים שניתנו בבחירות לוועד המקומי, במספר חברי הוועד המקומי העומדים לבחירה;

"עודף קולות" - ההפרש בין מספר הקולות הכשרים שקיבלה רשימת מועמדים לוועד המקומי, למספר המתקבל מהכפלת המודד במספר החברים שזכתה בו הרשימה לפי סעיף קטן (ב).

(ב) כל רשימה תזכה במספר חברים בוועד המקומי כמספר השלם המתקבל מחילוק מספר הקולות הכשרים שהרשימה קיבלה, במודד.

(ג) המקומות הנותרים בוועד המקומי לאחר קביעת מספר החברים לפי סעיף קטן (ב), יתחלקו אחד אחד בין רשימות המועמדים לפי סדר גודלם של עודפי הקולות שהן קיבלו; קיבלו שתי רשימות או יותר עודפי קולות שווים ואין מספר המקומות הנותרים מספיק לחלוקה לכולן, תיקבע חלוקת מקומות אלה בהגרלה שתערוך ועדת הבחירות לאלתר, בפיקוחו של מנהל הבחירות.

(ד) זכתה רשימת מועמדים בחברים בוועד המקומי, יהיו הנבחרים המועמדים במספר השווה למספר החברים שהרשימה זכתה בו, לפי סדר רישומם ברשימה.

תוצאות הבחירות לנציגות

216. הוראות סעיף 215 יחולו על קביעת תוצאות הבחירות לנציגות כאילו כל מקום שנאמר בו "ועד מקומי" קרי "נציגות".

מינוי חברים לרשימה זוכה

217. זכתה רשימת מועמדים במספר חברים במוסד העומד לבחירה העולה על מספר המועמדים הרשומים בה, ימנה השר את החברים החסרים מבין אנשים הזכאים להיבחר כחברי המוסד האמור, על פי הצעת ארגון הציבור שמטעמו הוגשה רשימת המועמדים, ואם אין, לדעת השר, ארגון כזה, ייעשה המינוי בהתחשב ברצונם של אותם אנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של הארגון האמור.

פרסום תוצאות הבחירות

218. (א) לא יאוחר מ-7 ימים מיום שנבחרו או שנתמנו ראש המועצה וחברי המועצה מטעם כל האזורים שבתחום המועצה האזורית, יפרסם מנהל הבחירות במשרד המועצה ובתחומי האזורים הודעה על תוצאות הבחירות לראשות המועצה ולמועצה שיצוינו בה הצעות המועמדים ורשימות המועמדים שאושרו, תוך פירוט שמות המועמדים בכל הצעה ורשימה ומענם, שם המועמד שנבחר לראש המועצה ושמות המועמדים שנבחרו מטעם כל רשימה כנציגי האזור במועצה; בהודעה האמורה יפורטו גם נתונים לעניין ההצבעה לראשות המועצה ולמועצה, בכל אזור, בכל אחת מן הקלפיות שהוצבו בו, כמפורט להלן:

(1) מספר הבוחרים לפי הרשום בפנקס או ברשימת הבוחרים;

(2) מספר הבוחרים שהצביעו;

(3) מספר הקולות הכשרים שניתנו לכל הצעת מועמד ולכל רשימת מועמדים;

תיקון התש"ס (4) סך כל הקולות הפסולים שניתנו לכל הצעות המועמדים ולכל רשימות המועמדים.

כן יפורטו בהודעה, לגבי ההצבעה לראשות המועצה, סך כל הנתונים האמורים בפסקאות (1) עד (4), בכל האזורים.

(ב) הכריז מנהל הבחירות, ביום הבחירות, על בחירת ראש מועצה או על בחירת נציגי אזור במועצה כאמור בסעיפים 168 ו-169, יפרט מנהל הבחירות בהודעה האמורה בסעיף קטן (א) את שמות המועמדים שהוכרז על בחירתם ומענם ואת הסיבה להכרזה.

(ג) מינה השר חבר מועצה מטעם אזור כאמור בסעיף 170, יפרט מנהל הבחירות בהודעה האמורה בסעיף קטן (א) את שם האדם שמונה ומענו ואת הסיבה לכך שלא קוימו באזור האמור בחירות בקלפי למועצה.

תיקון התש"ס (ד) התקיימו בחירות חוזרות לראשות מועצה, ייכללו בהודעה שיפרסם מנהל הבחירות הפרטים האמורים בסעיף קטן (א) לגבי הבחירות הראשונות והחוזרות; נערכה בבחירות החוזרות הצבעה בעד ונגד מועמד יחיד כאמור בסעיף 211(א), יפרט מנהל הבחירות בהודעתו את מספר הקולות הכשרים שהצביעו בעד המועמד ומספר הקולות הכשרים שהצביעו נגדו וכן את מספר הקולות הפסולים.

(ה) לא נבחר ראש מועצה בבחירות בקלפי או בהכרזה, והמועצה היא שצריכה לבחור ראש מועצה לפי סעיף 6ח לחוק בחירת ראש המועצה, תפורסם ההודעה האמורה בסעיף קטן (א) לגבי תוצאות הבחירות למועצה בלבד.

(ו) לא יאוחר מ-7 ימים מיום הבחירות, יפרסם מנהל הבחירות במשרד המועצה ובתחום כל ישוב הודעה על תוצאות הבחירות לוועד המקומי או לנציגות בישוב, שיצוינו בה רשימות המועמדים שאושרו, תוך פירוט שמות המועמדים בכל רשימה ומענם ושמות המועמדים שנבחרו מטעם כל רשימה; בהודעה

האמורה יפורטו גם נתונים של ההצבעה בכל אחת מן הקלפיות שהוצבו בישוב, כמפורט להלן:

(1) מספר הבוחרים לפי הרשום בפנקס או ברשימת הבוחרים;

(2) מספר הבוחרים שהצביעו;

תיקון תש"ס

(3) מספר הקולות הכשרים שניתנו לכל רשימת מועמדים;

תיקון תש"ס

(4) מספר הקולות הפסולים שניתנו לכל רשימות המועמדים.

(ז) הכריז מנהל הבחירות, ביום הבחירות, על בחירת חברי ועד מקומי או נציגות כאמור בסעיף 171, יפרט מנהל הבחירות בהודעה האמורה בסעיף קטן (ו) את שמות המועמדים שהוכרז על בחירתם ומענם ואת הסיבה להכרזה.

(ח) מינה השר חברי ועד מקומי כאמור בסעיף 172, יפרט מנהל הבחירות בהודעה האמורה בסעיף קטן (ו) את שמות חברי הוועד שמונו ומענם ואת הסיבה לכך שלא קוימו בחירות בקלפי לוועד המקומי.

(ט) מנהל הבחירות יעביר למזכיר המועצה העתק מכל הודעה שפרסם לפי סעיף זה.

פרסום ברשומות

תיקון תשע"ח2

219. (א) מיד לאחר פרסום הודעה כאמור בסעיף 218(א), ימסור מנהל הבחירות לפרסום ברשומות הודעה על תוצאות הבחירות שתפרט את:

(1) שם המועמד שנבחר לראש המועצה ומועד תחילת כהונתו;

(2) שמות האנשים שנבחרו חברי מועצה מכל רשימה ומכל אזור במועצה.

(ב) בכפוף להוראות סימן ט', תהיה הודעה לפי סעיף קטן (א) ראיה חותכת לתוצאות הבחירות לראשות המועצה ולמועצה ולבחירת האנשים הנזכרים בהודעה.

שמירת מסמכים

תיקון תשס"ד

220. (א) מנהל הבחירות ישמור במקום בטוח את חומר ההצבעה העיקרי של כל המוסדות שנבחרו ביום הבחירות עד לאחר תום המועד להגשת ערעורים על תוצאות הבחירות לפי סעיף 222, ואם הוגשו ערעורים כאמור - עד לאחר מתן פסק דין סופי בהם; לאחר

מועדים אלה רשאי מנהל הבחירות לבער את חומר ההצבעה העיקרי, אם בית המשפט לא הורה לנהוג באופן אחר.

תיקון תשס"ד (ב) מנהל הבחירות ימסור למזכיר המועצה את רשימות המועמדים שזכו בבחירות בנציגים למועצה או בחברים בוועד המקומי או בנציגות, ללא החתימות של קבוצות הבוחרים כאמור בסעיפים 20 ו-100; מזכיר המועצה ישמור את הרשימות האמורות עד לבחירות הבאות.

עיון במסמכים 221. (א) כל המעוניין רשאי לעיין, בנוכחות מנהל הבחירות או מי שהוא הסמיך לכך, במסמכים האמורים בסעיף 220 והנוגעים לבחירות לאותו מוסד; העיון יהיה במקום ובשעות כפי שיחליט מנהל הבחירות, אך עיון בפתקי הצבעה לא יורשה אלא על פי צו של בית משפט לעניינים מינהליים, וכן זכאי הוא לקבל, תמורת תשלום, צילומים מאותם המסמכים.

תיקון תשס"ד
תיקון תשע"ב4
תיקון תשפ"ג

תיקון תשס"ד (ב) צו כאמור בסעיף קטן (א) יינתן על יסוד בקשה, הנתמכת בתצהיר של אדם המעוניין בהגשת ערעור על תוצאות הבחירות או בהגשת תביעה פלילית בקשר לבחירות.

תיקון תשע"ב4

תיקון תשס"ד (ג) בתצהיר כאמור בסעיף קטן (ב) יפרט המבקש –

(1) בפתקי הצבעה של אילו הצעות מועמד ורשימות מועמדים הוא רוצה לעיין ובאילו קלפיות;

(2) מה הם הליקויים אשר נפלו לדעתו בפתקי ההצבעה שבהם הוא מבקש לעיין והיקף הליקויים;

(3) מה הן הראיות למידע שבידו על הליקויים לכאורה והיקפם.

תיקון תשס"ד (ד) בית המשפט ייתן צו לעיון בפתקים אם מצא שקיימות ראיות לכאורה לליקוי כנטען בתצהיר, וכי היקפו של ליקוי זה היה עלול להשפיע על קביעת תוצאות הבחירות; בצו כאמור יקבע בית המשפט בפתקים של אילו הצעות מועמד ורשימות מועמדים ובאילו קלפיות המבקש זכאי לעיין.

תיקון תשע"ב4 (ה) החלטת בית משפט לעניינים מינהליים לפי סעיף זה ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון; ערעור לפי סעיף קטן זה יוגש בתוך 7 ימים מיום מתן ההחלטה שעליה מבקשים לערער כאמור ויידון לפני דן יחיד.

סימן ט': ערעור בחירות

ערעור על תוצאות הבחירות

222. (א) כל אדם שהיה זכאי לבחור למוסד מהמוסדות שעמדו לבחירה ביום הבחירות, רשאי להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים. שבתחום שיפוטו נמצאת המועצה האזורית על תוצאות הבחירות לאותו מוסד (להלן - ערעור בחירות) בטענה -

תיקון תשס"ד

תיקון תשע"ב4

(1) שהבחירות בכללן או בקלפי מסוימת לא התנהלו כחוק או שחלוקת הקולות בין הצעות המועמדים או בין רשימות המועמדים לא הייתה נכונה;

(2) שקביעת המועמד שנבחר לראש המועצה נעשתה שלא בהתאם להוראות צו זה;

(3) שקביעת מספר החברים במוסד אשר כל רשימת מועמדים זכתה בו נעשתה שלא בהתאם להוראות צו זה;

(4) שקולות שניתנו בעד הצעת מועמד מסוימת או בעד רשימת מועמדים מסוימת הושגו שלא כחוק –

ובלבד שהליקוי שטוענים לו לפי סעיף קטן זה, עלול היה להשפיע על תוצאות הבחירות.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו זכאי גם הוא להגיש ערעור בחירות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) ערעור לפי סעיף זה יוגש תוך 14 ימים מיום פרסום ההודעה על תוצאות הבחירות כאמור בסעיף 218.

(ד) מנהל הבחירות, ועדת הבחירות וכל אדם שמערערים על בחירתו יהיו משיבים בערעור בחירות.

(ה) הגשת ערעור בחירות איננה מעכבת את תחילת הכהונה של המוסד שלגביו הוגש הערעור, ותוצאות הערעור אינה גורעת מחוקיות פעולותיו והחלטותיו של המוסד האמור עד למתן ההחלטה בערעור.

תיקון תשע"א

תיקון תשע"ב4

(ו) בית המשפט יפסוק בערעור בחירות בתוך שלושים ימים מיום הגשתו, ופסק דינו של בית המשפט לעניינים מינהליים יהיה ניתן לערעור לבית המשפט העליון ברשות שופט של בית המשפט העליון, בשאלה משפטית; בקשת הרשות תוגש בתוך 14 ימים מיום מתן פסק הדין.

תיקון תשע"ח6 (ו1) נטען בערעור כי נעברה עבירה לפי סעיפים 85א או 88 לחוק הבחירות כפי שהוחלו בסעיף 4ט בחוק מועד בחירות כלליות, וסבר בית המשפט כי אין ביכולתו לבחון את חומר הראיות תוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ו), רשאי הוא להעביר את החומר לחקירת המשטרה; עשה כן, רשאי הוא לפסוק בערעור תוך שנה מיום הגשתו.

תיקון תשע"א (ז) ערעור בחירות יידון כערעור מנהלי לפי הוראות חוק בית המשפט לענייניים מינהליים.

פסק דין בערעור 223. (א) בערעור בחירות רשאי בית המשפט -

(1) לבטל כליל את הבחירות למוסד מהמוסדות שעמדו לבחירה או לבטלן באזור מסוים או בקלפי מסוימת ולצוות על עריכת הבחירות בשנית; אולם לא יבטל בית המשפט בחירות אלא אם כן נראה לו שהליקוי המשמש עילה לערעור עלול היה להשפיע על תוצאות הבחירות;

(2) להכריז - מיד או אחרי עריכתן של הבחירות שנית - שפלוני לא נבחר לראש המועצה או חבר מוסד אחר מהמוסדות שעמדו לבחירה וכי אדם אחר הוא שנבחר.

תיקון תשע"ח2 (3) אם החליט כאמור בפסקה (1), להורות כי ראש המועצה או חברי מוסד אחר מהמוסדות שעמדו לבחירה, כולם או חלקם, לפי העניין, יועברו מכהונתם, ובלבד שמצא שלראש הרשות או לחברי מוסד אחר מהמוסדות שעמדו לבחירות, לפי העניין, בעצמם או על ידי אחר, הייתה השפעה על הליקוי שבשלו החליט בית המשפט כאמור בפסקה (1);

תיקון תשע"ח2 (א1) הורה בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א)(3) והוגשה בקשת רשות לערער על פסק הדין, רשאי בית המשפט העליון לעכב את ביצוע ההוראה כאמור עד מתן פסק דין סופי, ואולם רשאי הוא להורות כי ראש הרשות או חברי מוסד אחר מהמוסדות שעמדו לבחירות, כולם או חלקם, לפי העניין, יושעו מכהונתם עד למתן פסק דין סופי.

תיקון תשע"ח2 (ב) בחירות שבוטלו כאמור בסעיף קטן (א)(1), ייערכו בשנית תוך 30 ימים מיום מתן פסק הדין שציווה על הביטול, במועד שיקבע השר.

תיקון תשע"ח2 (ב1) הועברו ראש המועצה או כל חברי המועצה או כל חברי הוועד המקומי מכהונתם לפי הוראות סעיף קטן (א)(3), ימנה השר אדם

למילוי תפקידי ראש המועצה או ועדה למילוי תפקידי המועצה או הוועד המקומי, לפי העניין, עד לאחר הבחירות החדשות.

תיקון תשע"ח2

(ב2) הושעו ראש המועצה או כל חברי המועצה או הוועד המקומי, לפי העניין, לפי הוראות סעיף קטן (א1), ימנה השר אדם או ועדה כאמור בסעיף קטן (ב1) עד למתן פסק דין סופי, או עד לאחר בחירות חדשות, לפי העניין.

תיקון תשע"ח2

(ב3) הושעה חבר מוסד מהמוסדות שעמדו לבחירות כאמור בסעיף קטן (א1), ימלא את מקומו מי שהיה בא במקומו, על פי כל דין, במקרה שבו הייתה כהונתו פוקעת; בוטלה ההוראה בדבר השעיה כאמור או ההוראה בדבר העברה מכהונה כאמור בסעיף קטן (א)(3), יחזור חבר מוסד כאמור לכהן בתפקידו וממלא המקום יחדל לכהן, ואולם לא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון על פי דין לשוב ולהתמנות לתפקיד.

תיקון תשע"ח2

(ב4) פנקס הבוחרים אשר ישמש בבחירות לפי סעיף זה יהיה פנקס הבוחרים אשר הוכן ונכנס לתוקף לקראת הבחירות שעל תוצאותיהן נסב הערעור, שממנו ייגרעו הבוחרים שנפטרו.

תיקון תשע"ח6

(ב5) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ב4), פסק בית המשפט כאמור בסעיף קטן (ב1), לאחר שהתקיים לגבי הערעור האמור בסעיף 222(ו1) סיפה, רשאי הוא, אם ראה טעם מוצדק לכך, להורות כי יחולו לעניין הבחירות החדשות הוראות סעיף 223א(1) עד (3).

(ג) מנהל הבחירות יפרסם הודעה כאמור בסעיף 218 על כל שינוי בתוצאות הבחירות כתוצאה מהגשת ערעור בחירות.

ביטול בחירות 223א.

תיקון תשע"ח2

פסק בית המשפט, שלא בערעור כאמור בסעיף 223, כי הבחירות בכלל או באזור קלפי מסוים בטלות, יחולו הוראות אלה:

(1) פסק בית המשפט שהבחירות בטלות בכלל האזורים יקוימו בחירות חדשות בתוך 120 ימים מיום שפסק הדין היה לסופי, במועד שיקבע השר; בית המשפט רשאי להורות כאמור בסעיף 223(א)(3); הורה בית המשפט כאמור, יחולו הוראות סעיפים 223(א1), (ב), (ב1) ו-(ב2), בשינויים המחויבים;

(2) פסק בית משפט שהבחירות באזור קלפי מסוים בטלות, יחולו הוראות סעיף 223(ב);

(3) למועד בחירות לפי סעיף זה יוכן פנקס בוחרים לפי הוראות צו זה;

(4) מנהל הבחירות יפרסם ברשומות הודעה על תוצאות הבחירות החדשות לפי הוראת סעיף 219.

הפרדת ערעורים

224. (א) ערעור על בחירות למועצה אין בו משום ערעור על בחירת ראש המועצה ועריכת בחירות בשנית למועצה כתוצאה מקבלת ערעור על בחירתה, אינה גוררת בחירות חדשות לראש המועצה.

(ב) ערעור על בחירות לראש המועצה אין בו משום ערעור על בחירות למועצה ועריכת בחירות בשנית לראש המועצה כתוצאה מקבלת ערעור על בחירתו, אינה גוררת בחירות חדשות למועצה.

<u>סימן י': סמכויות מיוחדות</u>

תחולת הוראות על מועצות אזוריות

227א. (א) על בחירות לפי צו זה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות אלה:

תיקון תשע"ח2

תיקון תשע"ח6

(1) הוראות סעיפים 31א[35], 39ה[36], 61א[37], 97א[38] ו97ג[39] לחוק הבחירות;

(2) הוראות תקנות 21ב[40] ו-25[41] לתקנות סדרי בחירות;

תיקון תשע"ח6

(3) הוראות סעיף 4[42] לתקנות הרשויות המקומיות (סדרי בחירות לראש רשות וסגניו), התשל"ו-1975, יחולו לעניין בחירות לראשות המועצה לפי צו זה;

תיקון תשע"ח6

(ב) הוראות סעיפים 45א[43] ו-45ב[44] לחוק הבחירות יחולו לעניין צו זה, בשינוי זה: בכל מקום, במקום "רשות מקומית" יקראו "מועצה אזורית".

---

[35] הצבעת אנשים המוגבלים בניידות

[36] תיקון רישום לגבי מועמד

[37] סמכויות מיוחדות (דחיית פתיחת קלפי, הפסקת הצבעה והוספת זמן)

[38] הוראות לענין קיום הבחירות (אי הצבת תמרור)

[39] הארכת מועדים

[40] סידורים לאנשים המוגבלים בניידות

[41] הטיפול במעטפות הצבעה של מוגבלי ניידות

[42] עירבון

[43] פרסום הסכמים

[44] סייג להסכם

שימוש באולמות לאספות בחירות

229. אולמות ציבוריים ומקומות פומביים אחרים בתחום מועצה אזורית העומדים, דרך כלל, לרשות הציבור לצרכי פעילות ציבורית וחברתית, יועמדו בידי הממונים עליהם, באופן שוויוני, לרשות מועמדים בבחירות לראשות המועצה ולרשות רשימות מועמדים למוסדות אחרים העומדים לבחירה, לשם קיום אספות בחירות.

הוצאות בחירות

230. ההוצאות הכרוכות בעריכת בחירות לפי צו זה, ישולמו מקופת המועצה.

ימי מנוחה

231. חל מועד מהמועדים הנקובים בצו זה באחד מימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח - 1948 יידחה מועד זה ליום החול הראשון שאחרי יום המנוחה.

אופן פרסום מסמכים

237. (א) מחייב צו זה פרסומו של מסמך, ולא נקבעה הוראה בדבר אופן הפרסום, יפורסם המסמך בהנחת העתקים ממנו במשרד המועצה ובמשרד כל ועד מקומי, על מנת שיהיו נתונים לבדיקה לכל דורש, ובהדבקת העתקים על לוח המודעות שליד הבית של משרד המועצה ועל לוח המודעות שליד הבית של משרד כל ועד מקומי או בקרבתם או במקומות ציבוריים אחרים בכל יישוב ויישוב כפי שייקבעו על ידי החייב בפרסום.

(ב) מחייב צו זה פרסומו של מסמך ביישוב, ולא נקבעה הוראה בדבר אופן הפרסום, יפורסם המסמך בהנחת העתקים ממנו במשרד הוועד המקומי שהישוב נתון להנהלתו, ובהדבקת העתק על הבית של משרד הועד המקומי, כפי שייקבעו על ידי החייב בפרסום.

תיקון תשנ"ז

(ג) ועדת בחירות שהוקמה לפי סעיף 138, תקבע בישיבתה הראשונה את כל המקומות, בכל אחד מן האזורים שבתחום המועצה האזורית, שבהם יפורסמו הודעות מטעמה ומטעם מנהל הבחירות; הודעות אלה יודבקו במקומות האמורים בידי עובד המועצה והוא ידווח, בכתב, למנהל הבחירות היכן הודבקה כל הודעה בכל אזור.

תוספת שלישית

הטפסים הרלוונטיים מופיעים באתר משרד הפנים, בחוזרי המפקח הארצי על הבחירות, או מחולקים למועמדים על ידי מנהל הבחירות – לפי העניין

טופס 1, סעיף 143(א) – תצהיר ועדת הבחירות בדבר נכונות פנקס הבוחרים (פקע)
טופס 1א, סעיף 151(1) – הצעת מועמד מטעם קבוצת בוחרים
טופס 1ב, סעיף 151(1א) – הצעת ראש מועצה מכהן להיות מועמד לכהונה נוספת
טופס 2, סעיף 151(2) – רשימת מועמדים למועצה
טופס 3, סעיף 151(3) – רשימת מועמדים לוועד מקומי או נציגות
טופס 4, סעיף 153(א) – הסכמת מועמד
טופס 5, סעיף 177(ו) – כתב מינוי ליו"ר, סגן יו"ר או חבר ועדת קלפי
טופס 6, סעיף 180 – כתב מינוי למשקיף
טופס 6א, סעיף 177 – הודעה על חילופי גברי
טופס 7, סעיף 181(ב) – כתב מינוי למזכיר
טופס 8, סעיף 192(א) – פרוטוקול ועדת קלפי (ראש מועצה)
טופס 9, סעיף 192(א) – פרוטוקול ועדת קלפי (מועצה)
טופס 10, סעיף 192(א) – פרוטוקול ועדת קלפי (ועד מקומי או נציגות)
טופס 10א, סעיף 197(ב) – פרטי מלווים למצביעים
טופס 11, סעיף 202(ד)(1) – גיליון ספירת קולות (ראש מועצה)
טופס 12, סעיף 202(ד)(1) – גיליון ספירת קולות (מועצה)
טופס 13, סעיף 202(ד)(1) – גיליון ספירת קולות (ועד מקומי או נציגות)
טופס 14, סעיף 202(ד)(2) – פרוטוקול בדבר פסילת קולות (ראש מועצה)
טופס 15, סעיף 202(ד)(2) – פרוטוקול בדבר פסילת קולות (מועצה)
טופס 16, סעיף 202(ד)(2) – פרוטוקול בדבר פסילת קולות (ועד מקומי או נציגות)
טופס 17, סעיף 209(א) – פרוטוקול מנהל הבחירות (ראש מועצה)
טופס 18, סעיף 209(א) – פרוטוקול מנהל הבחירות (מועצה)
טופס 19, סעיף 209(א) – פרוטוקול מנהל הבחירות (ועד מקומי או נציגות)

טופס 5
(סעיף 177 (ו))

מועצה אזורית . . . . . .

כתב מינוי
יושב ראש/סגן יושב ראש/חבר* ועדת קלפי

בהתאם לסמכותה לפי סעיף 177 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח - 1958, מינתה ועדת הבחירות את:

שם משפחה	שם פרטי	המען	מספר הזהות

ליושב ראש/סגן יושב ראש/חבר* ועדת קלפי בקלפי מס' . . . . . באזור . . . . . ,
מטעם רשימת המועמדים*/הצעת מועמד לראש מועצה * . . . . . .
. . . . . .
חתימת יושב ראש ועדת הבחירות

תאריך: . . . . . .

* מחק את המיותר

טופס 6
(סעיף 180)

מועצה אזורית . . . . . .

כתב מינוי למשקיף

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 180 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח - 1958, אני ממנה את

שם משפחה	שם פרטי	המען	מספר זהות

למשקיף מטעם רשימת מועמדים . . . . . בקלפי מס' . . . . . .
באזור . . . . . .

. . . . . .
חתימת בא כוח רשימת המועמדים

תאריך: . . . . . .

הערה: מינוי זה כוחו יפה אם לרשימת המועמדים אין חבר בקלפי האמורה.

טופס 6א
(ס' 177)

הודעה על חילופי גברי
לפי סעיף 177 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958

לכבוד

1. ראש המועצה האזורית.....
2. מנהל הבחירות למועצה האזורית.....
3. יושב ראש ועדת הקלפי .....

אני מודיע בזה כי

שם משפחה	שם פרטי	מען	מספר זהות

יחליף את

שם משפחה	שם פרטי	המען	מספר זהות

כחבר שמונה על פי הצעתנו בוועדת קלפי מס*.....

תאריך..... .....
חתימת בא כוח הרשימה/הצעת המועמד

חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד–1964

פורסם: ס"ח התשכ"ד, עמ' 170; תיקונים:
תיקון, ס"ח התשנ"ה, עמ' 388 — תיקון מס' 3, ס"ח תשפ"ג, 3057, עמ' 516
תיקון מס' 2, ס"ח התשע"ח, 2720, עמ' 677 — תיקון מס' 4, ס"ח תשפ"ג, 3059, עמ' 530

הגדרה 1. בחוק זה -

תיקון 2

"רשות מקומית" - עירייה ומועצה מקומית.

הגבלת הזכות להיבחר 2. (א) על אף האמור בכל חיקוק לא יהיו עובדי המדינה המפורטים בתוספת מועמדים בבחירות לרשות מקומית.

תיקון (ב) עובד רשות מקומית הממלא תפקיד המפורט בתוספת והוא אינו עובד ארעי לא יהיה מועמד בבחירות -

תיקון 4 (1) לראשות אותה מועצה – אלא אם כן התפטר מעבודתו באותה רשות לא יאוחר מהיום התשעים שלפני יום הבחירות, ולעניין בחירות שביום שבו נקבע המועד לעריכתן לפי כל דין נותרו פחות מ-100 ימים עד לעריכתן – 10 ימים מיום היווצרות העילה לעריכת הבחירות;

תיקון 4 (2) למועצת אותה רשות – אלא אם כן יצא לחופשה מעבודתו באותה רשות לא יאוחר מהיום הששים שלפני יום הבחירות, ולעניין בחירות שביום שבו נקבע המועד לעריכתן לפי כל דין נותרו פחות מ-70 ימים עד לעריכתן – 10 ימים מיום היווצרות העילה לעריכת הבחירות.

תיקון 3 (ג) לעניין סעיף זה, יראו את מי שכיהן כיושב ראש ועדה או כחבר ועדה למילוי תפקידי ראש רשות מקומית ומועצת הרשות או למילוי תפקידי המועצה, בהתאם להוראות לפי סעיף 143, 143א או 206 לפקודת העיריות, או לפי סעיף 38 או 38א לפקודת המועצות המקומיות, כעובד הרשות המקומית המנוי בתוספת.

הגבלת הזכות לכהן 3. (א) חבר מועצה של רשות מקומית שהיה לעובד מעובדי המדינה המפורטים בתוספת יחדל לכהן כחבר המועצה.

(ב) סעיף זה בא להוסיף על כל הוראה אחרת בדבר פסול לכהן כחבר מועצה כאמור ולא לגרוע ממנה.

תחולה על מוסדות ציבוריים 4. לעניין חוק זה דין הגופים המפורטים להלן כדין משרד ממשרדי הממשלה, ודין כל עובד בהם כדין עובד מדינה ודין משרה בהם כדין משרה בשירות המדינה; ואלה הגופים:

(1) המוסד לביטוח לאומי;

(2) שירות התעסוקה;

(3) כל גוף ממלכתי אחר שהוקם כחוק, ושעליו הכריזה הממשלה, באישור ועדת הפנים של הכנסת, כעל מוסד ציבורי לעניין חוק זה.

ביצוע ותקנות 5. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות בועדת הפנים של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

הוראת מעבר 6. סעיף 3 לא יחול על כהונתו של עובד מדינה כחבר מועצה של רשות מקומית מכוח בחירות שנערכו לפני תחילתו של חוק זה.

התוספת (סעיפים 2 ו- 3)

1. שוטרים, סוהרים, פקחים ונושאי משרה שיש עמה סמכות חקירה, חיפוש או מעצר
2. נושאי משרה שיש עמה סמכות בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר להעניק רישיונות או היתרים או להמליץ על הענקתם, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות בלבד ובין שאינה מוגבלת כאמור.
3. נושאי משרה שיש עמה סמכות בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר לקבל לעבודה או להפנות לעבודה, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות מקומית בלבד ובין שאינה מוגבלת כאמור.
4. עובדי סעד שתפקידם הוא לתת סעד, בדרך כלל או בתחומי הרשות המקומית הנוגעת בדבר בלבד, או להמליץ על מתן סעד כאמור .
5. פקידי שומה, וכן פקידי גביה שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר.
6. מנהלי עבודה בעבודות ציבוריות היזומות בידי הממשלה שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר.
7. פקידים שבסמכותם לתת שיכון או שתפקידם הוא להמליץ על מתן שיכון או לבחור מועמדים לקבלת שיכון.

להוראות נוספות לעניין עובדי מדינה, ראו גם "הודעה מס' פג/19 – הוראות בעניין הבחירות לרשויות המקומיות -2023 " המפורסמת באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה; ולעניין עובדי רשויות מקומיות ועובדי ציבור נוספים ראו גם חוזר מנכ"ל משרד הפנים מיום 6.7.2023 המפורסם באתר האינטרנט של משרד הפנים

סעיפים שהוחלו על מועצות אזוריות

סעיפים מחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965

שימו לב: חלק מהסעיפים הוחלו בשינויים המפורטים בסעיף המחיל;
חלק מהסעיפים הוחלו על בחירות רק לחלק מהמוסדות במועצה האזורית

מועד הבחירות לכל המועצות
תיקון 12
תיקון 27

4. בכפוף לאמור בסעיף 5, הבחירות לכל המועצות (להלן - הבחירות הכלליות) יקוימו כל חמש שנים ביום ג' השלישי לחודש חשוון; אולם אם הייתה השנה הרביעית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת, יקוימו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.

מסירת מידע לציבור
תיקון 32

15. (א) כל אדם זכאי לפנות בכתב או בטלפון למשרד הפנים, ולברר האם הוא או זולתו נכללים בפנקס הבוחרים ביום הפניה, וכן את מקום הקלפי שברשימת הבוחרים שבה כלול שמם, והאם הקלפי נגישה לאנשים המוגבלים בניידות.

(ב) השר יפרסם מעת לעת, ולפחות אחת לשנה, את הדרך לקבל מידע לפי סעיף זה.

(ג) השר יקבע הוראות לביצוע סעיף זה, בין השאר, בהתחשב בצנעת הפרט.

תיקון 54

(ד) (1) השר יאפשר לכל בעל זכות בחירה לקבל באינטרנט, בתקופה המתחילה לכל המאוחר בתום שלושה ימים מיום כניסת פנקס הבוחרים לתוקף ועד יום הבחירות, מידע בדבר מספר הקלפי שבה הוא זכאי להצביע, מקום הקלפי ומספרו הסידורי של בעל זכות הבחירה ברשימת הבוחרים הרשאים להצביע באותה הקלפי.

(2) בעל זכות בחירה רשאי, בבקשה בכתב שתישלח בדואר רשום, לבקש מהשר כי יסיר מהאינטרנט מידע כאמור בפסקה (1) הנוגע אליו; הוגשה בקשה כאמור, יוסר המידע נושא הבקשה בתוך עשרה ימים מיום קבלת הבקשה.

(3) השר יפרסם בעיתונות הודעה בדבר כוונתו לתת מידע כאמור בפסקה (1) ובדבר זכותו של בעל זכות בחירה לבקש את הסרת המידע כאמור בפסקה (2), עשרה ימים לפני כניסת פנקס הבוחרים לתוקף.

מסירת מידע מפנקס הבוחרים למתמודדים

16. (א) בסעיף זה -

תיקון 32 "היום הקובע" - היום ה-150 שלפני יום הבחירות ואם נוצרה עילה לקיום בחירות מיוחדות לפי סעיף 24א לחוק בחירת ראש הרשות - יום היווצרות העילה;

תיקון 34 "מידע פנקס" - רשימה הכוללת את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות במרשם האוכלוסין של בעלי הזכות לבחור ברשות מקומית שביום הבחירות ימלאו להם 17 שנים לפחות;

"סיעה במועצת הרשות המקומית" - סיעה שהגישה לשר אישור בכתב מראש הרשות המקומית, או ממי שהוא מינה לכך, שהיא סיעה במועצת הרשות המקומית;

תיקון 34
תיקון 49 "נציג רשימת מועמדים" – אחד מאלה:

תיקון 49 (1) לעניין סעיף קטן (ב)(1) – מי שאינו חבר מועצה של רשות מקומית והודיע בכתב לשר כי בכוונתו להגיש רשימת מועמדים בבחירות או הצעת מועמד לראש המועצה, וצירף חתימות במספר הנדרש של אנשים הזכאים להצביע בבחירות באותה רשות מקומית, המאשרים כי בדעתם להיות בין מגישי הרשימה לפי סעיף 35 או בין מגישי הצעת המועמד לראש רשות לפי סעיף 5(א) לחוק בחירת ראש הרשות;

תיקון 49 (2) לעניין סעיף קטן (ב)(2) – בא כוח רשימת מועמדים שהוגשה לפי הוראות חוק זה;

לענין סעיף זה, "במספר הנדרש" - 50 לגבי מועצה מקומית ו-100 לגבי עיריה.

(ב) השר ימסור למפלגה, לסיעה בכנסת, לסיעה במועצת הרשות המקומית או לנציג רשימת מועמדים, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע כמפורט להלן:

תיקון 34 (1) מידע פנקס, וכן רשימה של אזורי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי הנוגעים לרשות המקומית, הנכונים ליום הקובע, לרבות בדבר מקומות של קלפיות הנגישות לאנשים המוגבלים בניידות;

תיקון 34 (2) מידע כאמור בפסקה (1) הנכון ליום שליפת הפנקס.

תיקון 34

(ג) (1) מידע כאמור בסעיף קטן (ב) יימסר בתוך 7 ימים מיום שתוגש לשר בקשה בכתב לכך, אך לא לפני שחלפו 10 ימים מהיום הקובע או מיום שליפת הפנקס, לפי העניין; לבקשת מידע פנקס תצורף התחייבות בכתב בנוסח שקבע השר, של מבקש המידע ושל האחראי מטעמו לטיפול במידע שלא יעשו שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים.

(2) התחייבות כאמור בפסקה (1) תיחתם בידי בא כוח המפלגה שמונה לפי סעיף 19ב לחוק המפלגות, או בידי בא כוח הסיעה שמונה לפי סעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת או ממלאי מקומם, בידי חברי הסיעה במועצה המקומית, או בידי נציג רשימת המועמדים לפי העניין וכן בידי האחראי לטיפול במידע מטעם אותו הגוף.

(ד) השר רשאי להורות כי באמצעי האלקטרוני או המגנטי הנמסר לפי סעיף זה ייכלל אמצעי הגנה; לעניין זה, "אמצעי הגנה" – לרבות הוספת מידע לזיהוי הקובץ.

(ה) השר יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, למי נמסר מידע פנקס לפי סעיף זה.

בקשה לתיקון פרטי בוחר
תיקון 32

17. (א) נוכח אדם כי אינו זכאי להיות כלול בפנקס הבוחרים או כי פרט מהפרטים האמורים בסעיף 13(ב) המתייחסים אליו נרשם באופן לא נכון, רשאי הוא להגיש לשר בקשה מנומקת בכתב לתיקון הרישום, לאחר שפעל לפי חוק המרשם ובהתאם לדין לתיקון המידע ששימש בסיס להכנת הפנקס.

(ב) חבר מועצה של רשות מקומית רשאי להגיש לשר בקשה שלא לכלול בפנקס הבוחרים של אותה הרשות המקומית אדם שייכלל בו שלא כדין מפאת טעות במרשם האוכלוסין, או להוציא את שמו של בוחר מרשימת הבוחרים שבה ייכלל ולכללו ברשימת הבוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שהוא תושב בו.

(ג) לבקשה לפי סעיף קטן (א) יצורפו ראיות, לרבות פסק דין וצילום הספח של תעודת הזהות המעיד על שינוי מען אם נעשה.

(ד) לבקשה לפי סעיף קטן (ב) יצורפו ראיות ואם נסבה הבקשה על מענו של הבוחר – ראיות על מענו; העתק הבקשה והראיות יישלחו לאדם שאת שמו מבקשים שלא לכלול בפנקס הבוחרים בדואר רשום לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין והמען המפורט בבקשה, והעתק אישור המשלוח יצורף לבקשה.

(ה) בקשה כאמור בסעיף זה יכול שתוגש בכל עת אך לא יאוחר –

תיקון 49

(1) מהיום ה-68 שלפני יום הבחירות אם הוגשה הבקשה לפי סעיף קטן (א);

תיקון 49

(2) מהיום ה-73 שלפני יום הבחירות אם הוגשה הבקשה לפי סעיף קטן (ב).

(ו) השר יתקין תקנות לביצוע סעיף זה, לרבות קביעת סדרי הגשת בקשות, וכן יפרסם לציבור מעת לעת, ולפחות אחת לשנה, את הוראות סעיף זה ואת סדרי הגשת הבקשות.

בקשה בנוגע לבוחר לאחר כניסת פנקס הבוחרים לתוקף 18. (א) חבר מועצה של רשות מקומית רשאי להגיש לשר בקשה כאמור בסעיף 17(ב) שמקורה בשינויים שחלו במרשם האוכלוסין בין היום הקובע כהגדרתו בסעיף 16 לבין יום שליפת הפנקס; בקשה כאמור יכול שתוגש עד היום ה-33 שלפני יום הבחירות ויחולו הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-(ו) של סעיף 17, בשינויים המחויבים.

תיקון 32
תיקון 54

(ב) מצא אדם כי הוא אינו כלול בפנקס הבוחרים של רשות מקומית כלשהי רשאי הוא, עד היום ה-33 שלפני יום הבחירות, לבקש מהשר לכללו בפנקס הבוחרים של רשות פלונית; ואולם לא יהיה אדם זכאי להגיש בקשה לפי סעיף זה שעניינה הוא שינוי מענו הרשום בפנקס הבוחרים או במרשם האוכלוסין.

הכרעה בבקשות 19. (א) השר יכריע בבקשות לפי סעיף 17 ויודיע את החלטתו בכתב למבקש ולאדם שלגביו נסבה הבקשה בתוך 10 ימים מיום הגשת הבקשה ולא יאוחר מהיום ה-58 שלפני יום הבחירות.

תיקון 32
תיקון 49

תיקון 49
תיקון 54

(ב) השר יכריע בבקשות לפי סעיף 18 ויודיע את החלטתו בכתב למבקש ולאדם שלגביו נסבה הבקשה, לפי הענין, לא יאוחר מהיום ה-26 שלפני יום הבחירות.

עתירה בעניין פנקס בוחרים 20. (א) מי שבקשתו נדחתה או לא קיבל הודעה על החלטת השר, כאמור בסעיפים 18 ו-19, ולענין בקשה שהתקבלה לגבי אדם אחר לפי סעיפים 17(ב) או 18, גם אותו אדם, רשאי לעתור נגד החלטת השר או נגד אי קבלת הודעה.

תיקון 32
תיקון 42

תיקון 49

(ב) (1) העתירה נגד החלטה לפי סעיף 19(א) תוגש בתוך שבוע מיום החלטת השר, או מהיום שבו היתה אמורה להימסר, אך לא יאוחר מהיום ה-50 שלפני יום הבחירות.

תיקון 54 (2) העתירה נגד החלטה לפי סעיף 19(ב) תוגש לא יאוחר מהיום ה – 24 שלפני יום הבחירות.

תיקון 42 (ג) (בוטל).

(ד) העתירה תוגש לבית המשפט לעניינים מנהליים שבאזור שיפוטו נמצא היישוב שבו רשום מענו של הבוחר שעל פרטי רישומו במרשם האוכלוסין נסבה העתירה, ולגבי מי שאינו כלול בפנקס בוחרים של רשות כלשהי – בכל בית משפט לעניינים מנהליים.

ראיות
תיקון 2
תיקון 32

21. כל רשות מרשויות המדינה וכל רשות מקומית חייבת לתת, ללא אגרה, כל תעודה וכל אישור הדרושים לצורך העתירה כאמור בסעיף 20.

הרכב בית המשפט ופסק דין
תיקון 2
תיקון 32
תיקון 34

22. (א) בית המשפט לעניינים מנהליים ידון בעתירה לפי סעיף 20 בשופט אחד; פרק דינו יהיה סופי ואין לערער עליו.

(ב) פסק הדין יינתן ויימסר לשר –

(1) בעתירה לפי הוראות סעיף 20(ב)(1) – בתוך 14 ימים מיום הגשת העתירה ולא יאוחר מהיום שלפני יום שליפת הפנקס;

תיקון 54 (2) בעתירה לפי הוראות סעיף 20(ב)(2) – לא יאוחר מהיום ה-19 לפני יום הבחירות.

פטור מאגרות ומסים

23. (א) עתירה לפי סעיף 20 פטורה מאגרות בית משפט וממס בולים על ייפוי כוח.

תיקון 32 (ב) בטל.

הודעה לקראת בחירות
תיקון 32

23ד. לא יאוחר מהיום ה-21 שלפני יום הבחירות ישלח השר לכל מי ששמו נכלל בפנקס הבוחרים הודעה בדבר מען הקלפי ששמו נכלל ברשימת הבוחרים שלה והאם הקלפי נגישה לאנשים המוגבלים בניידות.

הצבעת אנשים המוגבלים בניידות
תיקון 16

31א. (א) בכל רשות מקומית יהיה לפחות מקום קלפי אחד שיש בו ואליו סידורי גישה והצבעה מתאימים לאנשים המוגבלים בניידות ובישוב שמספר הקלפיות בו עולה על 20 יהיו לפחות שני מקומות קלפי כאמור; שר הפנים יקבע בתקנות את הסידורים הנדרשים.

תיקון 32 (ב) ברשות מקומית שיש בה יותר מעשרת אלפים תושבים ביום ה-
תיקון 34 60 שלפני יום הבחירות יהיה, לפחות, מקום קלפי אחד כאמור
תיקון 32 בסעיף קטן (א), לכל שטח גיאוגרפי רצוף שבו עד כעשרת אלפים תושבים.

תיקון 34 (ג) מנהל הבחירות יקבע מקום קלפי כאמור בסעיף קטן (א) שישמש
תיקון 49 להצבעת אנשים המוגבלים בניידות, ואולם נוכחו מנהל הבחירות וועדת הבחירות כי ברשות מקומית פלונית אין מקום קלפי כאמור בסעיף קטן (א) ולא ניתן להתקין, באמצעים סבירים, מקום קלפי כאמור, רשאי הוא להורות כי האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על אותה רשות מקומית; האמור בסעיף קטן זה יחול גם לגבי מקום קלפי כאמור בסעיף קטן (ב).

תיקון 32 (ד) בכל מקום קלפי כאמור בסעיף קטן (א) תציב הרשות המקומית תמרור זמני שיהיה בתוקף ביום הבחירות, ויבטיח שני מקומות חניה המיועדים לאנשים המוגבלים בניידות; ראש הרשות המקומית או מי שהוא מינה לכך ינקוט את כל האמצעים הדרושים לקיום הוראה זו.

תיקון 32 (ה) אדם המוגבל בניידות ששמו כלול בפנקס הבוחרים של רשות
תיקון 49 מקומית מסוימת, רשאי להצביע בכל קלפי שקבע מנהל הבחירות לפי הוראות סעיף זה באותה רשות מקומית.

תיקון 32 (ו) אדם המוגבל בניידות המצביע בקלפי לאנשים המוגבלים
תיקון 34 בניידות יזדהה בפני מזכיר ועדת הקלפי כאמור בסעיף 60(א) ו-(ב), ישים את מעטפות ההצבעה לתוך מעטפה חיצונית, ועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם הבוחר, את מספר זהותו במרשם האוכלוסין ואת מענו, והבוחר יטיל את המעטפה לעיני ועדת הקלפי, לתוך הקלפי.

תיקון 32 (ז) בעת ספירת הקולות כאמור בסעיף 62, תספור ועדת הקלפי את
תיקון 34 המעטפות החיצוניות בלי לפתחן, תארוז את המעטפות החיצוניות במעטפת אריזה, תרשום את מספרן על מעטפת האריזה ותעבירן למנהל הבחירות יחד עם כל חומר ההצבעה.

תיקון 32 (ח) בדיקת המעטפות, ספירת הקולות וסיכום מנין הקולות יהיו
תיקון 49 כאמור בסעיפים 82(1א) עד (ד), 83 ו-84, בשינויים המחויבים.

תיקון 32 (ט) מידע בדבר דרכי ההצבעה לפי סעיף זה ובדבר מיקום הקלפיות
תיקון 34 לאנשים המוגבלים בניידות, יפורסם לציבור כמפורט להלן:

תיקון 34 (1) ברשות מקומית - בהודעת הבחירות האמורה בסעיף 48, באתר האינטרנט של משרד הפנים ושל הרשות המקומית

אם יש לרשות אתר אינטרנט, וכן פעם בשבוע בחודש שלפני הבחירות בכלי תקשורת מקומיים כתובים ואלקטרוניים כפי שיקבע מנהל הבחירות של אותה רשות מקומית;

(2) בבחירות כלליות כאמור בסעיף 4 - כפי שיקבע השר.

תיקון 32 (י) בסעיף זה, "אדם המוגבל בניידות" - אדם שמפאת מצבו הגופני הוא מוגבל בניידות ומסיבה זו אינו יכול להצביע במקום הקלפי ששמו כלול ברשימת הבוחרים שלה.

תיקון 32 (יא) סעיף זה, מטרתו להבטיח את מימוש זכותם של אנשים המוגבלים בניידות, להצביע, למשך פרק הזמן שיעבור עד למתן אפשרות גישה עצמאית ובטוחה, בכל מקומות הקלפי בארץ.

ועדות קלפי 32. (ח) (1) מי שהועסק כחבר ועדת קלפי זכאי לתשלום מאוצר המדינה, באמצעות סיעתו, בסכום, בתנאים ולפי הוראות שקבעה הוועדה המרכזית לפי חוק הבחירות לכנסת, לעניין חבר ועדת קלפי בבחירות לכנסת שהתקיימו לאחרונה לפני מועד הבחירות, בשינויים המחויבים ובתיאומים שיקבע השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.
תיקון 51
תיקון 54

מניין חוקי בועדת קלפי רוב וכו' 34. (א) (2) נעדרו מישיבת ועדת קלפי יושב ראש הועדה וסגנו, ימלא הקשיש שבין החברים את תפקיד יושב ראש הועדה או סגנו.
תיקון 34

(ג) בהעדר היושב ראש של ועדת קלפי ימלא סגנו את מקומו.

באי כוח רשימות המועמדים 38. (ב) בא כוח רשימת מועמדים שצוין ברשימת מועמדים כאמור בסעיף קטן (א) רשאי להתפטר בכל עת, במתן הודעה בכתב למנהל הבחירות; התפטר בא כוח רשימה כאמור, ואין לו ממלא מקום, יראו את המועמד הראשון ברשימת המועמדים כבא כוח הרשימה.
תיקון 34

עירבון 38א. (א) עם הגשת רשימת מועמדים על-ידי קבוצת בוחרים כאמור בסעיף 35(א) ייתן בא-כוח הרשימה או ממלא מקומו בידי מנהל הבחירות עירבון, בשיק בנקאי או בדרך אחרת שיקבע השר, בסכום לפי הטבלה הנתונה להלן בהתאם למספר התושבים שהיו רשומים ביום הקובע כהגדרתו בסעיף 16(א) במרשם האוכלוסין כתושבי הרשות המקומית; תעודה מאת השר המעידה על מספר זה תשמש ראיה חותכת לתכנה; וזו הטבלה:
תיקון 2
תיקון 9
תיקון 10
תיקון 27
תיקון 34
תיקון 54

עד 5,000	5,000 ₪
5,001 עד 25,000	9,000 ₪
25,001 עד 100,000	23,000 ₪
למעלה מ- 100,000	28,000 ₪

תיקון 27
תיקון 34
תיקון 54

(א1) העירבון כאמור בסעיף קטן (א) יינתן למנהל הבחירות לא יאוחר מהמועד להגשת רשימת מועמדים שלפני יום הבחירות.

תיקון 27
תיקון 34

(ב) לא ניתן עירבון כאמור בסעיפים קטנים (א) או (א1) יראו את רשימת המועמדים כאילו לא הוגשה למנהל הבחירות.

(ג) סעיף זה אינו חל בבחירות הראשונות לאחר כינונה של הרשות המקומית.

(ד) (1) בסעיף קטן זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד היסודי" – המדד שפורסם ב- 15 ביולי 1983;

"המדד החדש" – המדד שפורסם בחודש הרביעי שלפני החודש בו יתקיימו הבחירות;

(2) עלה המדד החדש לעומת המדד היסודי יוגדלו סכומי העירבון הקבועים בסעיף קטן (א) בהתאם לשיעור העלייה;

(3) סכום מוגדל כאמור בפסקה (2) יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של אלף שקלים; סכום של חמש מאות שקלים יעוגל כלפי מטה;

(4) שר הפנים יפרסם ברשומות את שיעורי העירבון כפי שהוגדלו עקב עליית המדד לא יאוחר מ- 60 ימים לפני יום הבחירות.

מניעת השתתפות רשימת מועמדים

39א. רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לרשויות המקומיות לפי חוק זה אם יש במטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, אחד מאלה:

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינתו של העם היהודי;

[45] הסכום הקובע יפורסם ברשומות

תיקון 28

(2) שלילת האופי הדמוקרטי של המדינה;

(3) הסתה לגזענות.

קביעה בדבר רשימה מנועה
תיקון 28
תיקון 31

39ב. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, רשאי, בהתייעצות עם סגניו, לקבוע כי רשימת מועמדים שהוגשה לפי חוק זה היא רשימה המנועה מלהשתתף בבחירות לפי סעיף 39א (להלן - רשימה מנועה).

תיקון 54

(ב) קביעה לפי סעיף קטן (א) תיעשה על פי עתירה של ועדת הבחירות של הרשות המקומית הנוגעת בדבר, שעל הגשתה החליטה הועדה ברוב חבריה, או של היועץ המשפטי לממשלה; העתירה תוגש לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות.

(ג) לא תינתן החלטה בעתירה אלא לאחר שניתנה לבא כוח הרשימה שלגביה הוגשה העתירה הזדמנות להשמיע את טענותיו.

תיקון 54

(ד) החלטה בעתירה לפי סעיף זה, תינתן לא יאוחר מהיום ה-26 שלפני יום הבחירות.

(ה) (1) בא כוח רשימה מנועה או היועץ המשפטי לממשלה רשאים לערער לפני בית המשפט העליון על החלטה של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, לפי סעיף זה, ובלבד שניתנה על כך רשות מאת נשיא בית המשפט העליון;

(2) הערעור יוגש לא יאוחר משלושה ימים מיום מתן ההחלטה;

תיקון 54

(3) החלטה בערעור תינתן לא יאוחר מהיום ה-15 שלפני יום הבחירות והיא תהיה סופית.

הוראות סדרי דין
תיקון 28

39ג. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי לקבוע הוראות סדרי דין בעתירה לקביעת רשימת מועמדים כרשימה מנועה.

תיקון 32

(ב) בטל.

תיקון הסמכות
תיקון 28

39ד. הליך למניעת השתתפות של רשימת מועמדים בבחירות לרשויות המקומיות, מהטעמים המנויים בסעיף 39א, יהיה רק לפי הוראות סעיפים 39ב ו-39ג.

תיקון רישום לגבי מועמד
תיקון 32

39ה. (א) נכלל שמו של אדם ברשימת מועמדים למועצה של רשות מקומית או לראש רשות מקומית, ושמו נעדר שלא כדין מרשימת הבוחרים, או שהוא רשום שלא כדין ברשימת הבוחרים של רשות מקומית אחרת, רשאי יושב ראש הועדה המרכזית, בהתייעצות עם סגניו, להורות, על פי בקשתו של אותו אדם, כי שמו יירשם ברשימת הבוחרים או יועבר לרשימת הבוחרים של הרשות המקומית שבה היה זכאי להיות רשום, וכל זאת על אף הוראות סעיף 12.

תיקון 54

(ב) בקשה לפי סעיף קטן (א) תוגש לא יאוחר מהיום ה-36 שלפני יום הבחירות, והחלטת יושב ראש הועדה המרכזית תינתן לא יאוחר מהיום ה-19 שלפני יום הבחירות.

עתירה בעניין רשימות ומועמדים
תיקון 34
תיקון 54

42. (ג) בעתירה לפי סעיף זה ידון בית המשפט לעניינים מינהליים בשופט אחד ופסק דינו יימסר למנהל הבחירות לא יאוחר מהיום ה־14 שלפני יום הבחירות; פסק הדין ניתן לערעור לבית המשפט העליון ברשות שופט של בית המשפט העליון, בשאלה משפטית; בקשת רשות הערעור תוגש לא יאוחר מיומיים לאחר מתן פסק הדין של בית המשפט לעניינים מינהליים, ופסק הדין של בית המשפט העליון יימסר למנהל הבחירות לא יאוחר מהיום השביעי שלפני יום הבחירות.

הפסקת שירות
תיקון 4

42ב. עובד המדינה וחייל בשירות קבע של צבא הגנה לישראל, ששמו נכלל ברשימת מועמדים, יופסק שירותו מיום הגשת רשימת מועמדים ועד יום הבחירות.

התפטרות מועמד
תיקון 34
תיקון 49
תיקון 54

43. (א) מועמד יכול להתפטר בכל עת; ההתפטרות תוגש לידי מנהל הבחירות בכתב על ידי המועמד בעצמו או, מחוץ לארץ, תישלח על ידיו במברק או במסמך אחר מאושר על ידי קונסול ישראלי או על ידי נוטריון.

תיקון 54

(א1) מועמד רשאי להתפטר לאחר יום הבחירות בהודעה בכתב לשר, עם העתק לראש הרשות המקומית; מועמדותו ברשימה נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי השר, אלא אם כן המועמד חזר בו מהתפטרותו לפני כן; כתב התפטרות מוקדם – פסול.

תיקון 34

(ב) התפטר או נפטר מועמד אחר פרסום רשימות המועמדים ולפני יום הבחירות יפרסם מנהל הבחירות הודעה על כך בתחום הרשות המקומית.

פרסום הסכמים

45א. (א) נעשה הסכם בכתב בין סיעות, בין חברי מועצה מסיעות שונות או בין חבר מועצה לבין סיעה, בקשר לאחד מאלה:

תיקון 21

(1) בחירת ראש רשות מקומית;

(2) הרכבה הסיעתי של מועצת רשות מקומית;

(3) צירוף חבר מועצה אחרי כינון המועצה;

(4) מינוי סגן ראש המועצה.

תיקון 54

ימסרו הצדדים את נוסחו המלא למזכיר הרשות המקומית, תוך שלושה ימים מיום החתימה ולא יאוחר מ- 48 שעות לפני יום הבחירות, הצגת המועצה או הצבעת הדחה של חבר מועצה או של ראש רשות, לפי העניין, והמזכיר ימסור את הנוסח האמור לחברי המועצה וכן לפרסום באתר האינטרנט של הרשות המקומית תוך 24 שעות מהמועד שבו נמסר לו ההסכם.

(ב) במניין הימים והשעות האמורים בסעיף קטן (א) לא יבואו בחשבון ימי מנוחה או שבתון על פי חיקוק.

סייג להסכם 45ב. (א) מקום שעל פי חוק נתונה סמכות להעביר אדם מתפקידו -
תיקון 21

(1) במועצה של רשות מקומית;

(2) בחברה של רשות מקומית;

(3) בכל מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר שהרשות המקומית משתתפת, במישרין או בעקיפין, בהנהלתו או בהונו;

לא ייעשה הסכם ולא תינתן התחייבות בעניין אי העברתו של אותו אדם מתפקידו.

(ב) לא תינתן ערבות, במישרין, או בעקיפין, בכסף, בשווה כסף, בשירות או בכל טובת הנאה אחרת, להבטחת ביצוע הסכם או התחייבות כאמור בסעיף זה, ולא יהיה תוקף לערבות כאמור.

שעות ההצבעה 55. (א) מקום הקלפי יהיה פתוח להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ- 7 בבוקר עד 10 בלילה, אך ברשות מקומית שמספר הזכאים להצביע בה אינו עולה על 350, יהיה מקום הקלפי פתוח מ- 7 בבוקר עד 8 בלילה; מקום הקלפי ייסגר לפני השעות האמורות אם כבר הצביעו כל הזכאים להצביע בו.
תיקון 2
תיקון 12

(ב) מי שהגיע למקום הקלפי תוך שעות ההצבעה, זכאי להצביע גם אם נתעכבה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.

סמכויות מיוחדות
תיקון 7
תיקון 27

61א. (א) נוכח שר הפנים בערב יום הבחירות, או ביום הבחירות, כי קיימות באזור קלפי מסוים נסיבות מיוחדות המונעות או העלולות למנוע לדעתו את המהלך התקין של ההצבעה, רשאי הוא להורות על דחיית פתיחת הקלפי, על הפסקת ההצבעה ועל חידושה וכן על הוספת זמן להצבעה, ובלבד שלא תותר הצבעה כעבור יותר מ-24 שעות מהשעה הנקובה בסעיף 55 לסגירת הקלפיות.

(ב) הוראות השר לפי סעיף זה יקבעו את הסידורים להבטחת קיום הבחירות באותו אזור קלפי, לרבות מקום הקלפי, הרכב ועדת הקלפי וכל דבר אחר המתחייב מן ההוראה העיקרית.

תיקון 34

(ג) שר הפנים יודיע על ההוראות לבוחרים, ליושב ראש ועדת הבחירות, למנהל הבחירות ולועדת הקלפי הנוגעים בדבר, במקום ובצורה שימצא לנכון; ההוראות האמורות אינן טעונות פרסום ברשומות.

קולות פסולים

63. אלה יהיו קולות פסולים -

תיקון 54

(4) מעטפת הצבעה של בוחר לפי פרקים ח', ח'1, ח'3 ו-ח'4 אשר הגיעה לועדת הבחירות אחרי היום החמישי שלאחר יום הבחירות;

(10) פתק שאין עליו אות או אותיות של רשימת מועמדים שאושרה;

(11) פתק ועליו רק כינוי הרשימה ואין עליו אות;

<u>פרק ז': תעמולת הבחירות</u>

איסור תהלוכות וכו' ביום הבחירות

74. משעה 7 בערב לפני יום הבחירות ובכל יום הבחירות לא תהיה בתחום הרשות המקומית שבה מתקיימות הבחירות תעמולת בחירות על-ידי אסיפות, תהלוכות, רמקולים או שידורים ברדיו.

תעמולת בחירות על-ידי עובדי המדינה וחיילים
תיקון 4
תיקון 14

75. (א) עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית או של הקרן הקיימת לישראל או של תאגיד השידור הישראלי או של תאגיד החדשות, אשר יש להם סמכות מנהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חרום), 1945, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא ייקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות.

(ב) מתקיימות הבחירות למועצה ביום שבו מתקיימות גם הבחירות לכנסת, לא ייקחו חלק העובדים המפורטים בסעיף קטן (א) בתעמולת הבחירות בשום רשות מקומית.

תיקון 36

(ג) חיילים בשירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 או בשירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, או בשירות קבע של צבא הגנה לישראל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

(ד) בית משפט שהרשיע אדם בשל עבירה על הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב), יורה, בנוסף על כל עונש, על השעייתו מעבודתו או ממילוי תפקידו, ללא תשלום, עד ליום הבחירות; אין בהוראה זו כדי למנוע העמדת אותו אדם לדין משמעתי.

תעמולת בחירות ע"י חברי ועדת הקלפי

76. חבר ועדת הקלפי וממלא מקומו לא ייקחו חלק בתעמולת הבחירות ביום הבחירות, בתחום אזור הקלפי שאליו נתמנו.

הגבלת שכר אולמות

77. לא ידרוש ולא יקבל אדם, בעד השכרה של אולם לשם אסיפות בחירות, שכר העולה על שכר הממוצע שקיבל בשנה שקדמה לשנת הבחירות בעד השכרת אותו אולם למטרות דומות.

<u>פרק ח': הוראות מיוחדות לבחירות בין חיילים</u>

בחירות בקרב חיילים

78. (א) חיילים בשירות סדיר לפי חוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 או בשירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח – 2008, או בשירות קבע של צבא-הגנה-לישראל וכן הנמנים על חיל המשטרה או עם שירות בתי הסוהר (בפרק זה – חיילים), רשאים להצביע, בבחירות לכל המועצות כאמור בסעיף 4, בקלפיות מיוחדות לחיילים שייקבעו על ידי השר לפי המלצת ראש המטה הכללי או בא-כוחו; מקומות הקלפי לחיילים יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים לפי המלצת ראש המטה הכללי או בא-כוחו.

תיקון 4
תיקון 11
תיקון 36

(ב) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים אינו מרותק לקלפי מסוימת.

הוראות בדבר בחירות בקרב חיילים

79. שר הפנים יקבע, בהתייעצות עם שר הביטחון, הוראות בכל הנוגע לבחירות בקרב חיילים. הוראות אלה אינן טעונות פרסום ברשומות והן יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים בהתייעצות עם שר הביטחון.

הצבעה וועדות קלפי
תיקון 4

80. (א) הצבעה בקלפיות לחיילים תהיה בשעות שייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.

(ב) בשעות ההצבעה לא יימצא אדם במקום קלפי לחיילים זולת חברי ועדת הקלפי, נציג ראש המטה הכללי או בא-כוחו, בוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה, שר הפנים או בא כוחו, וחיילים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר.

תיקון 34

(ג) לכל קלפי לחיילים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם חיילים בשירות חובה אשר דרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל ראשון; החייל בעל הדרגה הגבוהה ביותר ישמש יושב ראש ועדת הקלפי; דרכי מינוים של חברי ועדות הקלפי ייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.

תיקון 46

(ד) על ועדת קלפי לחיילים לא יחולו הוראות סעיף 34(ה).

הצבעה של חיילים
תיקון 4
תיקון 12
תיקון 47

81. (א) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים חייב לזהות את עצמו כאמור בסעיף 60 או בתעודת החייל שלו, או בתעודת השוטר או תעודת הסוהר שלו.

תיקון 34
תיקון 12

(ב) חייל המצביע בקלפי לחיילים ישים את מעטפת ההצבעה שלו לתוך מעטפה שנייה, וועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם המצביע, את מספר תעודת הזהות שלו, את שם הרשות המקומית המתאימה ופרטים אחרים שייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.

תיקון 7
תיקון 27

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו- (ב) רשאי שר הפנים, בהתייעצות עם שר הביטחון, לתת הוראות בדבר הזיהוי של חיילים הנמצאים באזורים שקבע לעניין זה בהתייעצות כאמור ובדבר האמצעי שיעיד כי החייל הצביע; קביעת האזורים וההוראות האמורות יובאו לידיעת הנוגעים בדבר כפי שימצא שר הפנים לנכון, בהתייעצות כאמור; הן אינן טעונות פרסום ברשומות.

מיון מעטפות של חיילים וספירת הקולות
תיקון 49

82. (א) מיון המעטפות של אלה שהצביעו בקלפיות לחיילים (בסעיף זה – מעטפות החיילים) והעברתן לוועדות הקלפי המיוחדות שמונו לפי הוראות סעיף קטן (א1) ברשויות המקומיות המתאימות יהיו בהתאם להוראות לפי סעיף 79.

תיקון 54

(א1) (1) לעניין פרק זה תפעל בכל רשות מקומית ועדת קלפי מיוחדת, אחת או יותר (בפרק זה – ועדת קלפי מיוחדת); על ועדת קלפי מיוחדת יחולו הוראות אלה:

(א) לא יאוחר מיומיים לפני יום הבחירות, תבחר ועדת הבחירות שליד כל רשות מקומית ועדת קלפי מיוחדת בת חמישה חברים לכל היותר, שתהיה מורכבת מנציגים מחמש סיעות שונות, אם ישנן, שאחת מהן לפחות תהיה מתוך אלה שאינן מיוצגות בוועדת ההנהלה;

(ב) ועדת הבחירות רשאית לבחור כמה ועדות קלפי מיוחדות כאמור בפסקת משנה (א);

(ג) הוראות סעיף 32(ח) יחולו על ועדת קלפי מיוחדת, בשינויים המחויבים;

(ד) לא בחרה ועדת הבחירות ועדה כאמור עד המועד האמור, ימנה מנהל הבחירות ועדה או ועדות כאמור מקרב מי שמתקיימים לגביהם תנאי הכשירות למינוי למזכיר ועדת קלפי שנקבעו לפי סעיף 32א(א2)(3);

(ה) מנהל הבחירות ימנה, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, מזכיר לוועדת קלפי מיוחדת;

(ו) ברשות מקומית שבה לא מכהנת מועצה נבחרת, תחול פסקה זו בשינויים המחויבים ובשינוי זה: במקום "סיעות" יראו כאילו נאמר "רשימות מועמדים שאושרו כאמור בסעיף 41";

(2) ועדת קלפי מיוחדת תהיה אחראית לקבלת מעטפות החיילים, לבדיקת קולות החיילים ולספירתם.

תיקון 49 (ב) בהגיע מעטפות החיילים לוועדת הקלפי המיוחדת, תיגש הועדה ללא דיחוי לבדיקתן כדי לברר אם החיילים, ששמותיהם רשומים על המעטפות החיצוניות, הם בעלי זכות לבחור למועצה ואם לא הצביעו בקלפיות האזרחיות.

(ג) עם סיום הבדיקה וגניזת המעטפות שנמצאו פסולות יופרדו מעטפות ההצבעה מן המעטפות החיצוניות הכשרות ולא יוחל בספירת הקולות אלא לאחר גניזת המעטפות החיצוניות.

תיקון 34 (ד) במעמד בדיקת המעטפות של חיילים ומנין הקולות לא יימצא
תיקון 49 אדם זולת אלה: חברי ועדת הקלפי המיוחדת, חברי ועדת הבחירות, מנהל הבחירות, באי-כוח רשימות המועמדים או

ממלאי מקומם, השר או בא-כוחו ושוטרים הדרושים, לדעת ועדת הקלפי המיוחדת, לשמירת הסדר.

פרוטוקול
תיקון 34
תיקון 49

83. (א) ועדת קלפי מיוחדת תנהל פרוטוקול, בטופס שיקבע בתקנות, על הבדיקה לפי סעיף 82 ועל מניין הקולות, ותמסור את הפרוטוקול לידי מנהל הבחירות.

תיקון 49

(ב) על חתימת הפרוטוקול ועל הערות לפרוטוקול יחולו הוראות סעיף 64(ב).

סיכום מניין הקולות

84. בסיכום מניין הקולות לפי סעיף 65 יובאו בחשבון גם הקולות של חיילים, בהתאם לפרטים שבפרוטוקול לפי סעיף 83.

הצבעת עובדים מסוימים
תיקון 4
תיקון 27

84א. שר הפנים, בהתייעצות עם שר הביטחון, רשאי לתת הוראות בכל הנוגע לסדרי הצבעתם של:

(1) מי שנמצאים ביום הבחירות באזורים שנקבעו לעניין פסקה זו על-ידי שר הפנים, בהתייעצות כאמור, בתוך השטחים המוחזקים על - ידי צבא הגנה לישראל, והם עובדי צבא הגנה לישראל המועסקים באותם אזורים;

(2) עובדים אחרים הנמצאים ביום הבחירות באזורים שנקבעו לעניין פסקה זו, על ידי שר הפנים, בהתייעצות כאמור, מתוך השטחים המוחזקים על ידי צבא הגנה לישראל;

תיקון 4

הוראות אלה יובאו לידיעת הנוגעים בדבר כפי שימצא לנכון שר הפנים בהתייעצות כאמור; הן אינן טעונות פרסום ברשומות.

הצבעת הנמצאים במשמורת הצבא
תיקון 34

84א 1. שר הפנים בהתייעצות עם שר הביטחון רשאי לתת הוראות, בין בתקנות ובין בדרך אחרת, בכל הנוגע לסדרי הצבעתם של מי שביום הבחירות נמצאים כדין במשמורת הצבא; ההוראות האמורות יובאו לידיעת הנוגעים בהן בדרך ששר הפנים יראה לנכון, בהתייעצות ובהסכמה כאמור; ההוראות האמורות אינן טעונות פרסום ברשומות.

הצבעה של שוטרים
תיקון 8, תיקון 12, תיקון 54

84ב. בטל.

סמכויות מיוחדות לעניין בחירות
תיקון 46

84ג. הוראות סעיף 61א יחולו, בשינויים המחויבים, על הבחירות בקרב חיילים.

פרק ח'1 : בחירות בבתי סוהר ובמקומות מעצר

הגדרות
תיקון 46

84ד. בפרק זה –

"אסיר" – מי שביום הבחירות נתון במשמורת בבית סוהר;

"בית סוהר" – בית סוהר או בית סוהר ארעי כמשמעותם בפקודת בתי הסוהר;

"מקום מעצר" – כמשמעותו בסעיף 7(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;

"סוהר" – כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר;

"עצור" – מי שביום הבחירות נתון במשמורת במקום מעצר;

"פקודת בתי הסוהר" – פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

קלפיות לאסירים
תיקון 46

84ה. (א) (1) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות לכל המועצות כאמור בסעיף 4, ימסור השר לביטחון הפנים לשר רשימה של כל בתי הסוהר ומקומות המעצר ויציין לגביהם פרטים נוספים כפי שייקבע בתקנות;

(2) השר יקבע, על פי הרשימה האמורה בפסקה (1) ולאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים או מי שהוא מינה לכך, מקומות קלפי מיוחדים לאסירים ולעצורים (בפרק זה – קלפיות לאסירים); קלפי לאסירים יכול שתהיה ניידת.

(ב) אסיר או עצור רשאי להצביע בבחירות לכל המועצות כאמור בסעיף 4, בקלפיות לאסירים בבית הסוהר או במקום המעצר שבו הוא נמצא ביום הבחירות או בקלפי לאסירים הקרובים לאותו מקום; מקומות הקלפי לאסירים יובאו לידיעת האסירים, העצורים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע השר, לפי המלצת השר לביטחון הפנים; האחראי על החזקת אסיר או עצור יעשה את הסידורים שיאפשרו לו להגיע לקלפי לאסירים כדי להצביע ויודיע לאסיר או לעצור על סידורים אלה ככל האפשר לפני יום הבחירות.

(ג) סוהר או שוטר הנמצא ביום הבחירות בבית סוהר או במקום מעצר יהיה רשאי להצביע בקלפי לאסירים, וכן יהיה רשאי

להצביע בקלפי לאסירים חבר ועדת הקלפי ומזכיר ועדת הקלפי.

ועדת קלפי לאסירים
תיקון 46

84ז. (א) לכל קלפי לאסירים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם עובדי המדינה שאינם סוהרים וכן, ימונה מזכיר ועדת קלפי; אחד מחברי ועדת הקלפי שמונה כאמור יהיה היושב ראש; דרכי מינוים של חברי ועדות הקלפי לאסירים ומזכיריהן ייקבעו בהוראות לפי סעיף 84ז.

(ב) מינוי חברי ועדות הקלפי לאסירים ומזכיריהן טעון אישור של השר לביטחון הפנים או מי שהוא מינה לכך; השר או מי שהוא מינה לכך יעביר לשר לביטחון הפנים או למי שהוא מינה לכך את פרטיהם של מי שמועמדים להתמנות לחברי ועדת קלפי ולמזכירים כאמור בסעיף קטן (א), והוא יחליט, לא יאוחר מ-20 ימים לפני יום הבחירות, על אישור מינוים של המועמדים או על סירוב לאשרם.

(ג) על ועדות קלפי לאסירים לא יחולו הוראות סעיף 34(ה).

הוראות בדבר בחירות בקרב אסירים ועצורים
תיקון 46

84ז. השר, לאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים, יקבע הוראות בכל הנוגע לבחירות בקרב אסירים ועצורים, ובכלל זה סדרי הפעלתן ועבודתן של הקלפיות לאסירים ושעות ההצבעה בקלפיות בכלל או בקלפי מסוימת; בנסיבות חריגות הנוגעות לצורך דחוף לתקן הוראות שנקבעו, סמוך למועד הבחירות, רשאי השר לקבוע בהוראות שיפורסמו באתר האינטרנט של משרד הפנים כי הן ייכנסו לתוקף במועד הפרסום באתר כאמור, ובלבד שהוראות כאמור יפורסמו ברשומות בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שני ימי עבודה ממועד הפרסום באתר האינטרנט.

סדרי הצבעה
תיקון 46

84ח. (א) ההצבעה בקלפיות לאסירים תהיה בשעות שייקבעו בהוראות לפי סעיף 84ז.

(ב) בשעות ההצבעה לא יימצא אדם במקום הקלפי לאסירים זולת חברי ועדת הקלפי, נציג המשרד לביטחון הפנים, בוחרים שהותר להם להיכנס לשם הצבעה, השר או בא-כוחו וסוהרים או שוטרים הדרושים לשמירת הסדר, הביטחון ושלום הציבור.

(ג) הרוצה להצביע בקלפי לאסירים חייב לזהות את עצמו כאמור בסעיף 60 או בכרטיס אסיר שהונפק על ידי שירות בתי הסוהר, בתעודת השוטר או בתעודת הסוהר שלו.

(ד) המצביע בקלפי לאסירים ישים את מעטפת ההצבעה שלו לתוך מעטפה שנייה, וועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם המצביע, את מספר הזהות שלו במרשם האוכלוסין, את

שם הרשות המקומית המתאימה ופרטים אחרים שייקבעו בהוראות לפי סעיף 84ז.

(ה) בתא ההצבעה וכן סמוך למקום הקלפי לאסירים תוצג הודעה הכוללת את רשימות המועמדים שאושרו כאמור בסעיף 41, בכל הרשויות המקומיות, בצירוף האות והכינוי שאושרו לכל רשימה וכן את שמותיהם של כל המועמדים לראש הרשות שאושרו לפי חוק בחירת ראש הרשות.

מיון מעטפות של אסירים ועצורים וספירת הקולות
תיקון 46
תיקון 49

84ט. (א) ועדת קלפי מיוחדת שמונתה לפי סעיף 82(א1) (בפרק זה – ועדת קלפי מיוחדת) תהיה אחראית לקבלת המעטפות של אלה שהצביעו בקלפיות לאסירים, לבדיקת קולותיהם ולספירתם; מיון המעטפות של אלה שהצביעו בקלפיות כאמור והעברתן לוועדות הקלפי המיוחדות שמונו ברשויות המקומיות המתאימות יהיו בהתאם להוראות לפי סעיף 84ז.

תיקון 49 (ב) בהגיע המעטפות של המצביעים כאמור בסעיף קטן (א) לוועדת הקלפי המיוחדת, תיגש הוועדה בלא דיחוי לבדיקתן כדי לברר אם המצביעים, ששמותיהם רשומים על המעטפות החיצוניות, הם בעלי זכות לבחור למועצה ואם לא הצביעו בקלפיות אחרות.

(ג) עם סיום הבדיקה וגניזת המעטפות החיצוניות הכשרות, ולא יוחל בספירת הקולות אלא לאחר גניזת המעטפות החיצוניות.

תיקון 49 (ד) במעמד בדיקת המעטפות של המצביעים כאמור בסעיף קטן (א) ומניין הקולות לא יימצא אדם זולת אלה: חברי ועדת הקלפי המיוחדת, חברי ועדת הבחירות, מנהל הבחירות, באי-כוח רשימות המועמדים או ממלאי מקומם, השר או בא-כוחו ושוטרים הדרושים, לדעת ועדת הקלפי המיוחדת, לשמירת הסדר.

פרוטוקול
תיקון 46
תיקון 49

84י. (א) ועדת קלפי מיוחדת תנהל פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על הבדיקה לפי סעיף 84ט ועל מניין הקולות, ותמסור את הפרוטוקול לידי מנהל הבחירות.

תיקון 49 (ב) על חתימת הפרוטוקול ועל הערות לפרוטוקול יחולו הוראות סעיף 64(ב).

סיכום מניין הקולות
תיקון 46

84יא. בסיכום מניין הקולות לפי סעיף 65 יובאו בחשבון גם הקולות של מי שהצביעו לפי פרק זה בהתאם לפרטים שבפרוטוקול לפי סעיף 84י.

תעמולת בחירות
תיקון 46

84יב. (א) תעמולת בחירות המתפרסמת ומשודרת בכלי התקשורת תהיה מותרת בין כותלי בתי הסוהר ומקומות המעצר, במידת האפשר, ואולם אין בכך כדי להטיל חובה על שירות בתי הסוהר או המשטרה לספק כלי תקשורת כאמור; השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים, יקבע הוראות לעניין הדרך שבה תופעל הוראה זו ומידת הפעלתה.

(ב) פרט לאמור בסעיף קטן (א), אסורה כל תעמולת בחירות בין כותלי בית סוהר או מקום מעצר, בין בכתב ובין בעל פה.

(ג) שום תעמולה לא תהיה מכוונת לאסירים או לעצורים בלבד.

סמכויות מיוחדות לעניין בחירות בבתי סוהר ובמקומות מעצר
תיקון 46

84יג. הוראות סעיף 61א יחולו, בשינויים המחויבים, על הבחירות בבתי סוהר ובמקומות מעצר.

<u>פרק ח'3: בחירות בבתי חולים</u>

הגדרות- פרק ח'3
תיקון 48

84יז. בפרק זה, "בית חולים" ו"מאושפז" – כהגדרתם בסעיף 116יב לחוק הבחירות לכנסת.

קלפיות למאושפזים
תיקון 48

84יח. (א) מאושפז רשאי להצביע בבחירות הכלליות כאמור בסעיף 4, בקלפי למאושפזים המוצבת בבית חולים שבו הוא מאושפז.

(ב) בקלפי למאושפזים יהיו רשאים להצביע גם שוטרים המוצבים בה לשם שמירת הסדר, וכן עובדי הצוות הרפואי של בית החולים, אם נוכח מנהל בית החולים או מי שמנהל בית החולים הסמיכו לכך, כי קרוב לוודאי שאותו עובד לא יוכל לממש את זכות ההצבעה שלו בדרך אחרת; לעובד כאמור יינתן אישור בכתב המעיד על זכאותו להצביע בקלפי למאושפזים, לפי טופס שייקבע בתקנות.

(ג) לא יאוחר מהיום ה-53 שלפני יום הבחירות הכלליות כאמור בסעיף 4, ימסור שר הבריאות לשר רשימה של כל בתי החולים ויציין לגביהם פרטים נוספים כפי שייקבע בתקנות.

(ד) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, יקבע, לא יאוחר מהיום ה-30 שלפני יום הבחירות, את בתי החולים שבהם יוצבו קלפיות למאושפזים; הקלפי תעמוד, במידת האפשר, במקום מרכזי בבית החולים שהוא נוח לגישה למאושפזים; השר יקבע

את מקום הקלפי בתוך בית החולים, לאחר התייעצות עם שר הבריאות או מי שהוא מינה לכך, ורשאי הוא לקבוע כי בבית חולים יוצבו יותר מקלפי אחת או שקלפי אחת תוצב במקומות שונים בבית החולים או בבתי חולים שונים, בשעות שייקבעו על ידו.

הרכב ועדות הקלפי
תיקון 48

84יט. (א) לכל קלפי למאושפזים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם עובדי המדינה וכן ימונה מזכיר ועדת קלפי; אחד מחברי ועדת הקלפי שמונה כאמור יהיה היושב ראש; דרכי מינוים של חברי ועדות הקלפי למאושפזים ומזכיריהן ייקבעו בהוראות לפי סעיף 84כ.

(ב) על ועדות קלפי למאושפזים לא יחולו הוראות סעיף 34(ה).

סדרי ההצבעה **תיקון 48**

84כ. (א) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, יקבע הוראות בדבר סדרי הפעלתן ועבודתן של הקלפיות למאושפזים, ובכלל זה שעות ההצבעה בקלפיות בכלל או בקלפי מסוימת, וכן הוראות בדבר דרך הפרסום בבתי החולים של שעות ההצבעה ושל מקום הקלפי בבית החולים.

(ב) ביום הבחירות, לפני פתיחת הקלפי בבית החולים, ייתן בית החולים לכל מאושפז אישור בכתב בדבר היותו מאושפז לפי טופס שייקבע בתקנות; מאושפז שהתקבל לבית החולים ביום הבחירות עד לשעות שיקבע השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות או מי שהוא מינה לכך, יקבל אישור כאמור עם אשפוזו.

(ג) מאושפז המבקש להצביע בקלפי למאושפזים יזהה את עצמו כאמור בסעיף 60 ויציג אישור כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) על הצבעת מאושפזים בקלפיות למאושפזים יחולו הוראות סעיפים 82, 83, 84 ו-84ח(ה), בשינויים המחויבים.

תעמולת בחירות
תיקון 48

84כא. (א) חומר תעמולה לא יודבק ולא ייתלה בבית חולים.

(ב) תעמולת בחירות ברבים, בעל פה, על כל צורותיה, אסורה בבית חולים.

סמכויות מיוחדות לעניין בחירות בבתי חולים

84כב. הוראות סעיף 61א יחולו, בשינויים המחויבים, על הבחירות בבתי חולים.

פרק ח׳4: הצבעת בעלי תפקידים והצבעת נשים השוהות במקלט לנשים מוכות

הצבעת בעלי תפקידים
תיקון 54

84כג. בעל תפקיד רשאי להצביע בבחירות הכלליות כאמור בסעיף 4, בקלפיות מיוחדות לבעלי תפקידים במקומות שיקבע השר, ובלבד שיקבע שני מקומות קלפי לפחות בכל נפה כמשמעותה לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש״ח–1948; לעניין זה, ״בעל תפקיד״ – כל אחד מאלה:

(1) מנהל בחירות או סגן מנהל בחירות;

(2) עובד מדינה שנבצר ממנו להצביע בקלפי באזור מגוריו בשל מילוי תפקיד ביום הבחירות לצורך ניהולן;

(3) מזכיר ועדת קלפי המכהן בקלפי ברשות מקומית שאינו תושב שלה;

(4) חבר ועדת קלפי המכהן בקלפי ברשות מקומית שאינו תושב שלה, ושימש בתפקידו ביום הבחירות שש שעות רצופות לפחות;

(5) שוטר שנבצר ממנו להצביע בקלפי באזור מגוריו בשל מילוי תפקיד ביום הבחירות לצורך ניהולן.

הוראות בדבר הצבעת בעלי תפקידים וועדות קלפי
תיקון 54

84כד. (א) השר יקבע הוראות בכל הנוגע לבחירות בעלי תפקידים; בהוראות כאמור רשאי השר לקבוע, בין השאר, הוראות לעניין הצגת אישורים הנדרשים להצבעה ולהוכחת התנאים הנדרשים לפי סעיף 84כג.

(ב) שעות ההצבעה במקום קלפי כאמור בפרק זה יהיו כפי שיורה השר, ובלבד שההצבעה לא תחל יותר משעה אחת לפני פתיחת ההצבעה כאמור בסעיף 55 ולא תסתיים אחרי שעת סיום ההצבעה כאמור באותו סעיף.

(ג) בעל תפקיד המבקש להצביע בקלפי מיוחדת לבעלי תפקידים יזהה את עצמו כאמור בסעיף 60 ויציג את האישור הנדרש לפי סעיף קטן (א); שוטר המצביע בקלפי כאמור יזהה את עצמו בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות תעודת השוטר שלו או באמצעי זיהוי המנוי בסעיף 60.

(ד) לכל קלפי מיוחדת לבעלי תפקידים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם עובדי המדינה וכן ימונה מזכיר ועדת קלפי; ואולם, המפקח הארצי על הבחירות רשאי לקבוע כי ועדת הקלפי תורכב מחבר אחד שהוא עובד המדינה וחבר אחד הכשיר להיות מזכיר,

וימנה לה מזכיר; אחד מחברי ועדת הקלפי שמונה כאמור יהיה היושב ראש.

הצבעות נשים השוהות במקלט לנשים מוכות
תיקון 54

84כה. אישה השוהה במקלט כהגדרתו בסעיף 68ב לחוק הבחירות לכנסת רשאית להצביע בקלפי מיוחדת לבעלי תפקידים, ויחולו לעניין זה הוראות הסעיף האמור, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה: במקום "יושב ראש הוועדה המרכזית" יקראו "השר" ובמקום "הוועדה המרכזית" יקראו "משרד הפנים".

ספירת הקולות
תיקון 54

84כו. הוראות סעיפים 82 עד 84 יחולו, בשינויים המחויבים, על הצבעה לפי פרק זה.

סמכויות מיוחדות לעניין הצבעה לפי פרק זה
תיקון 54

84כז. הוראות סעיף 61א יחולו, בשינויים המחויבים, על הצבעה לפי פרק זה.

<u>פרק ט': עבירות</u>

זיוף של רשימת בוחרים
תיקון 34

85. המזייף רשימת בוחרים שנמסרה על-ידי השר למנהל הבחירות או שנמסרה על-ידי מנהל הבחירות לועדת הקלפי, או המשנה או המשמיד רשימה כזאת שלא כדין, דינו - מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על-ידי חבר של ועדת הבחירות, חבר ועדת הקלפי או על ידי אדם הממונה על החזקת הרשימה או שמירתה או על קלפי, נציגי רשימות מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיפים כאמור בסעיף 34(ה), או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו - מאסר ארבע-עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.

שינוי מען
תיקון 25

85א. (א) המודיע למרשם האוכלוסין על שינוי מענו לישוב שבו הוא אינו תושב, ביודעו שהודעת השינוי אינה נכונה וכתוצאה מההודעה התקיימו כל אלה:

(1) הוצא שמו מרשימת בוחרים שבה היה כלול;

(2) הוכנס שמו לרשימת בוחרים של אזור קלפי שבתחום הישוב שבו הוא אינו תושב;

תיקון 34

(3) בבחירות שהתקיימו בתוך שנה לאחר שינוי מענו כאמור הצביע באותו ישוב מבלי שהוא תושב בו;

תיקון טעות דפוס תשנ"ו

דינו - מאסר 3 שנים או קנס.

(ב) לעניין סעיף זה אין נפקה מינה אם שינוי המען נגרם על דרך בקשה או ערר לפי סעיפים 40 או 41 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט-1969, או על דרך הודעה לפי סעיף 17 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965.

שימוש שלא כדין במידע פנקס
תיקון 32

85ב. העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 16 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו - מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

הפרעת בחירות
תיקון 2
תיקון 12

86. (א) (1) הגורם ביודעין להפרעה או להפסקה במהלך של הבחירות או של ספירת הקולות;

(2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;

(3) המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע;

(4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונה עליה;

(5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;

(6) המשמיד, המלכלך, המעלים או הלוקח שלא כדין פתק הצבעה המצוי בתא ההצבעה במקום הקלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;

תיקון 34 (7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו למנהל הבחירות לפי סעיף 64;

תיקון 10 (8) המשמיד מעטפת הצבעה מן המעטפות שהוצאו מן הקלפי לפני שנכללו בספירת הקולות;

תיקון 12 (9) המשמיד פתק הצבעה מן הפתקים שהוצאו מן הקלפי לפני שנכלל בספירה או המטיל פגם ביודעין בפתק כאמור וגורם בכך לפסילתו.

דינו – מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות.

תיקון 8
תיקון 10

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על-ידי חבר של ועדת הבחירות, נציג של רשימת מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיף כאמור בסעיף 34(ה), חבר ועדת קלפי, מזכיר ועדת קלפי או על-ידי אדם

הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות.

נטישת חומר ההצבעה

.87 מזכיר ועדת קלפי או חבר ועדת קלפי הנוטש, לאחר גמר ספירת הקולות, את פרוטוקול ההצבעה ואת חומר ההצבעה האמורים בסעיף 64, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות.

תיקון 10

תיקון 54

שחיתות ואיום

.88 (1) הנותן או המציע שוחד על-מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מלהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(2) המקבל או המסכים לקבל שוחד, לעצמו או לאדם אחר, כדי שיצביע או ימנע מלהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(3) המאיים על בוחר בגרימת נזק, לו או לאדם אחר, אם הבוחר יצביע או יימנע מלהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(4) המבטיח לבוחר עבודה, אם יצביע או יימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;

(5) המפטר או המאיים לפטר אדם מעבודה או המונע או המאיים למנוע ממנו לקבל עבודה כדי שיצביע או לא יצביע או משום שהצביע או לא הצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או משום שנמנע או לא נמנע מהצבעה, או כדי שיימנע או לא יימנע או משום שנמנע או לא נמנע מתעמולת בחירות, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסוימת;

תיקון 31

(6) המשדל אדם להצביע או להימנע מלהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסוימת, בדרך של השבעה, קללה, נידוי, חרם, נדר, התרת נדר, הבטחה להעניק ברכה, או מתן קמיע; לעניין זה, "קמיע" - לרבות כל חפץ שבעיני חלק מהציבור יש ביכולתו להיטיב או להרע עמו.

תיקון 10

דינו - מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות.

דרכי שוחד

.89 אין נפקא מינה בשוחד -

(1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת, למעט הובלת הבוחר בכלי-רכב אל מקום הקלפי וממנו לצורך הצבעתו;

(2) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;

(3) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר, אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר, אם ניתן מתחילה או בדיעבד, ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר.

הצבעה שלא כחוק 90. (1) המשתמש לזהותו בפני ועדת הקלפי בפנקס זיהוי או בתעודת זהות שאינם שלו, או בתעודה שבה נעשה רישום או שינוי שלא כדין העשויים להשפיע על זיהויו ולא הוכיח כי השימוש היה בתום לב;

(2) המצביע יותר מפעם אחת, בין באותה קלפי ובין בקלפיות שונות;

(3) המטיל בכוונה לתוך קלפי יותר ממעטפה אחת, בין שיש בה פתק הצבעה ובין שהיא ריקה;

תיקון 9 דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות.

תיקון 10

פרסום תוצאות בחירות בקרב חיילים 91. המפרסם תוצאות הבחירות בקרב חיילים, דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות.

תיקון 10

הפקעת שכר אולמות 92. הדורש או המקבל שכר בעד אולם לאסיפות בניגוד להוראות סעיף 77, דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות.

תיקון 10

עבירות אחרות 93. (1) המפריע למהלך הסדיר של אסיפת תעמולה לבחירות לאחר המועד להגשת רשימות מועמדים לפי סעיף 35 (ח);

תיקון 34 (2) המסיר, המשמיד או המלכלך מודעה בענייני בחירות מטעם מנהל הבחירות, או ועדת הבחירות או מודעה שיש בה תעמולת בחירות מטעם רשימת מועמדים שאושרה כדין, למעט מודעה שהודבקה בלי הסכמתו בביתו, בחנותו או במשרדו או שעבר זמנה;

(3) המשמיד או המעלים חומר תעמולה לבחירות מטעם רשימת מועמדים שאושרה כדין או המונע באופן אחר חומר כזה מלהגיע לתעודתו החוקית;

תיקון 27 (4) המנהל ביום הבחירות תעמולת בחירות בכתב, בעל-פה או בצורה אחרת במקום קלפי או במרחק של פחות מ- 25 מטרים ממקום הקלפי או מהקיר החיצוני או הגדר החיצונית של המבנה שבו נמצא מקום הקלפי, הכל לפי הרחוק יותר;

(5) המפר הוראה מהוראות חוק זה שלא נזכרה בפרק זה;

תיקון 10 דינו - מאסר שישה חודשים או קנס 1,000 לירות.

סמכות וכו' 94. (א) הסמכות לדון בעבירות לפי פרק זה ולהטיל את העונשים הקבועים בו תהיה בידי בתי משפט השלום.

(ב) לגבי עבירות לפי פרק זה לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לצוות על הפסקת הדיון.

הוראות לעניין קיום בחירות
תיקון 32

97א. אי הצבת תמרור כאמור בסעיף 31א(ד) לא ימנע את קיום הבחירות ולא יהווה עילת ערעור על תוצאות הבחירות לפי סעיף 72.

יום הבחירות הכלליות- שבתון והזכות לשכר
תיקון 44

97ב. (א) יום הבחירות הכלליות יהיה יום שבתון בתחומן של הרשויות המקומיות שבהן נערכות הבחירות במועד האמור, וכן לגבי עובדים הרשומים בפנקס בוחרים של רשויות מקומיות כאמור, אף אם מקום עבודתם הוא ברשות מקומית שלא חל בה יום שבתון, אך שירותי תחבורה ושאר שירותים ציבוריים יפעלו כסדרם.

(ב) השר יחליט על סוגי השירותים שייחשבו שירותים ציבוריים לעניין סעיף זה, ושעות הפעלתם, ויפרסם הודעה בדבר החלטתו האמורה ברשומות וכן בכל דרך אחרת הנראית לו, לא יאוחר מהיום ה-35 שלפני יום הבחירות.

(ג) עובד שעבד אצל מעביד 14 ימים רצופים לפחות סמוך ליום הבחירות הכלליות, ישלם לו המעביד את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות הכלליות אילולא שבת.

תיקון 54

(ד) הוראות סעיף 136א לחוק הבחירות לכנסת יחולו לעניין הזכות לשכר לפי סעיף קטן (ג), בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בהגדרה "עובד", במקום "עובד שאינו אזרח ישראלי" יקראו "עובד שאינו תושב ישראל.

הארכת מועדים
תיקון 49

97ג. (א) כל מקום שחוק זה קובע שפעולה מסוימת תיעשה מספר מסוים של ימים לפני יום הבחירות, רשאי השר, לא יאוחר מהיום ה-100 שלפני יום הבחירות, אם ראה סיבה מספקת לכך, להאריך את המועד לאותה פעולה עד לחמישה ימים נוספים; הודעה על החלטה כאמור תפורסם ברשומות.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על עתירות וערעורים לפי חוק זה.

סעיפים מתקנות הרשויות המקומיות (סדרי בחירות), התשכ"ה-1965

שימו לב: חלק מהסעיפים הוחלו בשינויים המפורטים בסעיף המחיל;
חלק מהסעיפים הוחלו על בחירות רק לחלק מהמוסדות במועצה האזורית

פתקי הצבעה
תיקון טעות
תיקון 3
תיקון תשל"ג
תיקון תשס"ג2
תיקון
תשס"ג(2)

14. (א) פתקי ההצבעה לפי סעיף 51 לחוק יהיו מנייר לבן 70 גרם, בצורת מלבן, בגודל של 7 על 10 ס"מ בערך בדפוס שחור בשטח מודפס בגודל של לא פחות מ-4 על 7 ס"מ ולא יותר מ-6 על 9 ס"מ הכולל את האות ומתחתיה הכינוי, אם צוין.

(ב) פתק ריק לפי סעיף 61(ג) לחוק יהיה מנייר לבן 70 גרם בצורת מלבן, בגודל של 7 על 10 ס"מ בערך.

תיקון תשמ"ט
תיקון
תשס"ג(2)

(ג) באי כוח הרשימות יספקו את פתקי ההצבעה של רשימותיהם ארוזות בחבילות בכמויות שיקבע מנהל הבחירות.

הקלפי

15. הקלפי לפי סעיף 52 לחוק תוכן מעץ או מחומר אטום אחר ומידותיה לא יהיו גדולות מ- 80 על 40 ס"מ; המכסה יחובר לארגז על-ידי ציר מצד אחד, ומצד שני האביזרים לסגירת הקלפי במנעול. החריץ בתוך המכסה לצורך הטלת מעטפת ההצבעה יהיה באורך של לא יותר מ- 20 ס"מ וברוחב של לא יותר מ- 1.5 ס"מ.

המנעול

16. המנעול לפי סעיף 52 לחוק יהיה בצורה הניתנת לפתיחה רק על-ידי שבירתו ועליו חרוט מספר סידורי שיירשם בפרוטוקול של ועדת הקלפי בעת סגירת הקלפי.

סידורים לאנשים המוגבלים בניידות
תיקון
תשס"ג(2)
תיקון
תשע"ח

21ב. (א) לכל ועדת קלפי בקלפי שנקבעה להצבעת בוחרים המוגבלים בניידות כאמור בסעיף 31א לחוק-

(1) ימונה מזכיר נוסף שיסייע לועדת הקלפי במילוי התפקידים הקשורים להצבעתם של הבוחרים האמורים (להלן - המזכיר הנוסף) ובלבד שמצא מנהל הבחירות כי נדרש מינוי המזכיר הנוסף, לצורך פעולתה התקינה של ועדת הקלפי.

(2) יסופק ציוד נוסף על הציוד האמור בתקנה 17, כמפורט להלן:

(א) מעטפות הצבעה חיצוניות;

(ב) פרגוד נוסף ומיתקן נוסף להנחת פתקי ההצבעה בתא ההצבעה;

(ג) דף לרישום פרטי המצביעים כמוגבלי ניידות לפי טופס 7ג/1 שבתוספת;

(ד) מעטפות אריזה למעטפות החיצוניות.

(ב) לפני תחילת ההצבעה יתקין המזכיר הנוסף במקום הקלפי תא הצבעה נוסף, המסתיר את הבוחר מעיני זולתו, שבו יצביעו הבוחרים המוגבלים בניידות.

(ג) המזכיר הנוסף ירשום את פרטי המצביעים כמוגבלי ניידות על גבי הטופס האמור בתקנת משנה (א)(2)(ג) ויעמוד לרשות ועדת הקלפי ברישום פרטי המצביעים האמורים על גבי מעטפות ההצבעה החיצוניות.

הטיפול במעטפות הצבעה של מוגבלי ניידות
תיקון תשס"ג2

25. בקלפי שבה הצביעו בוחרים המוגבלים בניידות, ייעשו לפני שועדת הקלפי תתחיל בספירת הקולות של הבוחרים האחרים, פעולות אלה:

(1) מעטפות ההצבעה החיצוניות שהוצאו מן הקלפי יופרדו משאר מעטפות ההצבעה;

(2) המזכיר הנוסף ירשום את מספר מעטפות ההצבעה החיצוניות שנמצאו בקלפי בפרוטוקול לפי טופס 7ה/1 שבתוספת, וחברי ועדת הקלפי וכן המזכיר הנוסף יחתמו על פרוטוקול זה;

(3) מעטפות ההצבעה החיצוניות יוכנסו, מבלי שייפתחו, למעטפת אריזה לפי טופס 7ה/2 שבתוספת שיוכנסו אליה גם טופס רישום פרטי המצביעים האמור בתקנה 21ב(א)(2)(ג) והפרוטוקול האמור בפסקה (2); לאחר מכן תיסגר המעטפה ויושב ראש ועדת הקלפי, וכן כל אחד מחברי הועדה שירצה בכך, יחתום על גבי מעטפת האריזה.

התשלום למזכיר
תיקון תשפ"ג

41. סכום התשלום המגיע למזכיר ועדת קלפי יהיה הסכום שנקבע לפי תקנה 27 לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973.

עירבון
תיקון 2
תיקון 18
תיקון 25

8. (א) הוראות סעיף 38א לחוק הבחירות יחולו, בשינויים המחויבים, גם על הגשת הצעת מועמד לראש רשות מאת קבוצת בוחרים כאמור בסעיף 5.

(ב) לא אושרה סופית הצעת המועמד, תחולט חמישית מסכום העירבון לקופת המועצה והיתרה תוחזר לנותן העירבון.

(ג) נפטר המועמד לפני יום הבחירות, יוחזר העירבון לנותנו.

תיקון 25

(ד) מועמד שלא קיבל 10% לפחות מהקולות הכשרים או מועמד שהתפטר, יחולט העירבון לקופת המועצה; אם אין לחלטו כאמור או אם לא הייתה הצבעה בקלפי כאמור בסעיף 8א, יוחזר העירבון לנותנו במועד שיקבע השר.

תוצאות הבחירות בקלפי
תיקון 5

9. (ה) ביום הבחירות החוזרות לפי סעיף קטן (ב) יהיה מקום הקלפי פתוח להצבעה ללא הפסקה משעה 13:00 עד שעה 22:00, אך ברשות מקומית שמספר הזכאים להצביע בה אינו עולה על 350 יהיה מקום הקלפי פתוח להצבעה ללא הפסקה מ- 13:00 עד 20:00; מקום הקלפי ייסגר לפני השעות האמורות אם כבר הצביעו כל הזכאים להצביע בו.

השעיה בשל כתב אישום והוועדה לבחינת השעיה
תיקון 30

19א. (א) תמונה ועדה לבחינת השעיית ראשי רשויות בשל הגשת כתבי אישום (בסעיף זה – הוועדה לבחינת השעיה), ואלה חבריה:

(1) שופט בית משפט מחוזי בדימוס, שימנו השר ושר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) משפטן הכשיר לשמש שופט של בית משפט מחוזי, שימנה השר;

(3) ראש רשות מקומית לשעבר, שימנה השר.

(ב) לא ימונה לחבר הוועדה לבחינת השעיה לפי פסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (א) מי שבמהלך השנתיים שקדמו למינוי היה פעיל בחיים הפוליטיים, ובמהלך כהונתו לא יהיה חבר הוועדה לבחינת השעיה שמונה לפי אותן פסקאות פעיל בחיים

הפוליטיים; לעניין סעיף קטן זה, לא יראו חברות במפלגה בלא השתתפות בפעילות במוסדותיה, כפעילות בחיים הפוליטיים.

(ג) חברי הוועדה לבחינת השעיה ימונו לתקופה אחת של שבע שנים.

(ד) (1) השר רשאי לקבוע כללים נוספים לעניין כשירותם של חברי הוועדה לבחינת השעיה;

(2) השר יקבע את סדרי הדיון של הוועדה לבחינת השעיה, וכל עוד לא נקבעו, רשאית היא לקבוע בעצמה את סדרי דיוניה.

(ה) (1) הוגש כתב אישום נגד ראש רשות במהלך כהונתו או תלוי ועומד נגד ראש רשות כתב אישום שהוגש לפני תחילת כהונתו, בין שהעבירה נעברה בזמן שכיהן כראש רשות ובין לפני שהחל לכהן כראש רשות, רשאית הוועדה לבחינת השעיה, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה ולאחר שנתנה לראש הרשות הזדמנות להשמיע את טענותיו, להשעות את ראש הרשות מכהונתו, אם סברה כי מפאת חומרת האישומים המיוחסים לו בכתב האישום אין הוא ראוי לכהן כראש הרשות;

(2) החליטה הוועדה לבחינת השעיה להשעות ראש רשות מכהונתו לפי פסקה (1), תיתן את דעתה לעניין תפקידים שיהיה רשאי למלא כחבר המועצה בתקופת ההשעיה, ורשאית היא לקבוע סייגים לעניין מילוי תפקידים אלה;

(3) החלטת הוועדה לבחינת השעיה תתקבל בתוך 30 ימים מיום שהוגשה לה בקשת היועץ המשפטי לממשלה.

(ו) לשם קבלת החלטתה כאמור בסעיף קטן (ה), תשקול הוועדה לבחינת השעיה, בין השאר, את כל אלה:

(1) העבירות המיוחסות לראש הרשות בכתב האישום, נסיבותיהן, היקפן והתמשכותן;

(2) מספר הפרשות המיוחסות לראש הרשות בכתב האישום;

(3) הזיקה בין האישומים המיוחסים לראש הרשות בכתב האישום ובין סמכויותיו ותפקידיו כראש הרשות;

(4) פרק הזמן שחלף מהמועד שבו בוצעו העבירות המיוחסות לראש הרשות בכתב האישום.

(ז) החליטה הוועדה לבחינת השעיה להשעות ראש רשות מכהונתו לפי סעיף קטן (ה), תעמוד ההשעיה בתוקפה לתקופה כפי שתקבע הוועדה אשר לא תעלה על שנה (בסעיף זה – תקופת ההשעיה); ואולם הוועדה לבחינת השעיה רשאית, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, להאריך את תקופת ההשעיה בתקופות נוספות שלא יעלו על שנה בכל פעם, ולעניין זה תשקול, בין השאר, את משך ההליך המשפטי המתנהל נגד ראש הרשות ואת הנסיבות שהביאו לכך שטרם הסתיים.

(ח) על אף הוראות סעיף קטן (ז), תקופת ההשעיה לפי סעיף זה תסתיים בהתקיים אחד מאלה:

(1) ההליך הפלילי שהתנהל נגד ראש הרשות הופסק או שהסתיים בלא הרשעה, או שבית המשפט הרשיע את ראש הרשות וקבע שאין עם העבירה שבה הורשע משום קלון;

(2) ראש הרשות הושעה מכהונתו לפי סעיף 20(ד).

(ט) הושעה ראש רשות מכהונתו לפי סעיף קטן (ה), יחולו הוראות אלה:

(1) המועצה תבחר ממלא מקום לראש הרשות, מבין חבריה, לפי הוראות סעיף 26, והוא יכהן עד תום תקופת ההשעיה או עד בחירת ראש הרשות בבחירות לפי הוראות חוק זה, לפי המוקדם, ובתקופת ההשעיה יראו אותו כממלא תפקיד ראש הרשות, לכל דבר ועניין;

(2) ראש הרשות שהושעה זכאי לקבל, במשך ששת חודשי ההשעיה הראשונים, מחצית מהשכר לפי הוראות סעיף 15א1 שהיה זכאי לו אלמלא הושעה מכהונתו, ומתום התקופה האמורה עד תום תקופת ההשעיה ישולמו לו שבעים אחוזים מהשכר כאמור; זוכה ראש הרשות, בפסק דין סופי, מכל האישומים נגדו, ישולם לו החלק היחסי של שכרו לתקופת ההשעיה, שלא שולם באותה תקופה, בניכוי הכנסתו מעיסוק נוסף בתקופת ההשעיה;

(3) ראש הרשות שהושעה זכאי, בתקופת ההשעיה, לתנאי השירות שמגיעים לו לפי הוראות סעיף 15א1 או

שוויים, כולם או חלקם, כפי שיורה השר, ובלבד ששיעורם לא יעלה על השיעורים הנקובים בפסקה (2) מתנאי השירות שהיה זכאי להם אלמלא הושעה מכהונתו;

(4) הוראות סעיף 15ב(ב) עד (ו) יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי ראש רשות המקבל שכר ותנאי שירות כאמור בפסקאות (2) ו-(3) במהלך תקופת ההשעיה.

(י) הושעה ראש רשות מכהונתו לפי סעיף קטן (ה), ובמהלך תקופת ההשעיה התקיימו בחירות לראש הרשות ומי שהושעה כאמור נבחר שוב לכהן כראש הרשות, תימשך השעייתו של ראש הרשות עד תום תקופת ההשעיה.

(יא) שב ונבחר ראש רשות שהושעה מכהונתו בבחירות שהתקיימו לפי סעיף 3, לא יחולו הוראות סעיף קטן (ט)(1), וכממלא מקום ראש הרשות ישמש המועמד ששמו בא אחרי ראש הרשות שהושעה מכהונתו ברשימת המועמדים בבחירות למועצה, ובלבד שנבחר כחבר המועצה, ובתקופת ההשעיה יראו אותו כממלא תפקיד ראש הרשות, לכל דבר ועניין; לא נבחר המועמד האמור כחבר מועצה, יחולו הוראות סעיף קטן (ט)(1).

(יב) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין מי שנבחר לראש רשות שהוגש נגדו כתב אישום לאחר בחירתו או שתלוי ועומד נגדו כתב אישום שהוגש לפני בחירתו, וטרם התחיל בכהונתו.

(יג) החלטות הוועדה לבחינת השעיה, לרבות החלטות ביניים שלה, יפורסמו באתר האינטרנט של משרד הפנים.

עירבון 4. (א) עירבון לפי סעיף 8 לחוק יינתן בשיק בנקאי משורטט, עשוי לפקודת משרד הפנים.
תיקון תשס"ב
תיקון תשע"ח

(ב) יחד עם העירבון תימסר לפקיד הבחירות הודעה חתומה בידי בא כוח הקבוצה או ממלא מקומו, בדבר חשבון הבנק שאליו יוחזר העירבון; ההודעה תהיה לפי טופס מספר 2א שבתוספת.

תיקון תשפ"ג (ג) פקיד הבחירות ייתן אישור על העירבון.

(ד) פקיד הבחירות יפקיד את העירבון בחשבון שהורה השר או מי שהסמיך לכך, ויודיע על ההפקדה בכתב לשר או למי שהוא הסמיך לכך, (בתקנה זו - השר) בצירוף עותק מטופס ההפקדה בבנק; בהודעה יצוינו הפרטים האלה:
(1) שם בא-כוח קבוצת הבוחרים וממלא מקומו;
(2) סכום העירבון;
(3) תאריך ההפקדה.

(ה) פקיד הבחירות יעביר לשר העתק מההודעה האמור בתקנת משנה (ב); לא נמסרה הודעה כאמור - יודיע על כך פקיד הבחירות לשר בכתב והעתק מהודעתו ישלח פקיד הבחירות לבא כוח הרשימה.

(ו) לא אושרה סופית הצעת המועמד כאמור בסעיף 8(ב) לחוק או נפטר המועמד לפני יום הבחירות כאמור בסעיף 8(ג) לחוק או קיבל המועמד יותר מ- 10% מהקולות הכשרים כאמור בסעיף 8(ד) לחוק או לא הייתה הצבעה בקלפי כאמור בסעיף 8א לחוק, יודיע על כך פקיד הבחירות לשר והשר יחזיר את סכום העירבון או חלקו, בהתאם למקרה ולהוראות החוק האמורות, לחשבון הבנק שנמסר בהודעה לפי תקנת משנה (ב).

(ז) לא נמסרה לפקיד הבחירות הודעה כאמור בתקנת משנה (ב) , יחזיר השר את סכום העירבון או חלקו כאמור בתקנת משנה (ו) רק לאחר קבלת ההודעה בדבר פרטי חשבון הבנק של הרשימה, ויודיע על כך בכתב לבא כוח הרשימה.

(ח) לא אושרה סופית הצעת המועמד כאמור בסעיף 8(ב) לחוק או לא קיבל המועמד 10% לפחות מהקולות הכשרים או התפטר המועמד כאמור בסעיף 8(ד) לחוק, יודיע על כך פקיד הבחירות לשר והשר יעביר את סכום העירבון או חלקו, בהתאם למקרה ולהוראות החוק האמורות, לחשבון בנק של הרשות המקומית.

סעיפים רלוונטיים מפקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות

פקודת העיריות:

התחלת כהונה

24. (א) מועמדים בבחירות למועצה שפקיד הבחירות הכריז עליהם כמי שנבחרו חברי מועצה לפי סעיף 46 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן – חוק הבחירות), או שנקבעו כחברי המועצה בפרוטוקול שנוהל לפי סעיף 66 לחוק הבחירות, יתחילו לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות; התקיימו בחירות חוזרות לראשות העיריה לפי סעיף 9(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, יתחילו המועמדים האמורים לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות החוזרות.

פקודת המועצות המקומיות:

בחירות לפי פנקס בוחרים

8. (א) נקבע בצו לפי סעיף 1 או על פיו, כי הבחירות למועצה המקומית, לועדים המקומיים כאמור בסעיף 3(א) (להלן - ועדים מקומיים), או לועדה של מועצה מקומית, יתנהלו לפי פנקס בוחרים, וכי תהיה זכות ערר, בדבר רישום או אי-רישום בפנקס הבוחרים לפני ועדת בחירות, ניתן לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים כמשמעותו בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, נגד החלטת ועדת הבחירות בערר כאמור.

(ב) עתירה לפי סעיף קטן (א) תוגש בתוך שבעה ימים מיום ההחלטה בערר.

(ג) בית המשפט ייתן את החלטתו בעתירה לפי סעיף זה לא יאוחר משבעה ימים ממועד הגשת העתירה, והחלטתו תהיה סופית.

נוהל הטיפול בבקשות לקביעת היעדר קלון, התשע"ד–2013

לפי סעיפים 6(ג) לחוק-יסוד: הכנסת, 56ב לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, 7(ב) ו-7א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 וסעיפים 19(ב) ו-19א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958

(פורסם בי"פ התשע"ד מס' 6698, עמ' 1518; תיקון י"פ התשפ"ג מס' 11555, עמ' 8612)

הגדרות 1. בנוהל זה -

"צו המועצות האזוריות" – צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958;

"חוק הבחירות לכנסת" – חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

"חוק הרשויות המקומיות" – חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;

"יושב ראש הוועדה" – יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שמונה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן – חוק הבחירות לכנסת);

"בקשה" – בקשה לקביעת היעדר קלון לפי סעיף 56ב לחוק הבחירות לכנסת או לפי סעיף 7א לחוק הרשויות המקומיות או לפי סעיף 19א לצו המועצות האזוריות;

"תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

בקשה 2. (א) בקשה תימסר למשרדי ועדת הבחירות המרכזית במשכן הכנסת לפני המועד האחרון להגשתה כאמור בסעיף 4, באופן סרוק וחתום, על מצורפיה כאמור בסעיף קטן (ג) ובסעיף 3, באמצעות המערכת הממוחשבת של הוועדה, הזמינה באתר המרשתת שלה בכתובת:
https://www.gov.il/he/service/proceedings-election-committees; מזכירות הוועדה רשאית להנחות את המשיב להעביר עותק מקורי כרוך ומודפס של הבקשה למשרדי הוועדה.

תיקון התשפ"ג

(ב) בבקשה ייכללו כל אלה:

(1) שם המבקש, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם עורך דינו ופרטיו כאמור;

(2) רשימת המועמדים במסגרתה מבקש המבקש להתמודד בבחירות, ובבחירות לרשויות המקומיות או למועצות אזוריות – שם המועצה והאם המבקש מתעתד להגיש מועמדותו גם לתפקיד ראש המועצה;

(3) פירוט הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת הבקשה;

(4) מבקש המבקש לצרף נספחים לבקשה -

(א) יצרף, לפני הנספח הראשון, תוכן ענינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;

(ב) יצרף, לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצויינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצויינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.

(ג) בקשה תיערך לפי טופס 1 שבתוספת והעובדות שבה יאומתו בתצהיר אשר יצורף לה ושיהיה ערוך לפי טופס 2 שבתוספת; בתצהיר תהיה הפרדה בין עובדות שהן בידיעתו האישית של המצהיר לבין עובדות הנכונות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, שלגביהן יציין את מקור ידיעתו ואמונתו.

צירוף מסמכים 3. (א) לכל עותק של הבקשה יצורפו כתב האישום נושא הבקשה, הכרעת הדין וגזר הדין בהליך, כל חומר אחר הנוגע לעניין וכל מסמך אחר שהמבקש מסתמך עליו, ושמצוי ברשותו.

(ב) לא צורף מסמך כאמור לעתירה, אף שהוא מצוי ברשות העותר, לא יסתמך עליו בעל דין אלא ברשות יושב ראש הוועדה.

המועד להגשת בקשה 4. בקשה, על כל מצורפיה, תוגש לא יאוחר מהמועדים המפורטים להלן -

(1) בקשה לפי סעיף 56ב לחוק הבחירות לכנסת תוגש לא יאוחר מיום הגשת רשימות המועמדים; נידון מועמד, או מי שמבקש להיות מועמד, בבחירות לכנסת למאסר כאמור בסעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת, ופסק נעשה סופי בתקופה שבין יום לאחר הגשת רשימת המועמדים ועד ערב יום תחילת כהונתו כחבר הכנסת תוגש הבקשה בתוך שבעה ימים מיום שפסק הדין נעשה סופי;

תיקון התשפ"ג (2) בקשה לפי סעיף 7א לחוק הרשויות המקומיות תוגש לפני הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו; נידון מועמד, או מי שמבקש להיות מועמד, בבחירות לרשות מקומית למאסר כאמור בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות ופסק נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ובטרם החל לכהן כחבר המועצה תוגש הבקשה בתוך שבעה ימים מיום שפסק הדין נעשה סופי;

תיקון התשפ"ג (3) בקשה לפי סעיף 19א לצו המועצות האזוריות תוגש לפני הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו; נידון מועמד, או מי שמבקש להיות מועמד, בבחירות למועצה אזורית למאסר כאמור בסעיף 19(ב) לצו המועצות האזוריות ופסק נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ובטרם החל לכהן כחבר המועצה תוגש הבקשה בתוך שבעה ימים מיום שפסק הדין נעשה סופי.

המשיבים לעתירה

5. (א) היועץ המשפטי לממשלה יהיה המשיב לבקשה.

(ב) יושב ראש הוועדה רשאי, בכל שלב משלבי הדיון, להורות על צירופו של משיב לבקשה, וכן על מחיקת משיב או מבקש שצורף לבקשה.

פגם בעתירה ובכתב התשובה

6. בקשה שלא מתקיימות בה הוראות סעיפים 2 עד 4 ו-7 לא תתקבל לרישום, אלא שהמבקש, או המשיב, לפי העניין, רשאים לבקש שיושב ראש הוועדה, או מי שהוא הסמיך לכך, יחליט בשאלה האם בבקשה או בתשובה מתקיימות ההוראות האמורות אם לאו, והחלטתו תהא סופית ומכרעת.

המצאת עתירה למשיבים

7. המבקש ימציא ליועץ המשפטי לממשלה, במישרין, עותק של הבקשה והמסמכים שצורפו לה לפי סעיף 3.

עיון בעתירה

8. בקשה שנתקבלה לרישום תובא, בהקדם האפשרי, לעיון יושב ראש הוועדה, והוא רשאי –

(1) למחוק או לדחות בקשה – כולה או מקצתה – על הסף, על פי כתב הבקשה בלבד או לאחר שקיבל כתב תשובה;

(2) להורות למבקש להגיש תצהיר משלים או הודעה משלימה בעניינים שהורה, או להגיש נוסח מתוקן של הבקשה באופן שהורה;

(3) להורות ליועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדתו לבקשה;

(4) לקבל החלטה בבקשה כאמור בסעיף 12;

(5) להורות כי יתקיים דיון בבקשה במעמד המבקש ונציג היועץ המשפטי לממשלה ומשעשה כן, תוגש עמדת היועץ המשפטי לממשלה (להלן – כתב תגובה); כתב התגובה יוגש למזכירות הוועדה ויומצא למבקש במועד שקבע יושב ראש הוועדה; לא נקבע מועד, יוגש כתב התגובה למזכירות הוועדה ויומצא למבקש לא יאוחר מארבעה ימים לפני מועד הדיון.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

9. (א) הורה יושב ראש הוועדה על הגשת עמדת היועץ המשפטי לממשלה בבקשה, תוגש העמדה בתוך שבעה ימים מיום החלטתו, בכפוף לאמור בסעיף 8(5), אם לא קבע יושב ראש הוועדה מועד אחר; המועד להמצאת עמדה בכתב, כאמור יהיה לא יאוחר מהשעה 14:00 בצהרי היום האחרון שבו ניתן להגיש את התשובה.

(ב) בעמדת היועץ המשפטי לממשלה יפורטו אלה:

(1) שם בא כח היועץ המשפטי לממשלה בעניין בקשה זו ופרטי ההתקשרות עמו, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני;

(2) עמדת היועץ המשפטי לממשלה לגבי המבוקש;

(3) פירוט הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת העמדה;

(4) לעמדת היועץ המשפטי לממשלה יצורפו, ככל שניתן, העתקים צילומיים של כל המסמכים הנוגעים לענין;

(5) ביקש בא כח היועץ המשפטי לממשלה לצרף נספחים לעמדה -

(א) יצרף, לפני הנספח הראשון, תוכן ענינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;

(ב) יצרף, לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצויינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצויינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.

צורת כתב טענות תיקון התשפ"ג

10. בקשה, כתב עמדת היועץ המשפטי לממשלה וכל מסמך אחר המוגש במסגרת הליך בפני יושב ראש הוועדה יוגש בצורה שבה מגישים כתבי טענות לבית משפט לפי סימן א' לפרק ג' בחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, בשינויים המחוייבים, ובשינויים שיורה יושב ראש הוועדה.

ראיות

11. (א) יושב ראש הוועדה ידון בבקשה על פי ראיות שיובאו בתצהירים בכתב, זולת אם החליט, לפי שיקול דעתו להתיר חקירת מצהיר של בעל הדין שכנגד, אם ראה כי הדבר דרוש לשם הכרעה בבקשה; החליט יושב ראש הוועדה להתיר חקירה כאמור – יורה את דרך חקירת המצהיר, ורשאי הוא לקבוע כי חקירת המצהיר תיעשה בדרך של שאלונים בכתב, או בדרך של בקשת פרטים נוספים, כפי שיורה.

(ב) לא התייצב המצהיר לפי החלטת יושב ראש הוועדה, או לא השיב לחקירתו באופן שהורה יושב ראש הוועדה לפי סעיף קטן (א) לא ישמש תצהירו ראיה אלא ברשות היושב ראש.

הכרעה בבקשה

12. (א) יושב ראש הוועדה רשאי להחליט בבקשה על יסוד הבקשה ועמדת היועץ המשפטי לממשלה בלבד, או על יסוד דיון במעמד הצדדים.

(ב) ראה יושב ראש הוועדה מקום לברר את הבקשה בדיון בפניו רשאי הוא לקבוע מועד לדיון בעתירה במעמד הצדדים.

סדר הטיעון

13. החליט יושב ראש הוועדה על קיום דיון בפניו, סדר הדיון יהיה כלהלן:

(1) המבקש יטען תחילה והיועץ המשפטי לממשלה יטען אחריו, זולת אם קבע יושב ראש הוועדה סדר טיעון אחר; היו משיבים נוספים, יקבע יושב ראש הוועדה את סדר הטיעון ביניהם;

(2) יושב ראש הוועדה רשאי להתיר לבעל דין טיעון נוסף בתשובה לטענות בעל הדין שכנגד;

(3) התיר יושב ראש הוועדה חקירת מצהיר או חקירת עד שאינו מצהיר, וקבע שהחקירה תיערך בדיון לפניו, תיערך חקירתו לפני שמיעת טענות בעלי הדין, ואולם רשאי יושב ראש הוועדה, אם ראה טעם לכך, להתיר חקירת מצהיר בשלב אחר של הדיון; המצהיר מטעם העותר ייחקר תחילה, זולת אם קבע יושב ראש הוועדה סדר אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יקבע יושב ראש הוועדה את סדר חקירת המצהירים ביניהם;

(4) יושב ראש הוועדה רשאי להורות על השלמת טיעונים בכתב בענינים שקבע, במקום טיעון בעל פה.

החלטה סופית

14. (א) בהחלטה הסופית מוסמך יושב ראש הוועדה לדחות את הבקשה או לקבלה.

(ב) החלטת יושב ראש הוועדה בבקשה תימסר למבקש, לבא כח היועץ המשפטי לממשלה, למשיבים הנוספים, ובבחירות לרשויות המקומיות ולמועצות האזוריות לראש אגף הפיקוח על הבחירות ברשויות המקומיות במשרד הפנים.

סטייה מהוראות

15. יושב ראש הוועדה רשאי לסטות מהוראות נוהל זה, ככל הנדרש, וכפי שיורה, אם נראה לו כי יעיל וצודק להורות על כך, בנסיבות העניין.

תוספת

הטפסים המלאים וההוראות מפורסמים באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית

טופס 1, סעיף 2(ג) – בקשה לקביעת היעדר קלון

טופס 2, סעיף 2(ג) – תצהיר

מימון ומיסוי

חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג–1993

פורסם: ס"ח התשנ"ג, עמ' 146

תיקון, ס"ח התשנ"ג, עמ' 214
הוראות שעה, ס"ח התשנ"ד, עמ' 64
תיקון מס' 2 (תיקון עקיף - תיקון 16 חוק מימון מפלגות) ס"ח התשנ"ד עמ' 114
תיקון מס' 3, ס"ח התשנ"ו, עמ' 85
תיקון מס' 4, תיקון עקיף - חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה), ס"ח התשנ"ח, עמ' 248
תיקון מס' 5, ס"ח התשנ"ח, עמ' 340
תיקון מס' 6 והוראת שעה, ס"ח התשס"ה, עמ' 230 (בחירות מיוחדות)
תיקון מס' 7, ס"ח התשס"ז, עמ' 31
תיקון מס' 8, ס"ח התשס"ח, עמ' 594
תיקון מס' 9, והוראת שעה, ס"ח התשס"ח, עמ' 801
תיקון מס' 10, ס"ח התשע"ב, עמ' 670
ת"ט, ס"ח תשע"ג, עמ' 32
תיקון מס' 11, ס"ח התשע"ד, 2434, עמ' 302
תיקון מס' 12, ס"ח התשע"ד, 2457, עמ' 585
תיקון מס' 13, ס"ח התשע"ז, 2592, עמ' 316
תיקון מס' 14, ס"ח התשע"ח, 2728, עמ' 718
תיקון מס' 15, ס"ח התשע"ט, 2778, עמ' 201
תיקון מס' 16, ס"ח התש"ף, 2787, עמ' 2 – הוראת שעה שפקעה
תיקון מס' 17, ס"ח התשפ"ג, 3059, עמ' 522

הגדרות 1. בחוק זה -

"חוק הבחירות" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;

"חוק הבחירה הישירה" - חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה - 1975;

תיקון 5 "חוק המועצות האזוריות" - חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח - 1988;

תיקון 5 "צו המועצות האזוריות" - צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958;

תיקון 5 "הבחירות" - הבחירות לפי חוק הבחירות ולפי חוק הבחירה הישירה לכל
תיקון 6 מועצה של רשות מקומית ולראש הרשות, לרבות בחירות חדשות, בחירות
תיקון 11 חוזרות ובחירות מיוחדות לראש הרשות, וכן בחירות לראש מועצה אזורית

לרבות בחירות חוזרות ובחירות מיוחדות לראש מועצה אזורית, לפי חוק המועצות האזוריות;

תיקון 5
תיקון 6
"מועמד לראש מועצה אזורית" – מועמד לראש מועצה אזורית לפי חוק המועצות האזוריות לרבות מועמד בבחירות מיוחדות לראש מועצה אזורית;

"סיעה" - סיעה במועצת הרשות המקומית שבה ייערכו בחירות ואשר אושרה כסיעה כאמור בסעיף 25(א) לחוק הבחירות;

תיקון 4
"סיעת אם" – כל אחת מאלה :

(1) סיעה מסיעות הכנסת ;

(2) מפלגה;

תיקון 4
"מפלגה" – מפלגה כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הבחירות;

"סיעת בת" - סיעה שמסרה עד 14 יום לאחר היום הקובע הודעה בכתב לשר הפנים המציינת כי היא סיעת-בת במועצת רשות מקומית ומי היא סיעת-האם שלה; הודעה זו תישא אישור של בא כוח סיעת-האם בכנסת; יכול שלסיעת-אם תהיה יותר מסיעת-בת אחת;

תיקון 5
"רשימה" - רשימת מועמדים בבחירות למועצת עיריה או למועצה מקומית למעט למועצה אזורית, שאינה סיעה;

תיקון 14
"רשימת בת" - רשימה המוגשת מטעם סיעת אם ברשות מקומית;

תיקון 5
תיקון 6
תיקון 11
"תקופת בחירות" - התקופה מהיום הקובע עד יום הבחירות, ולגבי סיעה או רשימה שמועמד מטעמן משתתף בבחירות חוזרות או לגבי מועמד לראש מועצה אזורית המשתתף בבחירות חוזרות או לגבי מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות - עד יום הבחירות החוזרות; לעניין בחירות חדשות תכלול תקופת הבחירות גם את התקופה שמהיום שפסק הדין המורה על עריכת הבחירות החדשות היה לסופי עד יום הבחירות החדשות;

תיקון 5
"בחירות חוזרות" - בחירות על פי סעיפים 9(ב) ו- 9א(א) לחוק הבחירה הישירה או על פי סעיף 210 לצו המועצות האזוריות;

תיקון 11
"בחירות חדשות" – בחירות לפי סעיף 73 לחוק הבחירות, לרבות כפי שהוחל בסעיף 7(ב) לחוק הבחירה הישירה;

תיקון 6
"בחירות מיוחדות לראש רשות" – בחירות לראש רשות מקומית לפי סעיף 24א בחוק הבחירה הישירה;

תיקון 6

"בחירות מיוחדות לראש מועצה אזורית" – בחירות לראש מועצה אזורית לפי סעיף 16 בחוק המועצות האזוריות;

"הוצאות" - הוצאות של סיעה או רשימה - לרבות סיעת אם - לארגון פעולותיה, לתעמולה ולהסברה או לקיום הקשר הארגוני והרעיוני עם הציבור, לרבות התחייבויות בשל הוצאות כאלה;

תיקון 5
תיקון 6
תיקון 17

"הוצאות הבחירות" – ההוצאות המיוחדות של סיעה או רשימה – לרבות סיעת אם – של מועמד לראש מועצה אזורית ושל מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות שהוצאו במערכת הבחירות, בתקופת הבחירות או למען הבחירות ולרבות התחייבויות להוצאות כאמור;

"הוצאות שוטפות" - הוצאות של סיעה ושל רשימה שזכתה במנדט, למעט הוצאות הבחירות;

תיקון 5

"היום הקובע" – כל אחד מאלה:

תיקון 6
תיקון 17

(1) בבחירות לפי חוק הבחירות או לפי חוק הבחירה הישירה – היום ה-66 לפני יום הבחירות, וברשות מקומית שבה אין מכהנת מועצה נבחרת – היום שבו מינה השר ועדת בחירות על פי סעיף 26 לחוק הבחירות ואולם בבחירות מיוחדות לראש רשות יהיה היום הקובע – היום שבו נוצרה העילה לעריכת הבחירות האמורות;

(2) בבחירות לפי חוק המועצות האזוריות – היום ה-70 שלפני יום הבחירות ואולם בבחירות מיוחדות לראש מועצה אזורית יהיה היום הקובע – היום שבו נוצרה העילה לעריכת הבחירות האמורות;

"השר" - שר הפנים;

"מדד" - מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מימון הוצאות בחירות

2. כל סיעה, כל רשימה, כל מועמד לראש מועצה אזורית וכל מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות זכאים למימון הוצאות הבחירות שלהם מאוצר המדינה, על פי הוראות חוק זה.

תיקון 5
תיקון 6

יחידת חישוב

3. יחידת החישוב תהיה 56 שקלים חדשים לכל בעל זכות לבחור.

תיקון 7
תיקון 13

עדכון יחידת החישוב

4. (א) בסעיף זה:

תיקון 13

"המדד היסודי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017), ואם החליטה הוועדה הציבורית כאמור בסעיף 4א להגדיל את הסכום של יחידת החישוב לפי הסעיף האמור – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום קבלת ההחלטה;

"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני היום הקובע.

תיקון 13

(ב) עלה המדד החדש לעומת המדד היסודי, תעודכן יחידת החישוב בהתאם לשיעור השינוי במדד.

(ג) יחידת החישוב המעודכנת כאמור בסעיף קטן (ב) תעוגל לסכום של השקל החדש הקרוב השלם.

הגדלת יחידת החישוב

4א. הוועדה הציבורית האמורה בסעיף 1א לחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973 (להלן – הוועדה הציבורית), רשאית להגדיל את הסכום של יחידת החישוב; בלי לגרוע מכלליות הסמכות הנתונה לה כאמור, לקראת מועד עריכתן של בחירות כלליות כאמור בסעיף 4 לחוק הבחירות ולא יאוחר משנה לפני אותו מועד, תבחן הוועדה הציבורית ותחליט אם להגדיל את הסכום של יחידת החישוב ובכמה; החליטה הוועדה הציבורית להגדיל את סכום יחידת החישוב לפי סעיף זה, תפרסם הודעה ברשומות על סכום יחידת החישוב המוגדל.

תיקון 2

תיקון 13

המימון הכולל

5. בבחירות לכלל הרשויות המקומיות, המימון הכולל יהיה מכפלת יחידת החישוב במספר בעלי הזכות לבחור בכלל הרשויות המקומיות שבהן יתקיימו הבחירות.

סכום המימון ברשות מקומית

6. (א) סכום מימון הבחירות יחושב לגבי כל רשות מקומית בנפרד והוא יהיה מכפלת יחידת החישוב במספר בעלי הזכות לבחור באותה רשות מקומית.

(ב) רשות מקומית אשר מספר בעלי הזכות לבחור בה אינו עולה על 2,000 יווסף לסכום המימון לגביה סכום נוסף כלהלן:

(1) היה מספר בעלי הזכות לבחור בה עד 1,000 יהא הסכום הנוסף 50% מסכום המימון האמור בסעיף קטן (א);

(2) היה מספר בעלי הזכות לבחור בה מ- 1,001 עד 2,000 יהא הסכום הנוסף 20% מסכום המימון האמור בסעיף קטן (א);

תיקון 11

(ב1) רשות מקומית שמתקיימות בה בחירות חדשות למועצה, יווסף לסכום המימון לגביה סכום נוסף כלהלן:

(1) התקיימו הבחירות החדשות בתוך שנה מיום הבחירות שבעקבותיהן הוחלט על קיום בחירות חדשות (בסעיף זה – הבחירות הראשונות), יהא הסכום הנוסף 65% מסכום המימון החדש; התקיימו הבחירות החדשות באזור קלפי מסוים בלבד, יהא הסכום הנוסף 65% מסכום המימון החדש לו התקיימו הבחירות הראשונות באותו אזור קלפי; בסעיף זה, "סכום המימון החדש" – מכפלת יחידת החישוב כפי סכומה ביום שבו קבע השר את מועד הבחירות החדשות במספר בעלי הזכות לבחור באותה רשות מקומית בבחירות הראשונות;

(2) התקיימו הבחירות החדשות יותר משנה מיום הבחירות הראשונות, יהא הסכום הנוסף סכום המימון החדש; התקיימו הבחירות החדשות באזור קלפי מסוים בלבד, יהא הסכום הנוסף סכום המימון החדש לו התקיימו הבחירות הראשונות באותו אזור קלפי.

תיקון 11 (ב2) רשות מקומית שמתקיימות בה בחירות חדשות לראש הרשות בלבד, יהיה סכום המימון לגביה כלהלן:

(1) התקיימו הבחירות החדשות בתוך שנה מיום הבחירות הראשונות, יהא סכום המימון 65% מסכום המימון החדש; התקיימו הבחירות החדשות באזור קלפי מסוים בלבד, יהא סכום המימון 65% מסכום המימון החדש לו התקיימו הבחירות הראשונות באותו אזור קלפי;

(2) התקיימו הבחירות החדשות יותר משנה מיום הבחירות הראשונות, יהא סכום המימון סכום המימון החדש; התקיימו הבחירות החדשות באזור קלפי מסוים בלבד, יהא סכום המימון סכום המימון החדש לו התקיימו הבחירות הראשונות באותו אזור קלפי.

תיקון 5 (ג) לעניין סעיפים 3, 5 וסעיף זה, מספר בעלי הזכות לבחור ברשות מקומית הוא מספר הבוחרים הכלולים בפנקס הבוחרים באותה רשות מקומית.

סכום המימון לסיעה, 7. (א) סכום מימון אשר כל סיעה או רשימה ברשות מקומית פלונית זכאית לקבל יהיה אחד מסכומי המימון כמפורט בפסקאות (1) עד (3) שלהלן, ואם היתה זכאית למימון כאמור ומועמד מטעמה הוא מועמד לראש הרשות בבחירות לפי סעיף 3 לחוק הבחירה הישירה, תהיה זכאית לקבל גם סכום מימון שהוא אחד מסכומי המימון כמפורט בפסקאות (4) עד (6) שלהלן:

לרשימה ולמועמד לראש מועצה אזורית תיקון 3 תיקון 5 תיקון 6 תיקון 13	(1)	זכתה סיעה או רשימה במנדט אחד לפחות - סכום המימון על פי סעיף 6 מחולק במספר חברי המועצה שנבחרו באותה רשות ומוכפל במספר נציגי הסיעה או הרשימה שנבחרו;
	(2)	לא זכתה סיעה או רשימה במנדט אחד אך זכתה בלמעלה מ-50% מהמודד כאמור בסעיף 67(3) לחוק הבחירות - 60% מהמנה המתקבלת מחלוקת סכום המימון על פי סעיף 6 במספר חברי המועצה שנבחרו באותה רשות.
תיקון 12 תיקון 17	(3)	סיעה או רשימה שלפחות שליש מבין חברי המועצה שנבחרו ומכהנים מטעמה בתום שבעה חודשים מיום הבחירות הם נשים – 115% מסכום המימון האמור בפסקה (1);
תיקון 13	(4)	נבחר המועמד לראש הרשות – 9.5% מסכום המימון על פי סעיף 6, אך אם קיבל המועמד שנבחר למעלה מ-60% מהקולות הכשרים – שישית מהסכום שיחסו לסכום המימון על פי סעיף 6, הוא כיחס שבין מספר הקולות הכשרים שקיבל למספר כלל הקולות הכשרים שניתנו למועמדים לראש הרשות, אך לא יותר מהסכום שהיתה זכאית לקבל אילו קיבל המועמד 80% מהקולות הכשרים;
תיקון 13	(5)	זכה המועמד בלא פחות מ-25% מהקולות הכשרים של הבוחרים – שישית מהסכום שיחסו לסכום המימון על פי סעיף 6, הוא כיחס שבין מספר הקולות הכשרים שקיבל המועמד למספר כלל הקולות הכשרים שניתנו למועמדים לראש הרשות;
תיקון 13	(6)	מועמד יחיד – 9.5% מסכום המימון על פי סעיף 6.
תיקון 5	(א1)	סכום המימון אשר כל מועמד לראש מועצה אזורית זכאי לקבל, יהיה אחד מאלה :
	(1)	נבחר המועמד לראש המועצה האזורית - 60% מסכום המימון על פי סעיף 6, אך אם קיבל המועמד שנבחר למעלה מ - 60% מהקולות הכשרים - סכום שיחסו לסכום המימון על פי סעיף 6, הוא כיחס שבין מספר הקולות הכשרים שקיבל למספר כלל הקולות הכשרים שניתנו למועמדים לראש המועצה האזורית ;

	(2)	זכה המועמד בלא פחות מ - 20% מהקולות הכשרים של הבוחרים - סכום שיחסו לסכום המימון על פי סעיף 6, הוא כיחס שבין מספר הקולות הכשרים שקיבל המועמד למספר כלל הקולות הכשרים שניתנו למועמדים לראש המועצה האזורית;
	(3)	מועמד יחיד - 60% מסכום המימון על פי סעיף 6.
תיקון 6 תיקון 11	(א2)	סכום המימון אשר כל מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות או בבחירות חדשות זכאי לקבל, הוא כאמור בסעיף קטן (א1) בשינויים המחויבים.
תיקון 5 תיקון 6	(ב)	סכום המימון המגיע לסיעה, לרשימה, למועמד לראש מועצה אזורית או למועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות לפי סעיף קטן (א), (א1) או (א2) לפי העניין, ישולם להם כלהלן:
תיקון 6 תיקון 11 תיקון 12 תיקון 13	(1)	סכום בשווי של 85% מן המגיע לפי סעיף קטן (א), למעט (א)(3), (א1) או (א2), לפי העניין, בניכוי המקדמה שניתנה לפי סעיף 10, ישולם בתוך 20 ימים מיום פרסום תוצאות הבחירות כאמור בסעיף 71 לחוק הבחירות או בסעיף 218 לצו המועצות האזוריות; ואולם אם הוגש ערעור על תוצאות הבחירות לפי סעיף 72 לחוק הבחירות או לפי סעיף 222 לצו המועצות האזוריות ישולם הסכום האמור בתוך 20 ימים מיום מתן פסק הדין הסופי בערעור הבחירות, ובלבד שבית המשפט לא ציווה על עריכת בחירות חדשות;
תיקון 17	(1א)	על אף האמור בפסקה (1), אם הוגש ערעור על פסק דין בערעור בחירות כאמור באותה פסקה, רשאי בית המשפט שלערעור להורות, לבקשת סיעה, רשימה או מועמד, לפי העניין, כי הסכום האמור באותה פסקה, כולו או חלקו, ישולם עוד לפני שפסק הדין הפך לסופי;
	(2)	בכפוף להוראות סעיף 23 (ג) עד (ה), סכום בשווי של יתרת 15%, ישולם מיד אחרי שמבקר המדינה הגיש דין וחשבון חיובי לפי סעיף 23(א).
תיקון 12	(3)	עמדה סיעה או רשימה בתנאי הזכאות לפי סעיף קטן (א)(3) ישולם לה במועד האמור בפסקה (2) ההפרש שבין 85% מהסכום שהיא זכאית לו לפי סעיף קטן (א)(3) ובין הסכום ששולם לה לפי פסקה (1).
תיקון 3 תיקון 5	(ג)	היו הוצאות הבחירות של סיעה, של רשימה, של מועמד לראש מועצה אזורית או של מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות או בבחירות

תיקון 6
תיקון 11

חדשות לראש רשות בלבד נמוכות מהסכומים המגיעים להם לפי חוק זה, תוחזר היתרה לאוצר המדינה.

תיקון 11

(ד) התקיימו בחירות חדשות, יראו לעניין חוק זה את תוצאות הבחירות כתוצאות הבחירות החדשות בלבד.

רשימות מועמדים משותפות

8. (א) הוגשה רשימת מועמדים אחת לפי סעיף 35(ז) לחוק הבחירות על ידי שניים או יותר מהגופים המפורטים באותו סעיף (בחוק זה – רשימה משותפת), יודיעו באי הכוח של הסיעות או של המפלגות הנוגעות בדבר (בסעיף זה ובסעיפים 8א ו-8ב – הסיעות) לשר במכתב משותף, בעת הגשת הרשימה, מי הן הסיעות המרכיבות את הרשימה המשותפת, ואת יחס החלוקה ביניהן שלפיו יוחלו לעניין אותן סיעות הוראות חוק זה כמפורט בסעיף 8א (להלן – יחס החלוקה), לגבי כל עניין המפורט באותו סעיף; לא יהיה ניתן לשנות את יחס החלוקה לאחר ההודעה כאמור.

תיקון 10

(ב) לעניין יחס החלוקה, הפרש האחוזים בין שיעור חלקה של סיעה מסוימת בסכום המימון ובין שיעור חלקה בסכום הוצאות הבחירות המותר לא יעלה על 40.

(ג) לא הודיעו הסיעות המרכיבות את הרשימה המשותפת על יחס חלוקה כאמור בסעיף קטן (א), או שהודיעו על יחס חלוקה שאינו תואם את הוראות סעיף קטן (ב), יהיה יחס החלוקה לגבי כל עניין כמפורט בסעיף 8א, בשיעור שווה לכל אחת מהסיעות.

תחולת הוראות החוק על רשימה משותפת

8א. הוגשה רשימה משותפת, יחולו הוראות חוק זה לגבי כל אחת מהסיעות המרכיבות את הרשימה בנפרד, בהתאם להסדרים החלים עליה, ובשינויים אלה:

תיקון 10

(1) סכום המימון שהרשימה המשותפת זכאית לקבלו לפי סעיף 7 או 9, לפי העניין, יחולק בין הסיעות לפי יחס החלוקה לעניין זה;

(2) סכום הוצאות הבחירות המותר לרשימה המשותפת לפי סעיף 15 יחושב לגבי כל סיעה לפי יחס החלוקה לעניין זה, וכל אחת מהסיעות לא תוציא אלא סכום השווה לשיעור חלקה בסכום ההוצאות המותר; הוראות פסקה זו לא יחולו אם כל הסיעות מרכיבות הרשימה המשותפת הן סיעות אם, ויחולו הוראות סעיף 26(ז).

(3) זכאות למקדמה לפי סעיף 10 תחושב בנפרד לעניין כל אחת מהסיעות כמפורט להלן:

תיקון 10

(א) לעניין סיעה שאינה סיעת אם – סכום השווה לחלקה לעניין זה לפי יחס החלוקה מתוך המקדמה המגיעה לרשימה המשותפת לפי סעיף 10(א);

תיקון 10

(ב) לעניין הסיעה שהיא סיעת אם – לפי בחירה כאמור בסעיף 10(ג); בחרה הסיעה במקדמה לפי סעיף 10(ג)(1), תהיה המקדמה בסכום השווה לחלקה לעניין זה לפי יחס החלוקה מתוך המקדמה המגיעה לרשימה המשותפת לפי סעיף 10(א) או (ב), לפי העניין;

(4) ניכוי סכום המקדמה מהתשלום המגיע לפי סעיף 7 או 9, ואם התשלום קטן מסכום המקדמה – גביית הסכום החסר, ייעשו לגבי כל אחת מהסיעות בנפרד, לפי ההסדרים החלים עליה;

(5) החשבונות והדוח הכספי האמורים בסעיף 22(א) יוגשו בנפרד על ידי כל אחת מהסיעות ויתייחסו להכנסותיה ולהוצאותיה הן בתקופה שלפני הגשת הרשימה המשותפת והן בתקופה שלאחר הגשתה;

(6) סבר מבקר המדינה כי לא ניתן לייחס הוצאה הנוגעת לרשימה משותפת לאף אחת מהסיעות המרכיבות אותה, ייוחס לכל אחת מהסיעות בדוח שהוא נדרש למסור לפי סעיף 23, סכום השווה לשיעור חלקה בסכום ההוצאות המותר, לפי יחס החלוקה, אלא אם כן הודיעו הסיעות לשר במכתב כאמור בסעיף 8(א) על יחס חלוקה אחר לעניין זה.

איסור על העברת כספים

8ב. סיעות המרכיבות רשימה משותפת לא יעבירו זו לזו כספים בכל דרך שהיא, למעט בדרך של העמדת הלוואה או ערבות שתוקפה לא יהיה מאוחר מחודשיים אחרי הבחירות; כספי הלוואה שניתנה או ערבות שמומשה יוחזרו במלואם לסיעה שהעמידה אותן לא יאוחר מתום חודשיים אחרי הבחירות; לא הוחזרו כספי ההלוואה או הערבות שמומשה עד אותו מועד, יראו אותם כהוצאה אסורה לגבי הסיעה שהעמידה את ההלוואה או הערבות, וכקבלת תרומה אסורה לגבי הסיעה שלה הועמדה.

תיקון 10

מימון בחירות חוזרות

9. (א) קוימו בחירות חוזרות לפי סעיף 9(ב) לחוק הבחירה הישירה, ישולם לכל אחת מהסיעות או הרשימות שמועמד מטעמן משתתף בבחירות אלה, סכום נוסף בגובה של 120% מהסכום המגיע בשל חבר מועצה אחד שנבחר.

תיקון 6

(ב) קוימו בחירות חוזרות כאמור בסעיף 9א(א) לחוק הבחירה הישירה, ישולם לסיעה או לרשימה שמועמד מטעמן משתתף בבחירות אלה, סכום נוסף בגובה מחצית הסכום המגיע בשל חבר מועצה אחד שנבחר.

תיקון 5 (ב1) סכום המימון אשר מועמד לראש מועצה אזורית בבחירות חוזרות זכאי לו, הוא אחוז מסכום המימון לבחירות חוזרות לראש מועצה אזורית השווה לאחוז הקולות הכשרים שקיבל המועמד מתוך כלל הקולות הכשרים שניתנו בבחירות החוזרות כאמור ; ואולם מועמד יחיד בבחירות חוזרות יהיה זכאי לקבל 60% מסכום המימון לבחירות חוזרות לראש מועצה אזורית; לעניין זה, "סכום המימון לבחירות חוזרות לראש מועצה אזורית" – מחצית מסכום המימון על פי סעיף 6.

תיקון 6 (ב2) סכום המימון אשר מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות זכאי לו בבחירות חוזרות, הוא כאמור בסעיף קטן (ב1), בשינויים המחויבים.

תיקון 5
תיקון 6 (ג) מיד לאחר פרסום תוצאות הבחירות החוזרות, ישולם לסיעה, לרשימה, למועמד לראש מועצה אזורית או למועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות סכום בשווי של 85% מהסכום המגיע על פי סעיפים קטנים (א) עד (ב2).

תיקון 5 (ד) בכפוף לסעיף 23 (ג) עד (ה), סכום בשווי של יתרת 15% ישולם מיד אחרי שמבקר המדינה הגיש דין וחשבון חיובי לפי סעיף 23(א).

מקדמות 10. (א) סיעה זכאית לקבל מאוצר המדינה, בתוך שבעה ימים לאחר שמסרה
תיקון 3 לשר הודעה כאמור בסעיף 11(א), מקדמה למימון בחירות בגובה
תיקון 11 של 60% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א)(1) אילו זכתה במספר המנדטים השווה למספר חבריה במועצה היוצאת ביום הקובע, ולעניין בחירות חדשות – מקדמה בגובה 80% מהסכום האמור.

(ב) רשימה רשאית לקבל מקדמה בשיעור האמור בסעיף קטן (א), כאילו הייתה סיעה בעלת מנדט אחד במועצה היוצאת.

(ג) סיעת אם רשאית לקבל מאוצר המדינה מקדמה שהיא אחת מאלה, לפי בחירתה:

(1) מקדמה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו- (ב) ; או

תיקון 11 (2) סכום בגובה של 60% מהסכום שיחסו לסכום המימון הכולל, כאמור בסעיף 5, כיחס שבין מספר חברי סיעת האם ביום הקובע, למספר כלל חברי הכנסת, ולעניין בחירות חדשות – סכום בגובה 80% מהסכום כאמור;

ורשאית היא לבחור תחילה בחלופה אחת ואחרי כן בחלופה האחרת, לפי הסכום הגבוה יותר.

תיקון 4

(ד) יושב-ראש הכנסת יודיע לשר על ההרכב הסיעתי של הכנסת ועל מספר חברי הכנסת של כל מפלגה, ביום הקובע.

תיקון 5
תיקון 6

(ה) מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, לפי העניין, רשאי לקבל מאוצר המדינה, בתוך 7 ימים לאחר שמסר לשר הודעה כאמור בסעיף 12א, מקדמה למימון בחירות בשיעור של 10% מסכום המימון הקבוע בסעיף 6.

תנאים לתשלום לסיעה

11. (א) תנאי מוקדם לתשלום סכומים על פי סעיפים 7, 9 ו- 10 הוא שבתוך התקופה שמהיום השביעי אחרי היום הקובע ועד היום החמישי לפני יום הבחירות, מסרה הסיעה לשר –

תיקון 7
תיקון 9

(1) הודעה על מספר חבריה ליום הקובע, שמותיהם ושמות בא כוח הסיעה וממלא מקומו שנקבעו לפי סעיף 25(א) לחוק הבחירות; ההודעה תיחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו והעתק ממנה יישלח גם לראש הרשות המקומית.

(2) הודעה על שמותיהם של לא פחות משניים ולא יותר משמונה נציגים שיהיו מוסמכים לפעול בשם הסיעה לעניין חוק זה (להלן – הנציגים); להודעה זו תצורף הסכמת הנציגים; אחד לפחות מן הנציגים יהיה חבר הסיעה ועל אחד מהם לפחות יצהירו הסיעה והוא עצמו, שהוא בקי במשק הכספים של הסיעה; כמו כן יצוינו בהודעה הפרטים שיקבע השר;

(3) את שמו, מענו ופרטים נוספים שיקבע השר, של רואה החשבון שמינתה לפי סעיף 17 וכתב הסכמתו של רואה החשבון לשמש בתפקיד;

(4) תצהיר חתום בידי כל נציגיה, שהסיעה עשתה את כל הדרוש כדי להבטיח ניהול נאות של חשבון הכנסותיה והוצאותיה בתקופת הבחירות, בהתאם להנחיות מבקר המדינה לעניין זה;

(5) את מספר חשבונה או חשבונותיה בבנק או בבנקים.

(ב) סיעה רשאית בכל עת להחליף את נציגיה או להוסיף עליהם ובלבד שהודיעה על כך לשר, והתקיימו הוראות סעיף קטן (א) (2); סיעה רשאית להחליף בכל עת את חשבונותיה בבנק או להוסיף עליהם, ובלבד שהודיעה על כך לשר; העתק מההודעות האמורות בסעיף קטן זה, תמסור הסיעה למבקר המדינה.

(ג) לעניין חוק זה יקבע השר, בהתאם לנתונים הנמצאים בידו, את מספר החברים בכל סיעה, אם הסיעה היא סיעת בת ומי היא סיעת האם; לעניין מספר החברים לא יובא בחשבון כל שינוי שחל אחרי היום הקובע.

(ד) היו לסיעת אם יותר מסיעת בת אחת ברשות מקומית פלונית, רשאית סיעת האם להודיע לשר כי יראו את שתי סיעות הבת כסיעת בת אחת לעניין חוק זה (להלן – סיעת בת מאוחדת); סיעת האם תקיים לגבי סיעת הבת המאוחדת את כל האמור בסעיף 26.

תנאים לתשלום לרשימה

12. (א) לא ישולמו סכומים לרשימה על פי סעיפים 7, 9 ו- 10(ב) אלא בהתקיים תנאים מוקדמים אלה:

תיקון 7
תיקון 9

(1) בתקופה שמהיום השביעי אחרי היום הקובע ועד היום החמישי לפני יום הבחירות, מסרה הרשימה לשר הודעה כאמור בסעיף 11(א)(2), (3), (4) ו-(5), בשינויים המחויבים;

(2) את ההודעה האמורה בפסקה (1) ימסור מי שצוין או שיצוין כבא כוח הרשימה או ממלא מקומו לפי סעיף 38 לחוק הבחירות.

(ב) הוראות סעיף 11 (ב) יחולו על רשימה בשינויים המחויבים; את ההודעה ימסור האמור בסעיף קטן (א) (2).

תנאים לתשלום למועמד לראש מועצה אזורית ולמועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות

12א. (א) לא ישולמו סכומים למועמד לראש מועצה אזורית על פי סעיפים 9,7 ו-10, אלא אם כן מסר המועמד לשר, בתקופה שמהיום השביעי אחרי היום הקובע ועד היום החמישי לפני יום הבחירות-

תיקון 5
תיקון 6
תיקון 7
תיקון 9

(1) הודעה על שמותיהם של לא פחות משניים ולא יותר משמונה נציגים שיהיו מוסמכים לפעול בשמו לעניין חוק זה; על אחד מן הנציגים לפחות יצהירו המועמד והנציג עצמו, שהוא בקי בענייניו הכספיים של המועמד; כן יצוינו בהודעה פרטים נוספים שיקבע השר; להודעה תצורף הסכמת הנציגים;

(2) את שמו, מענו ופרטים נוספים שיקבע השר, של רואה החשבון שמונה לפי סעיף 17, וכתב הסכמתו של רואה החשבון לשמש בתפקיד;

תיקון 6 (3) תצהיר חתום בידי כל הנציגים האמורים בפסקה (1) שהמועמד עשה את כל הדרוש כדי להבטיח ניהול נאות של חשבון הכנסותיו והוצאותיו בקשר לבחירות, בתקופת הבחירות, בהתאם להנחיות מבקר המדינה לעניין זה כן יצהירו הנציגים שחשבונות הבנק האמורים בפסקה (4), בסעיף קטן (ב) ובסעיף 21(א) יוחדו למימון מערכת הבחירות של המועמד, לפי חוק זה;

(4) את מספר חשבונו או חשבונותיו בבנק או בבנקים.

תיקון 6 (ב) מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות רשאי, בכל עת, להחליף את נציגיו או להוסיף עליהם ובלבד שהודיע על כך לשר והתקיימו הוראות סעיף קטן (א)(1); כן רשאי המועמד להחליף, בכל עת, את חשבונותיו בבנק או להוסיף עליהם ובלבד שהודיע על כך לשר; העתק מההודעות האמורות בסעיף קטן זה, ימסור המועמד למבקר המדינה.

הארכת מועדים תיקון 9 12ב. (א) על אף האמור בסעיפים 11, 12 ו- 12א, השר רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד האמור למסירת הודעה בסעיפים אלה לסיעה, לרשימה, למועמד לראש מועצה אזורית או למועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, לפי בקשתם, למועד שלא יאוחר מ-21 ימים אחרי יום הבחירות.

תיקון 9 (ב) על אף האמור בסעיפים 7 או 9, האריך השר מועד כאמור בסעיף קטן (א), יהיו הסיעה, הרשימה או המועמד שלגביהם הוארך המועד, לפי העניין, זכאים לסכום מימון השווה ל- 90% מסכום המימון שלו היו זכאים אילו היו מגישים את הודעתם במועד (בסעיף זה – סכום מימון מופחת), ויראו את סכום המימון המופחת כסכום המימון לעניין אופן ומועד התשלום לפי חוק זה.

תיקון 9 (ג) השר רשאי, לפי בקשה כאמור בסעיף קטן (א) של סיעה, רשימה או מועמד, להגדיל את סכום המימון המופחת, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שלא יעלה על סכום המימון שלו היו זכאים אילו היו מגישים את ההודעה במועד.

ערבות בנקאית תיקון 5 תיקון 6 תיקון 14 13. (א) מקדמה לסיעה, לרשימה, למועמד לראש מועצה אזורית או למועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות תשולם אם מסרו לשר כתב ערבות בנקאית שתקפו עד תום 11 חדשים אחרי הבחירות ובו התחייב הבנק לשלם לאוצר המדינה את סכום הערבות, כולו או מקצתו, על פי דרישת השר.

תיקון 6 (ב) סכום הערבות יהיה כסכום המקדמה שהסיעה, הרשימה, המועמד לראש מועצה אזורית או המועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות,

זכאים לקבל על פי סעיף 10, בתוספת 10% ; היה סכום הערבות קטן מהאמור, יוקטן סכום המקדמה בהתאם.

פירעון המקדמה
תיקון 3
תיקון 5
תיקון 6

14. (א) סכום המקדמה שקיבלו סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, ינוכה מן התשלום המגיע להם על פי סעיף 7(ב)(1), ואם התשלום האמור קטן מסכום המקדמה יגבה השר את החסר מן הבנק שנתן את כתב הערבות הבנקאית לפי סעיף 13(א) (בחוק זה – הבנק הערב) וכן יעשה אם הסיעה או הרשימה לא זכתה בלמעלה מ- 50% מהמודד כאמור בסעיף 67(3) לחוק הבחירות.

(ב) לא הגישה סיעה או רשימה רשימת מועמדים כדין ובמועד, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום המקדמה בתוספת 10% מיד אחרי המועד האחרון להגשת הרשימה.

(ג) לא השיגה רשימה 50% מהמודד לקבלת מנדט, לפי סעיף 67(3) לחוק הבחירות, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום המקדמה בתוספת 10%.

תיקון 5
תיקון 6

(ד) לא הגיש מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות את מועמדותו כדין ובמועד, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום המקדמה שקיבל אותו מועמד בתוספת 10% מיד לאחר המועד האחרון להגשת המועמדות.

תיקון 5
תיקון 6

(ה) לא קיבל מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, לפחות 20% מהקולות הכשרים של הבוחרים שניתנו בבחירות לראש המועצה או לראש הרשות, יגבה השר מן הבנק הערב את סכום המקדמה שקיבל המועמד בתוספת 10%.

הגבלת הוצאות
תיקון 6

15. (א) לא תוציא סיעה או רשימה להוצאות הבחירות סכום העולה על הסכום הגדול מבין אלה:

(1) סכום העולה על 200% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א) אילו זכתה הסיעה במספר מנדטים השווה למספר חבריה במועצה היוצאת ביום הקובע;

(2) סכום העולה על 200% מסכום המימון המגיע לסיעה או לרשימה על פי סעיף 7(א);

(3) סכום העולה על 150% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א) אילו זכתה הסיעה או הרשימה בבחירות בשלושה מנדטים.

(ב) סיעה או רשימה שמועמד מטעמן משתתף בבחירות חוזרות, רשאית להוציא בבחירות אלה סכום שלא יעלה על שליש מסכום המימון האמור בסעיף 6 לגבי הרשות המקומית שבה המועמד משתתף בבחירות החוזרות.

תיקון 5
תיקון 6
(ג) לא יוציא מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, להוצאות הבחירות, סכום העולה על 200% מסכום המימון המגיע לו לפי סעיף 7(א1) או (א2), לפי העניין ; בבחירות חוזרות לא יוציא מועמד כאמור, סכום העולה על שליש מסכום המימון האמור בסעיף 6 לגבי המועצה האזורית שבה הוא מועמד.

תיקון 6
(ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם ההוצאה הוצאה בידי סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, או בידי כל אדם אחר הפועל למענם ובזיקה אליהם.

הגבלת הכנסות
16. (א) לא יקבלו סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, במישרין או בעקיפין, כל תרומה מתאגיד בארץ או בחוץ לארץ.

תיקון 5
תיקון 6
תיקון 5
(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), מועמד לראש מועצה אזורית רשאי לקבל תרומה בסכום שאינו עולה 55,000 שקלים חדשים מישוב שיתופי הנמצא בתחום המועצה האזורית שבה הוא מועמד, בלבד שסכום זה יבוא במקום תרומות אישיות של חברי הישוב ; לעניין סעיף קטן זה, "ישוב שיתופי" – קיבוץ, מושב שיתופי, או אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית שהכנסותיה אינן מחולקות בעיקרן לחבריה.

תיקון 2
תיקון 5
תיקון 6
(ב) לא יקבלו סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, בין בחירות לבחירות, במישרין או בעקיפין –

(1) כל תרומה שלא מתאגיד כאמור בסעיף קטן (א), בסכום או בסכומים העולים על 5,000 שקלים חדשים מאת אדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו.

תיקון 6
(2) כל תרומה מאת אדם שאינו רשום במרשם האוכלוסין המתנהל לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 ;

תיקון 6
(3) כל תרומה שניתנה בעילום שם ; לעניין זה, תרומה שניתנה ממי שזהותו ומענו לא נבדקו ולא אומתו בידי מקבל התרומה או מטעמו – כמוה כתרומה שניתנה בעילום שם.

תיקון 6		(ב1)	סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות יפרסמו את שמות התורמים להם וסכומי התרומות, כפי שיורה מבקר המדינה.
תיקון 6		(ב2)	לעניין סעיף זה, אחת היא אם התרומה ניתנה לסיעה, לרשימה, למועמד למועצה אזורית או למועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, או לכל אדם אחר הפועל למענם ובזיקה אליהם.
		(ג)	על הגבלת הכנסות של סיעת אם יחולו הוראות חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973[46].
תיקון 5 תיקון 6 תיקון 10		(ד)	העובר על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ב1) או סעיף 8ב, לעניין קבלת תרומה אסורה, דינו – קנס בשיעור האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) או קנס כאמור בסעיף 63 לחוק העונשין, הכל לפי הגדול שבהם.
איסור הוצאות לתמיכה במועמד אחר תיקון 17	16א.	(א)	בלי לגרוע מכל הוראה אחרת בחוק זה, לא תוציא סיעה, רשימה, סיעת בת או רשימת בת בבחירות חוזרות לראש רשות הוצאות למען מועמד ששמו אינו כלול ברשימת המועמדים שהגישה לפי סעיף 35 לחוק הבחירות.
		(ב)	מבקר המדינה רשאי לקבוע כי הוצאה כאמור בסעיף זה היא הוצאה אסור ה או תרומה אסורה לפי סעיף 15 או 16, לפי העניין.
מינוי רואה חשבון תיקון 5 תיקון 6	17.	(א)	סיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות ימנו להם רואה חשבון לביקורת חשבונותיהם ומתן חוות דעת כאמור בסעיף 22(ב) .
תיקון 5		(ב)	רואה חשבון, שהודעה על מינויו נמסרה לפי סעיף 11(א)(3) או סעיף 12א (א)(2) ונתן הסכמתו לשמש בתפקידו, ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו.
תיקון 5 תיקון 6		(ג)	התפטר רואה חשבון או נבצר ממנו למלא את תפקידו, ימנו סיעת האם, הסיעה, הרשימה, המועמד לראש מועצה אזורית או המועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות רואה חשבון אחר במקומו, תוך שבעה ימים מהיום שנודע להם על כך.
רואה חשבון	18.	(א)	על אף האמור בסעיף 17, ברשות מקומית שמספר בעלי זכות לבחור בה, אינו עולה על 5,000 ימנה מבקר המדינה רואה חשבון

[46] תקרת התרומה לעניין סיעות כנסת נקבעה ל- 1,100 ₪ בין בחירות לבחירות ו- 2,500 ₪ בשנת בחירות (פורסם י"פ התשפ"ג עמ' 2936); יש לעקוב אחר עדכונים נוספים ברשומות.

ברשויות מקומיות קטנות
תיקון 5
תיקון 6

אחד שיבקר את חשבונותיהן של כל הסיעות והרשימות באותה רשות שאינן סיעות בת או רשימות בת וכן יבקר את חשבונותיהם של כל המועמדים לראש מועצה אזורית באותה רשות ושל כל המועמדים בבחירות מיוחדות לראש רשות, באותה רשות, וייתן חוות דעת כאמור בסעיף 22(ב) לגבי כל סיעה, רשימה או מועמד, בנפרד.

(ב) שכר רואה חשבון שמונה על פי סעיף זה, ישולם מאוצר המדינה.

(ג) רואה חשבון שמונה לפי סעיף זה, ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו.

(ד) לעניין סעיף זה "רואה חשבון" - לרבות עובד משרד מבקר המדינה ועובד המשרד שיצא לקצבה, גם אם אינו רואה חשבון, ובלבד שיש לו, לדעת מבקר המדינה, הכישורים והניסיון למלא תפקיד זה, ולרבות עובד המדינה שיצא לקצבה ובלבד שהוא כשיר לכהן כמבקר פנימי, לפי חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992.

סמכויות רואה חשבון
תיקון 5
תיקון 6

19. (א) רואה חשבון שמונה לפי סעיפים 17 או 18 רשאי לבקש, בכל עת, מנציגים של סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, שאת חשבונותיהם הוא מבקר, שימציאו לו ידיעות, מסמכים, הסברים וכל חומר אחר הדרושים לו לצרכי הביקורת.

(ב) מי שלא מילא אחר דרישה לפי סעיף קטן (א), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

חוות דעת
תיקון 5
תיקון 6

20. סיעת אם או רואה חשבון של סיעה או רשימה שאינה סיעת בת או רשימת בת, של מועמד לראש מועצה אזורית או של מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, רשאים בכל עת לבקש ממבקר המדינה חוות דעת אם הוצאה מסוימת או סוג מסוים של הוצאות מהווים הוצאות בחירות; המבקר ישיב לפנייה תוך 14 ימים, ורשאי הוא לתת לתשובתו פרסום בדרך שיקבע.

ניהול חשבונות
תיקון 5
תיקון 6

21. (א) סיעה תחזיק את הכספים המיועדים להוצאותיה ולהוצאות הבחירות שלה בחשבונות הבנק שיוחדו למערכת הבחירות שלה; רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות יחזיקו, החל מיום מסירת ההודעה לפי סעיפים 12 או 12א, את הכספים המיועדים להוצאות הבחירות שלהם בחשבונות הבנק שיוחדו למערכת הבחירות שלהם.

תיקון 6

(ב) סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות יודיעו בכתב למבקר המדינה על פתיחת כל

חשבון בנק כאמור בסעיף קטן (א) תוך שבעה ימים מיום פתיחתו וכן יודיעו בכתב למבקר המדינה על כל שינוי במספר החשבון.

תיקון 5
תיקון 6
(ג) סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות ינהלו מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה וירשמו בה, לפי אותן הנחיות, את כל הכנסותיהם, הוצאותיהם או הוצאות הבחירות שלהם, לפי העניין; כן יירשמו הוצאות שהוצאו לפני יום מסירת ההודעה לפי סעיפים 11, 12 או 12א בעד שירותים וטובין שנתקבלו בתקופת הבחירות ובקשר עם מערכת הבחירות והתחייבויות בשל הוצאות בחירות.

תיקון 8
(ד) מערכת החשבונות וחשבונות הבנק האמורים יעמדו לביקורת מבקר המדינה, ולעניין זה יהיו למבקר המדינה כל הסמכויות שהוענקו לו לגבי גוף מבוקר בחוק יסוד או בחוק או לפיו.

תיקון 8
תיקון 15
(ד1) הוראות סעיף 28כג(ד) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, יחולו על תרומה באמצעי תשלום כהגדרתו בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019, שניתנה לפי חוק זה, בשינויים המחויבים.

תיקון 5
תיקון 6
(ה) מבקר המדינה רשאי בכל עת לדרוש מנציגיה של סיעת אם, סיעה, רשימה וכן מנציגיו של מועמד לראש מועצה אזורית או של מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 בדבר שלמותם או נכונותם של הרישומים במערכת החשבונות או בדבר אופייה או מהותה של הכנסה או הוצאה מסוימת; תצהיר כאמור יכול שיימסר לפי ידיעתם של המצהירים או לפי מיטב ידיעתם, והמבקר רשאי לפי שיקול דעתו, לקבל תצהיר זה כראיה.

דו"חות של סיעות, רשימות ומועמדים
תיקון 5
תיקון 6
תיקון 14
22. (א) לא יאוחר מתום חמישה חודשים אחרי הבחירות ימסרו הנציגים של סיעת אם, סיעה, רשימה, של מועמד לראש מועצה אזורית או של מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות למבקר המדינה את חשבונותיהם לתקופת הבחירות וכן דו"ח כספי לאותה תקופה; מבקר המדינה רשאי לקבל את החשבונות והדו"ח האמורים גם אם הוגשו באיחור אם הוא סבור כי מן הצדק לעשות כן.

תיקון 5
(ב) החשבונות והדו"ח הכספי יימסרו למבקר המדינה בצירוף חוות דעת של רואה החשבון שנתמנה כאמור בסעיפים 17 ו- 18 בדבר תקינותם ושלמותם ובדבר ניהול מערכת החשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

תיקון 6
(ג) סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות שלא היו להם הכנסות והוצאות יגישו

למבקר המדינה תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, על העובדות האמורות ותצהיר זה ייראה כדו"ח כספי לעניין סעיף קטן (א).

דו"ח מבקר המדינה והשלכותיו
תיקון 5
תיקון 14

23. (א) לא יאוחר מתום עשרה חודשים אחרי הבחירות ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת דין וחשבון בדבר החשבונות האמורים בסעיף 22(א), בהתייחס לחוות הדעת של רואה החשבון האמורה בסעיף 22(ב) ובהסתמך על בדיקות ובירורים משלימים שמצא לנכון לערוך, ובו יציין –

תיקון 5
תיקון 6

(1) אם סיעת האם, הסיעה, הרשימה, המועמד לראש מועצה אזורית או המועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות ניהלו מערכת חשבונות לפי הנחיותיו;

תיקון 5
תיקון 6
תיקון 10
תיקון 17

(2) אם הוצאות הבחירות של סיעת האם, הסיעה, הרשימה, המועמד לראש מועצה אזורית או המועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות והכנסותיהם בתקופת הבחירות היו בהתאם לאמור בסעיפים 8ב, 16,15, 16א ו-26(ז).

העתק מן הדין וחשבון יימסר לשר.

תיקון 14

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), מסרו סיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות למבקר המדינה את החשבונות והדוח הכספי האמורים בסעיף 22(א), בצירוף חוות דעת של רואה חשבון כאמור בסעיף 22(ב), בתוך שלושה חודשים מיום הבחירות, ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת את הדין וחשבון האמור בסעיף קטן (א) לעניין אותה סיעה, רשימה או מועמד לא יאוחר מתום תשעה חודשים אחרי הבחירות; ואולם לעניין סיעה או רשימה שהיא חלק מרשימה משותפת, יחולו הוראות סעיף קטן זה רק אם שאר הסיעות או הרשימות שהן חלק מהרשימה המשותפת הגישו אף הן את החשבונות והדוח הכספי האמורים במועד האמור.

תיקון 14

(ב) ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת רשאית להאריך, לבקשת מבקר המדינה, את מועד מסירת הדין וחשבון האמור בסעיף קטן (א) או (א1).

(ג) לא היה הדין וחשבון חיובי, יורה השר כי היתרה בסך 15% כאמור בסעיפים 7(ב)(2) או 9(ד) לא תשולם.

תיקון 5
תיקון 6

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), אם ניהלו סיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה אך ללא הקפדה

מלאה עליהן, או שהחשבונות והדו"ח האמורים בסעיף 22(א) הוגשו למבקר המדינה בהסכמתו באיחור, רשאי מבקר המדינה להמליץ כי ישולם להם חלק מיתרת המימון, בסכום שיקבע מבקר המדינה, בהתחשב באופי החריגה ובהיקפה, במידת האיחור בהגשת החשבונות והדו"ח ובהתחשב בנסיבות מקלות או מחמירות שימצא מבקר המדינה לחריגה או לאיחור.

תיקון 17 (ה) מבקר המדינה רשאי להמליץ בפני השר כאמור בסעיף קטן (ד) גם במקרה של חריגה מההוראות בדבר הגבלת הוצאות והכנסות האמורות בסעיפים 15, 16, 16א ו-26(ז).

(ו) השר יורה לשלם סכומים בהתאם להמלצת מבקר המדינה על פי סעיפים קטנים (ד) ו- (ה).

תיקון 5 (ז) (1) סיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או
תיקון 6 מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות שלא הגישו את חשבונותיהם או דין וחשבון כספי כאמור בסעיף 22, יחזירו את כל הסכומים שקיבלו לפי חוק זה.

תיקון 6 (2) מבקר המדינה יודיע לשר מי הם הסיעות, הרשימות, המועמדים לראש מועצה מקומית והמועמדים בבחירות מיוחדות לראש רשות שלא הגישו את חשבונותיהם או את הדוחות הכספיים שלהם, והשר ידרוש מהם, בכתב, להחזיר את כל הסכומים שקיבלו כאמור בפסקה (1).

(ח) כל סכום שיש להחזירו לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (ז)(1), יוחזר בתוספת הפרשי העלייה של המדד, מן המדד שפורסם סמוך לפני תשלום המקדמה לפי סעיף 10 למי שנדרש להחזיר את הסכום, עד המדד שפורסם סמוך לפני היום שהשר שלח דרישה להחזרת הסכום כאמור בסעיף קטן (ז) (2) (להלן – המדד האחרון). לא שולם הסכום בתוספת הפרשי העלייה של המדד כאמור, תוך 30 יום מיום שנשלחה דרישת השר, יווספו לו הפרשים של עליית המדד מן המדד האחרון ועד המדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום.

(ט) כל סכום שהוספו לו הפרשי עליית המדד כאמור בסעיף קטן (ח), יעוגל לסכום של השקל החדש הקרוב השלם.

תיקון 5 (י) כל סכום שיש להחזירו לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (ז)(1) ו- (ח),
תיקון 6 יגבה השר מן הבנק הערב. עלה הסכום שיש להחזירו על סכום הערבות הבנקאית, תחול על יתרת הסכום פקודת המיסים (גביה) כאילו הייתה מס ויראו כחייבים גם את הנציגים ואת באי כוח סיעת

האם, הסיעה, הרשימה, המועמד לראש מועצה אזורית או המועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות.

הודעות הצהרות ותצהירים
תיקון 6

24. הודעות, הצהרות ותצהירים של המנויים להלן לפי חוק זה יימסרו:

(1) לגבי סיעה – על ידי בא-כוחה או ממלא מקומו שנקבעו על פי סעיף 11(א)(1);

(2) לגבי רשימה – על ידי בא-כוחה או ממלא מקומו כאמור בסעיף 12(א)(2);

(3) לגבי מועמד לראש מועצה אזורית – יכול שיימסרו על ידו וגם על ידי בא-כוחם של מי שהציעו את מועמדותו לראש המועצה כאמור בסעיף 157 לצו המועצות האזוריות, או בידי ממלא מקומו של בא הכוח האמור;

(4) לגבי מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות – יכול שיימסרו על ידו וגם על ידי בא-כוחם של מי שהציעו את מועמדותו לראש הרשות כאמור בסעיף 5(ג) לחוק הבחירה הישירה, או בידי ממלא מקומו של בא הכוח האמור.

מניעת שעבוד ועיקול
תיקון 5
תיקון 6

25. הסכומים המגיעים או שניתנו לסיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות לפי חוק זה אינם ניתנים לשעבוד או לעיקול.

דין סיעת אם
תיקון 3

26. (א) הוראות סעיפים 11 עד 15 ו- 17 עד 23 לא יחולו על סיעת בת או רשימת בת; הוראות חוק זה הנוגעות לסיעה ולחובותיה למעט סעיף 7(ג) יחולו על סיעת אם בכפוף לאמור בסעיף זה ובשינויים המחויבים לפני העניין.

(ב) סיעת האם תהיה זכאית לסכומים המגיעים לסיעת בת או לרשימת בת על פי סעיפים 7, 9 ו- 10.

(ג) תנאי מוקדם לתשלום לסיעת אם הוא שהיא מילאה במועד האמור בסעיף 11 את חובות הסיעה שנקבעו בו, בשינויים אלה:

(1) אחד לפחות מן הנציגים יהיה חבר הכנסת ועל אחד מהם לפחות תצהיר סיעת האם והוא בעצמו שהוא בקי במשק הכספים של סיעת האם;

(2) היא תמסור הודעה על אופן תשלום המקדמה לפי סעיף 10(ג)(1) או (2);

תיקון 14 (3) במקום הודעה לפי סעיף 11(א)(1), תמסור סיעת האם הודעה על סיעות הבת שלה ורשימות הבת שלה ברשויות המקומיות, מספר חבריהן ושמם של החברים.

תיקון 4 (ד) הודעות מטעם סיעת אם יימסרו –

(1) אם היא סיעה מסיעות הכנסת - בידי בא-כוחה על פי סעיף 25 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, או ממלא מקומו;

(2) אם היא מפלגה - בידי בא-כוחה או ממלא מקומו שנקבעו כאמור בסעיף 36(ב) לחוק הבחירות.

(ה) השר רשאי לקבל מיושב ראש הכנסת אישור הנתונים הנוגעים לסיעת אם והדרושים לצורך ביצוע חוק זה.

(ו) (1) עלה סכום המקדמה על התשלום המגיע בהתאם לסעיף 7, ינכה יושב ראש הכנסת, על פי בקשת השר, את הסכום החסר מן התשלומים המגיעים לסיעת האם או למפלגות המרכיבות אותה על פי חוק מימון מפלגות התשל"ג-1973, ויעביר את כל הסכום שינוכה לאוצר המדינה. הניכוי האמור ייעשה בשיעורים שיקבע יושב ראש הכנסת.

(2) בטל;

(3) התפלגה סיעת אם על פי האמור בסעיף 25(ב1) ו- (ב2) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ייעשה הניכוי האמור בפסקה (1) מן התשלומים המגיעים לסיעות החדשות, באופן יחסי למספר החברים בכל אחת מהסיעות החדשות.

תיקון 11 (ז) (1) הוצאות הבחירות של סיעת האם ושל כל סיעות הבת ורשימות הבת שלה למעט הוצאות בבחירות חוזרות ובבחירות חדשות - לא יעלה על 200% מסכום המימון המגיע לסיעת האם;

(2) הוצאות הבחירות החוזרות של סיעת האם ושל כל סיעות הבת ורשימות הבת שלה לא יעלו על שליש הסכום המגיע לפי סעיף 6 בכל הרשויות המקומיות שבהן סיעות בת או רשימות בת שלה משתתפות בבחירות החוזרות.

תיקון 11

(3) הוצאות הבחירות החדשות של סיעת האם ושל כל סיעות הבת ורשימות הבת שלה ברשות מקומית מסוימת – לא יעלו על 200% מסכום המימון המגיע לסיעת האם לפי תוצאות הבחירות החדשות באותה רשות מקומית.

(ח) הוצאות הבחירות של סיעות הבת ושל רשימות הבת וכן הכנסותיהן ייראו כחלק מהוצאותיה והכנסותיה של סיעת האם לעניין חוק זה ויירשמו ביחד עם ההוצאות וההכנסות של סיעת האם עצמה במערכת החשבונות שתנהל סיעת האם בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

(ט) חובת מינוי רואה חשבון תחול על סיעת האם, ובחוות דעתו יתייחס רואה החשבון במיוחד לשאלה אם ההוצאות וההכנסות של סיעות הבת ורשימות הבת הוצגו כראוי במערכת החשבונות של סיעת האם.

(י) סעיף 13 לא יחול על סיעת אם.

החלת הוראות
תיקון 5
תיקון 6

27. (א) הוראות חוק זה בדבר ניהול חשבונות, ביקורת חשבונות, ביקורת מבקר המדינה והגבלת הוצאות והכנסות, יחולו גם על סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות שלא ביקשו מימון להוצאות הבחירות שלהם או שאינם זכאים למימון מחמת שלא מילאו במועד אחר התנאים של סעיפים 11, 12 או 12א.

תיקון 6

(ב) הגבלת ההוצאות של סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות כאמור בסעיף קטן (א), תחושב לפי הוראות סעיף 15 כאילו מילאו אחר התנאים של סעיפים 11, 12 או 12א.

תיקון 5

(ג) העובר על הוראות סעיף קטן (א) דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

אחריות נציגים
תיקון 5
תיקון 6

28. נעברה עבירה לפי סעיפים 16 או 19, בידי סיעת אם, סיעה, רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות ייאשם גם כל מי שהוא נציג של אחד הגופים האמורים, כאמור בסעיפים 11(א)(2) ו-12א(א)(1), אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע או להפסיק את העבירה.

המצאת הודעות
תיקון 7

29. השר ימציא במרוכז למבקר המדינה, לא יאוחר מהיום השלושים אחרי יום הבחירות, העתקים מההודעות שקיבל לפי סעיפים 11(א), 12(א), 12א(א) או 26(ג) וכן רשימה מפורטת של סכומי המקדמות ששולמו לפי סעיפים

תיקון 9 | 10 או 26(ב) לסיעות אם, לסיעות, לרשימות, למועמדים לראש מועצה אזורית ולמועמדים בבחירות מיוחדות לראש רשות.

הנחיות וכללים של מבקר המדינה

30. (א) מבקר המדינה יקבע הנחיות לסיעות, לרשימות, למועמדים לראש מועצה אזורית והמועמדים בבחירות מיוחדות לראש רשות בדבר דרך הניהול של מערכת חשבונותיהם.

תיקון 5 | (ב) מבקר המדינה רשאי לקבוע קווים מנחים לרואי חשבון שנתמנו לפי
תיקון 6 | חוק זה, בדבר דרכים ונהלים לבדיקת החשבונות של הסיעות, הרשימות, המועמדים לראש מועצה אזורית והמועמדים בבחירות מיוחדות לראש רשות.

(ג) מבקר המדינה רשאי לקבוע כללים בדבר -

תיקון 5 | (1) דרכי המינוי וביטול המינוי של רואי חשבון של סיעה,
תיקון 6 | רשימה, מועמד לראש מועצה אזורית, או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות לפי סעיף 18 והתנאים והכשירות למינוי כאמור;

(2) שכרו של רואה חשבון שנתמנה לפי סעיף 18.

31. הוראות שעה שאינן חלות.

32. הוראות שעה שאינן חלות.

תיקון פקודת העיריות

33. תיקון עקיף.

תיקון חוק הרשויות המקומיות (בחירות)

34. תיקון עקיף.

תיקון חוק הבחירות (דרכי תעמולה)

35. תיקון עקיף.

תיקון חוק מימון מפלגות

36. תיקון עקיף.

תחילה

37. ....

ביצוע

38. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי –

(1) ליתן הנחיות, ולקבוע טפסים להגשת הודעות והצהרות מאת סיעות אם, סיעות, רשימות ונציגיהן;

(2) לאצול מסמכויותיו למפקח הארצי על הבחירות לפקיד בחירות או לאדם אחר.

החלטות מבקר המדינה לגבי נושאים עקרוניים בקשר להתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות

מובאת בזה עמדת מבקר המדינה במספר נושאים עקרוניים בקשר להתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות ובבחירות לראשות מועצות אזוריות. להלן הפירוט:

א. הוצאות שאינן הוצאות הבחירות (28.08.13)

1. הוצאות יוכרו כ"הוצאות הבחירות", רק אם הן ממלאות אחר התנאים שבהגדרת סעיף 1 לחוק, ובנוסף הן תיבחנה, בין היתר, על פי מבחן הסבירות.

2. הוצאות שהוצאו עבור מסיבות ניצחון ופרסום מודעות תודה לפעילים לאחר הבחירות לא יוכרו כהוצאות הבחירות.

3. כעיקרון לא יוכרו הוצאות בגין תשלומים המותנים בתוצאות הבחירות, כדוגמת דמי הצלחה או בונוסים. יש לשלם מלכתחילה תמורה ראויה המשקפת את אומד דעת הצדדים באשר לערך הבסיסי והסביר של השירות שניתן.

4. על הסיעות והמועמדים לכלכל צעדיהם בתבונה ולנהוג בריסון ובחיסכון בעת התקשרויותיהם עם ספקים ונותני שירותים בקשר למערכת הבחירות, נוכח העובדה כי המדובר בכספי ציבור.

ב. מימון המונים - גיוס תרומות מהציבור והענקת תשורות לתורמים (11.07.18)

5. לאחרונה חלק מהסיעות והמועמדים בבחירות לרשויות המקומיות משתמשים בפלטפורמות באינטרנט המיועדות למימון המונים ובאמצעותן מגייסים מהציבור תרומות למימון מערכת הבחירות תמורת מתן תשורות לתורמים בדמות מוצרים או שירותים שונים, לעיתים בערך מופחת. נוכח פניות שונות למבקר המדינה בנושא זה ובהתחשב בעובדה שמדובר בתופעה רווחת, מבקש מבקר המדינה להתייחס לכך וקובע כי הגם שחדשנות היא דבר רצוי, היא חייבת לעמוד בגדרי החוק.

6. מעורבותו של הציבור במערכת הדמוקרטית, לרבות על ידי תמיכה בסיעות ובמועמדים באמצעות תרומות חוקיות, מהווה נדבך חשוב בחופש הביטוי של הפרט ובדמוקרטיה הישראלית בכלל. לפיכך, קיימת חשיבות מרובה להישמר מכל עירוב של אלמנטים 'עסקיים' או 'מסחריים' בתחום זה, כפי שבא לידי ביטוי בדברי חקיקה שונים בנושא.

7. לאור האמור, אין לכרוך קבלת תרומות במתן תשורה לתורמים, במישרין או בעקיפין. איסור זה אינו חל על דברים שאין להם ערך כלכלי בפני עצמם ושעיקר שימושם או ייעודם הוא תעמולת בחירות (למשל: מדבקות, גלויות, חומר תעמולה מודפס וכובעים שעליהם שם או סיסמא של הסיעה או המועמד).

ג. הלוואות (18.07.23)

8. כדי להסיר ספק וכמענה על שאלות שהופנו למבקר המדינה, מבקר המדינה מבהיר כי חל איסור על קבלת הלוואה מתאגיד או מכל מקור שאסור לקבל ממנו תרומה לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993 (להלן - החוק), למימון התמודדות בבחירות לשלטון המקומי.
ניתן לקבל הלוואה למימון התמודדות בבחירות לשלטון המקומי מתאגיד בנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, או מכל מלווה מוסדי כהגדרתו בחוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993, לרבות בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון למתן פיקדון ואשראי.

9. לגבי כל הלוואה המתקבלת למימון התמודדות בבחירות לשלטון המקומי, יש לערוך הסכם בכתב שיכלול נתונים על המלווה, על סכום ההלוואה, על מועד מתן ההלוואה ועל תנאיה (ובכלל זה תקופת ההלוואה, שיעור הריבית, מועדי הפירעון, ההוצאות הכרוכות בקבלתה והביטחונות שהועמדו לטובת המלווה).

10. שיעור הריבית על ההלוואה צריך שיהיה סביר ובהתאם למקובל בשוק. למען הסר ספק, אין בכך כדי לפגוע בכל חובה אחרת החלה על פי דין.

11. בהתאם לקביעת מבקר המדינה בעבר, על המתמודדים בבחירות לשלטון המקומי לדווח למבקר המדינה באמצעות המערכת הממוחשבת על כל הלוואה שקיבלו, לא יאוחר משלושה ימי עבודה מיום קבלתה, ופרטי ההלוואות ושמות המלווים יפורסמו לציבור עם קבלת הדיווח באתר המרשתת (האינטרנט) של מבקר המדינה.

בנוסף, מוצע לעיין באתר מבקר המדינה https://www.mevaker.gov.il בקבצים הבאים (בלשונית "מימון מפלגות" – "חוקים והנחיות בנושאי מימון מפלגות ומימון בחירות):

- "דגשים ועקרונות מדוחות מבקר המדינה - התנהלות רשימות, סיעות ומועמדים לראשות מועצות אזוריות בבחירות לשלטון המקומי"
- "בחירות לרשויות המקומיות – שאלות ותשובות"
- "בחירות למועצות אזוריות – שאלות ותשובות"

הנחיות הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (ניהול חשבונות), התשע"ג–2013

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 21(ד) ו- 30(א) לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993 (להלן - חוק מימון בחירות), אני קובע הנחיות אלה:

הגדרות 1. בהנחיות אלה -

"דין וחשבון כספי" - דין וחשבון הכולל: פירוט ההכנסות וההוצאות שהוצאו בקשר למערכת הבחירות, פירוט היתרות בחשבונות הנכסים וההתחייבויות ליום הבחירות וכן ביאורים;

"המערכת הממוחשבת" - מערכת לניהול חשבונות הנמצאת באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה, המיועדת לרישום כל הפעולות הכספיות של סיעה הנוגעות למערכת בחירות שבה היא משתתפת ולדיווח עליהן; המערכת מופעלת על פי כללי שימוש שקובע משרד מבקר המדינה, והכניסה אליה היא על פי הרשאה של משרד מבקר המדינה בלבד;

"יחס החלוקה" - כמשמעו בסעיף 8 לחוק מימון בחירות;

"כנס" - התקהלות בני אדם המאורגנת בקשר למערכת בחירות של סיעה להוציא חוגי בית במתכונת מצומצמת;

"כרטיס חיוב" - כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.

"מועמד", "רשימת מועמדים", "בחירות" - כמשמעותם בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הבחירות), בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן - חוק ראש הרשות וסגניו), בחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988, ובצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958;
"סיעה" - לרבות רשימה, סיעת אם, סיעת בת, רשימת בת, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, כמשמעותם בחוק מימון בחירות, וסיעה משתתפת;

"סיעה משתתפת" - אחת מן הסיעות או המפלגות המרכיבות רשימה משותפת;
"עירבון" -עירבון בשיק בנקאי הניתן למנהל הבחירות עם הגשת רשימת מועמדים בידי קבוצת בוחרים לפי סעיף 38א לחוק הבחירות וכן עירבון כאמור הניתן עם הגשת הצעת מועמד לראש הרשות לפי סעיף 8 לחוק ראש הרשות וסגניו;

"ערבות" – כמשמעה בחוק הערבות, התשכ"ז-1967, ולמעט ערבות מתאגיד או ממקור אחר שאסור לקבל ממנו תרומה לפי החוק;

"פרסום" - חומר הסברה או תעמולה המופץ בכל אמצעי שהוא, לרבות עיתונים, אינטרנט (בכללם משלוח הודעות בדואר אלקטרוני ופרסום ברשתות החברתיות), טלוויזיה, רדיו, טלפון, סרטי קולנוע, תקליטורים, מסרונים, לוחות מודעות, שלטי חוצות, שלטים נישאים, עלונים, דבקיות (סטיקרים) וכיוצא באלה;

"רשימה משותפת" - רשימת מועמדים אחת לפי סעיף 35(ז) לחוק הבחירות, שהגישו שניים או יותר מן הגופים המפורטים באותו סעיף;

"תרומה" - בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, במזומנים או בהתחייבות בכתב, לרבות מתן שירותים, טובין ונכסים בלא תמורה וחובות שלא נפרעו, אך למעט פעילות אישית בהתנדבות שאינה בגדר עיסוקו של המתנדב, והכול במסגרת מימון מערכת הבחירות של הסיעה.

הנחיות כלליות

2. (א) המערכת הממוחשבת תוקם ותנוהל בידי משרד מבקר המדינה, והוא שיקבע את כללי השימוש בה ומתכונת הדין וחשבון הכספי. משרד מבקר המדינה יעדכן יתקן וישנה את המערכת, את הכללים ומתכונת הדיווח מפעם לפעם על פי הדין הנוהג וצרכי עבודת הביקורת שלו.

(ב) סיעה תנהל מערכת חשבונות באמצעות המערכת הממוחשבת, ותרשום בה את כל הכנסותיה, לרבות הכנסות שהתקבלו באמצעות אחרים, מקורותיהן ופרטיהן ואת כל הוצאותיה -לרבות הוצאות שנעשו באמצעים אחרים - מטרותיהן ופרטיהן, באופן שיאפשר לזהותן, לאמתן ולסכמן בדרכי ביקורת מקובלות.

(ג) סיעת אם לא תרשום במערכת החשבונות הכנסות והוצאות לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 .

רמת הניהול

3. מערכת החשבונות של סיעה תנוהל ברמה מקצועית נאותה ולפי עקרונות חשבונאיים מקובלים, והכול בכפוף להוראות הנחיות אלה.

רישום שוטף

4. הרישום בחשבונות ייעשה באופן שוטף ועדכני ויקיף את כל הפעולות הכספיות שבוצעו.

הרשאת כניסה

5. (א) סיעה המבקשת להשתתף בבחירות תבקש ממבקר המדינה, עוד בטרם החלה באיסוף תרומות ובביצוע הוצאות, הרשאת כניסה למערכת הממוחשבת ואת כללי השימוש בה.

(ב) מיד לאחר קבלת ההרשאה כאמור בסעיף קטן (א), תרשום הסיעה במערכת הממוחשבת את כל הכנסותיה והוצאותיה הקשורות למערכת הבחירות.

(ג) לעניין סעיף זה וסעיפים 6 עד 17, "סיעה" - לרבות כל מי שמנהל בעבורה מערכת בחירות אף בטרם הוגשה רשימת מועמדים.

(ד) החובות המוטלות על סיעה בחוק ובהנחיות אלה, לרבות שמירת אסמכתאות ותיעוד, יחולו עליה מיום ביצוע הפעולה הכספית הראשונה בקשר למערכת הבחירות.

שלמות הרישום

6. (א) כל הוצאה והכנסה יירשמו בשלמותן, לרבות הוצאה שטרם נפרעה והכנסה שטרם התקבלה אך קיימת התחייבות לגביה.

(ב) הכנסות שמהן נוכו או קוזזו סכומים המגיעים למעביר ההכנסה יירשמו בשלמותן בסעיפי ההכנסות במערכת החשבונות של הסיעה, והסכומים שנוכו או קוזזו יירשמו בסעיפי ההוצאות במערכת החשבונות של הסיעה.

חשבונות בנק 7. (א) סיעה תחזיק את כספיה בחשבון בנק שייוחד למערכת הבחירות; חשבון בנק כאמור ייוחד למערכת בחירות אחת בלבד, לרבות בחירות חוזרות.

(ב) סיעה תודיע למבקר המדינה בתוך שבעה ימים מעת פתיחת חשבון בנק שיוחד למערכת הבחירות או מעת סגירת חשבון בנק זה, לפי העניין, את מספר החשבון, את שם הבנק ואת כתובת הסניף שבו נפתח או נסגר החשבון.

כרטיסי חיוב 8. סיעה תודיע למבקר המדינה בתוך שבעה ימים מעת שקיבלה כרטיס חיוב שבשלו יחויב חשבונה, את שמות האנשים שעל שמם הוצא כרטיס החיוב, מספרי הזהות שלהם ומענם.

הכנסות 9. כל הכנסה שמקבלת הסיעה מכל מקור שהוא תופקד בחשבון הבנק של הסיעה; הסיעה תשמור את האסמכתאות לכל הכנסה שקיבלה.

הפקדת תרומות 10. תרומות במזומן ובשיקים יופקדו בחשבון הבנק של הסיעה עם קבלתן ולא יאוחר משלושה ימי עבודה מיום קבלתן, ופרטיהן יירשמו באסמכתה המאשרת את ההפקדה.

קבלות ואסמכתאות בגין תרומות שהתקבלו 11. (א) סיעה תפיק לתורם קבלה על כל תרומה שהתקבלה, מיד עם קבלתה, בין שהיא תרומה בכסף ובין שהיא תרומה בשווה כסף; הקבלה תופק באחת משתי הדרכים האלה:

(1) באופן ממוחשב: הסיעה תוכל להפיק קבלה ממערכת ניהול חשבונות ממוחשבת, המאושרת בידי רשות המסים בישראל, שבה ייכללו, בשינויים המחויבים, הפרטים שמצוינים להלן בנוגע לפנקס קבלות;

(2) מפנקס כרוך של קבלות ממוספרות מראש; אם אין סכום התרומה מודפס מראש בגוף הקבלה ובספח שלה, תופק קבלה עם העתק.

(ב) בספח של כל קבלה או בהעתקה יירשמו סכום התרומה ותאריך קבלתה, שמו של התורם, מספר הזהות שלו ומענו ואמצעי מתן התרומה.

(ג) ניהול פנקסי הקבלות יתבצע כך:

(1) סיעה תנהל רישום של פנקסי הקבלות המתוארים בסעיף קטן (א), וברישום יפורטו שמותיהם ומעניהם של מחזיקי הפנקסים;

(2) פנקס שאזלו בו הקבלות יוחזר לסיעה בתוך שבוע; פנקסים שהשתיירו בהם קבלות בתום תקופת הבחירות יוחזרו לסיעה בתוך שבוע מתום אותה תקופה;

(3) בוטלה קבלה, יצורף המקור להעתק או לספח בפנקס;

(4) אם תופק הקבלה ממערכת ניהול חשבונות ממוחשבת כאמור, יישמר עותק מודפס של הקבלה במערכת הנהלת החשבונות של הסיעה.

(ד) התקבלה תרומה בשיק, יצוינו בקבלה שמו ומענו של התורם, סכום התרומה ופרטי השיק. על הסיעה להשאיר בידיה תצלום של השיק לפני הפקדתו בבנק; תצלום זה ישמש אסמכתה במערכת החשבונות של הסיעה.

(ה) התקבלה תרומה בדרך של העברה בנקאית, יצוינו בקבלה שמו ומענו של התורם, סכום התרומה והאסמכתה; על הסיעה להשאיר בידיה העתק של כל מסמכי ההעברה הבנקאית מיום ההעברה המפרטים, בין השאר, את שם המעביר, את שם המוטב ואת סכום התרומה, וההעתק ישמש אסמכתה בהנהלת החשבונות של הסיעה

(ו) התקבלה תרומה באמצעות כרטיס חיוב, תערוך הסיעה רישום הכולל את שם התורם, מספר הזהות שלו, מענו, ארבע הספרות האחרונות של מספר כרטיס החיוב שלו, סכום התרומה, תאריך זיכוי חשבון הסיעה בסכום התרומה, וכן השם המלא ומספר הזהות של מקבל התרומה מטעם הסיעה או בעבורה. רישום זה ישמש אסמכתה במערכת החשבונות של הסיעה.

(ז) תרומה שהתקבלה באמצעות אתרי סליקה באינטרנט כמוה כתרומה שהתקבלה באמצעות כרטיס חיוב, ועל הסיעה חלה החובה לבדוק ולאמת את זהות התורם ולשמור בידיה אסמכתאות כנדרש בסעיף 23.

(ח) התקבלה תרומה במזומן, יצוינו בקבלה שמו ומענו של התורם, סכום התרומה ותאריך קבלת התרומה. לא תתקבל תרומה במזומן ששוויה עולה על 500 שקלים חדשים אלא אם כן בעת מתן התרומה יצהיר התורם, לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, (להלן - פקודת הראיות), כי התרומה ניתנת מכספו; התצהיר ייערך בדומה לטופס 1 שבתוספת וישמש אסמכתה במערכת החשבונות של הסיעה. לכל תרומה ששוויה 500 שקלים חדשים או פחות תצורף הצהרה בחתימת התורם לפי טופס 2 שבתוספת.

(ט) התקבלה תרומה, כולה או חלקה, במטבע חוץ, יירשמו בקבלה, נוסף על הפרטים האמורים, גם סוג המטבע שבו ניתנה התרומה ושוויה בשקלים חדשים במועד קבלתה.

דיווח על הכנסות ועל ערבויות במערכת הממוחשבת

12. (א) סיעה תדווח באמצעות המערכת הממוחשבת על כל תרומה שקיבלה מיד עם קבלתה ולא יאוחר משלושה ימי עבודה מעת קבלתה. פרטי הדיווח הנדרשים לגבי כל תרומה מצויים במערכת הממוחשבת ובהם, בין השאר, שם התורם, מספר זהותו, מקום מגוריו, סכום התרומה ואמצעי התשלום. הסיעה תדווח על כל תרומה שניתנה לה לפני שקיבלה הרשאת כניסה למערכת הממוחשבת, מיד עם קבלת ההרשאה.

(ב) סיעה המחזירה תרומה לתורם לא תחזירה במזומן אלא רק בשיק או בהעברה בנקאית.

(ג) לא יראו תרומה כתרומה שהוחזרה לתורם אלא לאחר שחשבון הבנק של הסיעה חויב בסכום ההחזר.

(ד) הסיעה תדווח באמצעות המערכת הממוחשבת על כל תרומה שתוחזר. לגבי כל תרומה שהוחזרה היא תרשום את כל הפרטים כמפורט במערכת הממוחשבת לרבות שם התורם, מספר זהותו, מקום מגוריו, סכום התרומה ואמצעי התשלום. על כל תרומה שהחזירה הסיעה לפני שקיבלה הרשאת כניסה למערכת הממוחשבת, תדווח הסיעה במערכת זו מיד עם קבלת ההרשאה. הסיעה תשמור במערכת החשבונות שלה את כל המסמכים המשמשים אסמכתה להחזר התרומה.

(ה) סיעה תדווח באמצעות המערכת הממוחשבת, ולפי פרטי הדיווח הנדרש בה, על כל ערבות שקיבלה מיד עם קבלתה ולא יאוחר משלושה ימי עבודה מעת קבלתה.

פרסום של הכנסות 13. (א) תרומות וערבויות שסיעה תדווח עליהן באמצעות המערכת הממוחשבת יפורסמו באופן שוטף במקום שייוחד לכך באתר האינטרנט של מבקר המדינה; הפרסום יכלול את שם התורם או הערב, מקום מגוריו, סכום התרומה או הערבות שהתקבלה ותאריך קבלתה; הסיעה תהיה אחראית לתוכן הפרסום.

(ב) לאחר סיום הביקורת של מבקר המדינה על חשבונות הסיעה לתקופת הבחירות, יפרסם מבקר המדינה את רשימת התורמים הסופית ואת רשימת הערבים הסופית במועד ובאמצעי הפרסום שיקבע; הפרסום יחול על כל ערבות או תרומה לסיעה בסכום של 500 שקלים חדשים לפחות או כל סכום אחר שיקבע מבקר המדינה, ויכלול את שם התורם או הערב, את מקום מגוריו, את סכום התרומה או הערבות שניתנה לסיעה ותאריך קבלתה. בגדר הפרסום האמור יכללו גם תרומות לשם כיסוי גרעון הסיעה.

תשלום הוצאות 14. (א) סיעה תשלם את כל הוצאותיה בשיקים, בהעברה בנקאית או בכרטיס חיוב לחובת חשבון בנק שיוחד למערכת הבחירות, שעליו הודיעה למבקר המדינה כמפורט בסעיף 7.

(ב) סיעה תשמור כחלק מן האסמכתאות שלה העתק של כל שיק שהוציאה ושל כל הודעה של בנק על ביצוע העברה בנקאית.

(ג) סיעה תשמור כחלק מן האסמכתאות שלה העתק של כל שובר תשלום בכרטיס חיוב, את דפי חשבונות הבנקים שלה ואת ההודעות החודשיות של מנפיקי כרטיסי החיוב על חיוב חשבונות הבנק שלה בשל שלומים בכרטיסי חיוב. הסיעה תכין תרשומת על כל הודעה בטלפון שבה עשה תשלום בכרטיס חיוב.

תשלום הוצאות במזומנים 15. על אף האמור בסעיף 14 (א) רשאית סיעה לשלם הוצאה במזומנים אם סכומה הכולל אינו עולה על 500 שקלים חדשים, וביום הבחירות או ביום הבחירות החוזרות - 1,000 שקלים חדשים; הסיעה תנהל רישום עזר של תשלומים כאמור, ויצוינו בו שמות מקבלי התשלום, שמו של מאשר ההוצאה ופרטי ההוצאה.

הוצאות שבוצעו בידי אחר 16. (א) התקשרה סיעה לקבלת שירות הכרוך בהוצאות שונות תמורת סכום כולל, תרשום הסיעה בחשבונותיה את פרטי כל אחת מההוצאות שהוציא אחר בעבורה ואת סכומיהן ותשמור אסמכתאות בשל הוצאות אלה, כך שיהיה ניתן לזהותן ולאמתן.

(ב) על הסיעה לציין בחשבונותיה בגין כל אחת מההוצאות האמורות, כי הוצאו בידי אחר.

(ג) סיעה תרכז בתיק נפרד את הסכם ההתקשרות עם נותן השירות האמור, את החשבוניות והקבלות בגין התשלום ששולם לו, ואת כל האסמכתאות בגין ההוצאות שהוא הוציא עבור מערכת הבחירות של הסיעה.

רישום הכנסות והוצאות מיוחדות 17. (א) סיעה תרשום כהכנסה וכהוצאה, לפי העניין, בחשבונותיה כל פעילות של התנדבות אם היא בגדר עיסוקו של המתנדב. הסיעה תפרט במסמך מיוחד את היקף הפעילות ושווייה.

(ב) סיעה תרשום כל טובין או שירותים שקיבלה ללא תמורה כהכנסה בעד תרומה בשווה כסף וכהוצאה בחשבונותיה. הסיעה תפרט במסמך מיוחד את זהות התורם, סוג הטובין או השירותים ושוויים.

(ג) סיעה תרשום בחשבונותיה כהכנסה מתרומה מימון עצמי של מי שמופיע ברשימת המועמדים של הסיעה. ההוראות החלות על תרומה יחולו גם על מימון עצמי של המועמד.

רישום בגין קבלת ערבות או עירבון 18. (א) מלבד ערבות בנקאית לפי סעיף 13 לחוק מימון בחירות, לא תקבל סיעה ערבות מתאגיד או ממקור אחר שאסור לקבל ממנו תרומה לפי החוק.

(ב) קבלה סיעה ערבות, מלבד ערבות בנקאית לפי סעיף 13 לחוק מימון בחירות, תשלם הסיעה לנותן הערבות ערך המשקף את שווי ההטבה הגלומה בקבלת הערבות, ושיעורו לא יפחת מ-4% לשנה (להלן – הערך הכלכלי).

(ג) סיעה תרשום בחשבונותיה את ההוצאות בגין ערבות שניתנה לטובתה לרבות הערך הכלכלי של הערבות. הוראות סעיף זה יחולו גם על ערבות שניתנה לטובת סיעה על ידי מי שמופיע ברשימת המועמדים של הסיעה.

(ד) סיעה תרשום בחשבונותיה את העירבון שניתן למנהל הבחירות ואת ההוצאות הכרוכות בקבלתו במסגרת הוצאות הבחירות של הסיעה.

(ה) סיעה תרשום בחשבונותיה את סכום העירבון שהוחזר ממנהל הבחירות כהחזר הוצאות הבחירות לפי סעיף קטן (ד).

הזמנות והתקשרויות

19. כל הזמנה או התקשרות אחרת שסכומה הכולל עולה על 2,000 שקלים חדשים תיעשה בכתב, ויירשמו בה פרטים שיש בהם כדי להבהיר את מהות ההוצאה, סכומה והגורם בסיעה שאישר בחתימתו את ההזמנה או את ההתקשרות.

העסקת עובדים ופעילים

20. (א) התקשרות להעסקת עובדים או פעילים בשכר תיעשה בכתב, ויפורטו בה כל פרטי ההעסקה ופרטיו של העובד או הפעיל, לרבות שמו, מספר זהותו, מענו והתמורה שתשולם לו.

(ב) הסיעה תשמור בחשבונותיה אסמכתה בחתימת ידו של העובד או הפעיל המעידה על קבלת התשלום.

(ג) הסיעה תרשום בחשבונותיה את ההוצאות בגין ניכוי מס במקור משכר עובדים ופעילים בהתאם להוראות חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996.

הלוואות וערבויות

21. (א) סיעה תערוך הסכם בכתב לגבי כל הלוואה שהיא מקבלת ולגבי כל ערבות הניתנת לטובתה.

(ב) סיעה תיתן בביאורים לדין וחשבון הכספי מידע מלא כמפורט להלן על הלוואות שקיבלה ועל הערבויות שניתנו לטובתה, לרבות אלו שניתנו לה בידי מי שמופיע ברשימת המועמדים של הסיעה:

(1) מידע הנוגע להלוואות יכלול נתונים על נותן ההלוואה, סכום ההלוואה, מועד מתן ההלוואה ותנאי ההלוואה, כגון תקופת ההלוואה, שיעור הריבית על ההלוואה, מועדי פירעון ההלוואה קרן וריבית, ההוצאות הכרוכות בקבלת ההלוואה, הביטחונות שהעמידה הסיעה לטובת נותן ההלוואה וכן כל מידע מהותי אחר;

(2) מידע הנוגע לערבויות יכלול נתונים על נותן הערבות, סכום הערבות, מועד מתן הערבות, לטובת מי ניתנה הערבות, ההוצאות הכרוכות בקבלת הערבות ותנאי הערבות, כגון תקופת הערבות, מועד פקיעת הערבות, תנאי מימושה של הערבות, הערך הכלכלי של הערבות, חובותיה של הסיעה כלפי הערב אם חולטה הערבות וכן כל מידע מהותי אחר.

כיסוי גירעון

22. (א) מצא מבקר המדינה כי סיעה שאינה סיעת אם סיימה את מערכת הבחירות בגירעון כספי, יראו בגירעון משום תרומה אסורה בניגוד להוראות סעיף 16 לחוק מימון בחירות, אלא אם כן הסיעה נתנה הסבר ביחס למקורות כיסוי הגירעון אשר הניח את דעתו של מבקר המדינה.

(ב) סיעה המקבלת תרומות לכיסוי גירעון תדווח למבקר המדינה באמצעות המערכת הממוחשבת על תרומות אלה ותשייך אותן לכיסוי גירעונה. הסיעה תשמור אסמכתאות בגין התרומות האמורות לפי הוראות סעיף 11 ותמציא אותן למבקר המדינה על פי דרישתו .

אסמכתאות 23. על כל רישום בחשבונות צריך שתהיה אסמכתה המעידה על מהימנותו ושלמותו של הרישום, ואשר ניתן ללמוד ממנה על פרטי הפעולה שבגינה נעשה הרישום. על הסיעה לתייק את האסמכתאות באופן שיאפשר את איתורן.

תיעוד פרסומים 24. (א) סיעה תרכז את הפרסומים שפרסמה בכל עיתון בתיק נפרד ותתייק בו את הפרסומים בסדר כרונולוגי; פרסומים שלא נעשו בעיתון ירוכזו בתיק נפרד, יסודרו לפי שם ספק הפרסום ויתויקו בסדר כרונולוגי.

(ב) לכל פרסום או סדרת פרסומים יצורפו מסמכים אלה:

(1) עותק הפרסום;

(2) העתק של הזמנת הפרסום או ההסכם עם ספק הפרסום או המפרסם או מפיק הפרסום או המפיץ או כל הסכם אחר הכרוך בהכנת הפרסום, בפרסומו ובהפצתו, הכול לפי העניין; ההזמנות או ההסכמים יכללו, בין השאר, פרטים אלה: שטח הפרסום, מספר העמודים, מספר הפעמים שהמודעה תפורסם או תופץ, מספר יחידות הפרסום, הכול לפי העניין, וכן מחיר הפרסום.

(3) הפרטים שבפסקה (2) לגבי הפרסום כפי שבוצע בפועל;

(4) העתק חשבונית/קבלה שנתן המפרסם, מפיק הפרסום, המפיץ שקשור בהכנת הפרסום, בפרסומו ובהפצתו, הכול לפי העניין;

(5) העתקי האסמכתאות לגבי אמצעי התשלום של הסיעה בגין הפרסומים;

(6) העתקי הרישומים בחשבונות הסיעה המתייחסים לחיובים ולזיכויים בקשר לפרסומים אלה.

(ג) לגבי פרסום חוצות ולגבי פרסום על כלי רכב ובתוך כלי רכב - נוסף על האמור בסעיף קטן (ב) יפורטו מקומו של כל פרסום, גודלו ותקופת הצבתו. אם הפרסום מוקרן או משודר יפורט משכו של הפרסום.

(ד) לגבי פרסום ברדיו או בטלוויזיה או באינטרנט - נוסף על האמור בסעיף קטן (ב) יפורטו התחנות או האתרים שבהם נעשה הפרסום, משכו של כל פרסום ותקופת הפרסום.

(ה) לגבי פרסום באמצעות הטלפון - נוסף על האמור בסעיף קטן (ב) יפורטו ההודעה שניתנה, משך הזמן של ההודעה, מספר הנמענים שלהם נמסרה ההודעה ומספר הפעמים שההודעה ניתנה לכל נמען.

תיעוד כנסים 25. (א) סיעה תרכז בתיק נפרד את כל המסמכים הקשורים לכנסים שערכה.

(ב) המסמכים הנוגעים להוצאות הכרוכות בקיומו של כל כנס יתויקו בנפרד; בלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, יתויקו המסמכים הנוגעים להוצאות

פרסום מקום הכנס, האבטחה, הציוד, ההגברה, התאורה, ההסעות, המזון, התשלומים למשתתפים בכנס וכל תשלום אחר.

(ג) המסמכים יכללו, בין השאר:

(1) העתק של הזמנת השירות או של ההסכם עם נותן השירות, שצוין בו המחיר שישולם בעד השירות;

(2) העתק חשבונית או קבלה מאת נותן השירות;

(3) העתקי האסמכתאות לגבי אמצעי התשלום של הסיעה בגין כנסים;

(4) העתק הרישומים בחשבונות הסיעה הנוגעים לחיובים ולזיכויים בקשר להוצאות הכרוכות בקיום הכנס.

(ד) לאחר סיום מערכת הבחירות תכין הסיעה רשימה מרוכזת לפי סדר כרונולוגי של כל הכנסים שקיימה. לגבי כל כנס יצוינו פרטים אלה: תאריך הכנס, שעת הכנס, מקום הכנס, שמות המופיעים בכנס מטעם הסיעה, ההוצאות השונות לסוגיהן שהסיעה נשאה בהן בגין הכנס.

תיעוד סקרים 26. (א) סיעה תרכז בתיק מיוחד את כל הסקרים שנעשו עבורה.

(ב) לגבי כל סקר יתויקו בנפרד המסמכים הנוגעים לו. המסמכים יכללו, בין השאר את אלה:

(1) העתק של הזמנת הסקר או ההסכם עם מבצע הסקר, כולל המחיר;

(2) העתק חשבונית או קבלה מאת מבצע הסקר;

(3) העתקי האסמכתאות לגבי אמצעי התשלום של הסיעה בגין הסקרים;

(4) העתק הרישומים בחשבונות הסיעה הנוגעים לחיובים ולזיכויים בקשר להוצאות הכרוכות בביצוע הסקר.

(5) העתק הסקר.

תיעוד נסיעות 27. (א) סיעה תנהל יומן נסיעות ותפרט בו את כל הנסיעות שבוצעו עבורה או בשמה בקשר למערכת הבחירות. ביומן ייכללו פרטים אלה לגבי כל נסיעה: שם הנוסע, מספר הרישוי של הרכב וזהות בעל הרכב שבוצעה בו הנסיעה, תאריך הנסיעה, מטרת הנסיעה, יעד הנסיעה, מרחק הנסיעה בק"מ ועלות הנסיעה.

(ב) הסיעה תרכז בתיק נפרד את התיעוד והאסמכתאות הנוגעים להוצאות בגין נסיעות, לרבות הצהרה בחתימת ידו של כל גורם אשר הסיעה שילמה לו הוצאות בגין נסיעות, באשר לנכונות הפרטים הכלולים בסעיף קטן (א).

(ג) רכשה סיעה שוברים לרכישת דלק, היא תערוך רישום ותפרט בו את תאריך הרכישה, מספר השוברים וסכומם וכן הגורם שניתנו לו השוברים, והיא תשייך אותם לנסיעות המפורטות ביומן הנסיעות.

תיעוד בגין שימוש במטות בחירות 28. סיעה תכין רשימה מרוכזת של מטות הבחירות שבהם עשתה שימוש בקשר למערכת הבחירות, ובה ייכללו פרטים אלה: כתובת כל נכס ששימש את מטה הבחירות, זהות בעל הנכס, סוג הנכס, גודלו, תקופת השימוש והעלויות הכרוכות בשימוש בנכס. לרשימה האמורה יצורפו העתקים של הסכמי ההתקשרות של הסיעה עם בעלי הנכסים.

שמירת מסמכים 29. (א) ספרי החשבונות והאסמכתאות של סיעה וכן עותק של כל פרסום שלה - לרבות כאלה שנוהלו ונעשו על ידי אחרים שניהלו בחלקה או בשלמותה את מערכת הבחירות של הסיעה - יישמרו בידי הסיעה במשך שבע שנים מתום תקופת הבחירות או זמן ארוך מזה לפי דרישת מבקר המדינה

(ב) אין בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מן החובה לשמור מסמכים על פי חיקוק אחר.

התאמת בנק 30. בתום מערכת בחירות תערוך הסיעה התאמת בנק ותוודא שכל הרישומים בבנק על פעולותיה בחשבונה משתקפים כיאות בהנהלת החשבונות שלה.

דין וחשבון כספי 31. (א) בתום תקופת הבחירות תערוך סיעה דין וחשבון כספי, במתכונת המפורטת בטופס 3 שבתוספת, אשר יופק באמצעות המערכת הממוחשבת. הדין וחשבון הכספי יהיה חתום בידי נציגי הסיעה. הסיעה תגיש את הדין וחשבון הכספי בצירוף חוות דעת של רואה חשבון למבקר המדינה במועד שנקבע בחוק.

(ב) בדין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) יוצגו ההוצאות וההכנסות לפי חלוקה כמפורט להלן:

(1) הוצאות בחירות והכנסות עד יום הבחירות;

(2) הוצאות בחירות חוזרות והכנסות.

(ג) לדין וחשבון הכספי של סיעה יצורפו רשימה של החייבים ויתרות החוב של כל אחד מהם ליום הבחירות, ורשימה של הזכאים ויתרת החוב שהסיעה חייבת לכל אחד מהם ליום הבחירות.

(ד) לדין וחשבון הכספי תצורף רשימת תורמים וערבים סופית נכונה ליום מסירתו של הדין וחשבון הכספי.

ניהול חשבונות ודיווח של סיעות בת ורשימות בת 32. (א) בתום תקופת הבחירות תגיש כל סיעת בת וכל רשימת בת דין וחשבון כספי במתכונת המפורטת בטופס 3 שבתוספת, אשר יופק באמצעות המערכת הממוחשבת. הדין וחשבון הכספי יהיה חתום בידי נציגי סיעת האם ובידי אחד מחברי הסיעה. הדין וחשבון הכספי יוגש בצירוף חוות

דעת של רואה חשבון למבקר המדינה במועד שנקבע בחוק, ויחולו עליו בהתאמה הוראות סעיף 31 (ג) ו-(ד).

(ב) בדין וחשבון הכספי האמור בסעיף קטן (א), יוצגו ההכנסות וההוצאות לפי החלוקה כמפורט להלן:

(1) ההכנסות וההוצאות של סיעת הבת או של רשימת הבת;

(2) ההכנסות וההוצאות של סיעת האם המיוחסות לסיעת הבת או לרשימת הבת.

(ג) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מאחריותה של סיעת האם להוצאות ולהכנסות של סיעות הבת ושל רשימות הבת לפי הוראות סעיף 26 לחוק מימון בחירות.

(ד) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), על סיעת אם להגיש למבקר המדינה דוח כספי אחוד שייכללו בו הכנסות והוצאות סיעות הבת ורשימות הבת שלה וכן הכנסותיה והוצאותיה של סיעת האם עצמה לפי הוראות סעיף 26(ח) לחוק מימון בחירות.

(ה) סיעת האם תתכנן תקציב לכל סיעת בת ורשימת בת, ותגיש העתק מתכנית התקציב למבקר המדינה.

סגירת חשבונות של מערכת הבחירות של סיעת אם

33. (א) על סיעת אם להעביר את העודף או הגירעון שנוצרו בחשבונות במערכת הבחירות למערכת הנהלת החשבונות השוטפת שלה בסעיף מיוחד.

(ב) בתוך שנה מיום הבחירות על סיעת אם להעביר את חשבונות הזכאים והחייבים שבחשבונות הבחירות למערכת הנהלת החשבונות השוטפת שלה כקבוצה מיוחדת, וכן לסגור את חשבון הבנק שיוחד למערכת הבחירות ולהעביר את יתרתו לחשבון הבנק שלה.

שמירת דין

34. אין בהנחיות אלה כדי לגרוע מחובותיה של סיעת אם כסיעה לעניין חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, ומחובותיה לפי הנחיות מבקר המדינה לפי חוק מימון מפלגות בדבר ניהול ענייניה הכספיים של סיעה, התשס"ט-2009 ולפי כל דין.

תצהיר

35. עם הדין וחשבון הכספי תגיש סיעה תצהיר, לפי סעיף 15 לפקודת הראיות בדבר שלמותם ונכונותם של הרישומים במערכת החשבונות. נוסח התצהיר יהיה כמפורט בטופס 4 שבתוספת, והוא יהיה חתום בידי שניים מנציגי הסיעה שאחד מהם לפחות בקיא במשק הכספים של הסיעה. אם מגישת הדין וחשבון היא סיעת אם, יחתמו על התצהיר שניים מנציגי הסיעה שאחד מהם לפחות הוא חבר הכנסת ואחד מהם בקיא במשק הכספים של הסיעה.

תחולה .36 הוגשה רשימה משותפת, יחולו הוראות הנחיות אלה לגבי כל אחת מן הסיעות המשתתפות בנפרד, אלא אם כן ניתנה הנחיה שונה לגביהן בפרק זה.

הודעה למבקר המדינה .37 מיד לאחר מתן ההודעה על הגשת הרשימה המשותפת לשר הפנים כאמור בסעיף 8(א) לחוק מימון בחירות, תגיש הרשימה המשותפת למבקר המדינה הודעה משותפת, הערוכה לפי טופס 5 שבתוספת, והכוללת את כל הפרטים המצוינים בו. ההודעה תיחתם בידי באי הכוח של כל אחת מהסיעות המשתתפות ויצורף אליה העתק מן ההודעה שנשלחה לשר הפנים.

ניהול חשבונות .38 כל אחת מן הסיעות המשתתפות, לרבות סיעה שהיא סיעת אם, תנהל בנפרד מערכת חשבונות באמצעות המערכת הממוחשבת, ותרשום בה את הוצאותיה למטרותיהן ולפרטיהן, ואת הכנסותיה למקורותיהן ולפרטיהן בצורה שתאפשר לזהותן, לאמתן ולסכמן בדרכי ביקורת מקובלות; הוגשה רשימה משותפת מטעם סיעת בת, תנהל סיעת האם שלה במקומה את מערכת החשבונות הנפרדת באמצעות המערכת הממוחשבת לפי הוראות סעיף זה.

חשבונות בנק .39 הוגשה רשימה משותפת, כל אחת מהסיעות המשתתפות, לרבות סיעת אם, תחזיק את הכספים שלה הנוגעים לאותה רשימה משותפת בחשבון בנק נפרד על שמה בלבד שייוחד להתנהלות הסיעה המשתתפת בקשר לאותה רשימה משותפת; בחשבון זה תפקיד כל אחת מסיעות אלה את כל הכספים שקיבלה מכל מקור שהוא, ומחשבון זה תשלם כל אחת מסיעות אלה את הוצאותיה והחזר הלוואותיה הקשורות למערכת הבחירות, ויחולו הוראות סעיף 7 בהתאמה.

קבלות .40 התקבלה תרומה על ידי סיעה משתתפת, תפיק אותה סיעה משתתפת לתורם קבלה הנושאת את שמה של אותה הסיעה ויצוין בקבלה כי הסיעה היא חלק מרשימה משותפת, ויחולו הוראות סעיף 11 בהתאמה. הוראה זו תחול בהתאמה גם על סיעת אם ביחס לכל סיעה משתתפת המוגשת מטעמה.

אסמכתאות ותיעוד .41 על כל אחת מן הסיעות המשתתפות לשמור בידיה את מלוא האסמכתאות לגבי כל רישום שרשמה במערכת הממוחשבת, גם ביחס להכנסות או הוצאות שחולקו בין הסיעות המשתתפות. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מחובתה של כל סיעה משתתפת לשמירת אסמכתאות כמפורט בסעיף 23.

דין וחשבון כספי .42 (א) בתום תקופת הבחירות תערוך כל אחת מן הסיעות המשתתפות, לרבות סיעה שהיא סיעת אם, דין וחשבון כספי נפרד במתכונת המפורטת בטופס 3 שבתוספת, אשר יופק באמצעות המערכת הממוחשבת, ושיהיה חתום בידי נציגי אותה סיעה. כל אחת מן הסיעות המשתתפות תגיש את הדין וחשבון הכספי האמור בצירוף חוות דעת של רואה חשבון למבקר המדינה במועד שנקבע בחוק, במתכונת המפורטת בטופס 6 שבתוספת.

(ב) הדוח הכספי של סיעה משתתפת המוגש על ידי סיעת אם או על ידי סיעת בת, יוגש בנפרד מן הדוח הכספי של סיעת האם לתקופת הבחירות.

תצהיר .43 עם הדין וחשבון הכספי תגיש כל אחת מן הסיעות המשתתפות תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, בדבר שלמותם ונכונותם של הרישומים במערכת החשבונות.

נוסח התצהיר יהיה כמפורט בטופס 7 שבתוספת. התצהיר יהיה חתום בידי שניים מנציגי הסיעה המשתתפת, שאחד מהם לפחות בקיא במשק הכספים של אותה סיעה. תצהיר כאמור שתגיש סיעת אם יהיה חתום בידי שניים מנציגי סיעת האם שאחד מהם הוא חבר הכנסת ואחד מהם בקיא במשק הכספים של הסיעה.

שינויים 44. סיעה לא תשנה את דרך ניהול חשבונותיה ואת מתכונת הדין וחשבון הכספי שלה כמפורט בהנחיות אלה, אלא אם כן אישר זאת מבקר המדינה מראש בכתב.

תוספת

טופס 1, סעיף 11(ח) – תצהיר תורם
טופס 2, סעיף 11(ח) – הצהרת תורם
טופס 3, סעיפים 31, 32 ו-34 – מתכונת דין וחשבון כספי
טופס 4, סעיף 35 – תצהיר
טופס 5, סעיף 37 – הודעה על הגשת רשימת מועמדים משותפת
טופס 6, סעיף 42 – הודעת רואה חשבון
טופס 7, סעיף 43 – תצהיר

קווים מנחים לרואה חשבון (מימון הבחירות ברשויות המקומיות), התשע"ג–2013

בתוקף סמכותי לפי סעיף 30(ב) לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, (להלן - חוק מימון בחירות), אני קובע קווים מנחים אלה:

הגדרות .1 בקווים מנחים אלה -

"דין וחשבון כספי" - דין וחשבון כספי המוגש על פי סעיף 22(א) לחוק ועל פי הנחיות הרשויות המקומיות(מימון בחירות) (ניהול חשבונות), התשע"ג- 2013 (להלן - ההנחיות);

"רואה חשבון" - מי שנתמנה לפי סעיף 17 או 18 לחוק מימון בחירות;

"סיעה" - לרבות רשימה, סיעת אם, סיעת בת, רשימת בת, מועמד לראש מועצה אזורית ומועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות, כמשמעותם בחוק, וסיעה משתתפת כהגדרתה בהנחיות

פעולות רואה החשבון .2 על פעולת רואה חשבון בביקורת חשבונות סיעה, בדין וחשבון הכספי שלה ובמתן חוות דעתו לפי סעיף 22(ב) לחוק מימון בחירות יחולו תקנות רואי החשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 , והוא יודרך בעבודתו על ידי הכללים, התקנים והנהלים המקובלים במקצוע.

מסירת מידע למבקר המדינה .3 רואה חשבון ימציא למבקר המדינה, בכל עת שיידרש לכך, פרטים על היקף הבדיקות שעשה.

ביצוע בדיקות .4 (א) רואה חשבון ינקוט את כל האמצעים הסבירים כדי הבטיח ביצוע בדיקותיו בזמן הקבוע ובהיקף הנראה לו דרוש.

(ב) רואה החשבון יבדוק את שלמות הרישום של התקבולים ושל הוצאות הבחירות והתאמתם לתיעוד המשמש אסמכתא לרישום.

(ג) רואה חשבון ירחיב את היקף בדיקותיו או יערוך בדיקות בנושאים נוספים, אם מבקר המדינה דרש זאת ממנו בכתב.

אי יכולת להשלים בדיקות .5 נמנע מרואה חשבון, בין בשל ליקויים בניהול מערכת החשבונות של סיעה ובין משום שלא נמסרו לו ידיעות שביקש ממנה, להשלים את בדיקותיו או לתת חוות דעתו על חשבונות הסיעה ועל הדין וחשבון הכספי שלה כאמור בסעיף 22(ב) לחוק מימון בחירות, יודיע על כך בכתב לסיעה וישלח העתקים מן ההודעה לשר הפנים ולמבקר המדינה.

חוות דעת של רואה חשבון .6 (א) בחוות הדעת שיגיש רואה חשבון לפי סעיף 22(ב) לחוק מימון בחירות יפרט את –

(1) הביקורת שערך לגבי כל אחד מסעיפי הדין וחשבון הכספי של הסיעה;

(2) הסטיות המהותיות מהוראות חוק מימון בחירות הנוגעות לניהול חשבונות או מן ההנחיות שמצא;

(3) הערותיו בדבר תקינותם ושלמותם של החשבונות והדין וחשבון הכספי של הסיעה ובדבר ניהול מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה.

(ב) חוות הדעת תכלול הודעה של רואה החשבון שתיערך לפי התוספת.

7. קווים מנחים לרואה חשבון (מימון הבחירות ברשויות המקומיות) התשס"ח-2008 - בטלים.

תוספת

סעיף 6(ב) – הודעת רואה חשבון

כללי הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (פריסת חובות), התשס"ח–2008

פורסמו: ק"ת התשס"ח, עמ' 868, תוקנו ק"ת תשס"ט עמ' 1245

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(ו)(1) לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, (להלן – חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות)), ולפי סעיף 20 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן – חוק מימון מפלגות), אני קובעת כללים אלה:

ניכוי חוב של סיעת אם

1. חוב של מפלגה שהיא סיעת אם, כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), לאוצר המדינה, בשל מקדמות שניתנו לפי אותו חוק, ינוכה מתוך הכספים המגיעים למפלגה לפי חוק מימון מפלגות החל בחודש שלאחר ששר הפנים ביקש זאת מיושב ראש הכנסת לפי סעיף 26(ו)(1) לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות); הניכוי ייעשה מהכספים המגיעים למפלגה במלואם, עד לכיסוי מלוא החוב.

תשלום לשיעורין של חוב

2. (א) מפלגה רשאית לבקש כי חובה ישולם לשיעורין (להלן – פריסת החוב); יושב ראש הכנסת רשאי לאשר פריסת חוב של מפלגה לאחר שהוועדה הציבורית שהוקמה לפי סעיף 1א לחוק מימון מפלגות (להלן – הוועדה הציבורית), נתנה המלצה בעניין.

(ב) הוועדה הציבורית תגיש את המלצתה ליושב ראש הכנסת בעניין פריסת החוב, אם שוכנעה כי התקיימו כל אלה:

(1) פריסת החוב חיונית להמשך תפקודה של המפלגה בשל מצבה הכספי;

(2) התנהלותה הכספית של המפלגה נאותה והמפלגה פועלת לפי תכנית לשיפור מצבה הכספי;

(3) הסדר פריסת החוב מבטיח את החזר החוב בתקופה שנקבעה לפי כללים אלה.

תיקון תשס"ט

(ג) מפלגה שבכוונתה להגיש בקשה לפריסת חוב, רשאית לפנות בכתב ליושב ראש הכנסת, באמצעות חשב הכנסת, כדי שיקבע כי ניכוי החוב יחל במועד מאוחר מהמועד הקבוע בסעיף 1, בשל הצורך לדון ולהחליט בבקשה כאמור; יושב ראש הכנסת רשאי לקבוע כי תחילת ניכוי החוב תידחה לתקופה הקצרה ביותר הנדרשת, ובלבד שלא תעלה על ארבעה חודשים מהמועד האמור (בסעיף זה - תקופת הדחייה); נקבעה תקופת דחייה, ינוכו בה בכל חודש, על חשבון החוב, 20% מתוך כספי מימון ההוצאות השוטפות של סיעה לפי 2(א)(2) לחוק מימון מפלגות, ויחולו הוראות סעיף 5.

תקופת הפריסה וניכויים

3. (א) תשלום לשיעורין של חוב כאמור בסעיף 2 יהיה במהלך כהונתה של כנסת אחת וייקבע כך שהחוב יוחזר עד תום כהונתה של הכנסת שבה נקבע הסדר הפריסה.

(ב) תשלום לשיעורין לפי סעיף קטן (א), ינוכה מתוך כספי מימון ההוצאות השוטפות של סיעה לפי סעיף 2(א)(2) לחוק מימון מפלגות, ובלבד שהניכוי לא יעלה על שלושה רבעים מכספי מימון ההוצאות השוטפות האמורות, ומתוך כספי המקדמה לפי סעיף 4(א) או (א1) לאותו חוק.

(ג) (1) נקבע הסדר לפריסת החוב עד תום כהונתה של אותה הכנסת כאמור בסעיף קטן (א), והוקדמו לאחר מכן הבחירות לכנסת, רשאית הוועדה הציבורית להמליץ על שינוי בהסדר, לרבות על הארכת תקופת הפריסה אף בתקופת כהונתה של הכנסת הבאה, בתנאים אלה:

(א) פריסת החוב תכלול גם ניכוי מכספי המקדמה לפי סעיף 4(א) או (א1) לחוק מימון מפלגות ומכספי מימון הבחירות לכנסת להם זכאית המפלגה לפי סעיף 4(ב) לחוק האמור;

(ב) תקופת הפריסה לא תעלה על שנתיים מיום תחילת כהונתה של הכנסת הבאה;

(ג) לא תחול המגבלה האמורה בסעיף קטן (ב) לעניין הניכוי מכספי מימון ההוצאות השוטפות.

(2) המלצת הוועדה הציבורית לפי סעיף קטן זה תינתן, בין השאר, על בסיס שיקולים אלה: התנאים האמורים בסעיף 2, גודל החוב שנותר, יכולת החזרתו והתקופה שבה התקצרה כהונת הכנסת.

שינוי התשלום לשיעורין

4. הוועדה הציבורית תדון בצורך להמליץ ליושב ראש הכנסת לשנות או לבטל את הסדר פריסת החוב בהתקיים, בין השאר, אחד מאלה, ויהיה ניתן לנכות את מלוא כספי מימון ההוצאות השוטפות:

(1) חל שינוי בהרכב הסיעתי של הסיעה המייצגת את המפלגה בעלת החוב או הוגשה לוועדת הכנסת בקשה לשינוי בהרכב הסיעתי כאמור;

(2) המפלגה הודיעה כי לא תתמודד בבחירות הבאות לכנסת או שלא הגישה רשימת מועמדים לכנסת;

(3) המפלגה לא עמדה בתנאי פריסת החוב;

(4) נוצר למפלגה חוב חדש לאוצר המדינה;

(5) הוועדה סברה כי לא מתקיימים עוד התנאים האמורים בסעיף 2.

הצמדה וריבית

5. תשלום החוב ייעשה בצמוד להפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

הגשת בקשה לפריסת חובות

6. בקשה לפריסת חוב תוגש לוועדה הציבורית באמצעות חשב הכנסת, ותכלול את כל אלה:

(1) בקשה מנומקת בכתב מאת בא כוח הסיעה ורואה החשבון של המפלגה לעניין הצורך בפריסת החוב, תנאי כללים אלה, ותכנית מוצעת לפריסת החוב;

(2) חשבונות ודוחות המפלגה שהוגשו למבקר המדינה לאחר הבחירות לכנסת או לרשויות המקומיות, וכן חשבונות ודוחות כאמור שהוגשו בתקופת כהונתה של הכנסת המכהנת;

(3) מאזן שנתי של המפלגה, מבוקר על ידי רואה חשבון בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(4) דוח הכנסות והוצאות של המפלגה, לרבות פירוט ההוצאות ועלות ההעסקה הכוללים של עובדים, יועצים וקבלני משנה בסיעה או במפלגה, בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה.

חוות דעת של חשב הכנסת וסמכות לקבל מידע

7. חשב הכנסת יגיש לוועדה הציבורית חוות דעת בנוגע לבקשה; החשב וכן הוועדה הציבורית רשאים לבקש ממפלגה הבהרות ומסמכים נוספים לצורך בחינת הבקשה.

הודעות לוועדה הציבורית

8. (א) מזכיר הכנסת ימסור לוועדה הציבורית הודעות לפי סעיף 4(1) ועל הקדמת הבחירות לכנסת.

(ב) חשב הכנסת ימסור לוועדה הציבורית הודעות לפי סעיף 4(3) ו- (4).

חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו–1996

פורסם: ס"ח התשנ"ו, עמ' 236

התיקונים:
תיקון טעות, ס"ח התשנ"ו, עמ' 37
תיקון, ס"ח התשנ"ח, עמ' 372
תיקון 1, ק"ת התשנ"ט, עמ' 5933
תיקון 2, ס"ח התשנ"ט, עמ' 135
תיקון 3, ס"ח התשס"ג, עמ' 554
תיקון 4, ס"ח התשס"ח, עמ' 181
תיקון 5, ס"ח התשס"ח, עמ' 594
תיקון 6, ס"ח תש"פ, עמ' 5 (הוראת שעה שפקעה)
תיקון 7, ס"ח תשפ"א, עמ' 202 (הוראת שעה שפקעה)
תיקון 8, ס"ח תשפ"ב, עמ' 911
תיקון 9, ס"ח תשפ"ג, עמ' 632 (הוראת שעה עד 2.8.2024) – **הנוסח שלהלן מעודכן לפי הוראת השעה**

הגדרות 1. בחוק זה –

תיקון
תיקון
תיקון 3
תיקון 5
תיקון 9

"תקופת הבחירות" – כל אחד מאלה:

(1) לעניין בחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א לחוק המפלגות – תקופה של 30 ימים המסתיימת ביום שלאחר היום שבו נערכות בחירות;

(2) לעניין בחירות אחרות – תקופה של 60 ימים המסתיימת ביום ה-14 שלאחר היום שבו נערכות בחירות;

"בחירות" – כל אחד מאלה:

(1) בחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א לחוק המפלגות;

(2) בחירות לכנסת;

(3) בחירות למועצה של רשות מקומית, לראש רשות מקומית או לוועד מקומי של יישוב;

"חוק הבחירה הישירה" – חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975;

"חוק בחירות ראש מועצה אזורית" – חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988;

"חוק המפלגות" – חוק המפלגות, התשנ"ב-1992;

תיקון 3

"מקבל" – מי שמקבל תשלום מאת משלם או מטעמו ובלבד שהוא מועסק על ידי המשלם, או נותן לו שירות, לפי העניין, בתקופת הבחירות בלבד; ואולם לעניין מי שמועסק כמזכיר ועדת קלפי ביום הבחירות על ידי משלם כאמור בפסקה (2) להגדרה "משלם" - אף אם אינו מועסק בתקופת הבחירות בלבד;

"משלם" – כל אחד מאלה:

(1) מפלגה כהגדרתה בסעיף 1 לחוק המפלגות;

(2) רשות שעל פי דין ממונה על ביצוע בחירות;

תיקון 5 (3) מועמד בבחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א לחוק המפלגות;

תיקון (4) סיעת אם, סיעה או רשימה כהגדרתן בחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג- 1993;

(5) מועמד לראש רשות מקומית כמשמעותו בחוק הבחירה הישירה.

תיקון 3 (6) מועמד לראש מועצה אזורית לפי חוק בחירת ראש מועצה אזורית.

תיקון 4 "נער" – כהגדרתו בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953;

תיקון 4 "הפקודה" – פקודת מס הכנסה;

תיקון 2 תיקון 4 תיקון 8 "תשלום" - תמורה, בכסף או בשווה כסף, בעד עבודה או שירות בשל הבחירות, שנעשו בתקופת הבחירות, בעד הסעת נוסעים או הובלה או החזר הוצאות בשל הבחירות שבוצעו או הוצאו, לפי העניין, בתקופת הבחירות, עד לסכום של 18,000 שקלים חדשים, ובלבד שלא ניתנה במהלך עסקו, משלוח ידו או עבודתו של המקבל.

הוראות מיוחדות לגבי תשלום בתקופת בחירות

2. (א) על אף הוראות כל דין לא יראו תשלום שניתן למקבל –

תיקון (1) כהכנסה כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה (להלן הפקודה);

תיקון (1א) כשכר או כתמורה בשל עסקה לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו- 1975, למעט לגבי תשלום שניתן למקבל תמורת נכס שהוא מוכר במהלך עסקיו או תמורת שירות שהוא נותן במהלך עסקיו;

(2) כהכנסה לעניין חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), למעט לעניין ביטוח נפגעי עבודה;

(3) כהכנסה לעניין חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד-1994, ולעניין חוק מס מקביל התשל"ג-1973.

תיקון 4 (א1) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1), יראו תשלום שניתן למקבל שהוא נער כהכנסת עבודה, כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודה, ויחולו לגביה הוראות סעיף 164 לפקודה;

תיקון 4
תיקון 9 (ב) מקבל שאינו נער חייב במס בשיעור של 18% (להלן - המס המיוחד) לגבי תשלום ללא זכות לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.

(ג) בשעת תשלום לפי סעיף זה –

(1) ינכה המשלם ממנו את המס המיוחד וישלמו לפקיד השומה כהגדרתו בפקודה במועד שנקבע בתקנות, בצירוף דין וחשבון שיגיש באותו המועד כפי שנקבע בתקנות;

תיקון טעות (2) יעביר את דמי הביטוח כמשמעותם לפי חוק הביטוח הלאומי (להלן - דמי ביטוח) למוסד לביטוח לאומי, בשיעור הקבוע בו בפרט 4 ללוח י', בצירוף רשימה של מקבלי התשלום ושל הסכומים ששילם עבורם והכל על גבי טופס שיקבע המוסד לביטוח לאומי; הוראת פרק ט"ו לחוק הביטוח הלאומי יחולו על דמי הביטוח.

(ד) יראו את המס המיוחד כמס הכנסה לעניין שומה, גביה ועונשין לפי הפקודה; על ניכוי המס המיוחד יחולו הוראות סעיף 164 לפקודה, כאילו היה ניכוי מס שהמשלם חייב בו.

ניכוי מתשלומים אחרים 3. (א) בסעיף זה "תשלום אחר" – תמורה שאינה תשלום בשל אחד או שניים אלה בלבד:

תיקון 2 (1) בשל סכומה;

(2) בשל הינתנה במהלך עיסוקו, משלח ידו או עבודתו של המקבל.

תיקון 2 (ב) מי שמשלם למקבל תשלום אחר, ינכה בשעת התשלום האחר –

(1) מס באופן ובשיעורים שיקבע שר האוצר, ויראו ניכוי זה כניכוי לפי סעיף 164 לפקודה;

(2) דמי ביטוח לאומי בהתאם להוראות שיקבע שר העבודה והרווחה, ובשיעורים שיקבע; לא קבע שר העבודה והרווחה הוראות כאמור, יחולו, לעניין דמי ביטוח בשל תשלום אחר הוראות סעיף 2(ג)(2).

סמכות להתקין תקנות

4. שר האוצר רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע חוק זה, ולעניין דמי ביטוח יותקנו התקנות באישור שר העבודה והרווחה.

תיאום תשלומים ועיגולם

5. הסכום שבהגדרה "תשלום" בסעיף 1, יתואם לפי סעיף 120ב לפקודה, יראו אותו כתקרת הכנסה והוא יעוגל ל-100 שקלים חדשים הקרובים.

תחולה

6. (א) חוק זה יחול על הבחירות המוקדמות והבחירות לכנסת הארבע עשרה ואילך.

תיקון

(ב) חוק זה יחול על הבחירות למועצה של רשות מקומית ועל בחירות לראש רשות מקומית שייערכו לאחר יום י' באלול התשנ"ח (1 בספטמבר 1998).

תקנות מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו–1996

פורסמו: ק"ת התשנ"ו מס' 5748, עמ' 821;
תוקנו: ק"ת התשנ"ט מס' 5933, עמ' 39;
ק"ת התשע"ט מס' 8077, עמ' 306

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2, 3 ו-4 לחוק מיסוי תשלומים בתקופת הבחירות, התשנ"ו-1996 (להלן - החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, הריני מתקין תקנות אלה:

תשלום ניכוי המס המיוחד ודו"ח לפקיד השומה

1. (א) משלם יגיש לפקיד השומה עד ה-16 בחודש, דין וחשבון על מספר מקבלי תשלום בתקופה שבין ה-14 בחודש הקודם ובין ה - 13 בחודש הדיווח, על סכום כל התשלומים ששילם בתקופה האמורה ועל סכום המס המיוחד שנוכה מתשלומים אלה באותה תקופה; דין וחשבון כאמור יוגש בטופס 0102 נפרד לגבי מקבלי תשלום כאמור.

תיקון תשנ"ט
תיקון תשע"ט

(ב) משלם ישלם לפקיד השומה במועד הדיווח כאמור בתקנת משנה (א) את סכום המס שנוכה כאמור.

דו"ח מפורט

תיקון תשנ"ט

2. משלם יגיש לפקיד השומה תוך 90 ימים מתום תקופת הבחירות דיווח בטופס 0136 לגבי כל אחד ממקבלי התשלום או מהזכאים לקבל תשלום שיכלול את פרטיו האישיים, פרטים על סכום התשלום ששילם למקבל או שישולם לזכאי כאמור, לפי העניין, ועל סכום המס שניכה מהתשלום.

ניכוי מתשלומים אחרים

3. (א) משלם המשלם למקבל תשלום אחר כמשמעותו בסעיף 3 לחוק ואשר לא חלה לגביו חובת ניכוי מס במקור לפי כל דין אחר, ינכה בשעת התשלום האחר מס בשיעור 25% מתשלום זה.

(ב) פקיד השומה רשאי להתיר בכתב כי ניכוי המס לפי תקנה זו יוקטן, אם היה סבור כי עלול להתהוות עודף מניכוי מס לפי השיעור האמור.

תיקון תשנ"ט
תיקון תשע"ט

(ג) משלם יגיש לפקיד השומה עד 16 בחודש דין וחשבון בטופס 0102 על סכום כל התשלומים האחרים ששילם בחודש הקודם ואשר חלה עליהם תקנת משנה (א) ועל סכום המס שנוכה.

(ד) משלם ישלם לפקיד השומה במועד הדיווח כאמור בתקנת משנה (ג) את סכום המס שנוכה כאמור בתקנה זו.

תיקון תשנ"ט

(ה) משלם ששילם תשלום אחר שחלה עליו תקנת משנה (א) ייתן למקבל לא יאוחר מיום 20 במרס בשנת המס שלאחר תחילת תקופת הבחירות, אישור בטופס 0857 על התשלום ששילם כאמור ועל מס שניכה מתשלום זה.

תיקון תשנ"ט

(ו) משלם יגיש לפקיד השומה לא יאוחר מיום ה – 31 במרס בשנת המס שלאחר תחילת תקופת הבחירות דין וחשבון לגבי כל אחד ממקבלי תשלום אחר שחלה עליו תקנת משנה (א). הדין וחשבון יכלול את פרטיו האישיים של המקבל, את סכום התשלום האחר ששילם למקבל ואת סכום המס שנוכה מהתשלום האחר.

תחולה

4. תקנות אלה יחולו על הבחירות המוקדמות שנערכו לפני הבחירות לכנסת הארבע עשרה ועל הבחירות לכנסת הארבע עשרה ועל בחירות מוקדמות ובחירות לכנסת שייערכו לאחר הבחירות האמורות.

תעמולה

חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט–1959

פורסם: ספר חוקים תשי"ט, עמ' 138

התיקונים:
תיקון מס' 1, ס"ח תשכ"א, עמ' 166
תיקון מס' 2, תיקון עקיף, תיקון מס' 8 (לחוק הבחירות לכנסת), ס"ח תשכ"ט, עמ' 12
הוראות שעה, ס"ח תשכ"ט, עמ 199
תיקון מס' 3 , ס"ח תשכ"ט, עמ' 199
תיקון מס' 4, ס"ח תשל"ג , עמ' 245
תיקון מס' 5, ס"ח תשל"ח , עמ' 232
(הוראת שעה) ס"ח תשל"ט, עמ' 2
תיקון מס' 6 , ס"ח תשמ"א, עמ' 198(בוטל)
תיקון מס' 7, ס"ח תשמ"א , עמ' 331
הוראת שעה, ס"ח תשמ"ד, עמ' 7
תיקון מס' 8, (עקיף) חוק מימון מפלגות (תיקון 8) ס"ח התשמ"ט, עמ' 6
תיקון מס' 9, (עקיף) חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו ס"ח התש"ן, עמ' 85
תיקון מס' 10, ס"ח התשנ"ב, עמ' 160
תיקון מס' 11 (תיקון עקיף) חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) ס"ח התשנ"ג, עמ' 156
תיקון מס' 12, ס"ח התשנ"ו, עמ' 2
תיקון מס' 13, ס"ח התשנ"ו, עמ' 172
תיקון מס' 14, (תיקון עקיף) חוק הרשות השנייה, ס"ח התשנ"ו, עמ' 173
תיקון מס' 15, ס"ח התשנ"ז, עמ' 202
תיקון מס' 16, ס"ח התשנ"ח, עמ' 337
תיקון מס' 17, ס"ח התשס"א, עמ' 92
תיקון מס' 18, ס"ח התשס"א, עמ' 94
תיקון מס' 19 (תיקון עקיף), ס"ח התשס"א, עמ' 101
תיקון מס' 20, ס"ח תשס"א, עמ' 118
תיקון מס' 21, ס"ח תשס"ב, עמ' 4
תיקון מס' 22, ס"ח התשס"ב, עמ' 14
תיקון מס' 23, ס"ח התשס"ז, עמ' 84
תיקון מס' 24, ס"ח התשס"ח, עמ' 265
תיקון מס' 25, ס"ח התשס"ח, עמ' 265
תיקון מס' 26, ס"ח התשס"ח, עמ' 593
תיקון מס' 27, ס"ח תשע"א, עמ' 338
תיקון מס' 28, ס"ח תשע"א, עמ' 924
תיקון מס' 29, ס"ח תשע"א, עמ' 1026
תיקון מס' 30, ס"ח התשע"ד, 2471, עמ' 812
תיקון מס' 31, ס"ח התשע"ה, 2484, עמ' 106
תיקון מס' 32, ס"ח התשע"ה, 2484, עמ' 108
תיקון מס' 33, ס"ח התשע"ח, 2720, עמ' 677
תיקון מס' 34, ס"ח תש"ף 2789, עמ' 6 – הוראת שעה שפקעה
תיקון מס' 35, ס"ח תש"ף 2789, עמ' 11
תיקון מס' 36, ס"ח תשפ"א 2881, עמ' 201 – הוראת שעה שפקעה

תיקון מס' 37, ס"ח תשפ"א 2881, עמ' 206
תיקון מס' 38, ס"ח תשפ"א 2949, עמ' 678
תיקון מס' 39, ס"ח תשפ"א 2881, עמ' 909 – הוראת שעה שפקעה
תיקון מס' 40, ס"ח תשפ"א 2982, עמ' 910

תחולה
תיקון 13
תיקון 21
תיקון 40

1. חוק זה יחול על הבחירות לכנסת והוא יחול, אם אין בו הוראה אחרת לעניין זה, גם על הבחירות לרשויות המקומיות.

הגדרות
תיקון 40

1א. בחוק זה –

"בחירות מקדימות" – כהגדרתן בסעיף 28א לחוק המפלגות;

"גוף הקשור לסיעה" ו"גוף פעיל בבחירות" – כהגדרתם בחוק מימון מפלגות;

"חוק מימון מפלגות" – חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973;

"חוק המפלגות" – חוק המפלגות, התשנ"ב-1992;

"חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" – חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965.

תקופת ההגבלות
תיקון 3
תיקון 10
תיקון 40

2. האיסורים וההגבלות לפי חוק זה יחולו, אם אין בו הוראה אחרת לעניין זה, בתקופת 90 הימים שלפני יום הבחירות, וביום הבחירות, ואולם האיסורים וההגבלות לפי סעיפים 2א, 4, 12 ו-13 יחולו אף מחוץ לתקופה האמורה.

איסור שימוש בנכסי הציבור
תיקון 1
תיקון 12
תיקון 26
תיקון 32

2א. לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה, למעט שימוש כמפורט להלן:

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה.

שקיפות בתעמולת בחירות

2א1. (א) לא יפרסם אדם מודעת בחירות בלי שהיא נושאת את שמו של האדם האחראי להזמנתה ואת הדרכים ליצירת קשר עימו, ולגבי מודעה מודפסת – גם את שמו של המדפיס אותה והדרכים

תיקון 40

ליצירת קשר עימו, ואם פעל האדם האחראי להזמנתה מטעם מתמודד בבחירות או גוף אחר – תישא המודעה את שם המתמודד או הגוף כאמור, את האות או הכינוי של הסיעה או את רשימת המועמדים ושמה של המפלגה שהגישה את רשימת המועמדים.

(ב) בסעיף זה –

"מודעת בחירות" – כל אחד מאלה:

(1) תעמולת בחירות שנעשית על ידי מתמודד בבחירות, גוף הקשור לסיעה או גוף פעיל בבחירות או מי מטעמם;

(2) תוכן של תעמולת בחירות שפורסם בעבור תשלום;

"מתמודד בבחירות" – כל אחד מאלה:

(1) מפלגה או רשימת מועמדים בבחירות לכנסת או בבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית;

(2) מי שנכלל ברשימת מועמדים כאמור בפסקה (1);

(3) מועמד בבחירות לראש רשות מקומית;

(4) סיעה של מועצה יוצאת, כמשמעותה בסעיף 25 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות);

(5) נבחר הציבור, כהגדרתו בסעיף 28א לחוק המפלגות.

(ג) סעיף זה יחול גם על תעמולה בבחירות מקדימות, בשינוי זה: בפסקה (1) להגדרה "מודעת בחירות", במקום "מתמודד בבחירות, גוף הקשור לסיעה או גוף פעיל בבחירות או מי מטעמם" יקראו "מועמד בבחירות מקדימות או מטעמו."

הגבלות על תעמולת בחירות שבה התייחסות לכוחות הביטחון או לנפגעי פעולות איבה

2ב. (א) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בשמו או בדמותו של איש כוחות הביטחון שנפצע או שנהרג עקב היותו איש כוחות הביטחון, או בשמו או בדמותו של נפגע פגיעת איבה, בלא הסכמתו בכתב, ואם אינו בחיים - בלא הסכמת בן משפחתו בכתב ובלבד שבן משפחה אחר לא התנגד לכך בכתב.

תיקון 18

(ב) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בצבא הגנה לישראל באופן העשוי ליצור רושם כי צבא ההגנה לישראל מזוהה עם מפלגה או עם רשימת מועמדים ; אין בסעיף קטן זה כדי למנוע ממפלגה או מרשימת מועמדים להביע תמיכה בצבא הגנה לישראל.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע באיסורים ובהגבלות הקבועים בכל דין לגבי השתתפות כוחות הביטחון בתעמולת מפלגתית או לגבי פגיעה בפרטיות.

(ד) בסעיף זה –

"איש כוחות הביטחון" - מי שמשרת או ששירת בצבא הגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות בתי הסוהר או בארגון ביטחון אחר של המדינה;
"בן משפחה" - בן זוג, הורה, וכן ילד, אח או אחות שמלאו להם 18 שנים;

"נפגע", "פגיעת איבה" - כהגדרתם בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

הגבלה על שיתוף ילדים בתעמולת בחירות
תיקון 18
תיקון 19

32ג. לא ישותף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15. לעניין זה, "שיתוף", בתעמולת בחירות - למעט שימוש, בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שגרתית.

איסור השימוש בכלי טיס ובכלי שיט
תיקון 40

3. בטל

הגבלת השימוש ברמקול
תיקון 40

4. לא תהא תעמולת בחירות באמצעות רמקול, פרט לשימוש ברמקול באסיפות ובכינוסים שמטרתם תעמולת בחירות; אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בהוראות לעניין שימוש ברמקולים שנקבעו בדין אחר.

הגבלת תעמולה בשידורי רדיו וטלוויזיה
תיקון 10
תיקון 13

5. (א) על אף האמור בכל דין אחר, בשידורי רדיו או טלוויזיה -

(1) לא תהא תעמולת בחירות בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות;

(2) (בוטל).

תיקון 16

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על שידור של תעמולת בחירות ברדיו או בטלוויזיה לפי סעיפים 15, 15א ו- 16ד.

תיקון 18

6. בטל.

הגבלת השימוש באות של רשימה
תיקון 2

7. פרט לתקופת 42 הימים שלפני יום הבחירות לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות השימוש – אם בכתב ואם בצורה אחרת – באות המציינת רשימת מועמדים.

איסור של תכניות בידור וכיבודים
תיקון 3
תיקון 25

8. לא תהא תעמולת בחירות מלווה תכניות בידור, לרבות הופעות של אמנים, נגינה, זמרה, הצגת סרטים ונשיאת לפידים; לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות ופרט למסיבות בבתים פרטיים לא תהא קשורה בהגשת מאכלים או משקאות משכרים. האיסור על הצגת סרטים לא יחולו על שידור תעמולת בחירות בטלוויזיה לפי סעיף 15א.

לעניין זה, "משקה משכר" – כהגדרתו בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

איסורים שונים
תיקון 4

9. (א) בטל.

תיקון 18

(ב) פרט לאמור בסעיף 10 לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות הדבקה, התקנה, כתיבה, צביעה או זריקת אור על מבנים או גדרות או על כבישים, מדרכות או שטחים אחרים המיועדים לציבור שילך או שיסע בהם.

הגבלה על מודעות מודפסות
תיקון 8
תיקון 40
תיקון 11
תיקון 18
תיקון 40
תיקון 4
תיקון 18

10. (א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:

(1) בוטל

(2) בוטל.

(3) בוטל

(4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד להדבקת מודעות של תעמולת בחירות לקראת בחירות.

תיקון 18

(א1) (1) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966, ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות;

(2) רשות מקומית רשאית לקבוע בחוק עזר תנאים והגבלות להצגת מודעה כאמור בפסקה (1) לשם הבטחת בטיחות הציבור ואיכות הסביבה, שעניינם גודל המודעה, החומר שממנו היא עשויה או אופן הצגתה.

תיקון 8 (ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעיתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:

(1) מודעה לא תהא גדולה מ- 40 אינץ׳;

תיקון 11 (2) בוטל.

(3) לא תפורסם יותר ממודעה אחת ביום מטעם כל מפלגה בעיתון אחד;

תיקון 11 (4) לא תפרסם מפלגה יותר מ- 10,000 אינץ׳ בסך הכל במשך שלושת החדשים שלפני יום הבחירות; הוראה זו לא תחול בבחירות לכלל הרשויות המקומיות;

תיקון 18 (5) בוטל

תיקון 40

הגבלה על שלטים 10א. הוראות סעיף 10 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על שלט מודפס או בלתי מודפס, אולם הגבלת פסקה (1) לסעיף 10 לא תחול על שלט הנושא אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים.

תיקון 4

הסדר פרסום חוצות 10ב. (א) בסעיף זה -

תיקון 17 "חבילת פרסום" - מספר מתקני פרסום חוצות ששטח הפרסום על גביהם משווק יחד כקבוצה אחת על ידי משווק פרסום;

"מיתקן פרסום חוצות" - מיתקן המשמש להצגת מסרים פרסומיים מתחלפים בחוצות, המותקן ומופעל על ידי משווק פרסום, בהסכמת הרשות המקומית אשר בתחומה הוא מותקן, וכן שילוט על גבי אוטובוס להצגת מסרים כאמור;

"משווק פרסום" - מי שעוסק בהפעלה של מתקני פרסום חוצות ובשיווק של שטחי פרסום על גבי מתקנים אלה;

"מתמודד בבחירות" - אחד מאלה:

תיקון 21 (1) מפלגה או רשימת מועמדים בבחירות לכנסת או בבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית;

תיקון 21 (2) בטל.

(3) מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית;

"תקופת הבחירות" -

תיקון 21 (1) בבחירות לכנסת - תקופה שתחילתה 90 ימים לפני יום הבחירות;

תיקון 21 (2) בטל.

(3) בבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית - תקופה שתחילתה ביום הגשת רשימות המועמדים לפי סעיף 35(ח) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;

(4) בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית - תקופה שתחילתה ביום הגשת הצעת המועמד לפי סעיפים 7(ב) ו-24א(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975.

תיקון 18 (ב) על אף הוראות סעיפים 9, 10(א) ו-10א, תותר, בתקופת הבחירות, תעמולת בחירות באמצעות השימוש במיתקן פרסום חוצות, בתנאים אלה:

(1) תעמולת הבחירות היא מטעם מתמודד בבחירות אלה;

(2) משווק פרסום לא יפלה בין מתמודדים בבחירות בכל דרך שהיא, לרבות במחיר, במועדי פרסום ובשיבוץ תעמולת הבחירות במתקני פרסום החוצות;

(3) משווק פרסום המפעיל למעלה מ-10 אחוזים מכלל מתקני פרסום החוצות בשטח המדינה כולה או בשטח רשות מקומית מסוימת, לא יקצה למתמודד אחד בבחירות, במועד נתון, שטח פרסום לתעמולת בחירות על גבי המיתקנים המופעלים על ידו בשיעור העולה על השיעור כמפורט להלן משטח הפרסום שלו הן במדינה כולה והן ברשות המקומית:

תיקון 21 (א) בבחירות לכנסת, ובבחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית - 10 אחוזים;

תיקון 21 (ב) בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית - 20 אחוזים;

תיקון 21

(ג) בבחירות חוזרות לראש רשות מקומית - 30 אחוזים;

(4) מתמודד בבחירות לא יפרסם תעמולת בחירות על גבי מתקני פרסום חוצות המופעלים על ידי משווק פרסום כאמור בפסקה (3), בשטח פרסום העולה על השיעור כמפורט באותה פסקה;

(5) תעמולת הבחירות תהיה על גבי מיתקן פרסום חוצות המופעל על ידי משווק פרסום אשר מסר הודעה כאמור בסעיף קטן (ג)(1).

(ג) משווק פרסום המבקש להקצות בתקופת הבחירות שטח פרסום לתעמולת בחירות על גבי מתקני פרסום חוצות המופעלים על ידו, או שהקצה שטח פרסום כאמור, ימסור הודעה למבקר המדינה כמפורט להלן :

(1) לפני תחילת השיווק של שטח הפרסום כאמור - הודעה שתכלול את הפרטים האלה :

(א) מספרם, מיקומם ושטח הפרסום של כל מתקני פרסום החוצות המופעלים על ידו, במועד מתן ההודעה, בשטח המדינה כולה ובשטח כל רשות מקומית;

(ב) פירוט חבילות הפרסום המוצעות על ידו לשיווק במועד מתן ההודעה ושהוצאו על ידו לשיווק בשלושת החודשים שקדמו לה, לרבות מספרם, מיקומם ושטח הפרסום של מתקני פרסום החוצות המרכיבים כל חבילה ;

(ג) מחירן של חבילות הפרסום המוצעות לשיווק לצורכי תעמולת בחירות;

(2) לא יאוחר מ-90 ימים לאחר יום הבחירות - הודעה שתכלול פרטים לעניין תעמולת הבחירות שפורסמה על גבי מתקני פרסום החוצות המופעלים על ידו, לרבות זהות המזמין, זהות הממן ופרטי העסקה.

תיקון 22

(3) בסעיף קטן זה "תקופת הבחירות", לעניין בחירות לרשות מקומית ולראש רשות מקומית, תהיה נוסף על האמור בהגדרה "תקופת הבחירות" שבסעיף קטן (א)(3) ו-(4) -

(א) לעניין פסקה (3), תקופה שתחילתה 60 ימים לפני יום הבחירות ועד יום הגשת רשימות המועמדים כאמור באותה פסקה ;

(ב) לעניין פסקה (4), תקופה שתחילתה 7 ימים לאחר שנוצרה העילה לבחירת ראש הרשות המקומית ועד יום הגשת הצעת המועמד כאמור באותה פסקה;

תיקון 22

(4) חובות הדיווח לפי סעיף קטן זה יחולו גם לגבי הקצאת שטחי פרסום על גבי מתקני פרסום חוצות למי שפרסם תעמולת בחירות, בתקופת הבחירות כמפורט בפסקאות (א) ו-(ב) של פסקה (3), ואולם לעניין פסקה (2) חובת הדיווח לא תחול אלא אם כן הוגשה רשימת מועמדים או הצעת מועמד, לפי סעיף 35(ח) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965, או לפי סעיפים 7(ב) ו-24א(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה - 1975, שעל המועמדים או המועמד הכלולים בה נסב הפרסום.

(ד) משווק הפרסום ישלח העתק מההודעה לפי סעיף קטן (ג)(1) לועדת הבחירות המרכזית, לעיון כל דורש.

תיקון 18

(ה) בתקופה שאינה תקופת הבחירות כהגדרתה בסעיף קטן (א), לא יחולו לעניין פרסום תעמולת בחירות באמצעות השימוש במיתקן פרסום חוצות האיסורים וההגבלות שבסעיף זה ובסעיפים 9, 10(א) ו-10א.

שמירה על הוראות 11. על אף האמור בכל דין אחר, לא תרשה רשות מקומית הדבקת חומר שיש בו תעמולת בחירות אם החומר נוגד את הוראות סעיפים 9, 10, 10א או 10ב.

תיקון 4
תיקון 17

מסירת חומר מודפס 12. לא ימסור מדפיס חומר שהדפיס ושיש בו תעמולת בחירות, אלא לידי מי שהזמין הדפסתו או לידי מי שהוסמך לכך בכתב על-ידי המזמין; ואם החומר מתיימר להיות תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים, לא ימסרנו אלא לידי מי שהוסמך לכך בכתב על ידי אותה מפלגה או רשימת מועמדים.

איסור הפרעה 13. לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה.

הסדר בנוגע לאולמות ומקומות פומביים

תיקון 13
תיקון 21

14. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר התייעצות עם סגני היושב ראש של אותה הועדה, להטיל על הבעל או המחזיק של אולם או של מקום פומבי פתוח, העומדים כרגיל להשכרה – להשכירו לרשימת מועמדים פלונית, במועד שיקבע תוך 60 הימים שלפני יום הבחירות לכנסת, אם סבור יושב ראש הועדה שדרוש הדבר כדי לאפשר לאותה רשימת מעמדים להשמיע את דברה באותו מקום ישוב.

הסדר של שידורים ברדיו

תיקון 3
תיקון 7
תיקון 13
תיקון 21
תיקון 28
תיקון 24

15. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה, את הזמנים שיוקצבו לכל אחת מרשימות המועמדים לשם שידור תעמולת בחירות ברדיו, למעט תעמולה בטעם רשימה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת, לקראת יום הבחירות לכנסת ; לכל רשימת מועמדים יינתנו 15 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 4 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת.

(א1) לא יהיו שידורים של תעמולת בחירות ברדיו אלא ב- 14 הימים שלפני הבחירות.

תיקון 21 (ב) בטל.

הסדר של שידורים בטלוויזיה

תיקון 3
תיקון 8
תיקון 7
תיקון 8
תיקון 24
תיקון 28
תיקון 30

15א. (א) לא יהיו שידורים של תעמולת בחירות בטלוויזיה אלא ב- 14הימים שלפני הבחירות.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה ועם המנהל הכללי של תאגיד השידור הישראלי והמנהל הכללי של תאגיד החדשות, את הזמנים שיהיו מוקדשים לשידור של תעמולת בחירות בטלוויזיה, את שילובם במערכת הרגילה של שידורי הטלוויזיה ואת הזמנים שיוקצבו לשם כך לכל אחת מרשימות המועמדים ; לכל רשימת מועמדים יינתנו 7 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 2 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת.

תיקון 8 (ג) לא יהיו שידורים לפי סעיף זה בימי המנוחה הקבועים כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

תיקון 8
תיקון 28

(ד) לא תשודר לפי סעיף זה אלא תעמולת בחירות שהופקה על-ידי המפלגות או רשימות המועמדים על חשבונן ושבא עליה אישורו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית למעט תעמולה מטעם רשימה לבחירתה של רשימת מועמדים אחת.

תיקון 21 (ה) בטל.

פטור מאחריות
תיקון 3
תיקון 30
תיקון 40

15ב. ועדת הבחירות המרכזית ותאגיד השידור הישראלי לא יישאו באחריות אזרחית או פלילית בשל שידור תעמולת בחירות לפי חוק זה.

פרסום הודעה על חופש הבחירות
תיקון 3
תיקון 13
תיקון 21
תיקון 32

16. (א) ביום ה-14, ביום ה-7 ובכל אחד משני הימים שלפני יום הבחירות לכנסת, וביום הבחירות, יפרסם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, בשידורי החדשות ברדיו ובטלוויזיה ובכל דרך אחרת שיקבע לאחר התייעצות עם אותה ועדה, הודעה שתבהיר לבוחרים את זכותם לבחור באורח חפשי ולפי מצפונם, ותפרט את הוראות החוק המבטיחות את חופש הבחירות, חשאיותן וטהרן; הודעה כאמור בסעיף קטן זה תפורסם בכל העיתונים היומיים המופיעים בישראל ביום ה-7 שלפני יום הבחירות לכנסת וביום הבחירות.

תיקון 21 (ב) בטל.

שידורי הסברים והדרכה
תיקון 3
תיקון 13
תיקון 21

16א. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה ועם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים במערכת שדורי הרדיו והטלוויזיה שיהיו מוקדשים להסברים שיינתנו מטעמו לבוחרים על סדרי ההצבעה בבחירות לכנסת ולחברי ועדות הקלפי על סדרי מילוי תפקידיהם.

(ב) שר הפנים יקבע, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים במערכת שדורי הרדיו והטלוויזיה שיהיו מוקדשים להסברים שיינתנו מטעמו לבוחרים על סדרי ההצבעה בבחירות לכלל הרשויות המקומיות ולחברי ועדות הקלפי על סדרי מילוי תפקידיהם.

תיקון 13
תיקון 21

(ג) משך כל השידורים לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יעלה על שעה אחת ברדיו ועל שעה אחת בטלוויזיה, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יתאם עם שר הפנים את השידורים לפי סעיף זה.

השידורים ללא תשלום
תיקון 3
תיקון 30

16ב. תאגיד השידור הישראלי לא יגבה תשלום בעד שידורים לפי חוק זה.

תחולה על הרשות השנייה לטלוויזיה

16ג. הוראות סעיפים 15א, 15ב, 16, 16א ו-16ב יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שידורי טלויזיה לפי חוק הרשות השניה לטלויזיה ורדיו, תש"ן-1990 והוראות סעיפים 16 ו-16ב יחולו גם על שידורי רדיו לפי החוק האמור, למעט על שידורי תעמולה לפי סעיף 16ד. לענין שינויים כאמור

ורדיו
תיקון 9
תיקון 14
תיקון 16
תיקון 27
תיקון 30

יראו, לפי הענין, את מנהל הרשות השניה לטלויזיה ורדיו (להלן – הרשות השניה), כאילו היה המנהל הכללי של תאגיד השידור הישראלי ואת הרשות השניה והמורשים לשידורים כהגדרתם בחוק האמור כאילו היו תאגיד השידור הישראלי.

שידורי תעמולה ברדיו אזורי בבחירות למועצות מקומיות
תיקון 16

16ד. (א) לעניין סעיף זה –

"בחירות לרשות מקומית" -בחירות הנערכות ברשות מקומית למועצת הרשות ולראש הרשות באותו יום;

"בעל זיכיון" -בעל זיכיון לשידורי רדיו לפי חוק הרשות השנייה;

"חוק הרשות השנייה" -חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן -1990;

"מועצת הרשות" -המועצה כהגדרתה בחוק הרשות השנייה;

"רשות מקומית" - כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה -1965;

"רשימת מועמדים" - רשימת מועמדים שהוגשה לפקיד הבחירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965.

(ב) בעל זיכיון רשאי לכלול בשידוריו, במסגרת זמן השידור המוקצה לו לשידורי תשדירי פרסומת, תעמולת בחירות של רשימת מועמדים ומטעמה בלבד, בתקופת שלושים הימים שלפני בחירות לרשות מקומית המצויה באזור זיכיונו.

(ג) בעל זיכיון רשאי לגבות תשלום בעד שידור תעמולת בחירות.

(ד) בקבלת תשדירי תעמולת בחירות לשידור לא יפלה בעל זיכיון בין רשימות מועמדים המתמודדות בבחירות שבאזור הזיכיון, בכל דרך שהיא, לרבות במחיר, בזמני שידור, ובשיבוץ תשדירים.

(ה) (1) זמן שידור מרבי לתשדירי תעמולת בחירות שרשאי בעל זיכיון להקצות, בכל שעת שידור וביממה, לא יעלה על זמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת המותר לו על פי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(2) זמן השידור המרבי ביממה לתשדירי תעמולת בחירות של רשימת מועמדים אחת לא יעלה על 10% מזמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת, ביממה, המותר לבעל זיכיון לפי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(3) זמן השידור המירבי, בשעת שידור, לתשדירי תעמולת בחירות של רשימת מועמדים אחת לא יעלה על 15% מזמן השידור המרבי לתשדירי פרסומת, באותה שעת שידור, המותר לבעל הזיכיון לפי סעיף 85 לחוק הרשות השנייה.

(4) מועצת הרשות תקבע כללים בדבר אופן הגשת בקשות לשידור תשדירים של תעמולת בחירות ובדבר הקצאת זמן השידור על ידי בעל הזיכיון; בכללים ייקבעו, בין היתר, מועדים להגשת הבקשות, חלוקת היממה או שעות השידור לקבוצות של זמני שידור שלגביהן יוגשו לבעל הזיכיון הבקשות לשידור (בסעיף זה - יחידת שידור); וכללים להקצאת הזמן המותר לתשדירי תעמולת הבחירות על ידי בעל הזיכיון.

(5) הוגשו לבעל זיכיון, על ידי רשימות מועמדים, בקשות לשידור תשדירי תעמולת בחירות, ביממה מסוימת או ביחידת שידור מסוימת, בהיקף זמן כולל הועלה על הזמן המרבי המותר לבעל הזיכיון לתשדירי פרסומת, ביממה או באותה יחידת שידור לפי העניין, או העולה על הזמן המרבי שמקצה בעל הזיכיון לתעמולת בחירות, בהתחשב בהתחייבות קודמות שלו, יקצה בעל הזיכיון את זמן השידור העומד להקצאה, בין כל רשימות המועמדים, באופן יחסי לזמן שהתבקש על ידי כל רשימת מועמדים.

(6) ביקשה רשימת מועמדים זמן שידור העולה על הזמן המרבי המותר לרשימת מועמדים אחת לפי פסקאות (2) ו- (3) יראה זאת בעל הזיכיון, לצורך החלוקה היחסית לפי פסקה (5), כאילו ביקשה את זמן השידור המרבי המותר לפי פסקאות אלו.

(ו) (1) עשרה ימים לפני תחילת השידורים של תשדירי תעמולת בחירות לפי סעיף זה יקבע בעל זיכיון לוח תעריפים לשידור תשדירי תעמולת בחירות באזור זיכיונו, לפי יחידת שידור ולפי משך התשדיר, ואת תנאי התשלום; לוח התעריפים יהיה אחיד לכל אזור הזיכיון.

(2) בעל הזיכיון לא יהיה רשאי למכור זמני שידור במחיר שונה או בתנאי תשלום שונים מן הקבוע בלוח התעריפים, ולא יהיה רשאי לתת הנחה או הטבה כלשהי, במישרין או בעקיפין, לרשימת מועמדים כלשהי.

(3) התעריף המרבי שרשאי בעל זיכיון לקבוע לשידור, לכל שלושים שניות של תשדיר תעמולת בחירות, יהיה כמפורט בתוספת.

(4) בעל זיכיון ישלח את לוח התעריפים למנהל כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הרשות השנייה; כן ישלח את לוח התעריפים לכל רשימת מועמדים שביקשה זאת, יעמידו לעיון, לכל דורש, ויפקיד עותק ממנו אצל המפקח הארצי על הבחירות.

(5) בעל זיכיון ישדר הודעות על קביעת לוח התעריפים, בהתאם להוראות סעיף זה, ועל הדרכים לקבלתו.

(ז) בעל זיכיון ידווח למבקר המדינה, לפי דרישתו, על תשדירי התעמולה ששודרו על ידיו, לרבות על זהות מזמין השידור, זהות הממן ופרטי העיסקה; כן יעביר למבקר המדינה, לפי דרישתו, עותק מוקלט של השידורים.

(ח) בעל זיכיון ישמור הקלטה של תשדירי תעמולת הבחירות ששודרו על ידיו וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ז), במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

(ט) מועצת הרשות תקבע, בהתייעצות עם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, כללים לביצוע הוראות סעיף זה ולהבטחת קיום הוראותיו על ידי בעל הזיכיון; הכללים יקבעו בשים לב, בין היתר, לכללי האתיקה שנקבעו לפי חוק הרשות השנייה וכן לאופיה ולייחודה של תעמולת הבחירות, ולהנחיות בעניינה.

(י) שידורי תעמולה לפי סעיף זה ייכללו במסגרת שידוריו של בעל הזיכיון והוראות חוק הרשות השנייה יחולו עליהם, בשינויים שתקבע מועצת הרשות.

תיקון מס' 29

(יא) הוראות סעיף זה יחולו לעניין תעמולת בחירות של מועמד לראשות מועצה אזורית לפי חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988, הנערכות באותו יום שבו נערכות בחירות למועצת המועצה האזורית.

הסדר פרסום סקר בחירות
תיקון 22

16ה. (א) בסעיף זה –

"סקר בחירות" – סקר הנערך בתקופת הבחירות והבודק דפוסי הצבעה של בוחרים בבחירות, או הבודק נושאים הקשורים במישרין במי שמתמודד בבחירות;

"מתמודד בבחירות", "תקופת בחירות" - כהגדרתם בסעיף 10ב(א);

"משדר לציבור" - משדר בכלי התקשורת האלקטרוניים;

"מפרסם בכתב לציבור" - לרבות בעיתון או באינטרנט;

"ציבור" - למעט ציבור האנשים העוסקים בניהול מערכת הבחירות, בשכר או שלא בשכר.

(ב) הראשון שמשדר לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשדר כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה :

(1) שמו של הגוף שהזמין את הסקר;

(2) שמו של הגורם שערך את הסקר;

(3) התאריך או התקופה שבה בוצע הסקר;

(4) האוכלוסייה שמתוכה נלקח מדגם המשיבים לסקר;

(5) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר ומספר האנשים שהשתתפו בו בפועל;

(6) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ג) המפרסם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו- (ג), מי שמשדר או מפרסם לציבור בכתב, על תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים, יציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק ממנו מסקנות לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור, וכן יציין את הנתונים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב).

(ה) העורך סקר בחירות בשיטות סטטיסטיות מוכרות, המיועד לפרסום בכתב או לשידור לציבור, ישלח העתק של תוצאות הסקר לועדת הבחירות המרכזית, בהקדם האפשרי, לעיון כל דורש, עם הפרטים האלה באשר לסקר :

(1) הנתונים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ב) וכן השאלות שנשאלו בסקר כאמור בסעיף קטן (ג), ובלבד שלעניין פסקאות (1) ו-(2) יצוין גם המען של הגוף שהזמין את הסקר או של הגורם שערך את הסקר, לפי העניין ;

(2) מידע על השיטה שהשתמשו בה כדי לאסוף את הנתונים שמהם הופקו תוצאות הסקר, לרבות:

(א) שיטת הדגימה ;

(ב) גודל המדגם ההתחלתי ;

(ג) סוגי האוכלוסייה שנדגמו;

(ד) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר והמספר והאחוז מהם אשר השתתפו בסקר בפועל, סירבו להשתתף בסקר או לא התאימו להשתתף בסקר;

(ה) התאריכים והשעות של הראיונות;

(3) מרווח הטעויות לגבי הנתונים שהושגו.

(ו) (1) עורך סקר הבחירות ידווח למבקר המדינה, לא יאוחר מ-20 ימים לאחר יום הבחירות, על סקרי הבחירות שערך בציון הפרטים כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) וכן פרטי מממן הסקר ופרטי העסקה.

(2) חובת הדיווח לפי פסקה (1) תחול גם לגבי פרסום סקר בחירות בתקופת הבחירות כהגדרתה בפסקה (3) של סעיף 10ב(ג), ויחולו בעניין זה הוראות פסקה (4) של אותו סעיף קטן, בשינויים המחויבים.

(ז) עורך סקר בחירות ישמור את נתוני הסקר שערך וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ה) במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

תיקון 23

(ח) בתקופה שתחילתה בתום יום שישי שלפני פתיחת הקלפיות והמסתיימת במועד סגירת הקלפיות, לא ישדר ולא יפרסם אדם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות שלא שודרו או פורסמו בכתב לציבור לפני תחילתה של התקופה האמורה; המשדר או המפרסם בתקופה האמורה על תוצאותיו של סקר בחירות ששודרו או פורסמו לפני תחילתה של אותה תקופה, יציין בהבלטה שהסקר אינו עדכני ואין ללמוד ממנו על דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור ביום השידור או הפרסום.

עונשים
תיקון 22

17. המפר הוראה מהוראות חוק זה או אינו מקיים חיוב שהוטל עליו לפי הוראותיו על-ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, דינו - מאסר ששה חדשים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

אחריות פלילית
תיקון 1

17א. נעברה עבירה על הוראה מהוראות חוק זה, יהיה אשם באותה עבירה, מבלי לפגוע באחריות פלילית של אחרים, גם מי שהחזיק בכספים או בנכס שנעברה בהם העבירה או היה ממונה על החזקתם או שמירתם, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט באמצעים סבירים למניעתה.

צו מניעה
תיקון 4
תיקון 13
תיקון 18
תיקון 21
תיקון 22
תיקון 33

17ב. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, או לפי סעיף 4ט לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.

תיקון 13
תיקון 21
תיקון 31

(ב) (בוטל)

תיקון 18

(ג) (1) הוראות סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט, יחולו על צו מניעה, ולעניין זה יראו צו כאמור כצו של בית משפט, וליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יהיו הסמכויות הנתונות לבית משפט לפי אותו סעיף.

(2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1), ניתן צו מניעה נגד סיעה, רשימת מועמדים או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית והצו הופר, בין בידיהם ובין בידי אדם אחר הפועל בעבורם, ניתן להטיל את הקנס לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט על הסיעה, רשמית המועמדים או המועמד, ובלבד שניתנה הזדמנות לבא כוח הסיעה, לבא כוח רשימת המועמדים או למועמד להשמיע את דברם, ואם הופר הצו בידי אדם אחר הפועל בעבורם - ניתנה הזדמנות כאמור גם לאותו אדם.

(3) בלי לגרוע מדרכי גביה אחרות, יקוזז קנס שהוטל לפי פסקה (2) מכספי מימון המפלגות או מהמקדמות שלהם זכאי מי שעליו הוטל הקנס לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, לפי העניין, ובלבד שלא יעלה סכום הקיזוז על 10 אחוזים מכספי המימון או מהמקדמות, לפי העניין.

(ד) לא ייענש אדם לפי הוראות סעיף 17 אם עמד לדין בשל הפרת צו מניעה, ולא יועמד אדם לדין בשל הפרת צו מניעה אם הואשם בשל אותו המעשה לפי סעיף 17.

צו להסרת מודעות ולניקוי ושיקום מקרקעין

17ג. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, עד היום ה-60 שלאחר יום הבחירות, ליתן צו המחייב סיעה, רשימת מועמדים, או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית, להסיר מודעות וכתובות שהוצגו, שהודבקו או שנכתבו בניגוד להוראות חוק זה ולנקות או לשקם את המקרקעין שהושחתו, בתוך תקופת הזמן שיורה בצו; ובלבד שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להשמיע את טענותיו בפניו.

תיקון 20

(ב) לא קוים צו שניתן לפי הוראות סעיף קטן (א) בתוך תקופת הזמן שנקבעה בו, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להורות לרשות המקומית שבתחומה הוצגו, הודבקו או נכתבו המודעה או הכתובת או למחלקת עבודות ציבוריות במשרד התחבורה, לבצע את הנדרש לפי הצו ; הורה יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור, רשאי הוא להורות ליושב ראש הכנסת לנכות את עלות ביצוע הצו מכספי המימון שלהם זכאי מי שכנגדו ניתן הצו, לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, או לפי חוק

הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, לפי העניין, ולהעביר את הכספים שנוכו כאמור לגוף שעליו הוטל לפי סעיף קטן זה, ביצוע הנדרש על פי הצו.

צו מניעה בבחירות לעיריות ולמועצות מקומיות
תיקון 31

17ד. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יקבע, בכל מחוז שיפוט, יושב ראש אחד של ועדת בחירות אזורית שהוא שופט של בית משפט מחוזי, והוא יהיה רשאי לדון בבקשות למתן צווים לפי סעיף 17ב, שעניינם מניעת ביצוע עבירה לפי חוק זה, ולפי סעיף 17ג, והכול בנוגע לבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות שבאזור השיפוט של בית המשפט המחוזי שבו הוא מכהן; בסעיף זה –

"יושב ראש ועדת בחירות אזורית" – מי שמונה לכהן לפי סעיף 20 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

"מחוז שיפוט" – כפי שנקבע לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ויושב ראש של ועדת בחירות אזורית שמונה כאמור בסעיף קטן (א) הדן בבקשה פלונית, רשאים, ביוזמתם, או על פי בקשה של בעל דין או של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שהדיון יתקיים בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, אם ראו כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

תיקון 38

(ב1) (1) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, ביוזמתו, או על פי בקשה של יושב ראש ועדת בחירות אזורית או של בעל דין, להורות שדיון בבקשה למתן צו לפי סעיף 17ב או 17ג שהוגשה או שיש להגישה במחוז שיפוט מסוים, יתקיים במחוז שיפוט אחר, ובלבד שלא ייתן הוראה כאמור לאחר תחילת הדיון, אלא אם כן קיבל לידיו את עמדתו של יושב ראש ועדת הבחירות האזורית שהחל לדון בה;

(2) בהחלטה לפי סעיף קטן זה, ישקול יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מהעברת הדיון בבקשה למתן צו כאמור בפסקה (1), את המרחק ממחוז השיפוט שממנו יועבר ההליך למחוז השיפוט שאליו יועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין להליך.

(ג) על החלטה של יושב ראש ועדת בחירות אזורית לפי סעיף קטן (א) ניתן לערור לפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

תיקון 37
תיקון 38
(ד) ליושב ראש ועדת בחירות אזורית יהיו נתונות הסמכויות הנתונות ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור בסעיף 17ה(ב) או (ג), לעניין בקשות שהוא דן בהן.

תיקון 35
תיקון 37
תיקון 38
(ה) בטל

סדרי דין והוצאות
17ה. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר סדרי הדין בבקשות ובעררים לפי סעיפים 17ב עד 17ד ובבקשות פסלות שופט לפי סעיף קטן (ד).

תיקון 31
תיקון 38
(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי לחייב בעל דין בתשלום הוצאות ושכר טרחת עורך דין לטובת בעל דין אחר בהליך לפי סעיפים 17ב עד 17ד; ראה היושב ראש כאמור כי בעל דין עשה שימוש בלתי ראוי בהליך או הגיש הליך סרק שאינו מגלה על פניו עילה למתן צו, רשאי הוא, בלא קשר עם תוצאות ההליך, להטיל על בעל הדין הוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור שיראה לנכון.

תיקון 37
(ג) היה בעל הדין שחויב בתשלום הוצאות או שכר טרחת עורך דין לפי סעיף קטן (ב) רשימת מועמדים משותפת, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לקבוע כי ההוצאות ושכר טרחת עורך הדין יוטלו רק על אחת מהמפלגות שהגישה את רשימת המועמדים האמורה; לעניין זה, "רשימת מועמדים משותפת" – כהגדרתה בסעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

תיקון 38
(ד) הוראות סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, יחולו על יושב ראש ועדת בחירות שדן בבקשות לצווים לפי סעיפים 17ב עד 17ד, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בסעיף קטן (ב1), בכל מקום, במקום "בית המשפט" יקראו "יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית";

(2) ערעור לפי סעיף קטן (ג) יידון לפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית; החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בעניין פסילתו הוא נתונה לערעור לפני נשיא בית המשפט העליון.

זכות אישום
18. על אף האמור בסעיף 19(2) לפקודת שיפוט בתי משפט השלום, 1947, או כל דין אחר, רשאים גם חבר של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ובא כוח של רשימת מועמדים לכנסת להביא אדם בפלילים בשל עבירה לפי חוק זה.

הגבלת סמכות	19.	הוגש אישום בשל עבירה לפי חוק זה על-ידי חבר הועדה או בא כוח רשימה כאמור בסעיף 18, לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לצוות על הפסקת הדיון.
התיישנות תיקון 15	20.	תקופת ההתיישנות של עבירה לפי חוק זה תהיה שלוש שנים.
חסינות החוק תיקון 2	20א.	תקנות שעת חירום אין בכוחן לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.
חסינות בפני סעד משפטי תיקון 3 תיקון 13 תיקון 21	20ב.	על מעשה או מחדל לפי סעיפים 15, 15א, 16 ו- 16א יחולו הוראות סעיף 137 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.
שמירת דינים תיקון 18	20ג.	הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.
תחילה	21.	תחילתו של חוק זה היא מיום קבלתו בכנסת, ועל אף האמור בסעיף 2 לא יחולו האיסורים וההגבלות לפיו, אלא מאותו יום.

תוספת

(סעיף 16ד(ו)(3))

1. אזור גוש דן – 100% מהתעריף הקובע.
2. אזור השרון, הכרמל והמפרץ – 95% מהתעריף הקובע.
3. אזור שפלת יהודה, ירושלים רבתי – 80% מהתעריף הקובע.
4. אזור עמק חפר – 75% מהתעריף הקובע.
5. אזור הגליל והגולן, הצפון, העמקים והנגב – 70% מהתעריף הקובע.
6. אזור אילת – 60% מהתעריף הקובע.

בתוספת זו, "התעריף הקובע" – שמונה פעמים יחידת החישוב המעודכנת לפי סעיפים 3 ו – 4 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993.

הוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה–2015

(פורסם בק"ת התשע"ה, חוב' 7547, עמ' 1852; תוקנו ק"ת תשפ"ב מס' 9789 מיום 9.12.2021 עמ' 1120)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 17ה(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט–1959 (להלן – החוק), ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מורה לאמור:

הגדרות 1. בהוראות אלה –

"היושב ראש" – יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או יושב ראש ועדת הבחירות האזורית המוסמך לדון בעתירה, לפי העניין;

"חוק הבחירות לכנסת" – חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח–1998;

"יושב ראש הוועדה המרכזית" – יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שמונה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת;

"יושב ראש ועדה אזורית" – יושב ראש של ועדת בחירות אזורית, שמונה לפי סעיף 20(א) לחוק הבחירות לכנסת, ונקבע לפי סעיף 17ד(א) לחוק;

"מזכירות הוועדה" – מזכירות ועדת הבחירות המרכזית במשכן הכנסת;

"נוגע בדבר" – אחד מאלה:

(1) חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי החוק;

(2) בא כח רשימת מועמדים שמונה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי החוק;

"עתירה" – עתירה למתן צו לפי סעיף 17ב או 17ג לחוק;

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971;

"תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות;

תיקון התשפ"ב

"תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

הגשת עתירה 2. (א) עתירה תימסר למזכירות הוועדה כשהיא סרוקה וחתומה על צרופותיה כאמור בסעיף קטן (ג) ובסעיף 3, ותוגש, עד השעה 14:00 בימים א' עד ה' בשבוע, באמצעות דואר אלקטרוני Vadatb@knesset.gov.il או באמצעות פקסימילה שמספרה 02-5669855; מועד קבלת העתירה במזכירות הוועדה ייחשב המועד שבו אישרה מזכירות הוועדה את קבלת העתירה על צרופותיה; מזכירות הוועדה רשאית להנחות את העותר להגיש עותק מקורי, כרוך ומודפס של העתירה, על צרופותיה, בנוסף להגשתה כאמור, במסירה אישית במשרדי מזכירות הוועדה או בדואר רשום למזכירות הוועדה.

(ב) בעתירה ייכללו כל אלה:

(1) שם העותר, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;

(2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בי-דין, הפרטים המפורטים בפסקה (1) לגבי כל אחד מהמשיבים, אם ניתן לברר, ועניינו של כל אחד מהמשיבים בנושא העתירה; היה המשיב מועמד לבחירות לכנסת או לבחירות לרשות מקומית, או סיעה של הכנסת או של מועצה מקומית או אזורית, או רשימת מועמדים לכנסת או לרשות מקומית, יצויין הדבר בהבלטה בעתירה;

(3) תיאור התעמולה נושא העתירה והמועד שבו פורסמה, או שבו היא עתידה להיות מפורסמת;

(4) העניין של העותר בנושא העתירה;

(5) תמצית הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת העתירה;

(6) נעשתה פניה מוקדמת בכתב למשיב – יצורפו העתקים של ההתכתבות לעניין זה; לא נעשתה פניה מוקדמת – יפורטו הנימוקים להגשת העתירה בלא פניה מוקדמת;

(7) פירוט הסעד המבוקש;

(8) עותר המבקש לצרף נספחים לעתירה יצרף –

(א) לפני הנספח הראשון, תוכן עניינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;

(ב) לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצוינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצוינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.

(ג) עתירה תיערך לפי טופס 1 שבתוספת והעובדות שבה יאומתו בתצהיר אשר יצורף אליה ושיהיה ערוך לפי טופס 2 שבתוספת; בתצהיר תהיה הפרדה בין עובדות שהן בידיעתו האישית של המצהיר לבין עובדות הנכונות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, שלגביהן יציין את מקור ידיעתו ואמונתו.

צירוף מסמכים 3. (א) לכל עותק של העתירה יצורף צילום של התעמולה נושא העתירה, אם ניתן להשיגו בשקידה סבירה, ושל כל מסמך אחר שהעותר מסתמך עליו המצוי ברשותו.

(ב) לא צורף מסמך כאמור לעתירה, אף שהוא מצוי ברשות העותר, לא יסתמך עליו בעל דין בדיון בעתירה אלא ברשות הישב ראש.

הגשת מסמך לישב ראש 4. (א) ראה הישב ראש כי מסמך דרוש לשם הכרעה בעניין שלפניו, רשאי הוא להורות לבעל הדין שהמסמך ברשותו להגישו במועד שיורה.

(ב) בעל הדין יגיש את המסמך ליושב ראש ולבעלי הדין האחרים; בעלי הדין רשאים להגיש את הערותיהם בכתב, ככל שהדבר נובע מהגשת המסמך, במועד שהורה לכך היושב ראש.

(ג) התנגד בעל הדין להגשת המסמך, יודיע ליושב ראש, במועד שהורה לו על כך, את טעמי התנגדותו.

(ד) החליט היושב ראש לדחות את ההתנגדות, יחולו הוראות סעיף קטן (ב).

(ה) לא יורה יושב הראש על מסירת מידע או מסמכים העלולים לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו, בדרך שיורה.

(ו) החובה למסור מידע ומסמכים לפי סעיף זה כפופה לסייגים ולהוראות לעניין גילוי מידע ומסמכים לפי כל דין; ולעניין בעל דין שהוא רשות ציבורית כהגדרתה בחוק חופש המידע, לרבות הסייגים למסירת מידע הקבועים בחוק חופש המידע, בשינויים המחויבים.

(ז) הועלתה טענה בדבר סייג או חיסיון כאמור בסעיף קטן (ו) לגבי גילוי מידע או מסמך, רשאי היושב ראש לקיים את הדיון לפי סעיף זה בדלתיים סגורות, וכן רשאי היושב ראש לקבל את המידע או המסמך המבוקשים, לעיין בהם, ולקבל הסברים מנציג היועץ המשפטי לממשלה או מנציג הרשות הנוגעת בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

(ח) הוצאה לגבי מידע או מסמך תעודת חיסיון לפי סעיף 44 לפקודת הראיות, יחולו סעיפים 44 ו-46 לפקודה האמורה.

המשיבים לעתירה

5. (א) המשיבים לעתירה יהיו כל אלה:

(1) המועמד, הסיעה או רשימת המועמדים שבעדם נערכה, או תיערך התעמולה נושא העתירה, או שכלפיהם תבוצע העבירה, לפי העניין;

(2) היוזם לפרסום התעמולה או מבצע העבירה, אם אינו המשיב האמור בפסקה (1);

(3) כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה.

(ב) היושב ראש, רשאי, בכל שלב, להורות על מחיקת עתירה אם לא צורף משיב ראוי, או להורות על צירופו של עותר או משיב, וכן על מחיקת משיב או עותר שצורף לעתירה.

(ג) נוגע בדבר והיועץ המשפטי לממשלה רשאים לבקש להצטרף, בכל שלב, ובאישור היושב ראש, כמשיבים לעתירה.

המצאת עתירה למשיבים 6. עותר ימציא למשיבים, במישרין, עותק של העתירה והמסמכים שצורפו אליה לפי סעיף 3 ויגיש למזכירות הוועדה אישורים על המצאת העתירה לכל המשיבים; היושב ראש רשאי להחליט, אם ראה כי נסיבות העניין מחייבות שלא להשהות את הטיפול בעתירה שלפניו, כי תימסר למשיבים הודעה טלפונית על הגשת העתירה ודבר תוכנה, והדבר יאומת בתצהיר שיגיש העותר למזכירות הוועדה.

רישום וניתוב עתירה 7. הוגשה עתירה, תובא, ללא דיחוי, לעיון יושב ראש הוועדה המרכזית או עובד בכיר שהסמיך לכך והוא רשאי –

(1) לקבלה לרישום במזכירות הוועדה;

(2) שלא לקבלה לרישום, אם מצא שלא מתקיימות בה הוראות סעיפים 2, 3, 5 ו-6, אלא שהעותר, או המשיב, לפי העניין, רשאים לבקש שיושב ראש הוועדה המרכזית, או יושב ראש ועדה אזורית שהוא הסמיך לכך, יחליט בשאלה האם בעתירה או בתשובה מתקיימות ההוראות האמורות או לא, והחלטתו תהא סופית ומכרעת;

(3) נתקבלה עתירה לרישום כאמור בפסקה (1) תועבר לעיון היושב ראש המוסמך לדון בה, אלא שהעותר או המשיב, לפי העניין, רשאים לבקש שיושב ראש הוועדה המרכזית, או יושב ראש ועדה אזורית שהוא הסמיך לכך, יחליט בשאלה האם הועברה העתירה ליושב הראש המוסמך, והחלטתו תהא סופית ומכרעת.

עיון בעתירה 8. עתירה שנתקבלה לרישום תובא, בהקדם האפשרי, לעיון היושב ראש המוסמך לדון בה, והוא רשאי –

(1) למחוק או לדחות עתירה – כולה או מקצתה – על הסף, על פי כתב העתירה בלבד או לאחר שקיבל כתב תשובה, אם על פניה אינה מגלה עילה למתן צו.

(2) להורות לעותר להגיש תצהיר משלים או הודעה משלימה בעניינים שהורה, או להגיש נוסח מתוקן של העתירה באופן שהורה;

(3) להורות שמשיב יגיש כתב תשובה לפי סעיף 9 (להלן – כתב תשובה), ורשאי הוא להגדיר את העניינים הטעונים תשובה;

(4) להורות כי יתקיים דיון בעתירה במעמד הצדדים (להלן – דיון מוקדם), ומשעשה כן, יגישו המשיבים עיקרי טיעון לעתירה או לעניינים שהורה (להלן – עיקרי הטיעון); עיקרי הטיעון יוגשו למזכירות הוועדה ויומצאו לשאר בעלי הדין במועד שהחליט עליו היושב ראש; לא הוחלט על מועד, יוגשו עיקרי הטיעון למזכירות הוועדה ויומצאו לשאר בעלי הדין לא יאוחר מארבעה ימים לפני מועד הדיון.

כתב תשובה 9. הורה היושב ראש על הגשת כתב תשובה לעתירה, יוגש כתב התשובה בתוך ארבעה ימים מיום החלטתו, בכפוף לאמור בסעיף 8(4), אם לא החליט היושב ראש על מועד אחר; המועד להמצאת התשובה בכתב יהיה לא יאוחר מהשעה 14:00 בצהרי היום האחרון שבו ניתן להגיש את התשובה.

בכתב התשובה יפורטו אלה:

(1) שם המשיב, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;

(2) תמצית הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התשובה;

(3) עמדת המשיב לגבי הסעד המבוקש בעתירה;

(4) כתב התשובה יהיה ערוך לפי טופס 3 שבתוספת, והעובדות שבו יאומתו בתצהיר או תצהירים אשר יצורפו אליו כאמור בסעיף 2(ג);

(5) לכתב תשובה יצורפו, ככל שניתן, העתקים צילומיים של כל המסמכים הנוגעים לעניין;

(6) משיב המבקש לצרף נספחים לכתב התשובה יצרף –

(א) לפני הנספח הראשון, תוכן עניינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;

(ב) לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצוינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצוינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.

(7) משיב שלא הגיש כתב תשובה כאמור, לא יהא רשאי להשמיע את טענותיו אלא ברשות היושב ראש.

צורת כתב טענות
תיקון התשע"ב

10. עתירה, כתב תשובה וכל מסמך אחר המוגש במסגרת הליך בפני היושב ראש יוגשו בצורה שבה מגישים כתבי טענות לבית משפט לפי סימן א' לפרק ג' בחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים, ובשינויים שעליהם יורה יושב ראש הוועדה המרכזית, אם ראה שנתקיימו נסיבות המצדיקות לעשות כן.

הגשת כתב תשובה ועיקרי טיעון

11. על הגשת כתב תשובה ועיקרי טיעון יחולו סעיפים 2(א), 6 ו-7, בשינויים המחויבים.

ראיות

12. (א) הדיון בעתירה יהיה על פי ראיות שיובאו בתצהירים בכתב, זולת אם החליט היושב ראש, לפי שיקול דעתו להתיר חקירת מצהיר של בעל הדין שכנגד, אם ראה כי הדבר דרוש לשם הכרעה בעתירה; החליט היושב ראש להתיר חקירה כאמור – יורה את דרך חקירת המצהיר, ורשאי הוא להורות כי חקירת המצהיר תיעשה בדרך של שאלונים בכתב, או בדרך של בקשת פרטים נוספים, כפי שיורה.

(ב) לא התייצב המצהיר לפי החלטת היושב ראש, או לא השיב לחקירתו באופן שהורה היושב ראש לפי סעיף קטן (א), לא ישמש תצהירו ראיה אלא ברשות היושב ראש.

הכרעה בעתירה

13. (א) היושב ראש רשאי להחליט בעתירה על יסוד העתירה וכתב התשובה בלבד, או על יסוד דיון במעמד הצדדים.

(ב) ראה היושב ראש מקום לברר את העתירה בדיון בפניו, רשאי הוא להורות על מועד לדיון בעתירה במעמד הצדדים.

(ג) היושב ראש רשאי לתת צו ארעי על יסוד העתירה בלבד, או על יסוד העתירה והתשובה; ומשנתן צו ארעי כאמור, יציין בו מועד למתן תגובה של המשיב או לדיין במעמד הצדדים בהקדם האפשרי.

סדר הטיעון 14. החליט היושב ראש על קיום דיון בפניו, סדר הדיון יהיה כלהלן:

(1) העותר יטען תחילה והמשיב יטען אחריו, זולת אם הורה היושב ראש על סדר טיעון אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יורה היושב ראש את סדר הטיעון ביניהם;

(2) היושב ראש רשאי להתיר לבעל דין טיעון נוסף בתשובה לטענות בעל הדין שכנגד;

(3) התיר היושב ראש חקירת מצהיר או חקירת עד שאינו מצהיר, והורה שהחקירה תיערך בדיון לפניו, תיערך חקירתו לפני שמיעת טענות בעלי הדין, ואולם רשאי היושב ראש, אם ראה טעם לכך, להתיר חקירת מצהיר בשלב אחר של הדיון; המצהיר מטעם העותר ייחקר תחילה, זולת אם הורה היושב ראש על סדר אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יורה היושב ראש את סדר חקירת המצהירים ביניהם;

(4) היושב ראש רשאי להורות על השלמת טיעונים בכתב בעניינים שיורה, במקום טיעון בעל פה.

דיון דחוף 15. ראה היושב ראש כי נסיבות העניין מחייבות שלא להשהות את הדיון בעתירה שלפניו, רשאי הוא לדון בה בדחיפות בסטייה מהוראות אלה, ככל הנדרש.

החלטה 16. (א) בהחלטתו מוסמך היושב ראש לדחות את העתירה או לקבלה – כולה, מקצתה או בשינויים וכן רשאי הוא להורות בדבר הוצאות לפי סעיפים 17ד(ד) או 17ה(ב) לחוק ועניינים אחרים הנגזרים מהחלטתו, לפי שיקול דעתו.

(ב) ההחלטה תימסר לעותר, למשיב ולכל נוגע בדבר ותפורסם באתר האינטרנט של הוועדה; נגעה ההחלטה לתעמולת בחירות לכנסת – תפיץ אותה מזכירות הוועדה בין כל חברי הוועדה המרכזית באמצעות דואר אלקטרוני.

(ג) החלטתו של יושב ראש הוועדה המרכזית בעתירה היא החלטה סופית.

ערר 17. על החלטה של יושב ראש ועדה אזורית לפי סעיף 17ד לחוק, ניתן לערור בהתאם לסעיף 17ד(ג) לחוק בפני יושב ראש הוועדה המרכזית; ואולם לגבי החלטה שלא תינתן לגביה רשות ערעור בבית משפט, לפי צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט–2009, ייכלל הערר במסגרת הערר על ההחלטה המסיימת את הדיון בעתירה.

המועד להגשת ערר 18. (א) ערר יוגש בתוך המועד שקבע היושב ראש בהחלטתו, לפי נסיבות העניין, ולא יאוחר משבעה ימים מיום שההחלטה פורסמה כדין, או מיום שהעורר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעורר עליה, לפי המוקדם; לא נקבע מועד בהחלטה, יוגש ערר בתוך שבעה ימים כאמור.

(ב) יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להאריך את המועד שנקבע להגשת ערר כאמור בסעיף קטן (א), לאחר שנתן למשיב הזדמנות להגיב לבקשת ההארכה, אם ראה הצדקה לכך.

תוכן כתב הערר 19. כתב ערר ייערך לפי טופס 4 שבתוספת, ויכללו בו כל אלה:

(1) שם העורר, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;

(2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בי-דין, וכן הפרטים המפורטים בפסקה (1) לגבי כל אחד מהמשיבים, אם ניתן לברר;

(3) פרטי יושב ראש הוועדה האזורית שעל החלטתו מוגש הערר ומספר התיק של העתירה שבה ניתנה;

(4) תיאור ההחלטה נושא הערר, מועד מתן ההחלטה והמועד שבו הומצאה לעורר, אם הומצאה, או ציון שההחלטה לא הומצאה;

(5) פירוט הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבסס הערר;

(6) פירוט הסעד שמבקש העורר.

מסמכים שיש לצרפם לכתב הערר 20. לכתב הערר יצורף העתק של החלטת יושב ראש הוועדה האזורית שעליה מוגש הערר, מאושר על-ידי מזכירות הוועדה.

מסמכים שיש להמציאם למשיבים בערר 21. ואלה המסמכים שיש להמציא למשיבים בערר:

(1) עותק של כתב הערר;

(2) העתק ההחלטה שעליה עוררים.

נימוקי הערר 22. כתב הערר יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה עוררים, שלא על דרך הוויכוח או הסיפור, ויציין כל נימוק במספר סידורי.

נימוקים שלא פורשו 23. העורר לא יטען ולא יקבלו מפיו נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערר אלא ברשות יושב ראש הוועדה המרכזית, והיא לא תינתן אלא אם כן הראה טעם מספיק לכך; אולם יושב ראש הוועדה המרכזית בבואו להחליט בערר לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערר או שנטענו בפניו.

מחיקת נימוקים ותיקונם 24. כתב ערר ניתן לתיקון בכל עת שתיראה ליושב ראש הוועדה המרכזית, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערר שאינו דרוש לעניין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.

משיבים בערר 25. כל מי שהיה בעל דין בעתירה לפני יושב ראש הוועדה האזורית ואיננו עורר, יהיה משיב בערר.

צירוף משיבים 26. יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין ולהמציא לו כתב ערר מתוקן, ורשאי הוא לדחות בינתיים את הדיון בערר, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי יושב ראש הוועדה המרכזית לתת החלטה כאילו היה המשיב שצורף בעל דין מלכתחילה.

תחולת הוראות 27. הוראות סעיפים 2(א), 4, ו-6 עד 16 יחולו גם על עררים בשינויים המחויבים, ולעניין זה כל מקום שנאמר באותן הוראות "עותר" – יקראו "עורר" ו"עתירה" – יקראו "ערר".

הביצוע לא יעוכב 28. הגשת ערר לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה עוררים.

עיכוב ביצוע וסעד זמני 29. (א) היושב ראש רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שייראו לו; והוא כל עוד לא הוגש ערר על ההחלטה.

(ב) הוגש ערר, יהיה יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להורות על עיכוב ביצועה של ההחלטה שהיא נושא הערר וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיורה ובתנאים שייראו לו.

(ג) הוראות סעיפים 2, 3, 6, 7 ו-13 יחולו לעניין בקשה והחלטה לעיכוב ביצוע וסעד זמני, בשינויים המחויבים.

הוצאות תיקון התשפ"ב 30. על פסיקת הוצאות ותשלום שכר טרחת עורך דין שהיושב ראש רשאי לחייב בהם לפי סעיף 17ד(ד) או 17ה(ב) לחוק, לפי העניין, יחולו בשינויים המחויבים הוראות פרק י"ח לתקנות סדר הדין האזרחי.

אי התייצבות או אי הגשת מסמכים לפי החלטת היושב ראש 31. (א) נמסרה הודעה בדבר דיון, רשאי היושב ראש –

(1) אם לא התייצב איש מבעלי הדין – למחוק או לדחות את העתירה או לדחות את הדיון למועד אחר;

(2) אם התייצב העותר והמשיב לא התייצב – לקיים דיון בעתירה בהעדר המשיב או לדחות את הדיון למועד אחר;

(3) אם התייצב המשיב והעותר לא התייצב – למחוק או לדחות את העתירה או לדחות את הדיון למועד אחר.

(ב) ניתנה החלטה לפי סעיף זה, רשאי העותר או המשיב, לפי העניין, לבקש את ביטולה או שינויה בתוך ארבעה ימים מיום המצאתה, ורשאי היושב ראש שנתן את ההחלטה לבטלה או לשנותה בתנאים שייראו לו, ובין השאר לעניין הוצאות.

(ג) החליט היושב ראש כי על אחד מבעלי הדין להגיש כתב תשובה או עיקרי טיעון בהליך שלפניו, או הורה לאחד מבעלי הדין להשלים פרטים או טיעונים או להעמיד מצהיר לחקירה באמצעות שאלונים או באמצעות בקשת פרטים נוספים, והמסמכים לא הוגשו למזכירות הוועדה במועד שהורה עליו – יראו את בעל הדין שלא הגיש את המסמכים במועד כבעל דין שלא התייצב לדיון, ויחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשינויים המחויבים.

פרוטוקול 32. נערך דיון בפני היושב ראש, יחולו ההוראות כלהלן –

(1) ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע לו, לרבות שאלות והערות היושב ראש, ואולם היושב ראש רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון; היושב ראש יורה את דרך רישום הפרוטוקול ויכול שייערך גם בדרך של הקלטה ברשמקול או באופן אחר שיורה היושב ראש, ובלבד שפרוטוקול שנערך כאמור, יועלה על הכתב ויצורף לתיק העתירה או הערר, לפי העניין;

(2) היושב ראש רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול;

(3) בעל דין זכאי לקבל, בסמוך לאחר עריכתו, עותק של הפרוטוקול;

(4) היושב ראש רשאי, לפי בקשת בעל דין ולאחר שנתן לשאר בעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בעל דין רשאי להגיש בקשה לתקן רישום בפרוטוקול בתוך עשרה ימים מיום שהומצא לו הפרוטוקול;

(5) כתבי טענות וכל תעודה או מסמך שהוגשו בדיון ושהיושב ראש קיבל אותם, יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו, למעט לעניין פסקאות (2) עד (4).

סטייה מהוראות 33. היושב ראש רשאי לסטות מהוראות אלה בהיבטים דיוניים, ככל הנדרש, וכפי שיורה, אם נראה לו כי יעיל וצודק להורות על כך בנסיבות העניין, מטעמים שיירשמו.

העברת דיון בעתירה 34. (א) בקשה מטעם עותר להעברת דיון בעתירה ליושב ראש הוועדה המרכזית, לפי סעיף 17ד(ב) לחוק, תוגש עם הגשת העתירה.

(ב) בקשה להעברת דיון מטעם משיב או מטעם היועץ המשפטי לממשלה, תוגש בהקדם האפשרי; ציווה היושב ראש על הגשת כתב תשובה בלי לקיים דיון מוקדם בעתירה, תוגש הבקשה לא יאוחר מהמועד שנקבע להגשת כתב התשובה.

(ג) בקשה להעברת דיון תיערך בכתב, ויפורטו בה הנסיבות המצדיקות העברת הדיון ליושב ראש הועדה המרכזית.

(ד) החליט היושב ראש שהבקשה אינה מצריכה תגובה, ידחה אותה על אתר.

(ה) החליט היושב ראש שהבקשה מצריכה תגובה, יבקש מבעלי הדין להגיב עליה, בכתב או בעל פה, במועד שיורה.

(ו) על אף האמור בסעיפי משנה (א) ו-(ב), רשאי היושב ראש, בכל שלב של הדיון, אם ראה הצדקה לכך –

(1) להתיר לבעל דין או ליועץ המשפטי לממשלה להעלות בקשה להעברת הדיון, בכתב או בעל פה;

(2) להחליט על העברת הדיון ליושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר שנתקבלה תגובת בעלי הדין, בכתב או בעל פה;

(3) לבקש התייחסות מטעם היועץ המשפטי לממשלה לשאלה אם מן הראוי להעביר את הדיון ליושב ראש הוועדה המרכזית.

פרסומים

35. באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יפורסמו –

(1) החוק והוראות אלה;

(2) רשימת יושבי ראש הוועדות האזוריות וסמכותם המקומית;

(3) החלטות סופיות של יושבי ראש הוועדות האזוריות ויושב ראש הוועדה המרכזית לפי הוראות אלה, וכן החלטות ביניים שהיושב ראש ראה טעם לפרסמן.

תוספת

הטפסים המלאים וההוראות מפורסמים באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית

טופס 1, סעיף 2(ג) – עתירה לצו מניעה / צו להסרת מודעות ולניקוי ושיקום מקרקעין; טופס 2, סעיף ג(2) – תצהיר; טופס 3, סעיף 9(ב)(4) – כתב תשובה מטעם משיב; טופס 4, סעיף 19 – ערר לפי סעיף 17ד(ג) לחוק

כללי הבחירות (דרכי תעמולה) (שידורי תעמולה ברדיו אזורי בבחירות לרשויות המקומיות), התשנ"ח–1998

(פורסמו ק"ת התשנ"ח מס' 5926, עמ' 1334 ; תיקון טעות ק"ת התשנ"ט מס' 5933, עמ' 42)

בתוקף סמכותה לפי סעיף 16ד(ט) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959 (להלן - חוק דרכי תעמולה), ובהתייעצות עם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ולפי סעיף 24(12) לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן - 1990 (להלן - חוק הרשות השנייה), ובידיעת ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, קובעת מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו כללים אלה :

הגדרות

1. בכללים אלה -

"בעל זיכיון" - כהגדרתו בסעיף 16ד(א) לחוק דרכי תעמולה ;

"מקבץ" - מספר תשדירי תעמולה המשודרים ברצף ;

"תשדיר תעמולה" - תעמולת בחירות של רשימת מועמדים לבחירות לרשות המקומית המצויה באזור זיכיונו של בעל זיכיון, שהוא רשאי לכלול בשידוריו במסגרת זמן השידור המוקצה לו לשידור תשדירי פרסומת, בתקופת 30 הימים שלפני הבחירות ושסיומה בשעה 7 בערב שלפני יום הבחירות.

איסור שידור שיש בו עבירה או הפרת דין

2. בעל זיכיון לא ישדר תשדיר תעמולה שיש בו עבירה פלילית או עוולה אזרחית לרבות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, וחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה -1965, או כל דין אחר.

איסור הסתה, אפליה וגזענות

3. בעל זיכיון לא ישדר תשדיר תעמולה שיש בו הסתה לגזענות, לאפליה, או לפגיעה ממשית באדם או בקבוצת בני אדם, על רקע השתייכותם לדת, גזע, לאום, מין, עדה, אורח חיים או מוצא.

אלימות וסבל אנושי

4. בעל זיכיון לא ישדר תשדיר תעמולה שיש בו אלימות או סבל אנושי קשים במיוחד אלא אם כן הם חלק בלתי נפרד מנושא המישדר ובתנאי שאין הוא עובר בעליל את גבול הנסבל על ידי מאזין סביר בנסיבות העניין.

שידור פרטי פגיעים

5. בעל זיכיון לא ישדר תשדיר תעמולה שיש בו פרט מזהה של חולים או מפגרים או קרבנות של עבירות אלימות או מין, או מכורים לאלכוהול או לסמים, אלא בהסכמתו של מי שמוסמך לתיתה על פי הוראות כל דין, אם קיים עניין ציבורי בכך ובמידה שאינה עולה על המתחייב.

איסור פגיעה בקטינים

6. בעל זיכיון לא ישדר תשדיר תעמולה שיש בו משום עידוד לפגיעה בקטינים או שיש בו ניצול לרעה של קטינים, לרבות הופעה של קטינים בתשדיר, שיש בה פגיעה או ניצול לרעה שלהם.

זיהוי הרשימה

7. כל תשדיר תעמולה המשודר על ידי בעל זיכיון יכלול כינוי או אות המזהה את רשימת המועמדים לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, וכן את מקום התמודדותה.

אי משוא פנים

8. בעל זיכיון לא יעשה שימוש לרעה במעמדו, בתפקידו או בכוחו לשדר או להימנע מלשדר, בסיקור הבחירות לרשויות המקומיות שבתחום אזור זיכיונו או בשידור תשדירי תעמולה לפי כללים אלה.

שיבוץ תשדירי תעמולה

9. (א) בעל זיכיון ינהג בשוויוניות ובהגינות בשיבוץ תשדירי התעמולה במהלך שידוריו ובחלוקת זמני השידור, ולא יעדיף תשדירים של רשימת מועמדים מסוימת בכל דרך שהיא.

(ב) תשדירי תעמולה אשר שובצו לשידור בשעה שבה משודרת תכנית בענייני הבחירות לרשויות המקומיות שבתחום אזור הזיכיון, ישובצו אך ורק לפני תחילת התכנית או לאחר סיומה ולא במהלך התכנית עצמה.

(ג) תשדירי תעמולה ישובצו במקבץ נפרד ויזוהו ויובחנו משאר השידורים באמצעות אות שאישרה הרשות, אשר יושמע לפני מקבץ התשדירים ובסיומו.

אי מעורבות בתשדירי תעמולה

10. בעל זיכיון לא ישתתף בהפקת תשדירי תעמולה, לרבות ניסוחם ועריכתם, ולא יעניק שירותי ייעוץ כלשהם לרשימת מועמדים, בתמורה או שלא בתמורה.

סיקור מערכת הבחירות

11. (א) בעל זיכיון יסקר את הבחירות לרשויות המקומיות שבתחום אזור זיכיונו בהגינות ובאיזון, ללא כל הטיה או משוא פנים.

(ב) בעל זיכיון לא יתנה כל שידור או סיקור בהזמנת תשדירי תעמולה מטעם רשימת מועמדים או בקבלת הבטחות לשיתוף פעולה כלשהו על ידי רשימת מועמדים.

כללי הבחירות (דרכי תעמולה) (הגשת בקשות, הקצאת זמן ותעריפים לשידור תעמולה ברדיו אזורי בבחירות לרשויות המקומיות), תשנ"ח–1998

פורסמו: ק"ת התשנ"ח, עמ' 1327; תוקנו: ק"ת התשס"ג, עמ' 1158

בתוקף סמכותה לפי סעיף 16ד(ה)(4) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן - חוק דרכי תעמולה), ולעניין סעיפים 16 ו-17 לפי סעיף 16ד(ט) לחוק דרכי תעמולה בהתייעצות עם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ולפי סעיף 24(12) לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (להלן - חוק הרשות השנייה), בידיעת ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, קובעת מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו כללים אלה:

הגדרות 1. בכללים אלה –

"בעל זיכיון" - כהגדרתו בסעיף 16ד לחוק דרכי תעמולה;

"בקשה לשידור" ו"בקשה" - בקשה לשידור תעמולת בחירות ברדיו;

"המנהל" - כהגדרתו בחוק הרשות השנייה, לרבות מי שהוא הסמיכו בין באופן כללי ובין לעניין כללים אלה;

"יחידת שידור" - אחד מפרקי הזמן המפורטים להלן שבו משודרים שידורי רדיו;

(1) פרק הזמן שבין השעות 00:00 עד 06:00;

(2) פרק הזמן שבין השעות 06:00 עד 07:00 ו-14:00 עד 20:00 וביום שלפני הבחירות 14:00 עד 19:00;

(3) פרק הזמן שבין השעות 07:00 עד 14:00 ;

(4) פרק הזמן שבין השעות 20:00 עד 00:00 ;

"מנהל התחנה" - מנהל תחנה אזורית לשידורי רדיו אזוריים כמשמעותה בסעיף 72 לחוק הרשות השנייה;

"רשימת מועמדים" - כהגדרתה בסעיף 16ד(א) לחוק דרכי תעמולה;

"רשימה מעוניינת" - רשימה המעוניינת להתמודד בבחירות לרשות מקומית, אשר טרם הוגשה לפקיד הבחירות לפי פרק ד' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הבחירות);

"שידור תעמולה" - שידור תעמולת בחירות ברדיו אזורי מטעם רשימת מועמדים;

"תקופת שידורי התעמולה" - התקופה המתחילה 30 ימים לפני הבחירות לרשות מקומית, כאמור בסעיף 16ד(ב) לחוק דרכי תעמולה והמסתיימת בשעה 7 בערב שלפני יום הבחירות, כאמור בסעיף 74 לחוק הבחירות.

שידורי תעמולה

2. בעל זיכיון רשאי לפי סעיף 16ד(ב) לחוק דרכי תעמולה לשדר תעמולת בחירות של רשימת מועמדים ומטעמה בלבד.

קבלת בקשות לשידורי תעמולה

3. בעל זיכיון המשדר תעמולת בחירות יקבל בקשות לשידור תעמולה מבא-כוח רשימת מועמדים או ממלא מקומו כמשמעותם בסעיף 38 לחוק הבחירות.

מועדי הגשת בקשות תיקון תשס"ג

4. (א) בקשות לשידור תעמולה יתקבלו על ידי בעל זיכיון עד לשעה 12:00 במועדים שלהלן:

(1) ביום ה-18 שלפני תחילת תקופת שידורי התעמולה (להלן - מועד א');

(2) ביום ה-2 שלפני תחילת תקופת שידורי התעמולה (להלן - מועד ב');

(3) ביום ה-11 שלאחר תחילת תקופת שידורי התעמולה (להלן- מועד ג').

(ב) חל מועד מן המועדים האמורים בסעיף קטן (א) בשבת, בחג, ביום שישי או בערב חג, יוקדם המועד ליום שלפניו שאינו יום כאמור.

הגשת בקשות והקצאת זמן מועד א'

5. (א) במועד א' יקבל בעל זיכיון בקשות לשידור תעמולה למשך כל תקופת שידורי התעמולה מרשימות מעוניינות.

(ב) על פי הבקשות שהתקבלו במועד א' יקצה בעל זיכיון זמן משוער לשידורי תעמולה לכל רשימה מעוניינת; הטיפול בבקשות לשידור והקצאת הזמן לשידור לפיהן, יהיו כמפורט בסעיפים 10 עד 12.

(ג) התוצאות המשוערות של הקצאת הזמן לשידורי תעמולה המתקבלות במועד א' יהיו לשם הערכה בלבד ולא יחייבו את בעל הזיכיון והן כפופות להוראות סעיפים 6 ו-7.

(ד) הודעה על תוצאות הקצאה כאמור ועל היותן משוערות ובלתי מחייבות תימסר לכל רשימה מעוניינת במועד כאמור בסעיף 12.

הגשת בקשות והצאת זמן במועד ב׳

6. (א) במועד ב׳ יקבל בעל זיכיון בקשות לשידור תעמולה למשך כל תקופת שידורי התעמולה מרשימות מועמדים בלבד, ורק מרשימות שלא הגישו בקשות במועד א׳ (להלן - בקשות חדשות).

(ב) בכל הזיכיון יקצה זמן לשידורי תעמולה לרשימות מועמדים שהגישו בקשות חדשות וכן לרשימות מעוניינות שהגישו בקשות במועד א׳ והפכו לרשימות מועמדים. הטיפול בבקשות כאמור והקצאת זמן לשידור לפיהן, יהיו כמפורט בסעיפים 10 עד 12.

(ג) בקשה לשידור תעמולה שהגישה במועד א׳ רשימה מעוניינת אשר לא הפכה לרשימת מועמדים במועד ב׳ - בטלה.

(ד) תוצאות הקצאת הזמן לשידורי תעמולה המתקבלות כאמור בסעיף קטן (ב) יהיו סופיות לעניין פרק הזמן שמיום תחילת תקופת שידורי התעמולה ועד ליום ה-15 בו, לעניין יתרת התקופה יהיו תוצאות משוערות בלבד ולא יחייבו את בעל הזיכיון לעניין הקצאת הזמן.

(ה) הודעה על תוצאות ההקצאה ועל פרק הזמן שלעניינו הן סופיות לעומת פרק הזמן שלעניינו הן משוערות ובלתי מחייבות, תימסר לכל רשימה מועמדים במועד כאמור בסעיף 12.

הגשת בקשות והקצאת זמן במועד ג׳

7. (א) במועד ג׳ יקבל בעל זיכיון בקשות לשידורי תעמולה לפרק הזמן שמהיום ה-15 לתקופת שידורי התעמולה ועד לסיומה, מרשימות מועמדים שבמועדים קודמים טרם הגישו בקשות לשידורי תעמולה ומרשימות מועמדים המבקשות להוסיף על זמן שידורי התעמולה המשוער שהוקצה להם במועד ב׳.

(ב) בעל זיכיון יקצה זמן לשידורי תעמולה לרשימות מועמדים שהגישו בקשות במועד ג׳ ובמועד ב׳ לתקופה כאמור בסעיף קטן (א); תוצאות ההקצאה יהיו סופיות; הטיפול והקצאת הזמן בכל הבקשות וכן הודעה על הקצאה כאמור יהיו כמפורט בסעיפים 10 עד 12.

הגשת בקשות

8. (א) בבקשה לשידור תעמולה יפורט זמן השידור המבוקש ביחידות זמן של שניות, בכל אחת מיחידות השידור ולכל אחד מימי השבוע.

(ב) בקשה של רשימת מועמדים תוגש בתוך מעטפה סגורה היטב.

מינוי אחראים

9. בעל זיכיון ימנה שלושה אנשים לפחות מטעמו וביניהם מנהל התחנה (להלן - האחראים), לטיפול בבקשות ובהקצאת זמן לשידור התעמולה, הודעה על מינוי האחראים ועל זהותם תישלח למנהל.

הטיפול בבקשות

10. (א) המעטפות המכילות את הבקשות לשידורי תעמולה יישמרו עד למועד פתיחתן כמפורט בסעיף קטן (ב) בתוך מגירה או תיבה סגורה המיועדת לכך (להלן - התיבה).

(ב) התיבה והמעטפות ייפתחו בנוכחות האחראים בכל אחד מהמועדים הנקובים בסעיף 4 לפי העניין מתום הזמן שנקבע בסעיף 4 להגשת הבקשות ועד לשעה 15:00 באותו יום.

(ג) במעמד פתיחת המעטפות ייערך פרוטוקול שבו יירשמו, בין היתר, פרטי הבקשות וזהות המגישים לפי חלק א׳ שבטפסים 1 עד 3 שבתוספת; העתק מהפרוטוקול חתום בידי האחראים יישלח מיד בידי בעל זיכיון למנהל.

(ד) בקשות לשידורי תעמולה אשר לא נמצאו בתיבה במועדים ובשעה שנקבעו בסעיף 4 לא יטופלו.

(ה) נתגלו בבקשות לשידורי תעמולה טעויות סופר או טעויות חשבוניות, רשאי מנהל התחנה לתקנן; התיקון ייעשה במהלך בדיקת הבקשות ויירשם בפרוטוקול; הודעה על התיקון תימסר למבקש.

הקצאת זמן

11. בדיקת הבקשות לשידורי תעמולה והקצאת זמן שידור בהתאם להוראות סעיף 16ד(ה) לחוק דרכי תעמולה תיעשה בידי האחראים במועד מוקדם ככל האפשר ממועד פתיחת המעטפות; תוצאות הבדיקה והקצאת זמן לשידור תעמולה בתקופות המנויות בסעיפים 5(ב), 6(ב) ו-7(ב) לפי העניין, יפורטו בחלק ב׳ שבטפסים 1 עד 3 שבתוספת; העתק מהטפסים חתום בידי האחראים יישלח מיד למנהל בידי בעל הזיכיון.

הודעה על הקצאת זמן

12. בעל זיכיון יודיע בכתב לכל רשימת מועמדים שהגישה בקשה לשידורי תעמולה, על זמן השידור שהוקצה לה לאחר עריכת כל אחת מההקצאות שבסעיפים 5(ב), 6(ב) ו-7(ב) לפי העניין, לא יאוחר מ-36 שעות מתום המועד להגשת בקשות הקבוע בסעיף 4.

קבלת רשימות מועמדים

13. בעל זיכיון יקבל מכל פקיד בחירות כמשמעותו בחוק הבחירות שבאזור זיכיונו את רשימות המועמדים בדרך שעליה הסכימו מנהל הרשות והמפקח הארצי על הבחירות.

רשימה מנועה

14. (א) קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שרשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות מפאת היותה רשימה מנועה כמשמעותה בסעיף 39ב(א) לחוק הבחירות, יפסיק בעל הזיכיון את שידורי התעמולה שלה לאלתר ולא יחדשם.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יודיע למנהל הרשות על היותה של רשימת מועמדים רשימה מנועה.

רשימה שלא אושרה

15. (א) רשימת מועמדים שנתקבלה לגביה החלטה סופית בדבר אי אישורה, בין בידי פקיד הבחירות ובין מתוקף פסק דין של בית המשפט המחוזי, כאמור בסעיף 42 לחוק הבחירות, יפסיק בעל זיכיון את שידור התעמולה שלה לאלתר.

(ב) המפקח הארצי על הבחירות יודיע למנהל הרשות על רשימה שלא אושרה כאמור בסעיף קטן (א).

קביעת לוח תעריפים ומשלוחו

16. (א) בעל זיכיון המבקש לשדר שידורי תעמולה, יקבע לוח תעריפים על פי סעיף 16ד(ו) לחוק דרכי תעמולה 4 ימים לפני מועד א׳.

(ב) בעל זיכיון ישלח את לוח התעריפים שקבע לכל פקיד בחירות שבאזור זיכיונו, ולכל רשימת מועמדים שביקשה זאת, במועד מוקדם ככל האפשר.

שידור הודעות על קביעת לוח תעריפים

17. (א) בעל זיכיון ישדר הודעה אחת ביום לפחות, מיום קביעת לוח התעריפים עד למועד האחרון שבו הוא מקבל בקשות לפי סעיף 4, בדבר קביעת לוח התעריפים והדרכים לקבלתו כאמור בסעיף 16ד(ו)(5) לחוק דרכי תעמולה (להלן – ההודעות).

(ב) ההודעות ישודרו ביחידת השידור הנקובה בפסקה (3) להגדרתה בסעיף 1.

(ג) קודם לשידורן של ההודעות ישלח בעל זיכיון למנהל הודעה בדבר מועדי ההודעות ותוכנן.

דיווח על שידורי תעמולה

18. בעל זיכיון ידווח למנהל על שידורי תעמולת הבחירות כפי שיורה.

הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לקראת הבחירות לרשויות המקומיות

להלן הנוסח כפי שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים מיום 6 ביולי 2023 (ללא נספחים)

הנוסח המלא של הנחיות היועצת המשפטית לממשלה מפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים, וכן בחוזר מנכ"ל משרד הפנים שפורסם ביום 6 יולי 2023 באתר האינטרנט של משרד הפנים.

נוכח מרכזיות הנושא, המספר הרב יחסית של נושאים המוסדרים בהנחיות והעובדה כי חלק מההנחיות הוכנו לקראת הבחירות הכלליות לכנסת, מצאנו לנכון לשוב ולסקור בקצרה במסמך אחד את העקרונות המרכזיים שבהנחיות המצורפות ואת השינויים המתחייבים כתוצאה מהתאמת ההנחיות לרשויות המקומיות, לרבות כתוצאה מפסיקה שניתנה לאורך השנים האחרונות. עם זאת יש להדגיש הדגש היטב – הנוסח המלא של ההנחיות ויתר ההוראות בעניין, לרבות הוראות חקיקה, חוזרי מנכ"ל משרד הפנים בנושא וכן כל הנחיות היועצת המשפטית לממשלה הרלוונטיות, בצירוף ההתאמות וההנחיות המיוחדות המפורטות במסמך זה, הוא המחייב את כלל הנבחרים והעובדים בשלטון המקומי, ועניינו הקפדה על מילוי החוק ועל טוהר המידות ומאבק בגילויי שחיתות.

הקפדה יתירה על מילוי ההנחיות מתחייבת מהדין, כמו גם מעצם טיבו של ההליך הדמוקרטי העומד בבסיס החברה בישראל. בשל כך בכוונת היועצת המשפטית לממשלה להקפיד על אכיפת הוראות החוק במכלול הנושאים הכרוכים בבחירות ברשויות המקומיות, באכיפה פלילית או משמעתית, או באכיפה מינהלית על-ידי שימוש בסמכויות מנהליות הנתונות למשרד הפנים, ובהן הסמכות לחיוב אישי (ראו הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מספר 1.1903, ראו גם נוהל חיוב אישי של נושא משרה ברשות מקומית כפי שפורסם בחוזרי מנכ"ל משרד הפנים 1/2009 מיום 9.6.2009 ו-6/2014 מיום 8.9.2014).

במסגרת הליכים פליליים שנוהלו בעבר לאחר הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות מצאנו גם טענות, כי נבחרי ציבור אליהם הגיעו הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לא מצאו לנכון לקראן והסתפקו בהעברתם ל"גורמים המקצועיים". אין לקבל טענות מעין אלה. ההנחיות, לצד החיוב שיש בהן על עובדי הרשויות המקומיות, מיועדות בראש ובראשונה להנחייתם של נבחרי הציבור ושל המבקשים להיבחר. מן הראוי שאלו גם אלו יהיו בקיאים בהוראות החוק החלות על הליך הבחירות ולשם כך אנו מוצאים לנכון לפרסם הנחיות.

1. <u>הנחיות הנוגעות לטוהר הבחירות</u> (הנחיות היועצת המשפטית לממשלה 1.1910, 1.1911, 1.1904)

טוהר הבחירות מחייב שכל בוחר יצביע בבחירות בהתאם לדעתו ולמצפונו. כל ניסיון להשפיע על שיקול הדעת של הבוחר באמצעות טובת הנאה אישית או איומים נקבע בחוק כעבירה חמורה שדינה חמש שנות מאסר. לעניין זה מדגישה הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1910, כי עצם **הצעת** טובת הנאה, לרבות כסף, שווי כסף, שירות, עבודה וכדומה, לאדם כדי שיצביע או ימנע מלהצביע, מהווה עבירת שוחד בחירות. בדומה, די בעצם השימוש באיום בגרימת נזק, לרבות איום בפיטורין או במניעת עבודה, כדי להשלים ולהוות עבירה חמורה. יצוין כי במסגרת זו הוכללה במפורש גם עבירה של שידול להצביע או להימנע מלהצביע בדרך של השבעה, קללה, נידוי וכדומה. יובהר, כי האיסור על מתן שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע, חל גם אם השוחד נועד לעודד בוחר להצביע או לרפות ידיו מלהצביע באופן כללי ולא למועמד או לרשימה ספציפיים.

<u>**בנוסף**</u> לעבירה חמורה זו, נקבע בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי״ט-1959 (להלן – חוק דרכי תעמולה) **איסור כללי על שימוש במתנות במסגרת תעמולת הבחירות**. איסור לפיו לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות נדון בהרחבה בפני בית המשפט העליון בהרכב מורחב (דנג״ץ 1525/15 טיבי נ׳ מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017). פרשה זו עסקה בחלוקת גיליון של השבועון הצרפתי ״שרלי הבדו״ במסגרת מסע הבחירות לכנסת, בעקבות הטבח במערכת השבועון. השאלה שנבחנה היא האם מדובר ב״מתנה״ שאסור לחלקה. לעניין זה נקבע ברוב דעות כי המבחן לפיו יש לקבוע אם הענקת חפץ מסוים היא בגדר מתנה אסורה לפי סעיף 8 האמור, הוא **מבחן התכלית הדומיננטית** של הענקת החפץ מנקודת מבטו של הבוחר הסביר (להבדיל מנקודת מבטו של מעניק המתנה). כלומר, אם מבחינת הבוחר הסביר נועד החפץ להעברת מסר תעמולתי גרידא (שאז תותר הענקתו), או שמא הוא משמש שבעיקר לתכלית אחרת שאז תיאסר הענקתו. חלק מהשופטים הדגישו את החשיבות שיש ליתן לערכו הכלכלי של החפץ. דעת הרוב סברה כי חלוקת השבועון בנסיבות העניין לא עלתה לכדי מתנה אסורה, שכן חרף הערך הכלכלי של השבועון, מדובר במקרה חריג בו תעמולת הבחירות כרוכה במסר הטמון בעצם חלוקתו של השבועון. במישור העקרוני יותר, יש לבחון כל מקרה לגופו, תוך הסתייעות בהבחנה בין חפצים שאין להם ערך כלכלי בפני עצמם ועיקר שימושם הוא לצורך תעמולת בחירות לבין חפצים שיש להם ערך כלכלי בפני עצמם ושימוש במנותק ממערכת הבחירות.

בהקשר זה נציין, כי גם הענקת מתנה שיש לה ערך רוחני או מיסטי ממשי נכללת באיסור של סעיף 8 האמור לעיל (תב״כ 44/21 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ׳ ש״ס – התאחדות הספרדים שומרי תורה מיום 04.04.2019).

מבלי לגרוע מהוראות עונשין אחרות שנקבעו בדין, יצוין כי העונש בגין הפרת הוראה מהוראות חוק דרכי תעמולה, הינו עד שישה חודשי מאסר או קנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

לצד ההנחיה הכללית העוסקת בטוהר הבחירות, אשר עיקריה פורטו, קיימות מספר הנחיות העוסקות בנושאים ספציפיים, אשר לדאבוננו יש מקום, נוכח ניסיון העבר, להזהיר לגביהם.

הנחיה מספר 1.1911 מבהירה, כי **אין לעשות שימוש בהסכם פוליטי כדי להבטיח משרה או טובת הנאה אחרת בתמורה לתמיכה בבחירות**. במסגרת הסכם מעין זה ניתן אומנם להגיע להסכמות בין סיעות, לרבות הרכבה העתידי של הקואליציה וחלוקת התפקידים בין נבחרי הציבור, אלא שהענקת טובת הנאה אישית במסגרת ההסכם פסולה מיסודה, והיא עלולה להגיע לכדי עבירה פלילית. לעניין זה יש להדגיש, כי חל איסור גורף על הבטחת משרות בשירות הציבורי, ברשות המקומית או בכל גוף הקשור אליה בתמורה לעזרה או הצבעה בבחירות. לצד האפשרות, כי הסכם מעין זה יהווה עבירה פלילית, מדגישה ההנחיה האמורה שמדובר בהסכם בלתי חוקי, על כל המשתמע מכך מבחינת המשפט הפרטי והמשפט הציבורי. יצוין כי מעבר לאיסור הפלילי, הרי שיש בהסכם כאמור, בכדי להביא בנסיבות מסוימות, לפסילת הבחירות (וראו ה"פ (חי) 183/04 סבג נ' פרומר ורע"א 3055/05 פרומר נ' סבג).

לעניין הסכמים פוליטיים מזכירה ההנחיה האמורה גם את חובתם של החתומים על הסכם לבחירת ראש המועצה, לקביעת הרכבה הסיעתי של המועצה וכדומה, למסור את ההסכם למזכיר המועצה על מנת שיהיה פתוח לעיון. הפרת חובה זו מהווה עבירה פלילית (ראו סעיפים 45א ו-93(5) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965)).

הנחיה מספר 1.1904 עוסקת באיסור על מתן הבטחות **קונקרטיות** לחלוקת הטבות או הקצאת תקציבים בזיקה לבחירות. הנחיה זו נכתבה בהתייחס להבטחות של שרים במהלך סיורי בחירות, אלא שהרעיון העומד בבסיסה מבסס חובה להימנע מכל הבטחה מעין זו שנעשית בזיקה לבחירות, מאחר שיש בהבטחה זו כדי להעלות חשד לפגיעה בטוהר הבחירות ובמקרים מסוימים גם לגלוש לתחום הפלילי. מובן שאין באמור כדי לשלול את האפשרות של נבחר ציבור להבטיח לציבור בוחריו במסגרת תעמולת הבחירות הבטחות **כלליות** ברמת המדיניות, לרבות הבטחות הכרוכות בשינוי סדר עדיפויות תקציבי.

<u>2. הנחיות הנוגעות לאיסור על שימוש במשאבי רשות מקומית לצרכי בחירות</u> (הנחיות היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1900, 1.1901, 1.1902, 1.1908, 1.1704)

עקרון שוויוניות הבחירות ואמון הציבור במינהל הציבורי מחייב שהרשות המקומית ככזו לא תיקח כל חלק במערכת הבחירות, למעט הפעולות שהוטלו עליה בדין לצורך ארגון וקיום הבחירות. במסגרת זו נאסר על נבחרי הציבור ועל עובדי הרשות לעשות שימוש במשאבי הרשות המקומית לצרכי מערכת הבחירות. שימוש מעין זה כאשר הוא נעשה בקשר עם

תעמולת בחירות מהווה עבירה פלילית (סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה וסעיפים 17 ו - 17א לחוק האמור), אשר על-יסודה אף רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ובתנאים מוגדרים גם יושב ראש ועדת בחירות אזורית ליתן צו מניעה (סעיפים 17ב ו-17ד לחוק האמור). ודוק, גם שימוש במשאבי הרשות המקומית לצרכים פוליטיים שאינם בגדר תעמולה הינו בגדר האסור – שימוש מעין זה עלול להוות עבירה פלילית של הפרת אמונים, והוא לכאורה הוצאה בלתי חוקית לעניין נוהל חיוב אישי.

עוד יודגש, כי האיסורים והמגבלות המפורטים לעיל אינם מוגבלים לתקופה מסוימת שלפני הבחירות. עם זאת, על נבחרי הציבור ועובדי הרשויות המקומיות להיזהר במיוחד בנושא זה במהלך השנה שקודמת למועד הבחירות או למועד המשוער של הבחירות, וככל שמועד הבחירות מתקרב יש להימנע מכל פרסום, או מעשה אחר, המעלה חשד לשימוש במשאבי הרשות כחלק ממערכת הבחירות.

סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה קובע לאמור –

"איסור שימוש בנכסי הציבור

2א. לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח -1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה, למעט שימוש כמפורט להלן:

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה."

לעניין הדיון הנוכחי יצוין במיוחד כי פסקה (4) בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה אשר גם אליה מפנה סעיף 2א כמצוטט לעיל מדברת על "כל רשות מקומית".

כפועל יוצא בין היתר מהאיסור על שימוש בנכסי הרשות המקומית בקשר עם תעמולת בחירות, נובעת גם ההנחיה המקובלת זה שנים רבות, כי **אין לערוך פעילות פוליטית ברכוש הרשות המקומית**. בלשונו הברורה של חוזר מנכ"ל משרד הפנים 5/2012 מיום 20.12.2012:
"לא ייערכו במשרדי הרשות המקומית, במוסד או במתקן השייך לרשות המקומית, בכל דרך

שהיא, בשעות העבודה או לאחריהן, אסיפה, הרצאה או פעילות דומה מטעם רשימה, או על בסיס של השתייכות מפלגתית או בעלות אופי מפלגתי".

לאיסור הקבוע בסעיף 2א שני חריגים אשר יש לפרשם בצמצום ולחומרה.

ראשית, השכרה **בתמורה בהתאם למקובל** של אולמות ומקומות פומביים פתוחים אשר הרשות המקומית נוהגת, בכל ימות השנה, להשכירם לציבור הרחב. חריג זה פורש ככולל גם מתן אפשרות לקיום תעמולת בחירות במסגרת אירועים הנערכים על ידי הרשות בשטחים עירוניים הפתוחים לציבור הרחב, ובלבד שניתנת הזדמנות שווה והוגנת לכל מתמודד לקיים תעמולת בחירות במקום ותוך הקפדה כי נבחרי הציבור לא מנצלים לרעה את הנגישות שיש להם לנכסי הציבור (אבעיה 10/20 עירית פתח-תקוה מיום 22.7.13).

החריג השני נוגע לשימוש בנכסים **שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות**. באשר ללשכה של ראש הרשות המקומית שהועמדה לרשותו על-ידי הרשות, יש לפנות להנחיית היועצת המשפטית לממשלה בעניין פעילות מפלגתית המתבצעת מלשכות שרים (הנחיה מספר 1.1704). על פי ההנחיה ניתן להשלים, ככורח המציאות, עם פעילות מפלגתית-פוליטית מתוך הלשכה רק ככל שמדובר בפעילות מצומצמת ביותר ומוגבלת בהיקפה. לפיכך, אין מניעה - מטעמי שכל ישר - שתוך כדי יום עבודתו של ראש רשות המוקדש בעיקרו לענייני הרשות תנוהל שיחת טלפון גם בעניינים פוליטיים, אך לעומת זאת אין להשלים עם מצב בו פעילות מתוכננת, דוגמת כנס פוליטי, סקר וכדומה, תבוצע תוך שימוש בלשכת ראש הרשות. פעילות מהסוג האחרון עלולה להיחשב כתעמולת בחירות אסורה וראו לעניין זה גם חוזר מנכ"ל 4/2008 מיום 23.6.2008 בעניין פעילות מפלגתית המתבצעת מלשכת ראש הרשות.

בהקשר זה יובהר כי על כלל העובדים בלשכתו של ראש רשות מקומית חלים מכלול המגבלות והסייגים החלים על עובדי רשויות מקומיות ובהם האיסור לעסוק בפעילות פוליטית (ראו סעיף 1 להנחיה מספר 1.1902, אשר תידון להלן, בו מצוין גם כי על עובדי לשכתו של ראש רשות מקומית לא חל החלק בהנחיה מס׳ 1.1704 אשר עוסק בעוזרים פוליטיים). עובדים אלה המסייעים לראש הרשות בפעילותו המקצועית ברשות, אינם רשאים, ככלל, לעסוק בפעילות מפלגתית-פוליטית, אלא כשמדובר בפעילות מצומצמת ומוגבלת, הנלווית לפעילות המקצועית בלשכה. עם זאת, הם רשאים לעסוק בפעילות מפלגתית במסגרת פעילותם המנהלית. כך למשל, נהג רשאי להסיע את ראש הרשות ברכב ממשלתי לאסיפה מפלגתית. מנהל הלשכה, המזכירה והעוזרים רשאים להדפיס נאומים מפלגתיים ולתאם פגישות פוליטיות. אולם, אסור להם לעסוק בפעילות מפלגתית מהותית וישירה, כגון גיוס תומכים, מצביעים ותרומות (ראו סעיף 11 להנחיה מספר 1.1704).

לעניין האיסור על שימוש במשאבי ציבור הקבוע בסעיף 2א נקבעו מספר הנחיות יועצת משפטית לממשלה:

הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1900 ״איסור על תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר - פרסומים המופצים על ידי משרדי הממשלה״, הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1901 ״איסור על תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר - עריכת סקרים על-ידי משרדי הממשלה בתקופת הבחירות, הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1908 ״איסור על תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר - עריכת אירועים על-ידי משרדי הממשלה בתקופת הבחירות״. כן ראו הנחית היועצת המשפטית לממשלה 1.1704 ״פעילות מפלגתית בלשכות שרים וסגני שרים״ והחלק השני בהנחית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1902 ״פעילות מפלגתית של עובדי מדינה ועובדי רשויות מקומיות״.

ההנחיה שמספרה 1.1900 עוסקת בהקשר של פרסומים המופצים על-ידי משרדי הממשלה באיסור הקבוע בסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה על עשיית שימוש בכספים או ברכוש של גופים מבוקרים המנויים בסעיף ובכללם רשויות מקומיות וכן של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו בקשר עם תעמולת בחירות. ההנחיה עוסקת בהרחבה באיסור הרחב והגורף על פרסומים שיש בהם תעמולת בחירות, וקובעת עקרונות מנחים, בצירוף דוגמאות, לקביעה מהו ״פרסום בקשר עם תעמולת בחירות״. כאמור בהנחיה, עמדתם העקבית של יושבי ראש ועדת הבחירות היא כי על רקע התכליות החשובות מאד העומדות ביסוד האיסור הקבוע בסעיף 2א בדמות שוויון ההזדמנויות, טוהר השירות הציבורי ואמון הציבור, יש לפרש לחומרה איסור זה שתחולתו אינה תחומה בזמן. בהתאם משתרע האיסור על פרסום מכל סוג, לרבות דברי דפוס, מודעות בעיתונים, חוזרים לתושבים, שלטי חוצות, סרטי קולנוע ווידיאו, פרסום באמצעות האינטרנט וכן תשדירים ברדיו ובטלוויזיה. ההנחיה מבהירה תוך הפניה גם להחלטות, כי אתרי אינטרנט, דפים ברשתות חברתיות ואפליקציות שהם ממשלתיים או עירוניים לרבות אלה המשמשים את התושבים לקבלת מידע על הנעשה בגופים המנויים בסעיף 2א הם ׳משאב ציבורי׳ ושימוש בהם לצרכי תעמולת בחירות מנוגד להוראות החוק. הוא הדין אף במאגר המנויים של אתרים, דפים ואפליקציות אלה (ראו סעיפים 2 ו-3 להנחיה).

לעניין המונח ״תעמולת בחירות״ שבסעיף 2א האמור, נקבע בפסיקה כי יש להפעיל את מבחן הדומיננטיות: ״לפי מבחן ׳התכלית הדומיננטית׳ יש לבחון את תכליתו העיקרית של הפרסום בעיני הבוחר הסביר. אם התכלית העיקרית היא להשפיע על הציבור לבחור בפלוני או להימנע מלבחור בו, ותכלית זו גוברת על תכליות אחרות - יראו בפרסום משום ׳תעמולת בחירות׳ כמשמעה בחוק דרכי תעמולה״ (תר״מ 1/24 אטדגי נ׳ גלאם, מיום 03.11.2020, בסעיף 9 ועוד רבים אחרים).

לאורך השנים נקבע בפסיקה מבחני עזר שונים למבחן הדומיננטיות לעיל תוך מתן סימנים במבחן זה לסיווג פעולה מסוימת כתעמולת בחירות, כאשר כל מקרה צריך להיבחן לגופו, על-פי נסיבותיו, ועל-פי מבחן השכל הישר וההיגיון. נפסק כי יש להתחשב בין היתר במועד הפרסום, בשאלת יוזם דבר הפרסום, בשאלה האם עסקינן בפרסום שגרתי של הרשות או בפעולה ייחודית וחד פעמית; מה היקף ההשפעה הצפוי של הפרסום על ציבור הבוחרים ומה

חשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה במתכונת זו. כן נפסק כי יש להתחשב גם בזהות המפרסם והאם הפרסום כורך את הישגי הרשות עם שמו של נבחר ציבור מכהן. בתב"כ 3/21 בן מאיר נ' שר החינוך מיום 20.1.2019, הוסיף כב' השופט מלצר מבחן עזר חדש לבחינת התכלית הדומיננטית הוא מבחן אמינות הפרסום והדיוק בעובדות.

יודגש כי לצד מבחני העזר הנזכרים לעיל, נודעת חשיבות רבה לתוכן הפרסום. ראו לעניין זה תב"כ 6/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה מיום 19.1.2020: "נתון בעל משקל רב ואף מכריע הוא תוכן הפרסום שצריך לזכות בזרקור מרכזי בכל מקרה. ככל שהתוכן הוא בעל היבט תעמולתי דומיננטי ובולט, לא ניתן יהיה להכשירו, ככלל, על יסוד הליך הפרסום או נתונים חיצוניים אחרים...".

למבחן הדומיננטיות ולמבחני העזר השונים שנקבעו בקשר עמו ראו בהרחבה בהנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1900.

השאלה האם פרסום מסוים מהווה תעמולת בחירות כמשמעה בסעיף 2א הנזכר לעיל נבחנת אפוא בהתאם לנסיבות המקרה, והיא תלויה במכלול רחב של משתנים, ובראשם האיזון בין האלמנט התעמולתי שבפרסום ובין התועלת לציבור בו (ראו בין היתר, תר"מ 1/93 סיעת צומת נ' ממשלת ישראל מיום 4.7.1993 וכן תר"מ 22/19 ליבר נ' דרעי מיום 30.1.2013).

בקשר עם שאלת אופיו הדומיננטי של פרסום נתון והאם הוא מהווה תעמולת בחירות כמשמעה בסעיף 2א הושם בהחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות דגש מיוחד לעניין מיהו המפרסם והאם הפרסום כורך את הישגי הרשות עם שמו של נבחר ציבור מכהן. ניתן לזהות בהחלטות אלה מגמה ברורה לפיה אסור לכרוך את שמו של נבחר הציבור בעשייתה של הרשות המקומית בה הוא מכהן.

בהתאם להחלטות האמורות ולעקרונות לעיל, יש להקפיד על ההפרדה שבין הרשות המקומית ובין נבחרי הציבור כאשר במסגרת פרסומים מטעם הרשות המקומית אין מקום לייחס לנבחרי ציבור פעולות של הרשות. מטעמים אלו, הפצת מידע, שהוא אמין ומדויק, לציבור מטעם הרשות אינה פסולה כשלעצמה, אולם אין לכרוך אותה עם פרסום שמו של ראש הרשות המקומית או נבחר ציבור (תב"כ 3/21 בן מאיר נ' בנט, מיום 20.01.2019). כך לדוגמה, נקבע כי אין זה ראוי ששמו או תמונתו של ראש הרשות המקומית יופיעו על גבי שלטים המודיעים לציבור על עבודות הנעשות על ידי הרשות המקומית, או כוללים מידע על שירותי הרשות המקומית וכו' (והוא הדין גם בפרסומים אחרים, למשל באגרות לתושבים ובפרסומים בעיתונות). יודגש כי הדברים לא נאמרו רק לגבי הצבת שלטים חדשים בתקופה שלפני הבחירות אלא נקבע מפורשות כי הוראות אלו חלות גם על שלטים שהוצבו בעבר ובמסגרת זאת, נקבע כי יש להסיר את שמו של ראש הרשות המקומית אף משלטים שהוצבו תקופה

ארוכה לפני הבחירות (ראו לתר"מ 21/19 גרוס נ' בן חמו מיום 9.1.2013 ומיום 17.2.2013 וכן תר"מ 22/19 ליבר נ' דרעי מיום 30.1.2013).

כלי עזר לבחינת הפרסומים הבא לידי ביטוי בהחלטות שניתנו בהקשר זה הינו עריכת בחינה דו-שלבית: ראשית, יש לבחון האם תוכנו הדומיננטי של הפרסום אינפורמטיבי או תעמולתי. בשלב השני, תיבחן תרומתם האינפורמטיבית של ציון שמו או פרסום תמונתו של נבחר הציבור לפרסום (ליישום הבחינה הדו-שלבית ראו למשל תר"מ 14/20 חברי סיעת 'למען התושבים' במועצת העיר רעננה נ' חופרי מיום 16.6.2014 ותר"מ 238/20 יריב נ' בכר מיום 31.8.2014).

לעניין זה נקבע כי ככלל, החיוניות והתרומה האינפורמטיבית של הכללת השם או התמונה של נבחר ציבור במסגרת פרסומים אינפורמטיביים לציבור היא מעטה, אם בכלל, ו"רק במקרים חריגים מאוד ייקבע כי שימוש בשמו או בתמונתו של נבחר ציבור אינו נחשב בגדר תעמולה אסורה בתקופה הסמוכה למועד הבחירות" (תר"מ 40/20 אברג'יל נ' דהרי, מיום 25.07.2013). מהחלטות אחרות עלה כי שילוב כאמור הוא מוקשה גם שלא בתקופה הסמוכה לבחירות (תר"מ 28/19 שמעוני נ' וקנין, מיום 13.032013)).

יצוין, כי האיסור על כריכת שמו של נבחר הציבור בעשייתה של הרשות המקומית בה הוא פועל, חלה בכל עת. כך, כב' השופט מלצר עובר לפסילת תשדיר רדיו בו הזמינה שרת התרבות והספורט, בקולה ובציון תפקידה את הציבור בישראל לאירועי חגיגות ה-70 למדינת ישראל, קבע כב' השופט מלצר איסור גורף וכמעט קטגורי החל **בכל עת** על השתתפות נבחרי ציבור בתשדירים מכוח הוראת סעיף 2א (תב"כ 2/21 כהן נ' רגב, מיום 18.4.2019 (ראו סעיפים 45, 48 ו-49 להחלטה); ער"מ 11/21 גלאם נ' סוויסה, מיום 17.12.2019 (ובפרט פסקה 41); ותר"מ 1/24 אטדגי נ' גלאם מיום 3.11 2020 (פסקה 12).

נדגיש, כי אין פסול במתן אינפורמציה לתושבי הרשות המקומית לשם שמירת הקשר עם התושב או נשיאת דברים במסגרת טקסית (למשל: דברי ברכה), אולם יש להיזהר שלא לייחס לראש הרשות את הישגי הרשות (ער"מ 11/21 גלאם נ' סוויסה מיום 17.12.2019).

ויודגש כי בהתאם לפסיקה, מקום בו קיים ספק – יש להימנע מפרסום. כך למשל, ראו מדבריו של כב' השופט ג'ובראן: "לגישתי, לאור הפוטנציאל הגלום לשימוש לרעה במשאבי ציבור על ידי נבחרי ציבור מכהנים, יש לאמץ גישה פרשנית מחמירה. על פיה, מקרים המצויים ב'תחום אפור', קרי – אינם בבירור בגדר תעמולת בחירות אסורה או מותרת, נכריע לרוב כי הינם בגדר תעמולה אסורה. זאת, לאור הפגיעה האפשרית בשוויון בין המועמדים, טוהר השירות הציבורי, ואמון הציבור שייפגע אם כספיו שלו המוחזקים על ידי העירייה בנאמנות ולטובתו, ינותבו למען הגדלת סיכויו של נבחר ציבור מכהן להיבחר בשנית" (תר"מ 14/20 חברי סיעת 'למען התושבים' במועצת העיר רעננה נ' חופרי מיום 16.6.2014) (וכן ער"מ 11/21 הנזכר לעיל).

להלן כמה דוגמאות לפרסומים בהם שולב ראש הרשות, שנקבעו בהחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית כפרסומים אסורים (חלקן נזכרו גם לעיל): פרסומים בחשבונות הפייסבוק או הווטסאפ בנוגע לאירועים המתקיימים ברשות והפצת מסרים בדבר קידום ופיתוח הרשות תוך קידום אישי של ראש העירייה (ער"מ 2/25 עיריית טירת הכרמל נ' כהן, מיום 03.10.2022); פרסומים רשמיים של העירייה, הכוללים את סמלה, בדבר חלוקת בדיקות לאיתור נגיף הקורונה, פרסום רישום לגני הילדים, פרסום תכנית מתאר של העיר ופרסומים הנוגעים לחג הפסח שכללו את תמונתו של ראש העירייה, דבריו ונחתמו בשמו (ער"מ 5/25 אוחנה נ' חוקתי – חרדים למדינה ולשלטון הציבורי, מיום 19.10.2022); הפצת גיליון עיתון לגמלאי הרשות, הכולל את סמל העירייה, כאשר בשער ראש העירייה ובתוכו ריאיון עמו (תר"מ 1/24 אטדגי נ' גלאם, מיום 03.11.2020); פרסומים המבשרים על הקמתם של פרויקטים שונים כגון: בריכה עירונית, פארק תעשייה ומסחר ושכונה חדשה. השלטים נחתמו בסמל המועצה לצד שמו של ראש העירייה ונגעו לפרויקטים בשלבי פיתוח ראשוניים (ער"מ 9/21 גארלה נ' חפצי, מיום 30.10.2018); העירייה הציבה שלטים רבים בתחום שיפוטה המתארים את מעשיה והישגיה בנוגע לתקציב העירייה, עבודות פיתוח וסלילת כביש חדש, לצד שמו ותוארו של ראש העירייה (ער"מ 11/21 גלאם נ' סוויסה, מיום 17.12.2019); תליית שלטים על עבודות שיפוץ בהיכל התרבות עם שמו של ראש העירייה (תר"מ 21/19 גרוס נ' בן חמו, מיום 17.02.2013); תליית שלטי חוצות הנושאים מסרים ציבוריים בדבר שמירת הניקיון ועידוד מחזור פסולת ביתי, כאשר שמו של ראש העירייה מאוזכר בתחתית (תר"מ 27/19 סיעת הליכוד במועצת העיר קרית גת נ' דהרי, מיום 11.03.2013); שלט "צאתכם לשלום" עם חתימת ראש המועצה (תר"מ 22/19 ליבר נ' דרעי, מיום 30.01.2013); תגובת ראש העיר לשאלות המועלות לדף הרשת החברתית או דף האינטרנט העירוני (תר"מ 58/20 רשימת מהפך ברמה בראשות נורית אבנר נ' רוכברגר, מיום 07.08.2013); סרטון תדמית בו מופיע ראש העיר (תר"מ 23/19 גור נ' אדיב, מיום 17.02.2013); העלאת תמונתו וזהותו של ראש המועצה לאתר האינטרנט העירוני (תר"מ 115/20 כהן נ' שמם, מיום 17.09.2013). מובן כי אין להסתפק בעיון ברשימת דוגמאות זו אלא יש לעיין כמובן בהחלטות עצמן על מנת ללמוד על הנסיבות בכל מקרה. ובכלל זאת כמובן המועד ביחס לבחירות. כפי שנזכר לעיל ניתן לזהות מגמה ברורה לאסור על כריכת שמו של נבחר הציבור בעשייתה של הרשות המקומית בה הוא פועל ומובן כי כך ביתר שאת ככל שמתקרב מועד הבחירות.

מבלי לפגוע במכלול האמור לעיל ובפרשנות שיש ליתן להוראות סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה, מאחר שבתקופה של ערב בחירות עלול כל פרסום מטעם רשות מקומית המזכיר את שמו, או תוארו של נבחר ציבור, או שכולל את תמונת נבחר הציבור, להיתפס כתעמולת בחירות אסורה, בהמשך להנחיות קודמות בנושא (ראו כפי שפורסם בחוזר מנכ"ל מיוחד 5/2018), **מוסיף משרד הפנים ומנחה, כי במהלך ששת החודשים שקודמים למועד הבחירות, לא יפורסם, ככלל, על ידי הרשות המקומית, פרסום בשמו או בתוארו של נבחר הציבור, או שכולל את תמונתו. במהלך ששת החודשים שקודמים למועד הבחירות, יועבר כל פרסום מטעם**

הרשות המקומית, לאישור היועץ המשפטי לרשות המקומית שנתמנה בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), תשל"ו – 1975 (להלן – היועץ המשפטי לרשות המקומית). במקרה של ספק או בנסיבות מיוחדות שבהן רואה היועץ המשפטי של הרשות כי יש מקום לחריגה מהנחיה זו, ייוועץ היועץ המשפטי לרשות ביועץ המשפטי למשרד הפנים או במפקח על הבחירות במשרד הפנים. הנחיה זו ניתנת על מנת להפחית את החשש מביצוע עבירות פליליות ונוכח ניסיון העבר אשר בא לביטויו בדוחות מבקר המדינה בעניין.

יצוין כי הוראה זו חלה על פרסום בכל דרך שהיא, לרבות פרסום באתר האינטרנט של הרשות המקומית וכן בדפי הרשות המקומית ברשתות החברתיות (ראו תר"מ 23/19 גור נ' אדיב מיום 17.2.2013).

בהקשר זה, נבקש להבהיר כי השימוש במשאבי הרשות המקומית ובעובדיה לטובת עמוד פייסבוק פרטי-פוליטי של נבחר ציבור הינה אסורה ואינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה (ער"מ 11/21 גלאם נ' סוויסה, מיום 17.12.2019). רשות מקומית אינה רשאית אפוא לתחזק ולתפעל עמוד פייסבוק פרטי-פוליטי של העומד בראשה. בהמשך לכך ראו באותו בהקשר תב"כ 7/24 בן מאיר נ' חולדאי, מיום 24.01.2021 בו נקבע בנסיבות אותו העניין כי השימוש במשאבי עיריית תל אביב מהווה שיקול מרכזי לסיווג עמוד הפייסבוק ורשימת עוקביו ואוהדיו בתור נכס ציבורי לעניין חוק דרכי תעמולה.
בנוסף, גם תיוג עמוד אישי-פוליטי של נבחר ציבור במסגרת פרסום של רשות מקומית ברשתות החברתיות הוא אסור, בשל העירוב בין הפעילות הפוליטית לפעילות הציבורית.
לחידוד הנושא ודוגמאות נוספות ראו הנחיית היועצת המשפטית לממשלה 1.1900.

בנוסף יש מקום להדגיש, אף זאת נוכח ממצאי מבקר המדינה, כי חלוקת מתנות מטעם הרשות המקומית לתושבים סמוך למועד הבחירות, תוך ציון שם ראש הרשות המקומית או של חבר מועצה, מהווה לכאורה תעמולת בחירות אסורה.

כאמור לעיל לצד הנחייה מס' 1.1900 שעניינה פרסומים המופצים על-ידי משרדי הממשלה קיימות בהקשר של האיסור על שימוש במשאבי ציבור הקבוע בסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה, שלוש הנחיות נוספות העוסקות בנושאים קונקרטיים. באמור בהנחיות אלו, לצד הסדרת נושא ההנחיה, יש גם חשיבות פרשנית לגבי נושאים דומים:

א. **שימוש בעובדי רשויות מקומיות** (חלק ב' להנחיה 1.1902): חל איסור חמור על שימוש בעובדי הרשות המקומית לצרכים פוליטיים במסגרת שעות העבודה. לצד איסור זה ובנוסף לו, על בכירי הרשות המקומית, בפרט על הדרג הנבחר, להימנע מלפנות לכפופים להם גם בבקשה שיתנדבו לפעילות פוליטית שלא במסגרת שעות העבודה.

ב. **עריכת אירועים על-ידי רשות בתקופת בחירות** (הנחיה מספר 1.1908): הנחיה זו, אשר נוסחה בהתייחס למשרדי הממשלה, חלה גם על אירועים, כנסים, טקסים וכדומה הנערכים על-ידי רשויות מקומיות. לעניין זה קובעת ההנחיה שעריכת אירועים פוליטיים או מפלגתיים המהווים תעמולת בחירות תוך שימוש במשאבים ציבוריים בניגוד להוראת סעיף 2א מהווה עבירה פלילית. מובן שגם במסגרת זו קיים קושי בקביעת אופיו של האירוע ואף לעניין זה נעשה שימוש במבחן הדומיננטיות הנזכר לעיל ובמבחני העזר שנקבעו בהתאמה המתחייבת (ראו בהקשר זה את הנחייה 1.1908 ואת ער"מ 3/21 עיריית חולון נ' זכריה מיום 12.7.2018). במסגרת זו ומבלי לגרוע משאר השיקולים שפורטו בהנחיה, יש לבחון את עיתוי האירוע, הנחיצות בעריכתו במועד המבוקש והמרחק בין מועד האירוע למועד הבחירות. בהקשר זה יוער כי בער"מ 3/21 הנ"ל שעסק בהופעה שארגנה רשות מקומית מציין כב' השופט הנדל, כי בין היתר, "למשל, יש חשיבות - לפעמים רבה – גם לעיתוי ההופעה, ואין דין הופעה הנערכת בסמוך לבחירות כדין הופעה הנערכת שנתיים קודם הבחירות" (סעיף 5 להחלטה).

תשומת הלב כי במידה ונבחר ציבור מבקש להשתתף באירוע יש להחיל את מבחן הדומיננטיות ומבחני העזר גם לצורך סיווג אופי השתתפותו, על מנת למנוע תעמולה של נבחרי ציבור באירועים מטעם הרשות.

יצוין כי אף אם נמצא כי יש מקום לעריכת האירוע, אין בכך לגרוע מהאיסורים שנקבעו בחוק דרכי תעמולה בכל הנוגע לתעמולה על ידי נבחרי ציבור.
בדומה להנחיה לגבי פרסומים ובהמשך להנחיות קודמות בנושא (ראו כפי שפורסם בחוזר מנכ"ל מיוחד 5/2018), משרד הפנים מנחה כי עריכת אירוע רב משתתפים על-ידי רשות מקומית במהלך תקופה של **שישה חודשים** שקודמים למועד הבחירות תובא לאישור מראש של היועץ המשפטי לרשות המקומית. לעניין זה ראו גם את ההחלטה בער"מ 3/21 הנזכרת לעיל, בה נקבע: "כך או אחרת, העיקר הוא שכל רשות מקומית... יבחנו, גם באמצעות הייעוץ המשפטי, כל אירוע שמתרחש בחודשי תקופת הבחירות שלפני יום הבחירות... ובמידת הצורך אף לפני כן, בהתאם לנסיבות".

נוסיף ונציין כי במסגרת זאת, ואף ככל שנמצא כי יש מקום לעריכת האירוע ובנוכחות נבחרי ציבור, יש להבטיח ולנקוט באמצעים הנדרשים, על מנת להבטיח כי ככל שנבחרי הציבור עתידים לקחת חלק באירועים אלו, לא יהיה בדבריהם כדי לעלות ולהוות תעמולה אסורה (וראו בין היתר למשל תר"מ 64/18 הוכמן נ' הלוי מיום 22.9.2008 ופסקאות 19-22 בתר"מ 34/20 קמיל נ' מועצה מקומית מזכרת בתיה מיום 14.7.2013).

במסגרת זו אירועים כדוגמת שבתות תרבות כשלעצמן אינן אסורות, אולם יש להקפיד על כך שלא תהיה בהן תעמולת בחירות אסורה. לצורך מבחן התכלית הדומיננטית לקביעה אם נעשתה תעמולת בחירות אסורה, ייבחן גם עקרון השוויון כך שגם אם גורם פוליטי נושא דברים שאינם מהווים תעמולה, אולם לא ניתנה הזדמנות שווה לגורמים פוליטיים אחרים ליטול חלק בשיח – יש בכך היבט תעמולתי. משהחליטה רשות מקומית לממן אירועי אקטואליה באזורה ובנוכחות נבחרי ציבור, חלים עליה הכללים החלים על שידורי טלוויזיה ורדיו, ועליה להזהיר מראש מפני תעמולת בחירות אסורה וכן לפקח בזמן אמת על הדיון ועל היועץ המשפטי של כל רשות המארגנת אירועי אקטואליה, להבהיר את הכללים למנחה האירועים בפרק זמן סביר לפני עריכתו (תב"כ 13/23 ארבל נ' עיריית באקה אל גרבייה, מיום 12.02.2020).

בהקשר זה, הננו להפנות את תשומת הלב כי כעולה מהנחיות אלו, יש לנהוג זהירות יתירה וככלל להימנע מקיום סיורים של נבחרי הציבור בשיתוף עובדי הרשות המקומיות בתקופה שקודמת למועד הבחירות – אף ככל שסיורים כאמור נהגו קודם לכן – וזאת מתוך דגש על התקופה של **שלושה חודשים בסמוך למועד הבחירות** ועל מנת להימנע מחשש לתעמולת בחירות, שימוש במשאבי הרשות המקומית ופגיעה בתדמית הניטרלית של עובדי הרשות המקומית. במסגרת זאת, יש ליתן את הדעת ולהקפיד על תחולת הנחיות אלו, לגבי סיורים כאמור, הנערכים לקראת פתיחת שנת הלימודים או בתקופת החגים אשר חלים בתקופה הסמוכה לבחירות (ראו והשוו לעניין זה תר"מ 33/20 קוניק נ' בן שחר מיום 15.7.2013 ותר"מ 125/20 סומך נ' נעים מיום 25.9.2013).

במקרים חריגים וכאשר קיים צורך חיוני בקיום סיור לצורך טיפול בנושא פרטני ובעל דחיפות הנדרש לטיפול הרשות המקומית ניתן יהיה לאפשר את קיום הסיור בהיקף ובאופן שימנעו חשש לתעמולת בחירות וזאת באישור היועץ המשפטי לרשות המקומית.

ג. **עריכת סקרים** (הנחיה מספר 1.1901): כפי שעולה מן ההנחיה עריכת סקרים על-ידי רשות מקומית עלולה לעלות כדי עבירה פלילית של שימוש בכספי הרשות בקשר עם תעמולת בחירות. בהקשר זה נקבע - בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/1998 מיום 15.7.1998 שאליו מפנה ההנחיה האמורה – על מנת להסיר מכשול, איסור גורף על עריכת סקרים על-ידי רשות מקומית במהלך התקופה של **שישה חודשים שלפני הבחירות**. גם על סקרים שנערכים לפני תקופה זו הוטלו מגבלות שפורטו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים האמור.

3. הנחיות העוסקות בעובדי הרשות המקומית (הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס׳ 1.1902, חוזר מנכ״ל משרד הפנים 5/2012 מיום 20.12.2012)

על עובד הרשות המקומית לשמור בעיני הציבור על תדמית ניטרלית, שאינה משועבדת להשקפה פוליטית מוגדרת, ולהקפיד שמעשיו או התנהגותו לא יתפרשו כאילו נועדו לקדם אינטרס של רשימה כלשהי או מועמד מסוים. בהתאם לכך נקבעו בדין מגבלות על מעורבות עובדי רשויות מקומיות בבחירות, מהן מגבלות שהפרתן עולה כדי עבירה פלילית, ומהן מגבלות שבגינן יוטלו סנקציות משמעתיות. הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מפרטת מגבלות אלו ואת הסנקציות שיוטלו בגינן. בנוסף, חוזר מנכ״ל משרד הפנים מיום 20.12.2012 מנחה אודות המגבלות החלות על עובדי הרשויות המקומיות בהקשר זה.

במסגרת זו מתייחסת הנחיית היועצת המשפטית לממשלה לאיסור הפלילי הקונקרטי הקבוע בסעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ״ה-1965 ולפיו חל על עובד מדינה או עובד רשות מקומית, שהוא בעל סמכות מינהלית או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, איסור לקחת חלק בתעמולת בחירות. לעניין החשיבות שביסוד האיסור האמור על השתתפות עובדי ציבור בתעמולת בחירות וראו למשל תב״כ 15/24 בן מאיר נ׳ שמחון, מיום 05.02.2021, פס׳ 5.

נוסיף ונבהיר בהקשר זה כי בהתאם להחלטות יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית, הכללים וההגבלות האמורים בסעיף 75(א) לחוק הבחירות החלים על עובדי הרשות חלים גם על עובדים המועסקים בלשכת ראש הרשות בחוזה מיוחד (תר״מ 80/18 בן אסולין נ׳ בן דוד מיום 28.10.2008), עובדים המבצעים עבודתם בהתנדבות (תר״מ 64/20 חלבי נ׳ נסראלדין מיום 21.8.2013), עובדי תאגיד עירוני או מועצה דתית (תב״כ 3/19 אמסלם נ׳ סיעת ש״ס, מיום 26.12.2012, תר״מ 123/20 לדרמן נ׳ עמותת מרכז מריאן לגיל הרך מיום 7.10.2013). עוד יצוין כי במספר החלטות אף ניתן צו מניעה לפי סעיף 75 האמור כנגד עובדים אף שאין להם סמכות מינהלית או מגע עם קהל (ראו תר״מ 83/20 וידל נ׳ לביא מיום 10.9.2013 ותר״מ 87/20 רשימת מהפך בראשות נורית אבנר נ׳ רוכברגר מיום 8.9.2013). מכל מקום נקבע כי יש לתת ללשון החוק כאן פרשנות מרחיבה המקיימת את האינטרס הציבורי ביצירת ושמירת מינהל תקין החף ממראית עין של משוא פנים או נגיעה פוליטית. עוד נקבע כי עצם ההתמודדות בבחירות עולה היא כשלעצמה כדי תעמולת בחירות שעל עובד רשות מקומית כאמור בסעיף 75(א) אסור לקחת בה חלק, וכי ההגבלה על השתתפות של עובד רשות מקומית בתעמולת בחירות תקפה גם כאשר מדובר בהתמודדות בבחירות ברשות מקומית אחרת מזו בה הוא עובד (תר״מ 69/21 לוי נ׳ עיריית כפר סבא מיום 23.9.2018).

לעניין נותני שירותים חיצוניים לרשות המקומית הפועלים גם למען מתמודדים בחירות, נקבע כי יש להימנע מהעסקה כפולה כאמור – אף בפרקי זמן נפרדים – בשל מראית עין ועל מנת למנוע ניגוד אינטרסים בעתיד (תר״מ 80/18 הנזכר לעיל).

יובהר כי מגבלות אלה חלות על עובד רשות מקומית בעת היותו בחופשה, לרבות בחופשה ללא תשלום.

עם זאת, מגבלה זו לא תחול על עובד שיצא לחופשה רצופה עד לאחר יום הבחירות לצורך התמודדות כמועמד בבחירות, ובכפוף לשאר הוראות הדין הרלוונטיות (השוו לעניין זה פסקה ל"ב בתב"כ 3/19 אמסלם נ' סיעת ש"ס, מיום 26.12.2012 ולעמדת היועץ המשפטי לממשלה כפי שהיא מצוינת במסגרתה וכן פסקה 48 בתר"מ 69/21 הנ"ל).

ההגבלות חלות על תעמולת בחירות על כלל צורותיה, כך למשל אמורים הדברים בארגון של או הרצאה בחוג על-ידי עובדים שחל עליהם סעיף 75(א) (תר"מ 12/20 אבן-זוהר נ' צור, מיום 12.06.2013), בתליית שלטים בבית של עובד רשות מקומית כאמור (תר"מ 87/20 רשימת מהפך ברמה בראשות נורית אבנר נ' רוכברגר, מיום 08.09.2013; תר"מ 123/20 לדרמן נ' עמותת "מרכז מריאן לגיל הרך", מיום 07.10.2013), ארגון חוג בית ע"י עובד רשות מקומית (תר"מ 12/20 אבן-זוהר נ' צור הנזכר לעיל) וכן בפרסומים והתבטאויות באתרי אינטרנט וברשתות חברתיות על רקע ההתפתחויות הטכנולוגיות (ראו ער"מ 5/21 פרי יגור נ' המועצה המקומית פרדס חנה כרכור, מיום 25.09.2018, לעניין התבטאות של עובד בדף הפייסבוק שלו ביחס למועמד בבחירות).

יצוין כי גם בהקשר של סעיף 75(א) נבחנת השאלה אם פעולה פלונית של עובד ציבור (בדגש על פרסום) היא תעמולת בחירות לפי מבחן הדומיננטיות ומבחני העזר שנקבעו בקשר עמו כנזכר לעיל (ראו למשל ער"מ 5/21 הנ"ל).

4. <u>מינויים בתקופת הבחירות</u> (הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1501)

מינוי בתקופת בחירות מעורר חשש כפול: ראשית, מפני שיקולים בלתי עניינים הכרוכים בהחלטה למנות בתקופה רגישה זו, ושנית – נוכח החשש לכבילת ידיהם של הנבחרים לאחר הבחירות באמצעות איוש המשרות הבכירות ערב הבחירות. על מנת לאזן בין החששות האמורים לבין הצורך למנוע פגיעה בעבודה השוטפת של רשויות המינהל, קובעת הנחיית היועצת המשפטית לממשלה אמות מידה לבחינת מינויים בתקופת בחירות, אשר מגבילות מינויים כאמור בשירות המדינה, בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים.

בהתאם לכך, ההנחיה מבחינה בין סוגי מינוים בהתאם לגוף אליו ממנים, לדרגת בכירותם והדרך שבה המינוי מתבצע (מכרז, ועדת איתור וכד'). באשר למינויים בכירים, נקבע בהנחיה שיש להימנע ככלל מאיוש משרות בכירות על דרך מינוי של קבע בתקופה בחירות. יחד עם זאת, במקרים בהם אין מנוס מאיוש התפקיד שאם לא כן, ייווצר חלל העלול לפגוע באינטרס ציבורי חשוב, ולא ניתן לנקוט בחלופות אפשריות (כגון הארכת כהונה, מינוי בפועל, מינוי ממלא מקום וכדומה), ניתן לחרוג מהכלל האמור, והכל בהתאם לאמות המידה המפורטות בהנחיה. באותם מקרים בהם קיים צורך לבצע מינוי קבוע, יש להקפיד באופן מיוחד על אמות

המידה להפעלת שיקול הדעת במינוי, ואין למנות בתקופת בחירות מועמדים בעלי זיקה אישית, פוליטית או עסקית לשר משרי הממשלה, ובענייננו – לנבחרי הרשות.

מגבלות אלו נובעות מהוראות יסוד במשפט המנהלי, ולכן יש מקום להחילן גם לגבי מינויים ברשויות מקומיות ובתאגידים עירוניים, והכל בהתאם לנסיבות ולאופי המינוי.

משרד הפנים מנחה אפוא בנושא זה, לפעול בהתאם לכל האמור לעיל, לרבות באשר לאיוש המשרות ובאשר למועמדים בעלי זיקה אישית, פוליטית או עסקית. מבלי לגרוע מכך, נקבעו הנחיות בחוזר מנכ"ל מספר 10.2 מיום 05.01.2023- הנחיות המנהל לשלטון מקומי לתקופת הבחירות ברשויות המקומיות, ועל הרשויות לפעול על פיהן. בנוסף, בהמשך להנחיות קודמות בנושא (ראו כפי שפורסם בחוזר מנכ"ל מיוחד 5/2018), בתקופה של ששת החודשים שקודמים לבחירות יובא כל הליך למינוי לאישורו של היועץ המשפטי לרשות המקומית, אשר יבחן את הנושא בהתאם לעקרונות הקבועים בהנחיה, ובמידת הצורך תוך התייעצות עם הלשכה המשפטית במשרד הפנים. מובן גם, כי ככל שמתקרב מועד הבחירות יש מקום לנהוג כפל זהירות בנושא.
לעניין מינוי דירקטורים ונציגים בגוף המנהל מטעם הרשות המקומית בתאגידים עירוניים, ככלל יש להימנע ממינויים בתקופת ששת החודשים שקודמים למועד הבחירות, ובפרט של נציגים מקרב הציבור, אלא אם התקיימו נסיבות מיוחדות וחריגות המצדיקות זאת.

5. תחולת חוקי עזר של רשויות מקומיות על תעמולת בחירות ועל שלטים ומודעות בעלי מסר פוליטי (הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1912)

אכיפת חוקי עזר של רשויות מקומיות על מודעות ושלטים שנושאם פוליטי, במיוחד בזמן מערכת בחירות, היא סוגיה רגישה ומורכבת, הדורשת אחריות והפעלת שיקול דעת זהיר מצד הרשות המקומית. מחד גיסא, יש חשיבות לאכיפת מכלול החיקוקים הנוגעים להצבה של שלטים ומודעות בתקופת בחירות, שכן בתקופה זו עלולים אינטרסים חיוניים שונים להיפגע קשות בהעדר אכיפה. מאידך גיסא, עומדת ההנחיה על הזהירות שיש לנהוג מחשש לשימוש לרעה בסמכות, ולעניין זה קבועים בהנחיה מספר כללים מנחים. במסגרת זו מדגישה ההנחיה את החשיבות שיש באכיפה שוויונית של הוראות החוק, אשר מהווה ערך יסודי וחיוני במשטר מתוקן, ובמיוחד אמורים הדברים כאשר מדובר בחיקוקים הנוגעים לחופש הביטוי.

בהמשך לכך, יצוין כי על הרשות המקומית להפעיל שיקול דעת זהיר ולהבטיח שקיפות ואכיפה שוויונית גם בתחומי אכיפה אחרים הנוגעים במישרין או בעקיפין לפעולות תעמולה. במסגרת זאת ובין היתר יש להקפיד כי ההגבלות על תעמולה בשטחים פתוחים וציבוריים ייאכפו באופן שוויוני ועל פי כללים שקופים וידועים לכלל המתמודדים (ראו בין היתר לתר"מ 58/20 רשימת מהפך ברמה נ' רוכברגר, מיום 7.8.2013, ער"מ 7/21 לוי נ' בינמו מיום

28.10.2018). בעניין זה אף נקבע כי על הרשות המקומית תעדף הסרת שלטים שאינם עומדים בכללים שנקבעו בחוקי העזר המקומיים ודיני התעמולה (תב"כ 49/25 לדרמן נ' מפלגת יש עתיד, מיום 31.10.2022).

להשלמת הדברים, הננו להפנות את תשומת הלב לצורך של הרשויות המקומיות להקצות לוחות מודעות בכמות הולמת ובאופן שוויוני לצורך פרסום מודעות על ידי כלל המתמודדים בבחירות, ולחובה שלא להפלות בין מועמדים ורשימות במסגרת הקצאת שטחי פרסום חוצות (תב"כ 11/21 שדולת הנשים בישראל נ' עיריית בני ברק, מיום 20.3.2019).

הנוסח המלא של הנחיות היועצת המשפטית לממשלה מפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים, וכן בחוזר מנכ"ל משרד הפנים שפורסם ביום 6 יולי 2023, באתר האינטרנט של משרד הפנים.